Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

►**B**

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2139

od 4. lipnja 2021.

o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju

(Tekst značajan za EGP)

(SL L 442, 9.12.2021., str. 1.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
►**M1**	Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/1214 od 9. ožujka 2022.	L 188	1	15.7.2022.
►**M2**	Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2485 od 27. lipnja 2023.	L 2485	1	21.11.2023.

Koju je ispravio:

►**C1** Ispravak, SL L 90307, 22.5.2024, str. 1 (2023/2485)

▼B

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2139

od 4. lipnja 2021.

o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju

(Tekst značajan za EGP)

Članak 1.

Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno pridonosi ublažavanju klimatskih promjena i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju iz članka 9. Uredbe (EU) 2020/852 sadržani su u Prilogu I. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno pridonosi prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju iz članka 9. Uredbe (EU) 2020/852 sadržani su u Prilogu II. ovoj Uredbi.

▼M1

Članak 2.a

Preispitivanje

Komisija prilikom preispitivanja iz članka 19. stavka 5. Uredbe (EU) 2020/852 preispituje i procjenjuje potrebu za izmjenom datuma iz Priloga I. odjeljaka 4.27. i 4.28., odjeljka 4.29. točke 1. podtočke (b), odjeljka 4.30. točke 1. podtočke (b) i odjeljka 4.31. točke 1. podtočke (b).

Pri preispitivanju datuma iz točke 2. odjeljaka 4.27. i 4.28. Priloga I. uzima se u obzir tehnološki napredak komercijalizacije goriva otpornog na nesreće u Uniji i svijetu.

▼B

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2022.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

▼B

PRILOG I.

Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno pridonosi ublažavanju klimatskih promjena i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju

SADRŽAJ

1. Šumarstvo

1.1. Pošumljavanje

1.2. Sanacija i obnova šuma, uključujući ponovno pošumljavanje i prirodno pomlađivanje šuma nakon ekstremnog događaja

1.3. Gospodarenje šumama

1.4. Djelatnosti očuvanja šuma

2. Djelatnosti zaštite i obnove okoliša

2.1. Obnova močvarnih područja

3. Prerađivačka industrija

3.1. Proizvodnja tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora

3.2. Proizvodnja opreme za proizvodnju i korištenje vodika

3.3. Proizvodnja niskougljičnih tehnologija za prijevoz

3.4. Proizvodnja baterija

3.5. Proizvodnja opreme za energetsku učinkovitost zgrada

3.6. Proizvodnja drugih niskougljičnih tehnologija

3.7. Proizvodnja cementa

3.8. Proizvodnja aluminija

3.9. Proizvodnja željeza i čelika

3.10. Proizvodnja vodika

3.11. Proizvodnja ugljene čađe

3.12. Proizvodnja kalcinirane sode

3.13. Proizvodnja klora

3.14. Proizvodnja baznih organskih kemikalija

3.15. Proizvodnja bezvodnog amonijaka

3.16. Proizvodnja dušične kiseline

3.17. Proizvodnja plastike u primarnom obliku

▼B

4. Energetika

4.1. Proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom

4.2. Proizvodnja električne energije tehnologijom koncentracije solarne energije

4.3. Proizvodnja električne energije iz energije vjetra

4.4. Proizvodnja električne energije tehnologijama iskorištavanja energije oceana

4.5. Proizvodnja električne energije iz hidroenergije

4.6. Proizvodnja električne energije iz geotermalne energije

4.7. Proizvodnja električne energije iz plinovitih i tekućih nefosilnih goriva iz obnovljivih izvora

4.8. Proizvodnja električne energije iz bioenergije

4.9. Prijenos i distribucija električne energije

4.10. Skladištenje električne energije

4.11. Skladištenje toplinske energije

4.12. Skladištenje vodika

4.13. Proizvodnja bioplina i biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva

4.14. Mreže za prijenos i distribuciju plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova

4.15. Distribucija centraliziranoga grijanja/hlađenja

4.16. Postavljanje i rad električnih toplinskih pumpi

4.17. Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz solarne energije

4.18. Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz geotermalne energije

4.19. Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih i tekućih goriva

4.20. Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz bioenergije

4.21. Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz solarne toplinske energije

4.22. Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz geotermalne energije

4.23. Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih i tekućih nefosilnih goriva iz obnovljivih izvora

4.24. Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz bioenergije

4.25. Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline

▼B

4.26. Pretkomercijalne faze naprednih tehnologija za proizvodnju energije iz nuklearnih procesa s minimalnim otpadom iz gorivnog ciklusa

4.27. Izgradnja i siguran rad novih nuklearnih elektrana za proizvodnju električne ili toplinske energije, među ostalim za proizvodnju vodika, primjenom najboljih dostupnih tehnologija

4.28. Proizvodnja električne energije iz nuklearne energije u postojećim postrojenjima

4.29. Proizvodnja električne energije iz plinovitih fosilnih goriva

4.30. Visokoučinkovita kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih fosilnih goriva

4.31. Proizvodnja energije za grijanje/hlađenja iz plinovitih fosilnih goriva u učinkovitom sustavu centraliziranog grijanja i hlađenja

5. Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanacija okoliša

5.1. Izgradnja, proširenje i rad sustava za skupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom

5.2. Obnova sustava za skupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom

5.3. Izgradnja, proširenje i rad sustava za skupljanje i pročišćavanje otpadnih voda

5.4. Obnova sustava za skupljanje i pročišćavanje otpadnih voda

5.5. Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru

5.6. Anaerobna razgradnja mulja iz uređaja za pročišćivanje otpadnih voda

5.7. Anaerobna razgradnja biootpada

5.8. Kompostiranje biootpada

5.9. Oporaba materijala iz neopasnog otpada

5.10. Hvatanje i iskorištavanje odlagališnog plina

5.11. Prijevoz CO_2

5.12. Podzemno trajno geološko skladištenje CO_2

6. Prijevoz

6.1. Međugradski željeznički prijevoz putnika

6.2. Željeznički prijevoz robe

6.3. Gradski, prigradski i cestovni prijevoz putnika

6.4. Poslovanje uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika

6.5. Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima

▼B

6.6. Usluge cestovnog prijevoza robe

6.7. Prijevoz putnika unutarnjim vodenim putovima

6.8. Prijevoz robe unutarnjim vodenim putovima

6.9. Naknadna prilagodba plovila za prijevoz putnika i robe unutarnjim vodenim putovima

6.10. Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti

6.11. Pomorski i obalni prijevoz putnika

6.12. Naknadna prilagodba plovila za pomorski i obalni prijevoz robe i putnika

6.13. Infrastruktura za osobnu mobilnost, biciklistička logistika

6.14. Infrastruktura za željeznički prijevoz

6.15. Infrastruktura za niskougljični cestovni i javni prijevoz

6.16. Infrastruktura za niskougljični pomorski prijevoz

6.17. Niskougljična infrastruktura za zračne luke

7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama

7.1. Gradnja novih zgrada

7.2. Obnova postojećih zgrada

7.3. Postavljanje, održavanje i popravak opreme za energetsku učinkovitost

7.4. Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima uz zgrade)

7.5. Postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada

7.6. Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora

7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama

8. Informacije i komunikacije

8.1. Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima

8.2. Rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova koja se temelje na podacima

9. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti

9.1. Istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom

9.2. Istraživanje, razvoj i inovacije za ekstrakciju CO_2 izravno iz zraka

9.3. Stručne usluge povezane s energetskom učinkovitosti zgrada

▼B

Dodatak A: Generički kriteriji nenanošenja bitne štete prilagodbi klimatskim promjenama

Dodatak B: Generički kriteriji nenanošenja bitne štete održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa

Dodatak C: Generički kriteriji nenanošenja bitne štete sprečavanju i kontroli uporabe i prisutnosti kemikalija

Dodatak D: Generički kriteriji nenanošenja bitne štete zaštiti i obnovi bioraznolikosti i ekosustava

Dodatak E: Tehničke specifikacije za uređaje za vodu

1. ŠUMARSTVO

1.1. **Pošumljavanje**

Opis djelatnosti

Uspostavljanje šume sadnjom, namjernim sijanjem ili prirodnom obnovom na zemljištu koje je dotad imalo drugu namjenu ili je bilo neiskorišteno. Pošumljavanje podrazumijeva prenamjenu zemljišta iz nešumskog u šumsko u skladu s definicijom pošumljavanja Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda („FAO”) ([1]), pri čemu šuma znači zemljište koje odgovara definiciji šume iz nacionalnog prava ili, ako je nema, FAO-ovoj definiciji šume ([2]). Pošumljavanje se može odnositi na pošumljavanje u prošlosti sve dok se odvija u razdoblju od sadnje stabala do trenutka prenamjene zemljišta u šumsko.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE A2 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006. Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije ograničene su na NACE II 02.10 – uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu povezane s njima, 02.20 – sječa drva, 02.30 – skupljanje šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata i 02.40 – pomoćne usluge u šumarstvu.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. *Plan pošumljavanja i šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument*

1.1. Područje na kojem se obavlja djelatnost obuhvaćeno je planom pošumljavanja u trajanju od najmanje pet godina ili minimalnom razdoblju propisanom nacionalnim pravom, koji je izrađen prije početka obavljanja djelatnosti i kontinuirano se ažurira, sve dok područje ne odgovara definiciji šume iz nacionalnog prava ili, ako je nema, FAO-ovoj definiciji šume.

([1]) Uspostavljanje šume sadnjom ili namjernim sijanjem na zemljištu koje je dotad imalo drukčiju namjenu podrazumijeva prenamjenu zemljišta iz nešumskog u šumsko, *FAO-va procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije* (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([2]) Zemljište površine veće od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. Ne odnosi se na zemljište koje se uglavnom koristi u poljoprivredne ili urbane svrhe, *FAO-va procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije* (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Plan pošumljavanja sadrži sve elemente propisane nacionalnim pravom koji se odnose na procjenu utjecaja pošumljavanja na okoliš.

1.2. U planu pošumljavanja ili, ako ta informacija u planu nedostaje, u nekom drugom dokumentu, dostavljaju se detaljne informacije o sljedećim stavkama:

(a) opis područja u skladu s njegovim upisom u zemljišne knjige;

(b) priprema lokacije i njezin utjecaj na postojeće zalihe ugljika, uključujući tla i nadzemnu biomasu, kako bi se zaštitilo zemljište s velikim zalihama ugljika ([3]);

(c) ciljevi gospodarenja, uključujući najvažnija ograničenja;

(d) opće strategije i planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva upravljanja, uključujući očekivane operacije tijekom cijelog ciklusa razvoja šume;

(e) definicija konteksta šumskog staništa, uključujući glavne postojeće i predviđene vrste šumskog drveća te njihov opseg i rasprostranjenost;

(f) odjeljci, ceste, prava puta i drugi oblici javnog pristupa, fizička obilježja, uključujući plovne putove, područja pod zakonskim i drugim ograničenjima;

(g) mjere koje se primjenjuju kako bi se postiglo i održalo dobro stanje šumskih ekosustava;

(h) društvena pitanja (uključujući očuvanje krajolika, savjetovanje s dionicima u skladu s uvjetima iz nacionalnog prava);

(i) procjena rizika koji se odnose na šume, uključujući šumske požare te štetne organizme i bolesti, u cilju sprečavanja, smanjenja i kontrole rizika te mjere koje se poduzimaju radi zaštite i prilagodbe preostalim rizicima;

(j) procjena utjecaja na sigurnost hrane;

(k) svi kriteriji nenanošenja bitne štete relevantni za pošumljavanje.

1.3. Kada određeno područje postane šuma, nakon plana pošumljavanja slijedi šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument, kako je utvrđeno u nacionalnom pravu ili, ako nacionalnim pravom nije definiran šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument, plan iz FAO-ove definicije „šumskog područja s dugoročnim planom gospodarenja šumama” ([4]). Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument izrađuje se za razdoblje od 10 ili više godina i kontinuirano se ažurira.

1.4. Dostavljaju se sljedeće informacije koje nisu dokumentirane u šumskogospodarskom planu ili istovrijednom dokumentu:

(a) ciljevi gospodarenja, uključujući najvažnija ograničenja ([5]);

(b) opće strategije i planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva upravljanja, uključujući očekivane operacije tijekom cijelog ciklusa razvoja šume;

(c) definicija konteksta šumskog staništa, uključujući glavne postojeće i predviđene vrste šumskog drveća te njihov opseg i rasprostranjenost;

(d) definicija područja u skladu s njegovim upisom u zemljišne knjige;

(e) odjeljci, ceste, prava puta i drugi oblici javnog pristupa, fizička obilježja, uključujući plovne putove, područja pod zakonskim i drugim ograničenjima;

([3]) Zemljište s velikim zalihama ugljika znači močvarna područja, uključujući tresetišta, i trajno pošumljena područja u smislu članka 29. stavka 4. točaka (a) i (c) Direktive (EU) 2018/2001.

([4]) Šumsko područje s dugoročnim dokumentiranim planom gospodarenja (za razdoblje od 10 ili više godina), s utvrđenim ciljevima, koji se redovito revidira,
FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([5]) Uključujući analizu i. dugoročne održivosti drvnih resursa i ii. utjecaja/pritiska na očuvanje staništa, raznolikost povezanih staništa i uvjeta za što manje posljedice sječe na tlo.

▼B

(f) mjere koje se primjenjuju radi očuvanja dobrog stanja šumskih ekosustava;

(g) društvena pitanja (uključujući očuvanje krajolika, savjetovanje s dionicima u skladu s uvjetima iz nacionalnog prava);

(h) procjena rizika koji se odnose na šume, uključujući šumske požare te štetne organizme i bolesti, u cilju sprečavanja, smanjenja i kontrole rizika te mjere koje se poduzimaju radi zaštite i prilagodbe preostalim rizicima;

(i) svi kriteriji nenanošenja bitne štete relevantni za gospodarenje šumom.

1.5. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se najbolji postupci pošumljavanja utvrđeni nacionalnim pravom ili, ako takvi najbolji postupci pošumljavanja nisu utvrđeni nacionalnim pravom, djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

(a) djelatnost je u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 807/2014 ([6]);

(b) djelatnost je u skladu s „Paneuropskim smjernicama za pošumljavanje i ponovno pošumljavanje s posebnim naglaskom na odredbe UNFCCC-a” ([7]);

1.6. Djelatnost ne uzrokuje degradaciju zemljišta s velikim zalihama ugljika ([8]).

1.7. Postojeći sustav gospodarenja povezan s djelatnošću u skladu je s obvezom dužne pažnje i uvjetima zakonitosti iz Uredbe (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]).

1.8. Planom pošumljavanja i šumskogospodarskim planom ili istovrijednim dokumentom planira se praćenje kojim se osigurava točnost informacija sadržanih u planu, posebno podataka o predmetnom području.

2. *Analiza klimatskih koristi*

2.1. U područjima koja ispunjavaju zahtjeve na razini šumarskog područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi u skladu s člankom 29. stavkom 7. točkom (b) Direktive (EU) 2018/2001, djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

(a) analiza klimatskih koristi pokazuje da su neto stanje emisija i uklanjanja stakleničkih plinova nastalih obavljanjem djelatnosti u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti ispod referentne vrijednosti, koja odgovara stanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti, povezane s uobičajenim aktivnostima koje bi se na tom području provodile i bez te djelatnosti;

(b) dugoročne klimatske koristi smatraju se potvrđenima dokazom o usklađenosti s člankom 29. stavkom 7. Direktive (EU) 2018/2001.

2.2. U područjima koja ne ispunjavaju zahtjeve na razini šumarskog područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi u skladu s člankom 29. stavkom 7. točkom (b) Direktive (EU) 2018/2001, djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

(a) analiza klimatskih koristi pokazuje da je neto stanje emisija i uklanjanja stakleničkih plinova nastalo obavljanjem djelatnosti u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti ispod referentne vrijednosti, koja odgovara stanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti, povezane s uobičajenim aktivnostima koje bi se na tom području provodile i bez te djelatnosti;

([6]) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 807/2014 od 11. ožujka 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i uvođenju prijelaznih odredbi (SL L 227, 31.7.2014., str. 1.).

([7]) Paneuropske smjernice za pošumljavanje i ponovno pošumljavanje u okviru programa Forest Europe s posebnim naglaskom na odredbama UNFCCC-a donesenima na sastanku stručnjaka MCPFE-a održanom 12. i 13. studenoga 2008. i na sastanku Ureda PEBLDS-a u ime Vijeća PEBLDS-a održanom 4. studenoga 2008. (verzija od 4.6.2021.: https://www.foresteurope.org/docs/other_meetings/2008/Geneva/Guidelines_Aff_Ref_ADOPTED.pdf).

([8]) Zemljište s velikim zalihama ugljika znači močvarna područja, uključujući tresetišta, i trajno pošumljena područja u smislu članka 29. stavka 4. točaka (a) i (c) Direktive (EU) 2018/2001.

([9]) Uredba (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva (SL L 295, 12.11.2010., str. 23.).

▼B

(b) predviđeno dugoročno prosječno stanje stakleničkih plinova iz djelatnosti niže je od dugoročnog prosječnog stanja stakleničkih plinova predviđenog za referentnu vrijednost iz točke 2.2., pri čemu „dugoročno” znači 100 godina ili trajanje cijelog ciklusa razvoja šume, ovisno o tome što je dulje.

2.3. Izračun klimatskih koristi u skladu je sa sljedećim kriterijima:

(a) analiza je u skladu s Poboljšanjem Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) ([10]). Analiza klimatskih koristi temelji se na transparentnim, točnim, dosljednim, potpunim i usporedivim informacijama, obuhvaća sve spremnike ugljika na koje djelatnost utječe, uključujući nadzemnu i podzemnu biomasu, mrtvo drvo, stelju i tlo, naslanja se na najkonzervativnije pretpostavke za izračune te uključuje odgovarajuća razmatranja o rizicima kratkotrajnosti i poništenja sekvestracije ugljika, riziku zasićenja i riziku od istjecanja.

(b) uobičajene aktivnosti, uključujući sječu, neke su od sljedećih:

i. postupci gospodarenja, kako su navedeni u najnovijoj verziji šumskogospodarskog plana ili istovrijednog dokumenta prije početka obavljanja djelatnosti, ako postoje;

ii. najnovije uobičajene aktivnosti prije početka obavljanja djelatnosti;

iii. aktivnosti sustava gospodarenja kojima se osigurava dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika na šumarskom području kako je utvrđeno u članku 29. stavku 7. točki (b) Direktive (EU) 2018/2001;

(c) detaljnost analize proporcionalna je veličini predmetnog područja i korištene su vrijednosti specifične za to područje;

(d) emisije i uklanjanja stakleničkih plinova koji nastaju zbog prirodnih poremećaja, kao što su najezde štetnih organizama i bolesti, šumski požari, štete od vjetra i oluja, te koji utječu na predmetno područje i uzrokuju lošije rezultate, ne narušavaju usklađenost s kriterijima iz Uredbe (EU) 2020/852, pod uvjetom da je analiza klimatskih koristi u skladu s Poboljšanjem Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) u pogledu emisija i uklanjanja stakleničkih plinova prouzročenih prirodnim poremećajima.

2.4. Šumska gospodarstva s manje od 13 hektara ne moraju provoditi analizu klimatskih koristi.

3. *Jamstvo trajnosti*

3.1. U skladu s nacionalnim pravom, status šume na području obavljanja djelatnosti zajamčen je jednom o sljedećih mjera:

(a) područje je klasificirano kao trajno šumsko područje, u skladu s FAO-ovom definicijom ([11]);

(b) područje je klasificirano kao zaštićeno područje;

(c) za područje postoji pravno ili ugovorno jamstvo da će ostati šumsko područje.

3.2. U skladu s nacionalnim pravom, subjekt koji obavlja djelatnost obvezuje se da će u budućim ažuriranim verzijama plana pošumljavanja i šumskogospodarskog plana ili istovrijednog dokumenta, izvan djelatnosti koja se financira, i dalje postojati klimatske koristi, kako je utvrđeno u točki 2. Osim toga, subjekt koji obavlja djelatnost obvezuje se da će nadoknaditi svako smanjenje klimatske koristi utvrđene u točki 2. istovrijednom klimatskom koristi koja proizlazi iz obavljanja djelatnosti koja odgovara jednoj od šumarskih djelatnosti definiranih u ovoj Uredbi.

([10]) Poboljšanje Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) (verzija od 4.6.2021.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

([11]) Trajno šumsko područje bez mogućnosti prenamjene zemljišta, *FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije* (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

4. *Nadzor*

U roku od dvije godine od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga svakih 10 godina, provjeru usklađenosti djelatnosti s kriterijima značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete obavljaju:

(a) relevantna nacionalna nadležna tijela ili

(b) neovisni vanjski subjekt za certificiranje, na zahtjev nacionalnih tijela ili subjekta koji obavlja djelatnost.

U cilju smanjenja troškova, nadzor se može obaviti zajedno s certificiranjem šume, klimatskim certificiranjem ili drugom vrstom nadzora.

Neovisni vanjski subjekt za certificiranje ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti.

5. *Grupna procjena*

Ispunjavanje kriterija značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterija nenanošenja bitne štete može se provjeriti:

(a) na razini šumarskog područja nabave ([12]), kako je definirano u članku 2. točki 30. Direktive (EU) 2018/2001;

(b) na razini grupe gospodarstava dovoljno homogenih za evaluaciju rizika održivosti šumarske djelatnosti, pod uvjetom da su sva ta gospodarstva u trajnom uzajamnom odnosu i da sudjeluju u toj djelatnosti i da grupa tih gospodarstava ostaje nepromijenjena u svim naknadnim nadzorima.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Detaljne informacije iz točke 1.2. (k) uključuju odredbe o ispunjavanju kriterija iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Smanjena je uporaba pesticida i prednost se daje alternativnim metodama ili tehnikama, koje mogu uključivati nekemijske alternative pesticidima, u skladu s Direktivom 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([13]), osim u slučajevima kada je uporaba pesticida potrebna za suzbijanje štetnih organizama i bolesti. Pri obavljanju djelatnosti minimalna je uporaba gnojiva i ne koristi se stajski gnoj. Djelatnost je u skladu s Uredbom (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća ([14]) ili nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi.

([12]) „Područje nabave” znači geografski utvrđeno područje iz kojeg potječe sirovina šumske biomase, za koje su dostupni pouzdani i neovisni podaci i na kojem su uvjeti dovoljno homogeni za procjenu rizika za održivost i karakteristika zakonitosti šumske biomase.

([13]) Direktiva 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida (SL L 309, 24.11.2009., str. 71.).

([14]) Uredba (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu te o izmjenama uredaba (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003 (SL L 170, 25.6.2019., str. 1.).

▼B

	Poduzimaju se dobro dokumentirane i provjerljive mjere kako bi se izbjegla uporaba djelatnih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 ([15]) Europskog parlamenta i Vijeća ([16]), Roterdamskoj konvenciji o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini ([17]), Minamatskoj konvenciji o živi ([18]), Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj ([19]) te djelatnih tvari s popisa pesticida koji su prema preporuci SZO-a po opasnosti razvrstani kao klasa I.a („izuzetno opasni") ili I.b („vrlo opasni") ([20]). Djelatnost je u skladu s relevantnim nacionalnim propisima o djelatnim tvarima. Sprečava se onečišćenje vode i tla, a u slučaju onečišćenja poduzimaju se mjere čišćenja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Na područjima koja je nacionalno nadležno tijelo odredilo za očuvanje ili u zaštićenim staništima djelatnost je u skladu s ciljevima očuvanja tih područja. Ne dolazi do prenamjene staništa koja su posebno osjetljiva na gubitak bioraznolikosti ili imaju visoku vrijednost očuvanja ni područja namijenjenih obnovi takvih staništa u skladu s nacionalnim pravom. Detaljne informacije iz točke 1.2. podtočke (k) (Plan pošumljavanja) i točke 1.4. podtočke (i) ovog odjeljka uključuje odredbe o održavanju i mogućem poboljšanju bioraznolikosti u skladu s nacionalnim i lokalnim odredbama, uključujući sljedeće: (a) osiguravanje dobrog stanja očuvanosti staništa i vrsta, održavanje uobičajenih vrsta u staništu; (b) isključivanje uporabe ili oslobađanja invazivnih stranih vrsta; (c) isključivanje uporabe stranih vrsta, osim ako se može dokazati da: i. uporaba šumskog reprodukcijskog materijala pogoduje povoljnom i odgovarajućem stanju ekosustava (npr. klima, kriteriji tla i zona vegetacije, otpornost na šumske požare); ii. autohtone vrste prisutne na tom području više nisu prilagođene predviđenim klimatskim i pedohidrološkim uvjetima; (d) očuvanje i poboljšanje fizičke, kemijske i biološke kvalitete tla;

([15]) Kojom se u Uniji primjenjuje Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 209, 31.7.2006., str. 3.).

([16]) Uredba (EU) br. 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 169, 25.6.2019., str. 45.).

([17]) Roterdamska konvencija o postupku prethodnog pristanka zna određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini (SL L 63, 6.3.2003., str. 29.).

([18]) Minamatska konvencija o živi (SL L 142, 2.6.2017., str. 6.).

([19]) Montrealski protokol o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (SL L 297, 31.10.1988., str. 21.).

([20]) Preporučena klasifikacija pesticida SZO-a po opasnosti (verzija iz 2019.), (verzija od 4.6.2021.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	(e) promicanje postupaka koji pogoduju bioraznolikosti i potiču prirodne procese u šumi;
	(f) isključivanje pretvorbe ekosustava visoke bioraznolikosti u ekosustave manje bioraznolikosti;
	(g) osiguravanje raznolikosti povezanih staništa i vrsta povezanih sa šumom;
	(h) osiguravanje raznolikosti struktura vegetacije te očuvanje ili poboljšanje zrele vegetacije i mrtvog drva.

1.2. **Sanacija i obnova šuma, uključujući ponovno pošumljavanje i prirodno pomlađivanje šuma nakon ekstremnog događaja**

Opis djelatnosti

Obnova šuma kako je definirana nacionalnim pravom. Ako u nacionalnom pravu nema takve definicije, sanacija i obnova odgovaraju definiciji dogovorenoj u stručno ocijenjenoj znanstvenoj literaturi za određene zemlje ili definiciji usklađenoj s FAO-ovim konceptom obnove šuma ([21]) ili definiciji usklađenoj s jednom od definicija biološke obnove ([22]) ili sanacije ([23]) šuma iz Konvencije o biološkoj raznolikosti ([24]). Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije uključuju i djelatnosti koje su u skladu s FAO-ovom

([21]) Obnova šuma uključuje:
— sanaciju, u značenju obnove ciljnih vrsta, struktura ili procesa u postojećem ekosustavu,
— rekonstrukciju, u značenju obnove autohtonog bilja na zemljištu koje se koristi u druge svrhe,
— podizanje nove šume, u značenju obnove ozbiljno degradiranog neobraslog zemljišta,
— temeljitu zamjenu, pri čemu se vrste koje se nisu prilagodile određenoj lokaciji i ne mogu migrirati zamjenjuju unesenim vrstama jer se klima brzo mijenja.
Modul obnove šuma. U paketu mjera za održivo gospodarenje šumama (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/sustainable-forest-management/toolbox/modules/forest-restoration/basic-knowledge/en/).

([22]) Biološka obnova (i obnova ekosustava):
— proces vraćanja prirodne strukture i funkcije ekosustava u stanje prije poremećaja,
— proces potpomognute obnove degradiranog, oštećenog ili uništenog ekosustava,
— proces namjerne promjene na lokaciji radi uvođenja definiranog, autohtonog ekosustava. Cilj je tog procesa oponašati strukturu, funkciju, raznolikost i dinamiku određenog ekosustava,
— ljudska intervencija radi ubrzanja oporavka oštećenih staništa ili dovođenja ekosustava u stanje što bliže onome koje je postojalo prije poremećaja.
Najčešće definicije/opisi najvažnijih pojmova koji se odnose na obnovu ekosustava. 11. konferencija stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti. 2012. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (verzija od 4.6.2021.: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([23]) Sanacija šuma je proces obnove kapaciteta šuma za ponovno pružanje dobara i usluga, pri čemu stanje sanirane šume ne odgovara stanju prije degradacije.
Najčešće definicije/opisi najvažnijih pojmova koji se odnose na obnovu ekosustava. 11. konferencija stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti. 2012. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (verzija od 4.6.2021.: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([24]) (verzija od 4.6.2021.: https://www.cbd.int/convention/text/).

▼B

definicijom „ponovnog pošumljavanja” ([25]) i „prirodnog pomlađivanja šuma” ([26]) nakon ekstremnog događaja, ako je ekstremni događaj definiran nacionalnim pravom, a ako u nacionalnom pravu nema takve definicije, u skladu s IPCC-ovom definicijom ekstremne vremenske nepogode ([27]), ili nakon šumskog požara, ako je šumski požar definiran u nacionalnom pravu, a ako u nacionalnom pravu nema takve definicije, kako je definiran u Europskom pojmovniku za šumske požare i požare raslinja ([28]).

Obavljanje ekonomskih djelatnosti iz ove kategorije ne podrazumijeva prenamjenu zemljišta, nego se te djelatnosti obavljaju na degradiranom zemljištu koje odgovara definiciji šume iz nacionalnog prava ili, ako ona ne postoji, FAO-ovoj definiciji šume ([29]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE A2 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006. Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije ograničene su na NACE II 02.10 – uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu povezane s njima, 02.20 – sječa drva, 02.30 – skupljanje šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata i 02.40 – pomoćne usluge u šumarstvu.

([25]) Ponovna uspostava šume sadnjom i/ili namjernim sijanjem na zemljištu koje je klasificirano kao šuma.
FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([26]) Šuma koja se uglavnom sastoji od stabala nastalih prirodnom obnovom.
FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([27]) Ekstremna vremenska nepogoda znači rijetka pojava na određenom mjestu i u određeno vrijeme u godini. Definicije pojma „rijedak” variraju, no obično se smatra da je ekstremna vremenska nepogoda rijetka ili rjeđa od 10-percentilne ili 90-percentilne funkcije gustoće vjerojatnosti procijenjene na temelju promatranja. Karakteristike ekstremne vremenske nepogode po definiciji se u apsolutnom smislu mogu razlikovati od mjesta do mjesta. Ako obrazac ekstremnog vremena potraje neko vrijeme, npr. sezonski, može se svrstati u ekstremne klimatske nepogode, osobito ako mu se može pripisati prosječna ili ukupna vrijednosti koja je sama po sebi ekstremna (npr. sezonska suša ili obilna kiša). Vidjeti IPCC, 2018.: *Prilog I.: Pojmovnik* (verzija od 4.6.2021.: https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/).

([28]) Svako nekontrolirano zapaljenje vegetacije za koje je nužno odlučiti o mjerama suzbijanja, Europski pojmovnik za šumske požare i požare raslinja iz 2012., sastavljen u okviru projekta Europske mreže za suzbijanje šumskih požara – „EUFOFINET”, koji je dio programa INTERREG IVC (verzija od 4.6.2021.: https://www.ctif.org/index.php/library/european-glossary-wildfires-and-forest-fires).

([29]) Zemljište površine veće od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. Ne odnosi se na zemljište koje se uglavnom koristi u poljoprivredne ili urbane svrhe, FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. *Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument*

1.1. Djelatnost se obavlja na području obuhvaćenom šumskogospodarskim planom ili istovrijednim dokumentom, kako je utvrđeno u nacionalnom pravu ili, ako nacionalnim pravom nije definiran šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument, planu iz FAO-ove definicije „šumskog područja s dugoročnim planom gospodarenja šumama” ([30]).

Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument izrađuje se za razdoblje od 10 ili više godina i kontinuirano se ažurira.

1.2. Dostavljaju se sljedeće informacije koje nisu dokumentirane u šumskogospodarskom planu ili istovrijednom dokumentu:

(a) ciljevi gospodarenja, uključujući najvažnija ograničenja ([31]);

(b) opće strategije i planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva upravljanja, uključujući očekivane operacije tijekom cijelog ciklusa razvoja šume;

(c) definicija konteksta šumskog staništa, uključujući glavne postojeće i predviđene vrste šumskog drveća te njihov opseg i rasprostranjenost;

(d) definicija područja u skladu s njegovim upisom u zemljišne knjige;

(e) odjeljci, ceste, prava puta i drugi oblici javnog pristupa, fizička obilježja, uključujući plovne putove, područja pod zakonskim i drugim ograničenjima;

(f) mjere koje se primjenjuju radi očuvanja dobrog stanja šumskih ekosustava;

(g) društvena pitanja (uključujući očuvanje krajolika, savjetovanje s dionicima u skladu s uvjetima iz nacionalnog prava);

(h) procjena rizika koji se odnose na šume, uključujući šumske požare te štetne organizme i bolesti, u cilju sprečavanja, smanjenja i kontrole rizika te mjere koje se poduzimaju radi zaštite i prilagodbe preostalim rizicima;

(i) svi kriteriji nenanošenja bitne štete relevantni za gospodarenje šumom.

1.3. Održivost sustava gospodarenja šumama, kako je dokumentirano u planu iz točke 1.1., osigurava se najambicioznijim od sljedećih pristupa:

(a) gospodarenje šumama u skladu je s važećom nacionalnom definicijom održivog gospodarenja šumama;

(b) gospodarenje šumama odgovara definiciji održivog gospodarenja šumama iz rezolucije o europskim šumama ([32]) i u skladu je s paneuropskim operativnim smjernicama za održivo gospodarenje šumama ([33]);

(c) postojeći sustav gospodarenja ispunjava kriterije održivosti šuma iz članka 29. stavka 6. Direktive (EU) 2018/2001 i od datuma početka njegove primjene u skladu je s provedbenim aktom o operativnim smjernicama za energiju iz šumske biomase donesenima na temelju članka 29. stavka 8. te direktive.

([30]) Šumsko područje s dugoročnim dokumentiranim planom gospodarenja (za razdoblje od 10 ili više godina), s utvrđenim ciljevima, koji se redovito revidira,
FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/ i8661en.pdf).

([31]) Uključujući analizu i. dugoročne održivosti drvnog resursa i ii. utjecaja/pritiska na očuvanje staništa, raznolikost povezanih staništa i uvjet da se sječom što manje utječe na tlo.

([32]) Čuvanje i korištenje šuma i šumskih zemljišta na način i u mjeri kojima se održava njihova biološka raznolikost, produktivnost, regenerativni kapacitet, vitalnost i njihov sadašnji i budući potencijal za ispunjavanje relevantnih ekoloških, gospodarskih i društvenih funkcija na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini i kojima se ne nanosi šteta drugim ekosustavima.
Rezolucija H1 Opće smjernice za održivo gospodarenje šumama u Europi, druga ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 16.–17. lipnja 1993., Helsinki/Finska (verzija od 4.6.2021.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([33]) Prilog 2. Rezoluciji L2. Paneuropske operativne smjernice za održivo gospodarenje šumama. Treća ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 2.–4. lipnja 1998., Lisabon/Portugal (verzija od 4.6.2021.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

▼B

1.4. Djelatnost ne uzrokuje degradaciju zemljišta s velikim zalihama ugljika ([34]).

1.5. Postojeći sustav gospodarenja povezan s djelatnošću u skladu je s obvezom dužne pažnje i uvjetima zakonitosti iz Uredbe (EU) br. 995/2010.

1.6. Planom gospodarenja šumama ili istovrijednim dokumentom predviđeno je praćenje kojim se osigurava točnost informacija sadržanih u planu, posebno podataka o predmetnom području.

2. *Analiza klimatskih koristi*

2.1. U područjima koja ispunjavaju zahtjeve na razini šumarskog područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi u skladu s člankom 29. stavkom 7. točkom (b) Direktive (EU) 2018/2001, djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

(a) analiza klimatskih koristi pokazuje da je neto stanje emisija i uklanjanja stakleničkih plinova nastalo obavljanjem djelatnosti u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti ispod referentne vrijednosti, koja odgovara stanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti, povezane s uobičajenim aktivnostima koje bi se na tom području provodile i bez te djelatnosti;

(b) dugoročne klimatske koristi smatraju se potvrđenima dokazom o usklađenosti s člankom 29. stavkom 7. Direktive (EU) 2018/2001.

2.2. U područjima koja ne ispunjavaju zahtjeve na razini šumarskog područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi u skladu s člankom 29. stavkom 7. točkom (b) Direktive (EU) 2018/2001, djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

(a) analiza klimatskih koristi pokazuje da je neto stanje emisija i uklanjanja stakleničkih plinova nastalo obavljanjem djelatnosti u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti ispod referentne vrijednosti, koja odgovara stanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti, povezane s uobičajenim aktivnostima koje bi se na tom području provodile i bez te djelatnosti;

(b) predviđeno dugoročno prosječno stanje stakleničkih plinova iz djelatnosti niže je od dugoročnog prosječnog stanja stakleničkih plinova predviđenog za referentnu vrijednost iz točke 2.2., pri čemu „dugoročno” znači 100 godina ili trajanje cijelog ciklusa razvoja šume, ovisno o tome što je dulje.

2.3. Izračun klimatskih koristi u skladu je sa sljedećim kriterijima:

(a) analiza je u skladu s Poboljšanjem Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) ([35]). Analiza klimatskih koristi temelji se na transparentnim, točnim, dosljednim, potpunim i usporedivim informacijama, obuhvaća sve spremnike ugljika na koje djelatnost utječe, uključujući nadzemnu i podzemnu biomasu, mrtvo drvo, stelju i tlo, naslanja se na najkonzervativnije pretpostavke za izračune te uključuje odgovarajuća razmatranja o rizicima kratkotrajnosti i poništenja sekvestracije ugljika, riziku zasićenja i riziku od istjecanja.

(b) uobičajene aktivnosti, uključujući sječu, neke su od sljedećih:

i. postupci gospodarenja, kako su navedeni u najnovijoj verziji šumskogospodarskog plana ili istovrijednog dokumenta prije početka obavljanja djelatnosti, ako postoje;

ii. najnovije uobičajene aktivnosti prije početka obavljanja djelatnosti;

iii. aktivnosti sustava gospodarenja kojima se osigurava dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika na šumarskom području kako je utvrđeno u članku 29. stavku 7. točki (b) Direktive (EU) 2018/2001;

([34]) Zemljište s velikim zalihama ugljika znači močvarna područja, uključujući tresetišta, i trajno pošumljena područja u smislu članka 29. stavka 4. točaka (a) i (c) Direktive (EU) 2018/2001.

([35]) Poboljšanje Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) (verzija od 4.6.2021.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

(c) detaljnost analize proporcionalna je veličini predmetnog područja i korištene su vrijednosti specifične za to područje;

(d) emisije i uklanjanja stakleničkih plinova koji nastaju zbog prirodnih poremećaja, kao što su najezde štetnih organizama i bolesti, šumski požari, štete od vjetra i oluja, te koji utječu na predmetno područje i uzrokuju lošije rezultate, ne narušavaju usklađenost s kriterijima iz Uredbe (EU) 2020/852, pod uvjetom da je analiza klimatskih koristi u skladu s Poboljšanjem Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) u pogledu emisija i uklanjanja stakleničkih plinova prouzročenih prirodnim poremećajima.

2.4. Šumska gospodarstva s manje od 13 hektara ne moraju provoditi analizu klimatskih koristi.

3. *Jamstvo trajnosti*

3.1. U skladu s nacionalnim pravom, status šume na području obavljanja djelatnosti zajamčen je jednom o sljedećih mjera:

(a) područje je klasificirano kao trajno šumsko područje, u skladu s FAO-ovom definicijom ([36]);

(b) područje je klasificirano kao zaštićeno područje;

(c) za područje postoji pravno ili ugovorno jamstvo da će ostati šumsko područje.

3.2. U skladu s nacionalnim pravom, subjekt koji obavlja djelatnost obvezuje se da će u budućim ažuriranim verzijama šumskogospodarskog plana ili istovrijednog dokumenta, izvan djelatnosti koja se financira, i dalje postojati klimatske koristi, kako je utvrđeno u točki 2. Osim toga, subjekt koji obavlja djelatnost obvezuje se da će nadoknaditi svako smanjenje klimatske koristi utvrđene u točki 2. istovrijednom klimatskom koristi koja proizlazi iz obavljanja djelatnosti koja odgovara jednoj od šumarskih djelatnosti definiranih u ovoj Uredbi.

4. *Nadzor*

U roku od dvije godine od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga svakih 10 godina, provjeru usklađenosti djelatnosti s kriterijima značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete obavljaju:

(a) relevantna nacionalna nadležna tijela ili

(b) neovisni vanjski subjekt za certificiranje, na zahtjev nacionalnih tijela ili subjekta koji obavlja djelatnost.

U cilju smanjenja troškova, nadzor se može obaviti zajedno s certificiranjem šume, klimatskim certificiranjem ili drugom vrstom nadzora.

Neovisni vanjski subjekt za certificiranje ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti.

5. *Grupna procjena*

Ispunjavanje kriterija značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterija nenanošenja bitne štete može se provjeriti:

(a) na razini šumarskog područja nabave ([37]), kako je definirano u članku 2. točki 30. Direktive (EU) 2018/2001;

(b) na razini grupe gospodarstava dovoljno homogenih za evaluaciju rizika održivosti šumarske djelatnosti, pod uvjetom da su sva ta gospodarstva u trajnom uzajamnom odnosu i da sudjeluju u toj djelatnosti i da grupa tih gospodarstava ostaje nepromijenjena u svim naknadnim nadzorima.

([36]) Trajno šumsko područje bez mogućnosti prenamjene zemljišta, (*FAO-ova procjena globalnih resursa 2020. Uvjeti i definicije* (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([37]) „Područje nabave” znači geografski utvrđeno područje iz kojeg potječe sirovina šumske biomase, za koje su dostupni pouzdani i neovisni podaci i na kojem su uvjeti dovoljno homogeni za procjenu rizika za održivost i karakteristika i zakonitosti šumske biomase.

▼B

Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Detaljne informacije iz točke 1.2. (i) uključuju odredbe o ispunjavanju kriterija iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Promjena u uzgoju šuma izazvana obavljanjem djelatnosti na određenom području vjerojatno neće dovesti do znatnog smanjenja održive opskrbe primarne šumske biomase pogodne za proizvodnju proizvoda od drva s dugotrajnim potencijalom za uvođenje rješenja kružnog gospodarstva. Ispunjavanje tog kriterija može se dokazati analizom klimatskih koristi iz točke 2.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Smanjena je uporaba pesticida i prednost se daje alternativnim metodama ili tehnikama, koje mogu uključivati nekemijske alternative pesticidima, u skladu s Direktivom 2009/128/EZ, osim u slučajevima kada je uporaba pesticida potrebna za suzbijanje štetnih organizama i bolesti. Pri obavljanju djelatnosti minimalna je uporaba gnojiva i ne koristi se stajski gnoj. Djelatnost je u skladu s Uredbom (EU) 2019/1009 ili nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. Poduzimaju se dobro dokumentirane i provjerljive mjere kako bi se izbjegla uporaba djelatnih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 ([38]), Roterdamskoj konvenciji o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini, Minamatskoj konvenciji o živi, Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj te djelatnih tvari s popisa pesticida koji su prema preporuci SZO-a po opasnosti razvrstani kao klasa I.a („izuzetno opasni”) ili I.b („vrlo opasni”). Djelatnost je u skladu s relevantnim nacionalnim propisima o djelatnim tvarima. Sprečava se onečišćenje vode i tla, a u slučaju onečišćenja poduzimaju se mjere čišćenja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Na područjima koja je nacionalno nadležno tijelo odredilo za očuvanje ili u zaštićenim staništima djelatnost je u skladu s ciljevima očuvanja tih područja. Ne dolazi do prenamjene staništa koja su posebno osjetljiva na gubitak bioraznolikosti ili imaju visoku vrijednost očuvanja ni područja namijenjenih obnovi takvih staništa u skladu s nacionalnim pravom.

([38]) Kojom se u Uniji primjenjuje Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 209, 31.7.2006., str. 3.).

▼B

	Detaljne informacije iz točke 1.2. podtočke (i) uključuju odredbe za očuvanje i moguće poboljšanje bioraznolikosti u skladu s nacionalnim i lokalnim odredbama, uključujući: (a) osiguravanje dobrog stanja očuvanosti staništa i vrsta, održavanje uobičajenih vrsta u staništu; (b) isključivanje uporabe ili oslobađanja invazivnih stranih vrsta; (c) isključivanje uporabe stranih vrsta, osim ako se može dokazati da: i. uporaba šumskog reprodukcijskog materijala pogoduje povoljnom i odgovarajućem stanju ekosustava (npr. klima, kriteriji tla i zona vegetacije, otpornost na šumske požare); ii. autohtone vrste prisutne na tom području više nisu prilagođene predviđenim klimatskim i pedohidrološkim uvjetima; (d) očuvanje i poboljšanje fizičke, kemijske i biološke kvalitete tla; (e) promicanje postupaka koji pogoduju bioraznolikosti i potiču prirodne procese u šumi; (f) isključivanje pretvorbe ekosustava visoke bioraznolikosti u ekosustave manje bioraznolikosti; (g) osiguravanje raznolikosti povezanih staništa i vrsta povezanih sa šumom; (h) osiguravanje raznolikosti struktura vegetacije te očuvanje ili poboljšanje zrele vegetacije i mrtvog drva.

1.3. **Gospodarenje šumama**

Opis djelatnosti

Gospodarenje šumama kako je definirano u nacionalnom pravu. Ako u nacionalnom pravu nema takve definicije, gospodarenje šumama znači svaka ekonomska djelatnost koja proizlazi iz sustava koji se primjenjuje na šume koji utječe na ekološke, gospodarske ili društvene funkcije šume. Djelatnost ne podrazumijeva prenamjenu zemljišta i obavlja se na zemljištu koje odgovara definiciji šume iz nacionalnog prava ili, ako ona ne postoji, FAO-voj definiciji šume ([39]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE A2 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006. Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije ograničene su na NACE II 02.10 – uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu povezane s njima, 02.20 – sječa drva, 02.30 – skupljanje šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata i 02.40 – pomoćne usluge u šumarstvu.

([39]) Zemljište površine veće od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. Ne odnosi se na zemljište koje se uglavnom koristi u poljoprivredne ili urbane svrhe, FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. *Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument*

1.1. Djelatnost se obavlja na području obuhvaćenom šumskogospodarskim planom ili istovrijednim dokumentom, kako je utvrđeno u nacionalnom pravu ili, ako nacionalnim pravom nije definiran šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument, planu iz FAO-ove definicije „šumskog područja s dugoročnim planom gospodarenja šumama” ([40]).

Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument izrađuje se za razdoblje od 10 ili više godina i kontinuirano se ažurira.

1.2. Dostavljaju se sljedeće informacije koje nisu dokumentirane u šumskogospodarskom planu ili istovrijednom dokumentu:

(a) ciljevi gospodarenja, uključujući najvažnija ograničenja ([41]);

(b) opće strategije i planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva upravljanja, uključujući očekivane operacije tijekom cijelog ciklusa razvoja šume;

(c) definicija konteksta šumskog staništa, uključujući glavne postojeće i predviđene vrste šumskog drveća te njihov opseg i rasprostranjenost;

(d) definicija područja u skladu s njegovim upisom u zemljišne knjige;

(e) odjeljci, ceste, prava puta i drugi oblici javnog pristupa, fizička obilježja, uključujući plovne putove, područja pod zakonskim i drugim ograničenjima;

(f) mjere koje se primjenjuju radi očuvanja dobrog stanja šumskih ekosustava;

(g) društvena pitanja (uključujući očuvanje krajolika, savjetovanje s dionicima u skladu s uvjetima iz nacionalnog prava);

(h) procjena rizika koji se odnose na šume, uključujući šumske požare te štetne organizme i bolesti, u cilju sprečavanja, smanjenja i kontrole rizika te mjere koje se poduzimaju radi zaštite i prilagodbe preostalim rizicima;

(i) svi kriteriji nenanošenja bitne štete relevantni za gospodarenje šumom.

1.3. Održivost sustava gospodarenja šumama, kako je dokumentirano u planu iz točke 1.1., osigurava se najambicioznijim od sljedećih pristupa:

(a) gospodarenje šumama u skladu je s važećom nacionalnom definicijom održivog gospodarenja šumama;

(b) gospodarenje šumama odgovara definiciji održivog gospodarenja šumama iz rezolucije o europskim šumama ([42]) i u skladu je s paneuropskim operativnim smjernicama za održivo gospodarenje šumama ([43]);

([40]) Šumsko područje s dugoročnim dokumentiranim planom gospodarenja (za razdoblje od 10 ili više godina), s utvrđenim ciljevima, koji se redovito revidira.
FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/ i8661en.pdf).

([41]) Uključujući analizu i. dugoročne održivosti drvnog resursa i ii. utjecaja/pritiska na očuvanje staništa, raznolikost povezanih staništa i uvjet da se sječom što manje utječe na tlo.

([42]) Čuvanje i korištenje šuma i šumskih zemljišta na način i u mjeri kojima se održava njihova biološka raznolikost, produktivnost, regenerativni kapacitet, vitalnost i njihov sadašnji i budući potencijal za ispunjavanje relevantnih ekoloških, gospodarskih i društvenih funkcija na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini i kojima se ne nanosi šteta drugim ekosustavima.
Rezolucija H1 Opće smjernice za održivo gospodarenje šumama u Europi, druga ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 16.–17. lipnja 1993., Helsinki/Finska (verzija od 4.6.2021.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([43]) Prilog 2. Rezoluciji L2. Paneuropske operativne smjernice za održivo gospodarenje šumama. Treća ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 2.–4. lipnja 1998., Lisabon/Portugal (verzija od 4.6.2021.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

▼B

(c) postojeći sustav gospodarenja ispunjava kriterije održivosti šuma iz članka 29. stavka 6. Direktive (EU) 2018/2001 i od datuma početka njegove primjene u skladu je s provedbenim aktom o operativnim smjernicama za energiju iz šumske biomase donesenima na temelju članka 29. stavka 8. te direktive.

1.4. Djelatnost ne uzrokuje degradaciju zemljišta s velikim zalihama ugljika ([44]).

1.5. Postojeći sustav gospodarenja povezan s djelatnošću u skladu je s obvezom dužne pažnje i uvjetima zakonitosti iz Uredbe (EU) br. 995/2010.

1.6. Planom gospodarenja šumama ili istovrijednim dokumentom predviđeno je praćenje kojim se osigurava točnost informacija sadržanih u planu, posebno podataka o predmetnom području.

2. *Analiza klimatskih koristi*

2.1. U područjima koja ispunjavaju zahtjeve na razini šumarskog područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi u skladu s člankom 29. stavkom 7. točkom (b) Direktive (EU) 2018/2001, djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

(a) analiza klimatskih koristi pokazuje da je neto stanje emisija i uklanjanja stakleničkih plinova nastalo obavljanjem djelatnosti u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti ispod referentne vrijednosti, koja odgovara stanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti, povezane s uobičajenim aktivnostima koje bi se na tom području provodile i bez te djelatnosti;

(b) dugoročne klimatske koristi smatraju se potvrđenima dokazom o usklađenosti s člankom 29. stavkom 7. Direktive (EU) 2018/2001.

2.2. U područjima koja ne ispunjavaju zahtjeve na razini šumarskog područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi u skladu s člankom 29. stavkom 7. točkom (b) Direktive (EU) 2018/2001, djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

(a) analiza klimatskih koristi pokazuje da je neto stanje emisija i uklanjanja stakleničkih plinova nastalo obavljanjem djelatnosti u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti ispod referentne vrijednosti, koja odgovara stanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti, povezane s uobičajenim aktivnostima koje bi se na tom području provodile i bez te djelatnosti;

(b) predviđeno dugoročno prosječno stanje stakleničkih plinova iz djelatnosti niže je od dugoročnog prosječnog stanja stakleničkih plinova predviđenog za referentnu vrijednost iz točke 2.2., pri čemu „dugoročno” znači 100 godina ili trajanje cijelog ciklusa razvoja šume, ovisno o tome što je dulje.

2.3. Izračun klimatskih koristi u skladu je sa sljedećim kriterijima:

(a) analiza je u skladu s Poboljšanjem Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) ([45]). Analiza klimatskih koristi temelji se na transparentnim, točnim, dosljednim, potpunim i usporedivim informacijama, obuhvaća sve spremnike ugljika na koje djelatnost utječe, uključujući nadzemnu i podzemnu biomasu, mrtvo drvo, stelju i tlo, naslanja se na najkonzervativnije pretpostavke za izračune te uključuje odgovarajuća razmatranja o rizicima kratkotrajnosti i poništenja sekvestracije ugljika, riziku zasićenja i riziku od istjecanja.

(b) uobičajene aktivnosti, uključujući sječu, neke su od sljedećih:

i. postupci gospodarenja, kako su navedeni u najnovijoj verziji šumskogospodarskog plana ili istovrijednog dokumenta prije početka obavljanja djelatnosti, ako postoje;

ii. najnovije uobičajene aktivnosti prije početka obavljanja djelatnosti;

iii. aktivnosti sustava gospodarenja kojima se osigurava dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika na šumarskom području kako je utvrđeno u članku 29. stavku 7. točki (b) Direktive (EU) 2018/2001;

(c) detaljnost analize proporcionalna je veličini predmetnog područja i korištene su vrijednosti specifične za to područje;

([44]) Zemljište s velikim zalihama ugljika znači močvarna područja, uključujući tresetišta, i trajno pošumljena područja u smislu članka 29. stavka 4. točaka (a) i (c) Direktive (EU) 2018/2001.

([45]) Poboljšanje Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) (verzija od 4.6.2021.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

(d) emisije i uklanjanja stakleničkih plinova koji nastaju zbog prirodnih poremećaja, kao što su najezde štetnih organizama i bolesti, šumski požari, štete od vjetra i oluja, te koji utječu na predmetno područje i uzrokuju lošije rezultate, ne narušavaju usklađenost s kriterijima iz Uredbe (EU) 2020/852, pod uvjetom da je analiza klimatskih koristi u skladu s Poboljšanjem Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) u pogledu emisija i uklanjanja stakleničkih plinova prouzročenih prirodnim poremećajima.

2.4. Šumska gospodarstva s manje od 13 hektara ne moraju provoditi analizu klimatskih koristi.

3. *Jamstvo trajnosti*

3.1. U skladu s nacionalnim pravom, status šume na području obavljanja djelatnosti zajamčen je jednom o sljedećih mjera:

(a) područje je klasificirano kao trajno šumsko područje, u skladu s FAO-ovom definicijom ([46]);

(b) područje je klasificirano kao zaštićeno područje;

(c) za područje postoji pravno ili ugovorno jamstvo da će ostati šumsko područje.

3.2. U skladu s nacionalnim pravom, subjekt koji obavlja djelatnost obvezuje se da će u budućim ažuriranim verzijama šumskogospodarskog plana ili istovrijednog dokumenta, izvan djelatnosti koja se financira, i dalje postojati klimatske koristi, kako je utvrđeno u točki 2. Osim toga, subjekt koji obavlja djelatnost obvezuje se da će nadoknaditi svako smanjenje klimatske koristi utvrđene u točki 2. istovrijednom klimatskom koristi koja proizlazi iz obavljanja djelatnosti koja odgovara jednoj od šumarskih djelatnosti definiranih u ovoj Uredbi.

4. *Nadzor*

U roku od dvije godine od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga svakih 10 godina, provjeru usklađenosti djelatnosti s kriterijima značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete obavljaju:

(a) relevantna nacionalna nadležna tijela ili

(b) neovisni vanjski subjekt za certificiranje, na zahtjev nacionalnih tijela ili subjekta koji obavlja djelatnost.

U cilju smanjenja troškova, nadzor se može obaviti zajedno s certificiranjem šume, klimatskim certificiranjem ili drugom vrstom nadzora.

Neovisni vanjski subjekt za certificiranje ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti.

5. *Grupna procjena*

Ispunjavanje kriterija značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterija nenanošenja bitne štete može se provjeriti:

(a) na razini šumarskog područja nabave ([47]), kako je definirano u članku 2. točki 30. Direktive (EU) 2018/2001;

(b) na razini grupe gospodarstava dovoljno homogenih za evaluaciju rizika održivosti šumarske djelatnosti, pod uvjetom da su sva ta gospodarstva u trajnom uzajamnom odnosu i da sudjeluju u toj djelatnosti i da grupa tih gospodarstava ostaje nepromijenjena u svim naknadnim nadzorima.

([46]) Trajno šumsko područje bez mogućnosti prenamjene zemljišta,
(FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/ i8661en.pdf).

([47]) „Područje nabave” znači geografski utvrđeno područje iz kojeg potječe sirovina šumske biomase, za koje su dostupni pouzdani i neovisni podaci i na kojem su uvjeti dovoljno homogeni za procjenu rizika za održivost i karakteristika i zakonitosti šumske biomase.

▼B

Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Detaljne informacije iz točke 1.2. (i) uključuju odredbe o ispunjavanju kriterija iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Promjena u uzgoju šuma izazvana obavljanjem djelatnosti na određenom području vjerojatno neće dovesti do znatnog smanjenja održive opskrbe primarne šumske biomase pogodne za proizvodnju proizvoda od drva s dugotrajnim potencijalom za uvođenje rješenja kružnog gospodarstva. Ispunjavanje tog kriterija može se dokazati analizom klimatskih koristi iz točke 2.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Smanjena je uporaba pesticida i prednost se daje alternativnim metodama ili tehnikama, koje mogu uključivati nekemijske alternative pesticidima, u skladu s Direktivom 2009/128/EZ, osim u slučajevima kada je uporaba pesticida potrebna za suzbijanje štetnih organizama i bolesti. Pri obavljanju djelatnosti minimalna je uporaba gnojiva i ne koristi se stajski gnoj. Djelatnost je u skladu s Uredbom (EU) 2019/1009 ili nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. Poduzimaju se dobro dokumentirane i provjerljive mjere kako bi se izbjegla uporaba djelatnih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 ([48]), Roterdamskoj konvenciji o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini, Minamatskoj konvenciji o živi, Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj te djelatnih tvari s popisa pesticida koji su prema preporuci SZO-a po opasnosti razvrstani kao klasa I.a („izuzetno opasni”) ili I.b („vrlo opasni”) ([49]). Djelatnost je u skladu s relevantnim nacionalnim propisima o djelatnim tvarima. Sprečava se onečišćenje vode i tla, a u slučaju onečišćenja poduzimaju se mjere čišćenja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Na područjima koja je nacionalno nadležno tijelo odredilo za očuvanje ili u zaštićenim staništima djelatnost je u skladu s ciljevima očuvanja tih područja. Ne dolazi do prenamjene staništa koja su posebno osjetljiva na gubitak bioraznolikosti ili imaju visoku vrijednost očuvanja ni područja namijenjenih obnovi takvih staništa u skladu s nacionalnim pravom.

([48]) Kojom se u Uniji primjenjuje Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 209, 31.7.2006., str. 3.).

([49]) Preporučena klasifikacija pesticida SZO-a po opasnosti (verzija iz 2019.), (verzija od 4.6.2021.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	Detaljne informacije iz točke 1.2. podtočke (i) uključuju odredbe za očuvanje i moguće poboljšanje bioraznolikosti u skladu s nacionalnim i lokalnim odredbama, uključujući: (a) osiguravanje dobrog stanja očuvanosti staništa i vrsta, održavanje uobičajenih vrsta u staništu; (b) isključivanje uporabe ili oslobađanja invazivnih stranih vrsta; (c) isključivanje uporabe stranih vrsta, osim ako se može dokazati da: i. uporaba šumskog reprodukcijskog materijala pogoduje povoljnom i odgovarajućem stanju ekosustava (npr. klima, kriteriji tla i zona vegetacije, otpornost na šumske požare); ii. autohtone vrste prisutne na tom području više nisu prilagođene predviđenim klimatskim i pedohidrološkim uvjetima; (d) očuvanje i poboljšanje fizičke, kemijske i biološke kvalitete tla; (e) promicanje postupaka koji pogoduju bioraznolikosti i potiču prirodne procese u šumi; (f) isključivanje pretvorbe ekosustava visoke bioraznolikosti u ekosustave manje bioraznolikosti; (g) osiguravanje raznolikosti povezanih staništa i vrsta povezanih sa šumom; (h) osiguravanje raznolikosti struktura vegetacije te očuvanje ili poboljšanje zrele vegetacije i mrtvog drva.

1.4. **Djelatnosti očuvanja šuma**

Opis djelatnosti

Djelatnosti gospodarenja šumama u cilju očuvanja jednog ili više staništa ili vrsta. Djelatnosti očuvanja šuma ne podrazumijevaju prenamjenu zemljišta i obavljaju se na zemljištu koje odgovara definiciji šume iz nacionalnog prava ili, ako ona ne postoji, FAO-voj definiciji šume ([50]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE A2 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006. Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije ograničene su na NACE II 02.10 – uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu povezane s njima, 02.20 – sječa drva, 02.30 – skupljanje šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata i 02.40 – pomoćne usluge u šumarstvu.

([50]) Zemljište površine veće od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. Ne odnosi se na zemljište koje se uglavnom koristi u poljoprivredne ili urbane svrhe, FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/ i8661en.pdf).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. *Plan gospodarenja šumama ili istovjetni instrument*

1.1. Djelatnost se obavlja na području obuhvaćenom šumskogospodarskim planom ili istovrijednim dokumentom, kako je utvrđeno u nacionalnom pravu ili, ako nacionalnim pravom nije definiran šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument, planu iz FAO-ove definicije „šumskog područja s dugoročnim planom gospodarenja šumama” ([51]).

Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument izrađuje se za razdoblje od 10 ili više godina i kontinuirano se ažurira.

1.2. Dostavljaju se sljedeće informacije koje nisu dokumentirane u šumskogospodarskom planu ili istovrijednom dokumentu:

(a) ciljevi gospodarenja, uključujući najvažnija ograničenja;

(b) opće strategije i planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva upravljanja, uključujući očekivane operacije tijekom cijelog ciklusa razvoja šume;

(c) definicija konteksta šumskog staništa, glavne postojeće i predviđene vrste šumskog drveća, njihov opseg i rasprostranjenost;

(d) definicija područja u skladu s njegovim upisom u zemljišne knjige;

(e) odjeljci, ceste, prava puta i drugi oblici javnog pristupa, fizička obilježja, uključujući plovne putove, područja pod zakonskim i drugim ograničenjima;

(f) mjere koje se primjenjuju radi očuvanja dobrog stanja šumskih ekosustava;

(g) društvena pitanja (uključujući očuvanje krajolika, savjetovanje s dionicima u skladu s uvjetima iz nacionalnog prava);

(h) procjena rizika koji se odnose na šume, uključujući šumske požare te štetne organizme i bolesti, u cilju sprečavanja, smanjenja i kontrole rizika te mjere koje se poduzimaju radi zaštite i prilagodbe preostalim rizicima;

(i) svi kriteriji nenanošenja bitne štete relevantni za gospodarenje šumom.

1.3. Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument:

(a) sadržava primarni određeni cilj gospodarenja ([52]), koji podrazumijeva zaštitu tla i vode ([53]), očuvanje bioraznolikosti ([54]) ili društvenih usluga ([55]) na temelju definicija FAO-a;

(b) promiče postupke koji pogoduju bioraznolikosti i potiču prirodne procese u šumi;

([51]) Šumsko područje s dugoročnim dokumentiranim planom upravljanja (za razdoblje od 10 ili više godina), s utvrđenim ciljevima, koji se redovito revidira, FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([52]) Primarni utvrđeni cilj gospodarenja dodijeljen jedinici za gospodarenje (FAO-ova Procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([53]) Šume u kojima je cilj gospodarenja zaštita tla i vode. (FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([54]) Šume u kojima je cilj gospodarenja očuvanje bioraznolikosti. Uključuje, ali nije ograničeno na područja određena za očuvanje bioraznolikosti u zaštićenim područjima. (FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([55]) Šume u kojima je cilj gospodarenja pružanje društvenih usluga. (FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(c) uključuje analizu:

i. učinaka i pritisaka na očuvanje staništa i raznolikost povezanih staništa;

ii. uvjeta sječe radi minimalnog utjecaja na tlo;

iii. drugih djelatnosti koje utječu na ciljeve očuvanja, kao što su lov i ribolov, poljoprivredne, seoske i šumarske djelatnosti, industrijske, rudarske i komercijalne djelatnosti.

1.4. Održivost sustava gospodarenja šumama, kako je dokumentirano u planu iz točke 1.1., osigurava se najambicioznijim od sljedećih pristupa:

(a) gospodarenje šumama u skladu je s nacionalnom definicijom održivoga gospodarenja šumama, ako postoji;

(b) gospodarenje šumama odgovara definiciji održivog gospodarenja šumama iz rezolucije o europskim šumama ([56]) i u skladu je s paneuropskim operativnim smjernicama za održivo gospodarenje šumama ([57]);

(c) postojeći sustav gospodarenja ispunjava kriterije održivosti šuma iz članka 29. stavka 6. Direktive (EU) 2018/2001 i od datuma početka njegove primjene u skladu je s provedbenim aktom o operativnim smjernicama za energiju iz šumske biomase donesenima na temelju članka 29. stavka 8. te direktive.

1.5. Djelatnost ne uzrokuje degradaciju zemljišta s velikim zalihama ugljika ([58]).

1.6. Postojeći sustav gospodarenja povezan s djelatnošću u skladu je s obvezom dužne pažnje i uvjetima zakonitosti iz Uredbe (EU) br. 995/2010.

1.7. Planom gospodarenja šumama ili istovrijednim dokumentom predviđeno je praćenje kojim se osigurava točnost informacija sadržanih u planu, posebno podataka o predmetnom području.

2. *Analiza klimatskih koristi*

2.1. U područjima koja ispunjavaju zahtjeve na razini šumarskog područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi u skladu s člankom 29. stavkom 7. točkom (b) Direktive (EU) 2018/2001, djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

(a) analiza klimatskih koristi pokazuje da je neto stanje emisija i uklanjanja stakleničkih plinova nastalo obavljanjem djelatnosti u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti ispod referentne vrijednosti, koja odgovara stanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti, povezane s uobičajenim aktivnostima koje bi se na tom području provodile i bez te djelatnosti;

(b) dugoročne klimatske koristi smatraju se potvrđenima dokazom o usklađenosti s člankom 29. stavkom 7. Direktive (EU) 2018/2001.

2.2. U područjima koja ne ispunjavaju zahtjeve na razini šumarskog područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi u skladu s člankom 29. stavkom 7. točkom (b) Direktive (EU) 2018/2001, djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

(a) analiza klimatskih koristi pokazuje da je neto stanje emisija i uklanjanja stakleničkih plinova nastalo obavljanjem djelatnosti u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti ispod referentne vrijednosti, koja odgovara stanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti, povezane s uobičajenim aktivnostima koje bi se na tom području provodile i bez te djelatnosti;

([56]) Čuvanje i korištenje šuma i šumskih zemljišta na način i u mjeri kojima se održava njihova biološka raznolikost, produktivnost, regenerativni kapacitet, vitalnost i njihov sadašnji i budući potencijal za ispunjavanje relevantnih ekoloških, gospodarskih i društvenih funkcija na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini i kojima se ne nanosi šteta drugim ekosustavima.
Rezolucija H1 Opće smjernice za održivo gospodarenje šumama u Europi, druga ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 16.–17. lipnja 1993., Helsinki/Finska (verzija od 4.6.2021.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf)

([57]) Prilog 2. Rezoluciji L2. Paneuropske operativne smjernice za održivo gospodarenje šumama. Treća ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 2.–4. lipnja 1998., Lisabon/Portugal (verzija od 4.6.2021.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([58]) Zemljište s velikim zalihama ugljika znači močvarna područja, uključujući tresetišta, i trajno pošumljena područja u smislu članka 29. stavka 4. točaka (a) i (c) Direktive (EU) 2018/2001.

▼B

(b) predviđeno dugoročno prosječno stanje stakleničkih plinova iz djelatnosti niže je od dugoročnog prosječnog stanja stakleničkih plinova predviđenog za referentnu vrijednost iz točke 2.2., pri čemu „dugoročno” znači 100 godina ili trajanje cijelog ciklusa razvoja šume, ovisno o tome što je dulje.

2.3. Izračun klimatskih koristi u skladu je sa sljedećim kriterijima:

(a) analiza je u skladu s Poboljšanjem Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) ([59]). Analiza klimatskih koristi temelji se na transparentnim, točnim, dosljednim, potpunim i usporedivim informacijama, obuhvaća sve spremnike ugljika na koje djelatnost utječe, uključujući nadzemnu i podzemnu biomasu, mrtvo drvo, stelju i tlo, naslanja se na najkonzervativnije pretpostavke za izračune te uključuje odgovarajuća razmatranja o rizicima kratkotrajnosti i poništenja sekvestracije ugljika, riziku zasićenja i riziku od istjecanja.

(b) uobičajene aktivnosti, uključujući sječu, neke su od sljedećih:

i. postupci gospodarenja, kako su navedeni u najnovijoj verziji šumskogospodarskog plana ili istovrijednog dokumenta prije početka obavljanja djelatnosti, ako postoje;

ii. najnovije uobičajene aktivnosti prije početka obavljanja djelatnosti;

iii. aktivnosti sustava gospodarenja kojima se osigurava dugoročno očuvanje ili povećanje razina zaliha i ponora ugljika na šumarskom području kako je utvrđeno u članku 29. stavku 7. točki (b) Direktive (EU) 2018/2001;

(c) detaljnost analize proporcionalna je veličini predmetnog područja i korištene su vrijednosti specifične za to područje;

(d) emisije i uklanjanja stakleničkih plinova koji nastaju zbog prirodnih poremećaja, kao što su najezde štetnih organizama i bolesti, šumski požari, štete od vjetra i oluja, te koji utječu na predmetno područje i uzrokuju lošije rezultate, ne narušavaju usklađenost s kriterijima iz Uredbe (EU) 2020/852, pod uvjetom da je analiza klimatskih koristi u skladu s Poboljšanjem Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) u pogledu emisija i uklanjanja stakleničkih plinova prouzročenih prirodnim poremećajima.

2.4. Šumska gospodarstva s manje od 13 hektara ne moraju provoditi analizu klimatskih koristi.

3. *Jamstvo trajnosti*

3.1. U skladu s nacionalnim pravom, status šume na području obavljanja djelatnosti zajamčen je jednom o sljedećih mjera:

(a) područje je klasificirano kao trajno šumsko područje, u skladu s FAO-ovom definicijom ([60]);

(b) područje je klasificirano kao zaštićeno područje;

(c) za područje postoji pravno ili ugovorno jamstvo da će ostati šumsko područje.

3.2. U skladu s nacionalnim pravom, subjekt koji obavlja djelatnost obvezuje se da će u budućim ažuriranim verzijama šumskogospodarskog plana ili istovrijednog dokumenta, izvan djelatnosti koja se financira, i dalje postojati klimatske koristi, kako je utvrđeno u točki 2. Osim toga, subjekt koji obavlja djelatnost obvezuje se da će nadoknaditi svako smanjenje klimatske koristi utvrđene u točki 2. istovrijednom klimatskom koristi koja proizlazi iz obavljanja djelatnosti koja odgovara jednoj od šumarskih djelatnosti definiranih u ovoj Uredbi.

4. *Nadzor*

U roku od dvije godine od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga svakih 10 godina, provjeru usklađenosti djelatnosti s kriterijima značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete obavljaju:

(a) relevantna nacionalna nadležna tijela ili

(b) neovisni vanjski subjekt za certificiranje, na zahtjev nacionalnih tijela ili subjekta koji obavlja djelatnost.

([59]) Poboljšanje Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) (verzija od 4.6.2021.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

([60]) Trajno šumsko područje bez mogućnosti prenamjene zemljišta,
(*FAO-ova procjena globalnih resursa 2020. Uvjeti i definicije* (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

U cilju smanjenja troškova, nadzor se može obaviti zajedno s certificiranjem šume, klimatskim certificiranjem ili drugom vrstom nadzora.

Neovisni vanjski subjekt za certificiranje ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti.

5. *Grupna procjena*

Ispunjavanje kriterija značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterija nenanošenja bitne štete može se provjeriti:

(a) na razini šumarskog područja nabave ([61]), kako je definirano u članku 2. točki 30. Direktive (EU) 2018/2001;

(b) na razini grupe šumskih gospodarstava dovoljno homogenih za evaluaciju rizika održivosti šumarske djelatnosti, pod uvjetom da su sva ta gospodarstva u trajnom uzajamnom odnosu i da sudjeluju u toj djelatnosti i da grupa tih gospodarstava ostaje nepromijenjena u svim naknadnim nadzorima.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Detaljne informacije iz točke 1.2. podtočke (i) uključuju odredbe o ispunjavanju kriterija iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Promjena u uzgoju šuma izazvana obavljanjem djelatnosti na određenom području vjerojatno neće dovesti do znatnog smanjenja održive opskrbe primarne šumske biomase pogodne za proizvodnju proizvoda od drva s dugotrajnim potencijalom za uvođenje rješenja kružnog gospodarstva. Ispunjavanje tog kriterija može se dokazati analizom klimatskih koristi iz točke 2.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Pri obavljanju djelatnosti ne upotrebljavaju se pesticidi ni gnojiva. Poduzimaju se dobro dokumentirane i provjerljive mjere kako bi se izbjegla uporaba djelatnih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 ([62]), Roterdamskoj konvenciji o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini, Minamatskoj konvenciji o živi, Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj te djelatnih tvari s popisa pesticida koji su prema preporuci SZO-a po opasnosti razvrstani kao klasa I.a („izuzetno opasni”) ili I.b („vrlo opasni”) ([63]). Djelatnost je u skladu s relevantnim nacionalnim propisima o djelatnim tvarima. Sprečava se onečišćenje vode i tla, a u slučaju onečišćenja poduzimaju se mjere čišćenja.

([61]) „Područje nabave” znači geografski utvrđeno područje iz kojeg potječe sirovina šumske biomase, za koje su dostupni pouzdani i neovisni podaci i na kojem su uvjeti dovoljno homogeni za procjenu rizika za održivost i karakteristika i zakonitosti šumske biomase.

([62]) Kojom se u Uniji primjenjuje Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 209, 31.7.2006., str. 3.).

([63]) Preporučena klasifikacija pesticida SZO-a po opasnosti (verzija iz 2019.), (verzija od 4.6.2021.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Na područjima koja je nacionalno nadležno tijelo odredilo za očuvanje ili u zaštićenim staništima djelatnost je u skladu s ciljevima očuvanja tih područja. Ne dolazi do prenamjene staništa koja su posebno osjetljiva na gubitak bioraznolikosti ili imaju visoku vrijednost očuvanja ni područja namijenjenih obnovi takvih staništa u skladu s nacionalnim pravom. Detaljne informacije iz točke 1.2. podtočke (i) uključuju odredbe za očuvanje i moguće poboljšanje bioraznolikosti u skladu s nacionalnim i lokalnim odredbama, uključujući: (a) osiguravanje dobrog stanja očuvanosti staništa i vrsta, održavanje uobičajenih vrsta u staništu; (b) isključivanje uporabe ili oslobađanja invazivnih stranih vrsta; (c) isključivanje uporabe stranih vrsta, osim ako se može dokazati da: i. uporaba šumskog reprodukcijskog materijala pogoduje povoljnom i odgovarajućem stanju ekosustava (npr. klima, kriteriji tla i zona vegetacije, otpornost na šumske požare); ii. autohtone vrste prisutne na tom području više nisu prilagođene predviđenim klimatskim i pedohidrološkim uvjetima; (d) očuvanje i poboljšanje fizičke, kemijske i biološke kvalitete tla; (e) promicanje postupaka koji pogoduju bioraznolikosti i potiču prirodne procese u šumi; (f) isključivanje pretvorbe ekosustava visoke bioraznolikosti u ekosustave manje bioraznolikosti; (g) osiguravanje raznolikosti povezanih staništa i vrsta povezanih sa šumom; (h) osiguravanje raznolikosti struktura vegetacije te očuvanje ili poboljšanje zrele vegetacije i mrtvog drva.

2. DJELATNOSTI ZAŠTITE I OBNOVE OKOLIŠA

2.1. **Obnova močvarnih područja**

Opis djelatnosti

Obnova močvarnih područja odnosi se na ekonomske djelatnosti čijim se obavljanjem promiču izvorni uvjeti u močvarnim područjima i ekonomske djelatnosti čijim se obavljanjem poboljšavaju funkcije močvarnih područja, a da se nužno ne promiče povratak na uvjete koji su postojali prije njihova poremećaja, pri čemu močvarno područje znači zemljište koje odgovara

▼B

međunarodnoj definiciji močvarnog područja ([64]) ili tresetišta ([65]), kako je utvrđena u Konvenciji o močvarama od međunarodne važnosti, posebno kao staništa ptica močvarica (Ramsarska konvencija) ([66]). Takvo područje odgovara Unijinoj definiciji močvarnih područja, kako je utvrđena u Komunikaciji Komisije o razumnoj uporabi i očuvanju močvarnih područja ([67]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji nemaju posebnu oznaku NACE u statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti utvrđenoj Uredbom (EZ) br. 1893/2006, no odnose se na razred 6 statističke klasifikacije djelatnosti zaštite okoliša (CEPA) utvrđene Uredbom (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([68]).

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. *Plan obnove*

1.1. Područje je obuhvaćeno planom obnove, koji je u skladu s načelima i smjernicama Ramsarske konvencije za obnovu močvarnih područja ([69]), sve dok se to područje klasificira kao močvarno područje i obuhvaćeno je planom upravljanja močvarnim područjem, u skladu sa smjernicama Ramsarske konvencije za planiranje upravljanja ramsarskim lokalitetima i drugim močvarnim područjima ([70]). Plan obnove tresetišta u skladu je s preporukama sadržanima u relevantnim rezolucijama Ramsarske konvencije, uključujući rezoluciju XIII/13.

1.2. Plan obnove sadržava pažljiva razmatranja lokalnih hidroloških i pedoloških uvjeta, uključujući dinamiku zasićenja tla te promjenu aerobnih i anaerobnih uvjeta.

1.3. Plan obnove sadržava sve kriterije nenanošenja bitne štete relevantne za gospodarenje močvarnim područjima.

1.4. Planom obnove predviđeno je praćenje kojim se osigurava točnost informacija sadržanih u planu, posebno podataka o predmetnom području.

([64]) *Močvarna područja obuhvaćaju širok raspon kopnenih staništa kao što su močvare, močvarni travnjaci i tresetišta, poplavna područja, rijeke i jezera te obalna područja kao što su slane močvare, mangrove, međuplimna muljevita dna i dna prekrivena morskim travama, koraljni grebeni i druga morska područja koja nisu dublja od šest metara za vrijeme oseke te močvarna područja koja je napravio čovjek, kao što su brane, rezervoari, rižina polja, bazeni za pročišćavanje otpadnih voda i lagune.* Uvod u Ramsarsku konvenciju o močvarama, 7. izdanje (prethodno Priručnik uz Ramsarsku konvenciju). Tajništvo Ramsarske konvencije, Gland, Švicarska.

([65]) Tresetišta su ekosustavi s tresetnim tlom. Treset se sastoji od najmanje 30 % odumrlih, djelomično razgrađenih biljnih ostataka nataloženih na lokalitetu prezasićenom vlagom i često u kiselim uvjetima. Rezolucija XIII.12 *Smjernice o identifikaciji tresetišta kao močvarnih područja od međunarodne važnosti (Ramsarski lokaliteti) za regulaciju globalnih klimatskih promjena kao dodatni argument postojećim ramsarskim kriterijima*, Ramsarska konvencija donesena 21.–28. listopada 2018.

([66]) Konvencija o močvarama od međunarodne važnosti, posebno kao staništa ptica močvarica (verzija od 4.6.2021.: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf).

([67]) Komunikacija Komisije Vijeću i Europskom parlamentu od 29. svibnja 1995. o razumnoj uporabi i očuvanju močvarnih područja, COM(95) 189 final.

([68]) Uredba (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša (SL L 192, 22.7.2011., str. 1.).

([69]) Ramsarska konvencija (2002.), Načela i smjernice za obnovu močvarnih područja. Doneseni Rezolucijom VIII.16 (2002.) Ramsarske konvencije (verzija od 4.6.2021.: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/pdf/guide/guide-restoration.pdf).

([70]) Ramsarska konvencija (2002.), Rezolucija VIII.14, Nove smjernice za planiranje upravljanja ramsarskim lokalitetima i drugim močvarnim područjima (verzija od 4.6.2021.: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/pdf/res/key_res_viii_14_e.pdf).

▼B

2. *Analiza klimatskih koristi*

2.1. Djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

(a) analiza klimatskih koristi pokazuje da je neto stanje emisija i uklanjanja stakleničkih plinova nastalo obavljanjem djelatnosti u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti ispod referentne vrijednosti, koja odgovara stanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u razdoblju od 30 godina nakon početka obavljanja djelatnosti, povezane s uobičajenim aktivnostima koje bi se na tom području provodile i bez te djelatnosti;

(b) predviđeno dugoročno prosječno neto stanje stakleničkih plinova iz djelatnosti niže je od dugoročnog prosječnog stanja stakleničkih plinova predviđenog za referentnu vrijednost iz točke 2.2., pri čemu „dugoročno” znači 100 godina.

2.2. Izračun klimatskih koristi u skladu je sa sljedećim kriterijima:

(a) analiza je u skladu s Poboljšanjem Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) ([71]). Ako se definicija močvarnog područja korištena u toj analizi razlikuje od definicije močvarnog područja iz nacionalnog inventara stakleničkih plinova, analiza uključuje pregled različitih kategorija zemljišta na predmetnom području. Analiza klimatskih koristi temelji se na transparentnim, točnim, dosljednim, potpunim i usporedivim informacijama, obuhvaća sve spremnike ugljika na koje djelatnost utječe, uključujući nadzemnu i podzemnu biomasu, mrtvo drvo, stelju i tlo, naslanja se na najkonzervativnije pretpostavke za izračune te uključuje odgovarajuća razmatranja o rizicima kratkotrajnosti i poništenja sekvestracije ugljika, riziku zasićenja i riziku od istjecanja. U analizi klimatskih koristi za obalna močvarna područja uzimaju se u obzir projekcije očekivanog relativnog porasta razine mora i vjerojatnost migracije močvarnog područja;

(b) uobičajene aktivnosti, uključujući sječu, neke su od sljedećih:

i. postupci upravljanja dokumentirani su prije početka obavljanja djelatnosti, ako postoje;

ii. najnovije uobičajene aktivnosti prije početka obavljanja djelatnosti.

(c) detaljnost analize proporcionalna je veličini predmetnog područja i korištene su vrijednosti specifične za to područje;

(d) emisije i uklanjanja stakleničkih plinova koji nastaju zbog prirodnih poremećaja, kao što su najezde štetnih organizama i bolesti, šumski požari, štete od vjetra i oluja, te koji utječu na predmetno područje i uzrokuju lošije rezultate, ne narušavaju usklađenost s kriterijima iz Uredbe (EU) 2020/852, pod uvjetom da je analiza klimatskih koristi u skladu s Poboljšanjem Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) u pogledu emisija i uklanjanja stakleničkih plinova prouzročenih prirodnim poremećajima.

3. *Jamstvo trajnosti*

3.1. U skladu s nacionalnim pravom, status močvarnog područja na području obavljanja djelatnosti zajamčen je jednom o sljedećih mjera:

([71]) Poboljšanje Smjernica IPCC-a iz 2006. o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova (2019.) (verzija od 4.6.2021.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

(a) područje je trajno močvarno područje bez mogućnosti prenamjene zemljišta;

(b) područje je klasificirano kao zaštićeno područje;

(c) za područje postoji pravno ili ugovorno jamstvo da će ostati močvarno područje.

3.2. U skladu s nacionalnim pravom, subjekt koji obavlja djelatnost obvezuje se da će u budućim ažuriranim verzijama plana obnove, izvan djelatnosti koja se financira, i dalje postojati klimatske koristi, kako je utvrđeno u točki 2. Osim toga, subjekt koji obavlja djelatnost obvezuje se da će nadoknaditi svako smanjenje klimatske koristi utvrđene u točki 2. istovrijednom klimatskom koristi koja proizlazi iz obavljanja djelatnosti koja odgovara jednoj od djelatnosti zaštite i obnove okoliša definiranih u ovoj Uredbi.

4. *Nadzor*

U roku od dvije godine od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga svakih 10 godina, provjeru usklađenosti djelatnosti s kriterijima značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete obavljaju:

(a) relevantna nacionalna nadležna tijela ili

(b) neovisni vanjski subjekt za certificiranje, na zahtjev nacionalnih tijela ili subjekta koji obavlja djelatnost.

U cilju smanjenja troškova, nadzor se može obaviti zajedno s certificiranjem šume, klimatskim certificiranjem ili drugom vrstom nadzora.

Neovisni vanjski subjekt za certificiranje ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti.

5. *Grupna procjena*

Usklađenost s kriterijima za znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete može se provjeriti na razini grupe gospodarstava dovoljno homogenih za evaluaciju rizika održivosti šumarske djelatnosti, pod uvjetom da su sva ta gospodarstva u trajnom uzajamnom odnosu i da sudjeluju u toj djelatnosti i da grupa tih gospodarstava ostaje nepromijenjena u svim naknadnim nadzorima.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Vađenje treseta je minimalno.

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Uporaba pesticida smanjuje se koliko je moguće i prednost se daje alternativnim metodama ili tehnikama, koje mogu uključivati nekemijske alternative pesticidima, u skladu s Direktivom 2009/128/EZ, osim u slučajevima kada je uporaba pesticida potrebna za suzbijanje štetnih organizama i bolesti. Pri obavljanju djelatnosti minimalna je uporaba gnojiva i ne koristi se stajski gnoj. Djelatnost je u skladu s Uredbom (EU) 2019/1009 ili nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. Poduzimaju se dobro dokumentirane i provjerljive mjere kako bi se izbjegla uporaba djelatnih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 ([72]), Roterdamskoj konvenciji o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini, Minamatskoj konvenciji o živi, Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj te djelatnih tvari s popisa pesticida koji su prema preporuci SZO-a po opasnosti razvrstani kao klasa I.a („izuzetno opasni”) ili I.b („vrlo opasni”) ([73]). Djelatnost je u skladu s relevantnim nacionalnim provedbenim propisima o djelatnim tvarima. Sprečava se onečišćenje vode i tla, a u slučaju onečišćenja poduzimaju se mjere čišćenja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Na područjima koja je nacionalno nadležno tijelo odredilo za očuvanje ili u zaštićenim staništima djelatnost je u skladu s ciljevima očuvanja tih područja. Ne prenamjenjuju se staništa koja su posebno osjetljiva na gubitak bioraznolikosti ili imaju visoku vrijednost očuvanja ni područja namijenjenih obnovi takvih staništa u skladu s nacionalnim propisima. Plan iz točke 1. (Plan obnove) ovog odjeljka sadržava odredbe o očuvanju i mogućem poboljšanju bioraznolikosti u skladu s nacionalnim i lokalnim odredbama, uključujući sljedeće: (a) osiguravanje dobrog stanja očuvanosti staništa i vrsta, očuvanje uobičajenih vrsta u staništu; (b) isključivanje uporabe ili oslobađanja invazivnih vrsta.

3. PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

3.1. **Proizvodnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora**

Opis djelatnosti

Proizvodnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, pri čemu je energija iz obnovljivih izvora definirana uz članku 2. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C25, C27 i C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([72]) Kojom se u Uniji primjenjuje Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 209, 31.7.2006., str. 3.).

([73]) Preporučena klasifikacija pesticida SZO-a po opasnosti (verzija iz 2019.), (verzija od 4.6.2021.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

Djelatnost u ovoj kategoriji je omogućujuća djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Ekonomska djelatnost proizvodnje tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.2. **Proizvodnja opreme za proizvodnju i korištenje vodika**

Opis djelatnosti

Proizvodnja opreme za proizvodnju i korištenje vodika.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C25, C27 i C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Ekonomska djelatnost proizvodnje opreme za proizvodnju vodika koja ispunjava kriterije tehničke provjere iz odjeljka 3.10. ovog Priloga i opreme za korištenje vodika.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.3. **Proizvodnja niskougljičnih tehnologija za prijevoz**

Opis djelatnosti

Proizvodnja, popravak, održavanje, naknadna prilagodba, prenamjena i nadogradnja niskougljičnih vozila, željezničkih vozila i plovila.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C29.1, C30.1, C30.2, C30.9, C33.15, i C33.17 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

▼B

Kriteriji tehničke provjere
Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Ekonomska djelatnost proizvodnje, popravka, održavanja, naknadne prilagodbe ([74]), prenamjene i nadogradnje:

(a) vlakova, putničkih vagona i vagona s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi);

(b) vlakova, putničkih vagona i vagona s nultim izravnim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi kada prometuju na pruzi s potrebnom infrastrukturom, a s pogonom na konvencionalni motor ako takva infrastruktura nije dostupna (bimodalna tehnologija);

(c) prometnih sredstava za gradski, prigradski i cestovni prijevoz putnika, pri čemu je stopa izravnih emisija CO_2 vozila (iz ispušne cijevi) jednaka nuli;

(d) do 31. prosinca 2025., vozila iz kategorija M2 i M3 ([75]) tipa nadogradnje „CA” (jednopodno vozilo), „CB” (vozilo na kat), „CC” (jednopodno zglobno vozilo) ili „CD” (zglobno vozilo na kat) ([76]), koja su u skladu s najnovijom normom EURO VI., tj. ispunjavaju oba zahtjeva iz Uredbe (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([77]) i, od trenutka stupanja na snagu izmjena te uredbe, s tim aktima o izmjeni, čak i prije nego što se počnu primjenjivati, i zadnjim korakom norme EURO VI. iz tablice 1. Dodatka 9. Prilogu I. Uredbi Komisije (EU) br. 582/2011 ([78]), ako su odredbe o tom koraku stupile na snagu, ali se još ne primjenjuju za tu vrstu vozila ([79]). Ako takva norma nije dostupna, izravne emisije CO_2 iz vozila koje su jednake nuli;

(e) uređaja za osobnu mobilnost koji se pokreću fizičkom aktivnošću korisnika, motorom s nultom stopom emisija ili kombinacijom motora s nultom stopom emisija i fizičke aktivnosti;

(f) vozila kategorija M_1 i N_1 klasificirana kao laka vozila ([80]):

i. do 31. prosinca 2025.: sa specifičnim emisijama CO_2, kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki (h) Uredbe (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća ([81]), koje su niže od 50 g CO_2/km (laka vozila s niskim i nultim emisijama);

ii. od 1. siječnja 2026.: sa specifičnim emisijama CO_2, kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki (h) Uredbe (EU) 2019/631, koje su jednake nuli;

(g) vozila kategorije L ([82]) s emisijama CO_2 iz ispušne cijevi koje iznose 0 g CO_2e/km i izračunavaju se u skladu s ispitivanjem emisija iz Uredbe (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([83]);

([74]) Za točke od (j) do (m), kriteriji za naknadnu prilagodbu obrađeni su u odjeljcima 6.9. i 6.12. ovog Priloga.

([75]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (a) Uredbe (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sustavâ, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila, o izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 te o stavljanju izvan snage Direktive 2007/46/EZ (SL L 151, 14.6.2018., str. 1.).

([76]) Kako je utvrđeno u točki 3. dijela C Priloga I. Uredbi (EU) 2018/858.

([77]) Uredba (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o homologaciji motornih vozila i motora s obzirom na emisije iz teških vozila (Euro VI.) i o pristupu informacijama za popravak i održavanje vozila i izmjenama Uredbe (EZ) br. 715/2007 i Direktive 2007/46/EZ i stavljanju izvan snage direktiva 80/1269/EEZ, 2005/55/EZ i 2005/78/EZ (SL L 188, 18.7.2009., str. 1.).

([78]) Uredba Komisije (EU) br. 582/2011 od 25. svibnja 2011. o provedbi i izmjeni Uredbe (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na emisiju iz teških vozila (Euro VI.) i izmjeni priloga I. i III. Direktivi 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 167, 25.6.2011., str. 1.).

([79]) Do 31.12.2022., EURO VI., korak E, kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 595/2009.

([80]) Kako je definirano u članku 4. stavku 1. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) 2018/858.

([81]) Uredba (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija CO_2 za nove osobne automobile i za nova laka gospodarska vozila te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 443/2009 i (EU) br. 510/2011 (SL L 111, 25.4.2019., str. 13.).

([82]) Kako su definirana u članku 4. Uredbe (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri kotača i četverocikala (SL L 60, 2.3.2013., str. 52.).

([83]) Uredba (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri kotača i četverocikala (SL L 60, 2.3.2013., str. 52.).

▼B

(h) vozila kategorije N2 i N3, i kategorije N1 klasificiranih kao teška vozila, koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva s najvećom tehnički dopuštenom masom opterećenog vozila do 7,5 tona i koja su „teška vozila s nultim emisijama” kako su definirana u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1242 ([84]);

(i) vozila kategorije N2 i N3 koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva s najvećom tehnički dopuštenom masom opterećenog vozila iznad 7,5 tona i koja su „teška vozila s nultim emisijama”, kako su definirana u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1242, ili „teška vozila s niskim emisijama”, kako su definirana u članku 3. točki 12. te uredbe;

(j) plovila za prijevoz putnika unutarnjim vodenim putovima koja:

i. imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

ii. do 31. prosinca 2025. hibridna su plovila i plovila na dvije vrste goriva koja u redovnom prometovanju koriste najmanje 50 % goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili punjivu bateriju;

(k) plovila za prijevoz robe unutarnjim vodenim putovima, koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva i:

i. imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

ii. do 31. prosinca 2025. imaju izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi) po tonskom kilometru (g CO_2/tkm), izračunane (ili procijenjene u slučaju novih plovila) primjenom operativnog pokazatelja energetske učinkovitosti ([85]), 50 % niže od prosječne referentne vrijednosti za emisije CO_2 utvrđene za teška vozila (podskupina vozila 5-LH) u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2019/1242;

(l) plovila za pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti, koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva i:

i. imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

ii. do 31. prosinca 2025. hibridna su plovila i plovila na dvije vrste goriva koja u redovnom prometovanju na moru i u lukama koriste najmanje 25 % goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili punjivu bateriju;

iii. do 31. prosinca 2025., i samo ako se može dokazati da se plovila koriste isključivo za pružanje usluga obalnog prijevoza i prijevoza na kratkim udaljenostima u svrhu promjene vrste prijevoza robe s kopnenog na morski, plovila s izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) izračunanima primjenom projektnog indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) ([86]) Međunarodne pomorske organizacije (IMO), koje su 50 % niže od prosječne referentne vrijednosti za emisije CO_2 utvrđene za teška vozila (podskupina vozila 5-LH) u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2019/1242;

([84]) Uredba (EU) 2019/1242 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o utvrđivanju emisijskih normi CO_2 za nova teška vozila i izmjeni uredbi (EZ) br. 595/2009 i (EU) 2018/956 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 96/53/EZ (SL L 198, 25.7.2019., str. 202.).

([85]) Operativni pokazatelj energetske učinkovitosti definira se kao omjer mase CO_2 emitirane po jedinici prijevoza. To je reprezentativna vrijednost energetske učinkovitosti prometovanja broda u neprekidnom razdoblju, koja označava opći obrazac rada plovila. Smjernice za izračun tog pokazatelja navedene su u dokumentu IMO-a MEPC.1/Circ. 684.

([86]) Indeks energetske učinkovitosti (verzija od 4.6.2021.: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/ EEDI.aspx).

▼B

iv. do 31. prosinca 2025. dosegnula su vrijednost indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) 10 % nižu od zahtjeva za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. ([87]) ako je moguć pogon tih vozila na goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi ili na goriva iz obnovljivih izvora ([88]);

►M2 v. od 1. siječnja 2026. plovila za koja je moguć pogon na goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili na goriva iz obnovljivih izvora ([89]) dosegnula su vrijednost indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) jednaku smanjenju referentne linije EEDI-ja za barem 20 postotnih bodova nižu od zahtjeva za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. ([90]) i:

(a) koja se mogu puniti s obale;

(b) za brodove na plin mora se dokazati upotreba suvremenih mjera i tehnologija za smanjenje emisija metana. ◄

(m) plovila za pomorski i obalni prijevoz putnika, koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva i:

i. imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

ii. do 31. prosinca 2025. hibridna plovila i plovila na dvije vrste goriva koja u redovnom prometovanju na moru i u lukama koriste najmanje 25 % goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili punjivu bateriju;

iii. do 31. prosinca 2025. dosegnula su vrijednost indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) 10 % nižu od zahtjeva za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. ako je moguć pogon tih vozila na goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi ili na goriva iz obnovljivih izvora ([91]);

►M2 iv. od 1. siječnja 2026. plovila za koja je moguć pogon na goriva s nultim izravnim emisijama CO ([92]) (iz ispušne cijevi) ili na goriva iz obnovljivih izvora dosegnula su vrijednost indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) jednaku smanjenju referentne linije EEDI-ja za barem 20 postotnih bodova nižu od zahtjeva za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. ([93]) i:

(a) koja se mogu puniti s obale;

(b) za brodove na plin mora se dokazati upotreba suvremenih mjera i tehnologija za smanjenje emisija metana. ◄

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.

([87]) Zahtjevi za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. kako je dogovoreno na 74. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije.

([88]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

([89]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

([90]) Zahtjevi za EEDI definirani kao faktor postotka smanjenja, za primjenu na referentnu vrijednost EEDI-ja, kako je dogovoreno na 75. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije. Definirani postotni bodovi u kriterijima tehničke provjere za EEDI dodaju se faktoru postotka smanjenja EEDI-ja.

([91]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

([92]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

([93]) Zahtjevi za EEDI definirani kao faktor postotka smanjenja, za primjenu na referentnu vrijednost EEDI-ja, kako je dogovoreno na 75. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije. Definirani postotni bodovi u kriterijima tehničke provjere za EEDI dodaju se faktoru postotka smanjenja EEDI-ja.

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.

▼M2

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Ovisno o slučaju, vozila ne sadržavaju olovo, živu, šesterovalentni krom i kadmij.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.4. **Proizvodnja baterija**

Opis djelatnosti

Proizvodnja punjivih baterija, baterijskih sklopova i akumulatora za prijevoz, stacionarne i izvanmrežne sustave za skladištenje energije i druge industrijske primjene. Proizvodnja odgovarajućih komponenti (aktivni materijali za baterije, baterijske ćelije, kućišta i elektroničke komponente).

Recikliranje na kraju vijeka trajanja baterija.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C27.2 i C38.32 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena
Ekonomska djelatnost proizvodnje punjivih baterija, baterijskih sklopova i akumulatora (i njihovih komponenti), među ostalim iz sekundarnih sirovina, koje znatno smanjuju emisije stakleničkih plinova u prijevozu, stacionarnim i izvanmrežnim sustavima za skladištenje energije i drugim industrijskim primjenama. Pri obavljanju ekonomske djelatnosti baterije se na kraju vijeka trajanja recikliraju.

▼B

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri proizvodnji novih baterija, komponenti i materijala, procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda. Postupci recikliranja provode se u skladu s uvjetima iz članka 12. Direktive 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([91]) i dijela B Priloga III. toj direktivi, uključujući primjenu najbolje raspoložive tehnike, postignute razine učinkovitosti olovno-kiselih baterija, nikal-kadmijskih baterija i baterija drugog kemijskog sastava. Tim se postupcima postiže maksimalno, tehnički izvedivo recikliranje metalnog sadržaja bez prekomjernih troškova. Kad postoje, objekti za recikliranje ispunjavaju zahtjeve iz Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([92]).
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Baterije su u skladu s primjenjivim pravilima o stavljanju baterija i akumulatora na tržište u Uniji i ograničenjima korištenja opasnih tvari u baterijama, uključujući Uredbu (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ([96]) i Direktivu 2006/66/EZ.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([91]) Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te stavljanju izvan snage Direktive 91/157/EEZ (SL L 266, 26.9.2006., str. 1.).

([92]) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

([96]) Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

▼B

3.5. **Proizvodnja opreme za energetsku učinkovitost zgrada**

Opis djelatnosti

Proizvodnja opreme za energetsku učinkovitost zgrada.

Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C16.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C.23.61, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13 i C28.14 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Ekonomska djelatnost proizvodnje jednog ili više sljedećih proizvoda i njihovih ključnih komponenti ([94]):

(a) prozori U-vrijednosti manje ili jednake 1,0 W/m^2K;

(b) vrata U-vrijednosti manje ili jednake 1,2 W/m^2K;

(c) sustavi za vanjske zidove U-vrijednosti manje ili jednake 0,5 W/m^2K;

(d) krovni sustavi U-vrijednosti manje ili jednake 0,3 W/m^2K;

(e) izolacijski proizvodi lambda vrijednosti manje ili jednake 0,06 W/mK;

(f) kućanski uređaji svrstani u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća ([98]) i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe;

(g) izvori svjetlosti svrstani u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe;

(h) sustavi grijanja prostora i sustavi grijanja vode u kućanstvima svrstani u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe;

(i) rashladni i ventilacijski sustavi svrstani u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe;

(j) detektori prisutnosti i dnevnog svjetla za rasvjetne sustave;

(k) toplinske pumpe u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljka 4.16. ovog Priloga;

(l) fasadni i krovni elementi s funkcijom zaštite od sunčeve svjetlosti ili kontrole njezina propuštanja, uključujući one koji omogućuju rast vegetacije;

(m) energetski učinkoviti sustavi automatizacije i kontrole za stambene i poslovne zgrade;

(n) termostati odvojeni po zonama i uređaji za pametno praćenje glavnih električnih i toplinskih opterećenja u zgradama te senzorska oprema;

([94]) Ako je relevantno, U-vrijednost se izračunava u skladu s primjenjivim normama, npr. EN ISO 10077-1:2017 (prozori i vrata), EN ISO 12631:2017 (ovješene fasade) i EN ISO 6946:2017 (građevni dijelovi i građevni elementi).

([98]) Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28.7.2017., str. 1.).

▼B

(o) proizvodi za mjerenje topline i termostatski regulatori za pojedinačne stambene objekte spojene na centralizirane toplinske sustave i za pojedinačne stanove spojene na sustave centralnog grijanja koji opskrbljuju cijelu zgradu, te za sustave centralnog grijanja;

(p) izmjenjivači topline u sustavu centraliziranog grijanja i trafostanice za djelatnost distribucije centraliziranog grijanja/hlađenja iz odjeljka 4.15. ovog Priloga;

(q) proizvodi za pametno praćenje i regulaciju sustava grijanja te senzorska oprema

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.6. **Proizvodnja drugih niskougljičnih tehnologija**

Opis djelatnosti

Proizvodnja tehnologija za znatno smanjenje emisija stakleničkih plinova u drugim sektorima gospodarstva, ako te tehnologije nisu obrađene u odjeljcima od 3.1. do 3.5. ovog Priloga.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C22, C25, C26, C27 i C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Ekonomska djelatnost proizvodnje tehnologija koje dokazano znatno smanjuju emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu u usporedbi s najboljim alternativnim tehnologijama/proizvodima/rješenjima dostupnima na tržištu.

▼B

Uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju Preporuke Komisije 2013/179/EU ([96]) ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([100]) ili ISO 14064-1:2018 ([101]).

Kvantificirane uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.7. **Proizvodnja cementa**

Opis djelatnosti

Proizvodnja cementnog klinkera, cementa ili alternativnih veziva.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C23.51 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([96]) Preporuka Komisije 2013/179/EU od 9. travnja 2013. o zajedničkim metodama mjerenja i priopćavanja rezultata o utjecaju proizvoda i organizacija na okoliš za vrijeme njihova životnog ciklusa (SL L 124, 4.5.2013., str. 1.).

([100]) Norma ISO 14067:2018, Staklenički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([101]) ISO 14064-1:2018, Staklenički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost proizvodnje jednog od sljedećeg:

(a) sivog cementnog klinkera ako su specifične emisije stakleničkih plinova ([102]) niže od 0,722 ([103]) tCO_2e po toni sivog cementnog klinkera;

(b) cementa ili alternativnog hidrauličkog veziva od sivog klinkera, pri čemu su specifične emisije stakleničkih plinova ([104]) iz proizvodnje klinkera i cementa ili alternativnog vezivnog materijala niže od 0,469 ([105]) tCO_2e po toni proizvedenog cementa ili alternativnog veziva.

Ako se CO_2 koji nastaje u postupku proizvodnje hvata u svrhu podzemnog skladištenja, taj se CO_2 prevozi i skladišti pod zemljom u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljaka 5.11. i 5.12. ovog Priloga.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za proizvodnju cementa, vapna i magnezijeva oksida ([106]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij ([107]). Pri proizvodnji cementa u kojoj se kao alternativno gorivo koristi opasni otpad primjenjuju se mjere za sigurno rukovanje otpadom.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([102]) Izračunano u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2019/331 od 19. prosinca 2018. o utvrđivanju prijelaznih pravila na razini Unije za usklađenu besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju članka 10.a Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 59, 27.2.2019., str. 8.).

([103]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447 od 12. ožujka 2021. o utvrđivanju revidiranih referentnih vrijednosti za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za razdoblje od 2021. do 2025. na temelju članka 10.a stavka 2. Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 87, 15.3.2021., str. 29.).

([104]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([105]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t) za cementni klinker, kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447, pomnoženo omjerom klinkera i cementa od 0,65.

([106]) Provedbena odluka Komisije 2013/163/EU od 26. ožujka 2013. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama za proizvodnju cementa, vapna i magnezijevog oksida (SL L 100, 9.4.2013., str. 1.).

([107]) Vidjeti referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama o ekonomskim učincima i prijenosu onečišćenja s medija na medij (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ecm_bref_0706.pdf).

▼B

3.8. **Proizvodnja aluminija**

Opis djelatnosti

Proizvodnja aluminija iz primarnog aluminijeva oksida (boksita) ili recikliranjem sekundarnog aluminija.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C24.42 i C24.53 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost proizvodnje jednog od sljedećeg:

(a) primarnog aluminija, ako ta djelatnost do 2025. ispunjava dva sljedeća kriterija, a nakon 2025. sve sljedeće kriterije ([108]):

i. emisije stakleničkih plinova ([106]) ne premašuju 1,484 ([109]) tCO_2e po toni proizvedenog aluminija ([111]);

ii. prosječni intenzitet ugljika u neizravnim emisijama stakleničkih plinova ([112]) ne premašuje 100 g CO_2e/kWh;

iii. potrošnja električne energije u proizvodnom procesu ne premašuje 15,5 MWh po toni aluminija.

(b) sekundarnog aluminija.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo

([108]) Spojeno u jedan prag koji je rezultat zbroja izravnih i neizravnih emisija, izračunava se kao prosječna vrijednost za 10 % postrojenja s najboljim rezultatima na temelju podataka prikupljenih u kontekstu utvrđivanja referentnih vrijednosti za industriju u okviru sustava EU ETS za razdoblje 2021.–2026. i izračunava u skladu s metodologijom za određivanje referentnih vrijednosti iz Direktive 2003/87/EZ, uvećano za kriterij znatnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena za proizvodnju električne energije (100 g CO_2/kWh) i pomnoženo prosječnom energetskom učinkovitošću proizvodnje aluminija (15,5 MWh po toni aluminija).

([106]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([109]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([111]) Proizvedeni aluminij sirovi je nelegirani tekući aluminij proizveden elektrolizom.

([112]) Neizravne emisije stakleničkih plinova su emisije u cijelom životnom ciklusu koje nastaju pri proizvodnji električne energije za proizvodnju primarnog aluminija.

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za industriju obojenih metala ([113]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.9. **Proizvodnja željeza i čelika**

Opis djelatnosti

Proizvodnja željeza i čelika.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C24.10, C24.20, C24.31, C24.32, C24.33, C24.34, C24.51 i C24.52 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost proizvodnje jednog od sljedećeg:

(a) željeza i čelika, pri čemu emisije stakleničkih plinova ([114]), umanjene za količinu emisija pripisanih proizvodnji otpadnih plinova u skladu s odjeljkom 10.1.5 točkom (a) iz Priloga VII. Uredbi (EU) 2019/331 ne premašuju sljedeće vrijednosti u različitim fazama proizvodnog procesa:

i. tekući metal = 1,331 ([115]) t ekvivalenta CO_2 po toni proizvoda;

ii. sinterirana rudača = 0,163 ([116]) t CO_2e po toni proizvoda;

iii. koks (bez lignitnog koksa) = 0,144 ([117]) tCO_2e po toni proizvoda;

iv. lijevano željezo = 0,299 ([118]) t CO_2e po toni proizvoda;

v. visokolegirani čelik iz elektrolučne peći = 0,266 ([119]) tCO_2e po toni proizvoda;

vi. ugljični čelik iz elektrolučne peći = 0,209 ([120]) tCO_2e po toni proizvoda;

([113]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/1032 od 13. lipnja 2016. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i) za industrije obojenih metala u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 174, 30.6.2016., str. 32.).

([114]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([115]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([116]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([117]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([118]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([119]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([120]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

▼B

(b) čelik iz elektrolučnih peći od kojeg se proizvodi ugljični čelik ili visokolegirani čelik iz elektrolučne peći, kako je definirano u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2019/331 i ako je input otpadaka čelika u odnosu na output proizvoda manji od:

i. 70 % pri proizvodnji visokolegiranog čelika;

ii. 90 % pri proizvodnji ugljičnog čelika.

Ako se CO_2 koji nastaje u postupku proizvodnje hvata u svrhu podzemnog skladištenja, taj se CO_2 prevozi i skladišti pod zemljom u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljaka 5.11. i 5.12. ovog Priloga.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za proizvodnju željeza i čelika ([121]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.10. **Proizvodnja vodika**

Opis djelatnosti

Proizvodnja vodika i sintetičkih goriva dobivenih iz vodika.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost se obavlja u skladu sa zahtjevom o uštedama emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu od 73,4 % za vodik [što rezultira emisijama stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu nižima od 3 $tCO_2e/tH2$] i 70 % za sintetička goriva dobivena iz vodika u odnosu na usporedno fosilno gorivo od 94 g CO_2e/MJ analogijom s pristupom iz Direktive (EU) 2018/2001 članka 25. stavka 2. i Priloga V.

([121]) Provedbena odluka Komisije 2012/135/EU od 28. veljače 2012. o donošenju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) u okviru Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama za proizvodnju željeza i čelika (SL L 70, 8.3.2012., str. 63.).

▼B

Uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se primjenom metodologije iz članka 28. stavka 5. Direktive (EU) 2018/2001 ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([122]) ili ISO 14064-1:2018 ([123]).

Kvantificirane uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjeravaju se u skladu s člankom 30. Direktive (EU) 2018/2001, ako je primjenjivo, ili ih provjerava neovisna treća strana.

Ako se CO_2 koji nastaje u postupku proizvodnje hvata u svrhu podzemnog skladištenja, taj se CO_2 prevozi i skladišti pod zemljom u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljaka 5.11. i 5.12. ovog Priloga.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju klornih lužina ([124]) i zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i otpadnih plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([125]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za rafiniranje mineralnih ulja i plina ([126]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.11. **Proizvodnja ugljene čađe**

Opis djelatnosti

Proizvodnja ugljene čađe.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.13 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([122]) Norma ISO 14067:2018, Stakleнički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([123]) ISO 14064-1:2018, Stakleнički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([124]) Provedbena odluka Komisije 2013/732/EU od 9. prosinca 2013. o zaključcima u vezi s najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) za proizvodnju klornih lužina, na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (SL L 332, 11.12.2013., str. 34.).

([125]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/902 od 30. svibnja 2016. kojom se utvrđuju zaključci o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-ima) za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 152, 9.6.2016., str. 23.).

([126]) Provedbena odluka Komisije od 9. listopada 2014. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT), u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama, za rafiniranje mineralnih ulja i plina (SL L 307, 28.10.2014, str. 38.).

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Emisije stakleničkih plinova ([127]) iz postupaka proizvodnje ugljene čađe niže su od 1.141 ([128]) tCO_2e po toni proizvoda.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za industriju baznih anorganskih kemikalija – krute i ostale tvari ([129]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([130]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.12. **Proizvodnja kalcinirane sode**

Opis djelatnosti

Proizvodnja dinatrijeva karbonata (kalcinirana soda, natrijev karbonat, dinatrijeva sol karboksilne kiseline).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.13 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([127]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.
([128]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.
([129]) Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) za industriju baznih anorganskih kemikalija – krute i ostale tvari, (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).
([130]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Emisije stakleničkih plinova ([131]) iz postupaka proizvodnje kalcinirane sode niže su od 0,789 ([132]) tCO_2e po toni proizvoda.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za industriju baznih anorganskih kemikalija – krute i ostale tvari ([133]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([134]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.13. **Proizvodnja klora**

Opis djelatnosti

Proizvodnja klora.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.13 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([131]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.
([132]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.
([133]) Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za industriju baznih anorganskih kemikalija – krute i ostale tvari, (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).
([134]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Potrošnja električne energije za elektrolizu i kloriranje iznosi 2,45 MWh po toni klora ili manje.

Prosječne emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu električne energije koja se koristi za proizvodnju klora iznose 100 g CO_2e/kWh ili manje.

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se u skladu s Preporukom 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([135]) ili ISO 14064-1:2018 ([136]).

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju klornih lužina ([137]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([138]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.14. **Proizvodnja baznih organskih kemikalija**

Opis djelatnosti

Proizvodnja:

(a) kemikalija visoke vrijednosti (HVC):

i. acetilen;

ii. etilen;

iii. propilen;

iv. butadien;

([135]) Norma ISO 14067:2018, Staklenički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([136]) ISO 14064-1:2018, Staklenički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([137]) Provedbena odluka 2013/732/EU.

([138]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

(b) aromata:

i. smjese alkilbenzena, smjese alkilnaftalena osim onih pod oznakom HS 2707 ili 2902;

ii. cikloheksan;

iii. benzen;

iv. toluen;

v. o-ksilen;

vi. p-ksilen;

vii. m-ksilen i smjese izomera ksilena;

viii. etilbenzen;

ix. kumen;

x. bifenil, terfenili, viniltolueni, ostali ciklički ugljikovodici osim ciklana, ciklena, cikloterpena, benzena, toluena, ksilena, stirena, etilbenzena, kumena, naftalena, antracena;

xi. benzol (benzen), toluol (toluen) i ksilol (ksilen);

xii. naftalen i ostale aromatične smjese ugljikovodika (osim benzola, toluola i ksilola);

(c) vinil-klorid;

(d) stiren;

(e) etilen-oksid;

(f) monoetilen-glikol;

(g) adipinska kiselina.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.14 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Emisije stakleničkih plinova ([139]) iz postupaka proizvodnje baznih organskih kemikalija niže su od:

(a) za HVC: 0,693 ([140]) tCO_2e po toni HVC-a;

(b) za aromate: 0,0072 ([141]) tCO_2e po toni složenog ponderiranog protoka;

(c) za vinil-klorid: 0,171 ([142]) tCO_2e po toni vinil-klorida;

(d) za stiren: 0,419 ([143]) tCO_2e po toni stirena;

([139]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([140]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([141]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([142]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([143]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

▼B

(e) za etilen-oksid/etilen-glikole: 0,314 ([144]) tCO_2e po toni etilen-oksida/glikola;

(f) za adipinsku kiselinu: 0,32 ([145]) tCO_2e po toni adipinske kiseline.Ako se organske kemikalije obuhvaćene područjem primjene u cijelosti ili djelomično proizvode iz obnovljivih sirovina, emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu proizvedene kemikalije, nastale u cijelosti ili djelomično iz sirovina iz obnovljivih izvora, niže su od emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu istovjetne kemikalije proizvedene od sirovina iz fosilnih goriva.

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se u skladu s Preporukom 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([146]) ili ISO 14064-1:2018 ([147]).

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Poljoprivredna biomasa koja se koristi za proizvodnju baznih organskih kemikalija ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka od 2. do 5. Direktive (EU) 2018/2001. Šumska biomasa koja se koristi za proizvodnju baznih organskih kemikalija ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka 6. i 7. te direktive.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju baznih organskih kemikalija ([148]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([149]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([144]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([145]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([146]) Norma ISO 14067:2018, Staklenički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([147]) ISO 14064-1:2018, Staklenički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([148]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2017/2117 od 21. studenoga 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za proizvodnju baznih organskih kemikalija (SL L 323, 7.12.2017., str. 1.).

([149]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

3.15. **Proizvodnja bezvodnog amonijaka**

Opis djelatnosti

Proizvodnja bezvodnog amonijaka.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.15 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

(a) amonijak se proizvodi iz vodika koji ispunjava kriterije tehničke provjere iz odjeljka 3.10. ovog Priloga (Proizvodnja vodika);

(b) amonijak se oporabljuje iz otpadnih voda.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju baznih anorganskih kemikalija – amonijaka, kiselina i gnojiva ([150]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([151]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.16. **Proizvodnja dušične kiseline**

Opis djelatnosti

Proizvodnja dušične kiseline.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.15 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([150]) Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju baznih anorganskih kemikalija – amonijaka, kiselina i gnojiva (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([151]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Emisije stakleničkih plinova ([152]) iz proizvodnje dušične kiseline niže su od 0,038 ([153]) tCO_2e po toni dušične kiseline.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju baznih anorganskih kemikalija – amonijaka, kiselina i gnojiva ([151]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([155]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.17. **Proizvodnja plastike u primarnom obliku**

Opis djelatnosti

Proizvodnja smole, plastičnih materijala i nevulkaniziranih termoplastičnih elastomera, miješanje i spajanje smola po narudžbi te proizvodnja standardiziranih sintetičkih smola.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.16 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([152]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.
([153]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.
([151]) Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju baznih anorganskih kemikalija – amonijaka, kiselina i gnojiva (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).
([155]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

(a) plastika u primarnom obliku u potpunosti se proizvodi mehaničkim recikliranjem plastičnog otpada;

(b) ako mehaničko recikliranje nije tehnički izvedivo ili ekonomski održivo, plastika u primarnom obliku u potpunosti se proizvodi kemijskim recikliranjem plastičnog otpada, a emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu proizvedene plastike, isključujući svaku izračunanu korist od proizvodnje goriva, niže su od emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu istovjetne primarne plastike proizvedene od sirovina iz fosilnih goriva. Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se u skladu s Preporukom 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([156]) ili ISO 14064-1:2018 ([157]). Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana;

(c) u cijelosti je ili djelomično dobivena iz sirovina iz obnovljivih izvora ([158]) i emisije stakleničkih plinova u cijelom njezinom životnom ciklusu niže su od emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu istovjetne plastike u primarnom obliku proizvedene od sirovina iz fosilnih goriva. Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se u skladu s Preporukom 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018. Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Poljoprivredna biomasa koja se koristi za proizvodnju plastike u primarnom obliku ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka od 2. do 5. Direktive (EU) 2018/2001. Šumska biomasa koja se koristi za proizvodnju plastike u primarnom obliku ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka 6. i 7. te direktive.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju polimera ([159]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([160]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.

([156]) Norma ISO 14067:2018, Staklenički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([157]) ISO 14064-1:2018, Staklenički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([158]) Sirovine iz obnovljivih izvora su biomasa, industrijski ili komunalni biootpad.

([159]) Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju polimera (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf).

([160]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼M2

3.18. **Proizvodnja sastavnih dijelova za vozila i mobilnost**

Opis djelatnosti

Proizvodnja, popravak, održavanje, naknadna prilagodba, prenamjena i nadogradnja sastavnih dijelova za mobilnost za uređaje za osobnu mobilnost s nultom stopom emisija te sustava, sastavnih dijelova, zasebnih tehničkih jedinica, dijelova i rezervnih dijelova za vozila i mobilnost kako je definirano u članku 3. točkama od 18. do 21. i točki 23. Uredbe (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća ([160]), homologiranog tipa, koji su konstruirani i izrađeni za upotrebu samo u vozilima i autobusima kategorija M1, M2, M3, N1, N2 i N3, i u članku 3. točkama od 15. do 18. i točki 21. Uredbe (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([161]), homologiranog tipa, koji su konstruirani i izrađeni za upotrebu samo u vozilima kategorije L i koji ispunjavaju kriterije iz ovog odjeljka te koji su od presudne važnosti za isporuku i poboljšanje okolišne učinkovitosti vozila.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji isključene su iz odjeljaka 3.3. i 3.6. ovog Priloga.

Ako se primjenjuju odjeljci 3.2. i 3.4. ovog Priloga, ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji isključene su iz ovog odjeljka.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C22.2, C26.1, C26.2, 26.3, 26.4, C28.14, C28.15, C29.2, C29.3 i C33.17 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom i. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena
1. Ekonomska djelatnost proizvodnje, popravka, održavanja, naknadne prilagodbe, prenamjene i nadogradnje sastavnih dijelova koji su od presudne važnosti za isporuku i poboljšanje okolišne učinkovitosti sljedećih vozila:
(a) prometnih sredstava za gradski, prigradski i cestovni prijevoz putnika, pri čemu je stopa izravnih emisija CO_2 vozila (iz ispušne cijevi) jednaka nuli;
(b) vozila iz kategorija M2 i M3 ([163]), pri čemu je stopa izravnih emisija CO_2 vozila (iz ispušne cijevi) jednaka nuli;
(c) vozila kategorija M1 i N1 klasificiranih kao laka vozila ([164]) sa specifičnim emisijama CO_2, kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki (h) Uredbe (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća ([165]), koje su jednake nuli;

([160]) Uredba (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sustavâ, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila, o izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 te o stavljanju izvan snage Direktive 2007/46/EZ (SL L 151, 14.6.2018., str. 1.).

([161]) Uredba (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri kotača i četverocikala (SL L 60, 2.3.2013., str. 52.).

([163]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (a) podtočki i. Uredbe (EU) 2018/858.

([164]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (b) podtočki i. Uredbe (EU) 2018/858.

([165]) Uredba (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija CO_2 za nove osobne automobile i za nova laka gospodarska vozila te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 443/2009 i (EU) br. 510/2011 (preinaka) (SL L 111, 25.4.2019., str. 13.).

▼M2

(d) vozila kategorije L ([165]) emisijama CO_2 iz ispušne cijevi koje iznose 0 g CO_2e/km, izračunano u skladu s ispitivanjem emisija iz Uredbe (EU) br. 168/2013;

(e) vozila kategorije N2 i N3, i kategorije N1 klasificirana kao teška vozila, koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva s najvećom tehnički dopuštenom masom opterećenog vozila do 7,5 tona i koja su „teška vozila s nultim emisijama" kako su definirana u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1242 Europskog parlamenta i Vijeća ([167]).

2. Ekonomska djelatnost proizvodnje, popravka, održavanja, naknadne prilagodbe, prenamjene i nadogradnje sastavnih dijelova za mobilnost za uređaje za osobnu mobilnost koji se pokreću fizičkom aktivnošću korisnika, motorom s nultom stopom emisija ili kombinacijom motora s nultom stopom emisija i fizičke aktivnosti.

Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihova sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Ovisno o slučaju, sastavni dijelovi i dijelovi ne sadržavaju olovo, živu, šesterovalentni krom i kadmij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([165]) Kako je definirano u članku 4. Uredbe (EU) br. 168/2013.

3.19. **Proizvodnja sastavnih dijelova željezničkih vozila**

Opis djelatnosti

Proizvodnja, postavljanje, tehničko savjetovanje, naknadna prilagodba, nadogradnja, popravak, održavanje i prenamjena koji se odnose na proizvode, opremu, sustave i softvere povezane sa željezničkim sastavnim dijelovima navedenima u točki 2.7. Priloga II. Direktivi (EU) 2016/797.

Ti su sastavni dijelovi i usluge od presudne važnosti za okolišnu učinkovitost, rad i funkcioniranje tijekom životnog vijeka željezničkih vozila koja su u skladu s odjeljkom 3.3. ovog Priloga.

([167]) Uredba (EU) 2019/1242 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o utvrđivanju emisijskih normi CO_2 za nova teška vozila i izmjeni uredbi (EZ) br. 595/2009 i (EU) 2018/956 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 96/53/EZ (SL L 198, 25.7.2019., str. 202.).

▼M2

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C30.2, C27.1 i C27.9 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji isključene su iz odjeljaka 3.3. i 3.6. ovog Priloga.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom i. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Ekonomska djelatnost proizvodnje, postavljanja, naknadne prilagodbe, popravka, održavanja, nadogradnje ili prenamjene proizvoda, opreme, sustava ili softvera povezanih sa sljedećim željezničkim sastavnim dijelovima navedenima u točki 2.7. Priloga II. Direktivi (EU) 2016/797 ili pružanja povezanih usluga tehničkog savjetovanja:

Ti su sastavni dijelovi i usluge od presudne važnosti za okolišnu učinkovitost, rad i funkcioniranje tijekom životnog vijeka jedne ili više tehnologija u nastavku:

(a) vlakova, putničkih vagona i vagona s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) koji su u skladu s odjeljkom 3.3. Priloga I. ovoj Uredbi;

(b) vlakova, putničkih vagona i vagona s nultim izravnim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi kad prometuju na pruzi s potrebnom infrastrukturom, a s pogonom na konvencionalni motor ako takva infrastruktura nije dostupna (bimodalna tehnologija), koji su u skladu s odjeljkom 3.3. Priloga I. ovoj Uredbi.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihova sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Ovisno o slučaju, vozila ne sadržavaju olovo, živu, šesterovalentni krom i kadmij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼M2

3.20. **Proizvodnja, postavljanje i servisiranje visokonaponske, srednjonaponske i niskonaponske električne opreme za prijenos i distribuciju električne energije kojima se znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili koji omogućuju takav doprinos**

Opis djelatnosti

Ekonomska djelatnost razvoja, proizvodnje, postavljanja, održavanja ili servisiranja električnih proizvoda, opreme ili sustava ili softvera čiji je cilj znatno smanjenje emisija stakleničkih plinova u visokonaponskim, srednjonaponskim i niskonaponskim sustavima za prijenos i distribuciju električne energije putem elektrifikacije, energetske učinkovitosti, integracije energije iz obnovljivih izvora ili učinkovite pretvorbe električne energije.

Ekonomska djelatnost uključuje sustave za integraciju energije iz obnovljivih izvora u električnu mrežu, međusobno povezivanje ili povećanje automatizacije, fleksibilnosti i stabilnosti mreže, regulaciju potrošnje, razvoj niskougljičnog prijenosa ili grijanja ili primjenu tehnologija pametnog mjerenja za znatno poboljšanje energetske učinkovitosti.

Ekonomska djelatnost u ovoj kategoriji ne uključuje opremu za grijanje i proizvodnju električne energije, kao ni električne uređaje.

Ako je ekonomska djelatnost obuhvaćena ovim odjeljkom i odjeljkom 4.9. ovog Priloga, primjenjuje se odjeljak 4.9. ovog Priloga.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C26.51, C27.1, C27.3, C27.9, C33.13, C33.14 i C33.2 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke i. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena
1. Djelatnost proizvodnje, postavljanja ili održavanja jednog ili više od sljedećeg, ili pružanja usluga održavanja, popravka i tehničkog savjetovanja koje je od presudne važnosti tijekom životnog vijeka jednog ili više od sljedećeg: (a) postaja za punjenje električnih vozila i prateće elektroenergetske infrastrukture za elektrifikaciju prijevoza koja je postavljena primarno radi punjenja električnih vozila. Sve djelatnosti uključene u odjeljak 7.4. isključene su iz ove točke; (b) elektroinstalacijskog materijala za prijenos i distribuciju koji prenosi struju i koji ne prenosi struju za ožičenje strujnih krugova te transformatora koji ispunjavaju zahtjeve razine 2. (1. srpnja 2021.) za velike energetske transformatore iz Priloga I. Uredbi Komisije (EU) br. 548/2014 ([168]) i srednjih transformatora najvećeg napona za opremu do 36 kV koji ispunjavaju zahtjeve razine AA0 za gubitke praznog hoda iz serije norme EN 50708, pod uvjetom da ti materijali i transformatori doprinose povećanju udjela energije iz obnovljivih izvora u sustavu ili poboljšavaju energetsku učinkovitost; (c) niskonaponskih električnih proizvoda, opreme i sustava kojima se povećava kontrola elektroenergetskog sustava i koji doprinose povećanju udjela energije iz obnovljivih izvora ili poboljšavaju energetsku učinkovitost te koji spadaju pod sljedeće: i. niskonaponske strujne prekidače, sklopne uređaje, sklopne ploče, panel ploče ili upravljačke centre koji se mogu spojiti, automatizirati ili opremiti mjernim uređajima za struju ili energiju i koji su u skladu s normom IEC TR 63196 – Niskonaponski sklopni i upravljački uređaji i njihovi sklopovi – Energetska učinkovitost;

([168]) Uredba Komisije (EU) br. 548/2014 od 21. svibnja 2014. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu malih, srednjih i velikih energetskih transformatora (SL L 152, 22.5.2014., str. 1.).

▼M2

ii. elektroničke sustave kuća i zgrada (HBES), kako je navedeno u seriji norme EN IEC 63044, ako su proizvodi i sustavi potrebni za mjerenje, kontrolu i smanjenje potrošnje energije;

iii. tehnologije koje omogućuju povećanje energetske učinkovitosti niskonaponskih postrojenja, priznate u okviru norme HD 60364-8-1: Niskonaponska električna postrojenja – dio 8-1: Energetska učinkovitost i HD 60364-8-82: Niskonaponska električna postrojenja – dio 8-82: Funkcionalni aspekti – Niskonaponska električna postrojenja prozumenta, uključujući strujna i energetska mjerila, vanjski korisnički zaslon, kompenzaciju snage, kompenzaciju faze i filtriranje te učinkovite sustave na elektromotorni pogon;

(d) visokonaponskih i srednjonaponskih sklopnih i upravljačkih uređaja kojima se povećava kontrola elektroenergetskog sustava, koji su integrirani kako bi se povećao udio energije iz obnovljivih izvora ili poboljšala energetska učinkovitost.

Oprema iz ove točke (d) usklađena je s normom EN 62271-1 – Visokonaponski sklopni i upravljački uređaji – dio 1: Zajedničke specifikacije za sklopne i upravljačke uređaje za izmjeničnu struju te norma EN 62271-200 – Visokonaponski sklopni i upravljački uređaji – dio 200: Sklopni i upravljački uređaji izmjenične struje s metalnim plaštem za nazivne napone iznad 1 kV do uključujući 52 kV ili s normom EN 62271-203 – Visokonaponski sklopni i upravljački uređaji – dio 203: Plinom izolirani i metalom oklopljeni sklopni uređaji za nazivne napone iznad 52 kV;

(e) opreme, sustava i usluga za regulaciju potrošnje i opterećenja kojima se povećava fleksibilnost elektroenergetskog sustava i podupire stabilnost mreže, a koji uključuju:

i. rješenja za prijenos informacija korisnicima za daljinsku regulaciju opskrbe ili potrošnje, uključujući podatkovne centre o kupcima;

ii. automatizirane upravljačke centre za upravljanje opterećenjem i njihove osnovne sastavne dijelove (sklopne ploče, sklopnici, releji, strujni prekidači, prekidači za automatski prijenos).

Osnovni sastavni dijelovi ugrađuju se kao dio upravljačkih centara;

iii. ako nisu uključeni u odjeljak 8.2., napredni softver i analitiku za postizanje najveće učinkovitosti i automatizacije elektroenergetskih mreža ili integraciju energije iz decentraliziranih izvora na razini elektroenergetske mreže ili industrije, koji uključuju:

(a) napredne kontrolne prostorije, automatizaciju trafostanica, kapacitete za regulaciju napona;

(b) operativni softver koji subjektima omogućuje da simuliraju rad mreža radi stabilnosti mreže, upravljanja distribuiranim izvorima energije ili poboljšanja učinkovitosti mreže.

Softver podržava dinamična obilježja mreže koja su potrebna za prelazak na energiju iz obnovljivih izvora. Može obrađivati podatke dobivene iz mjerenja mreže u gotovo stvarnom vremenu radi analize stvarnog prijenosa, distribucije i potrošnje električne energije te može upotrijebiti te informacije za poboljšanje simulacijskih studija i operativnih aktivnosti, među ostalim za izbjegavanje prekida, nestanka i gubitka električne energije;

iv. ako nije uključen u odjeljak 8.2., softver koji podržava osmišljavanje i planiranje novih mreža ili nadogradnje mreža.

Softver podržava dinamična obilježja mreže koja su potrebna za prelazak na energiju iz obnovljivih izvora, među ostalim promjenjivu proizvodnju električne energije na razini distribucije („prozumenti”), promjenu smjera toka električne energije i korištenje uređaja za pohranu u mreži;

v. meteorološke senzore za predviđanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora;

vi. samostalne ili ugrađene spojive upravljačke jedinice i releje koji omogućuju učinkovito korištenje izvora električne energije i opterećenja;

vii. opremu za smanjenje i prebacivanje opterećenja za opremu za upravljanje opterećenjem i prebacivanje izvora, ako je oprema u skladu s normom EN IEC 62962:2019 – Posebni zahtjevi za opremu za smanjenje opterećenja;

▼M2

(f) ako nisu uključeni u odjeljak 8.2., sljedećih komunikacijskih sustava, softverske i upravljačke opreme, proizvoda te sustava i usluga za energetsku učinkovitost ili integraciju energije iz obnovljivih izvora:

i. oprema koja omogućuje razmjenu osobito električne energije iz obnovljivih izvora među korisnicima;

ii. tehnologija ili usluga zamjene baterija, koja podržava elektrifikaciju prijevoza;

iii. sustavi upravljanja mikromrežom;

iv. sustavi upravljanja energijom ili električnom energijom, kontrolni sustavi za energiju ili električnu energiju i sustavi SCADA za upravljanje električnom energijom;

v. sklopnici, motorski pokretači i upravljački uređaji motora koji se mogu spojiti ili su automatizirani i omogućuju daljinsko ili automatizirano upravljanje potrošnjom električne energije i optimizaciju varijacije opterećenja;

vi. pogoni s promjenjivom brzinom i druga rješenja za pogon s promjenjivom brzinom, ne uključujući uređaje za blagi zalet, koji omogućuju energetsku učinkovitost pri korištenju elektromotora, ako je oprema u skladu s normom EN 61800-9-1; Elektromotorni sustavi prilagodljive brzine – dio 9-1: Ekološki dizajn za elektromotorne sustave, motorske pokretače, energetsku elektroniku i uređaje koje pokreću – Opći zahtjevi za utvrđivanje standarda ekološke učinkovitosti za pogonsku opremu koja primjenjuje pristup proširenih proizvoda (EPA) i poluanalitički pristup (SAM) i EN 61800-9-2: Elektromotorni sustavi prilagodljive brzine – dio 9-2: Ekološki dizajn za elektromotorne sustave, motorske pokretače, energetsku elektroniku i uređaje koje pokreću – Pokazatelji energetske učinkovitosti za elektromotorne sustave i motorske pokretače;

vii. niskonaponski elektromotori čiji razred energetske učinkovitosti (u skladu s normom EN 60034-30-1: Rotacijski električni strojevi – dio 30-1: Razredi učinkovitosti mrežno napajanih izmjeničnih elektromotora (kôd IE) koji premašuju zahtjeve utvrđene u Uredbi Komisije (EU) 2019/1781 ([169]), osobito:

(a) jednofazni motori s nazivnom snagom od 0,12 kW ili većom koji spadaju u razred učinkovitosti IE3 ili viši;

(b) motori s povećanom sigurnošću Ex eb i nazivnom snagom od 0,12 do 1 000 kW, s dva, četiri, šest ili osam polova koji spadaju u razred učinkovitosti IE3 ili viši;

(c) trofazni motori s nazivnom snagom od 0,75 do 1 000 kW, s dva, četiri, šest ili osam polova, koji nisu motori s povećanom sigurnošću Ex eb i koji i. spadaju u razred učinkovitosti IE5 za motore s dva, četiri ili šest polova i imaju nazivnu snagu od 75 do 200 kW ili ii. spadaju u razred učinkovitosti IE 4 ili viši za sve ostale motore;

(d) trofazni motori s nazivnom snagom od 0,12 do 0,75 kW s dva, četiri, šest ili osam polova, koji nisu motori s povećanom sigurnošću Ex eb i koji spadaju u razred učinkovitosti IE3 ili viši;

(e) trofazni motori samo s promjenjivom brzinom i s nazivnom snagom od 0,75 do 1 000 kW s dva, četiri, šest ili osam polova, klasificirani u skladu s normom EN IEC TS 60034-30-2, koji spadaju u razred učinkovitosti IE5;

viii. srednjonaponski i visokonaponski motori s nazivnom snagom iznad 1 000 kW koji spadaju u razred učinkovitosti IE 4 ili viši u skladu s nacrtom norme IEC 60034-30-3.

2. Sljedeći sastavni dijelovi ne ispunjavaju kriterije:

(a) infrastruktura namijenjena za izgradnju izravnog voda ili proširenje postojećeg izravnog voda između trafostanice ili mreže i elektrane intenziteta CO_2 većeg od 100 g CO_2e/kWh izmjereno na temelju životnog ciklusa. To se izuzeće primjenjuje samo na opremu koja se izravno koristi za izgradnju voda ili proširenje voda za elektranu intenziteta CO_2 većeg od 100 g CO_2e/kWh izmjereno na temelju životnog ciklusa;

(b) proizvodi, oprema, sustavi i softver koji su ugrađeni na infrastrukturu za eksploataciju, prijevoz, distribuciju, skladištenje, proizvodnju ili pretvorbu fosilnih goriva.

([169]) Uredba Komisije (EU) 2019/1781 od 1. listopada 2019. o utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn za elektromotore i pogone s promjenjivom brzinom u skladu s Direktivom 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, o izmjeni Uredbe (EZ) br. 641/2009 u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn samostalnih cirkulacijskih sisaljki bez brtvenice i cirkulacijskih sisaljki bez brtvenice integriranih u proizvode i o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 640/2009 (SL L 272, 25.10.2019., str. 74.).

▼M2

3. Sklopni uređaji s izolacijskim ili prekidnim medijem za koje se upotrebljavaju ili za čiji su rad potrebni plinovi s potencijalom globalnog zagrijavanja većim od 10 ne ispunjavaju kriterije.

   Sklopni uređaji koji sadržavaju SF6 ne ispunjavaju kriterije u svim rasponima snage.

4. Svi proizvodi, oprema i sustavi usklađeni su s obveznim zahtjevima energetske učinkovitosti i učinkovitosti materijala utvrđenima u Direktivi 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([170]). Proizvođači uzimaju u obzir najnovije primjenjive zahtjeve učinkovitosti u Uniji.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihova sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.21. **Proizvodnja zrakoplova**

Opis djelatnosti

Proizvodnja, popravak, održavanje, remont, naknadna prilagodba, projektiranje, prenamjena i nadogradnja zrakoplova te dijelova i opreme zrakoplova ([171]).

([170]) Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (preinaka) (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).

([171]) Djelatnost uključuje proizvodnju dijelova i opreme te pružanje povezanih usluga, kao i održavanje, popravak i remont ako se odnose na prihvatljivu vrstu zrakoplova i poboljšavaju ili održavaju razinu učinkovitosti zrakoplova.

▼M2

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE, osobito C30.3 i C33.16 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost proizvodnje, popravka, održavanja, remonta, naknadne prilagodbe, projektiranja, prenamjene ili nadogradnje jednog od sljedećeg:

(a) zrakoplova s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi);

(b) do 31. prosinca 2027. zrakoplova, osim za privatno ili komercijalno poslovno zrakoplovstvo, koji je u skladu s ograničenjima u nastavku i ograničen stopom zamjene kako se isporukom ne bi povećao opseg flote na svjetskoj razini:

i. s najvećom dopuštenom masom pri polijetanju većom od 5,7 t i manjom od ili jednakom 60 t i certificiranom metričkom vrijednosti emisija CO_2 barem 11 % manjom od granične vrijednosti za novi tip iz norme Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva ([172]);

ii. s najvećom dopuštenom masom pri polijetanju većom od 60 t i manjom od ili jednakom 150 t i certificiranom metričkom vrijednosti emisija CO_2 barem 2 % manjom od granične vrijednosti za novi tip iz norme Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva;

iii. s najvećom dopuštenom masom pri polijetanju većom od 150 t i certificiranom metričkom vrijednosti emisija CO_2 barem 1,5 % manjom od granične vrijednosti za novi tip iz norme Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva.

Udio usklađenosti prihvatljivih zrakoplova s taksonomijom ograničen je stopom zamjene, koja se izračunava na temelju prosječnog udjela zrakoplova koji su trajno povučeni iz upotrebe u odnosu na zrakoplove koji su isporučeni na globalnoj razini u prethodnih 10 godina kako je dokazano provjerenim podacima koje stavljaju na raspolaganje neovisni pružatelji podataka.

Ako ne postoji certifikat o metričkim vrijednostima emisija CO_2 kojim se potvrđuje potrebno ograničenje u odnosu na graničnu vrijednost za novi tip iz norme Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva, proizvođač zrakoplova dostavlja izjavu o usklađenosti zrakoplova s potrebnom razinom učinkovitosti i stopom poboljšanja uz uvjet da se zrakoplov certificira najkasnije 11. prosinca 2026.

(c) od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2032. zrakoplova koji ispunjava kriterije tehničke provjere iz točke (b) ovog pododjeljka i koji je certificiran za let mješavinom koja se sastoji od 100 % održivih zrakoplovnih goriva.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem;

([172]) Svezak 3. (emisije CO_2) norme za zaštitu okoliša Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva iz Priloga 16. Čikaškoj konvenciji, prvo izdanje.

▼M2

	(d) informiranje o problematičnim tvarima i njihova sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda. Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom i njegovo recikliranje na kraju vijeka trajanja, među ostalim na temelju ugovora o razgradnji s pružateljima usluge recikliranja i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na temelju tih mjera sastavni dijelovi i materijali razdvajaju se i obrađuju kako bi se postigla najveća moguća stopa recikliranja i ponovne uporabe u skladu s hijerarhijom otpada, načelima iz uredaba EU-a o otpadu i primjenjivim propisima, posebice ponovnom uporabom i recikliranjem baterija i elektronike te ključnih sirovina. Te mjere uključuju i nadzor i gospodarenje opasnim materijalima.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Zrakoplov je u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1139. Zrakoplov iz točaka (b) i (c) ovog odjeljka usklađen je sa sljedećim normama: (a) izmjenom 13. sveska I. (buka) poglavlja 14. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji, u skladu s kojom zbroj razlika na sve tri točke mjerenja između najviših razina buke i najviših dopuštenih razina buke iz točaka 14.4.1.1., 14.4.1.2. i 14.4.1.3. nije manji od 22 EPNdB; (b) izmjenom 10. sveska II. (emisije motora) poglavlja 2. i 4. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼B

4. ENERGETIKA

4.1. **Proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena
Pri obavljanju djelatnosti proizvodi se električna energija solarnom fotonaponskom tehnologijom.
Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost i, ako je izvedivo koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.2. **Proizvodnja električne energije tehnologijom koncentracije solarne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije tehnologijom koncentracije solarne energije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Pri obavljanju djelatnosti proizvodi se električna energija tehnologijom koncentracije solarne energije.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost i, ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.3. **Proizvodnja električne energije iz energije vjetra**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz energije vjetra.

▼B

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Pri obavljanju djelatnosti proizvodi se električna energija iz energije vjetra.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Obavljanjem djelatnosti izgradnje odobalne vjetroelektrane ne ometa se postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([173]), kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 11 (buka/energija) utvrđenog u Prilogu I. toj direktivi, i iz Odluke Komisije (EU) 2017/848 ([159]) u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za taj deskriptor.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost i, ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu ([175]). Obavljanjem djelatnosti izgradnje odobalne vjetroelektrane ne ometa se postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 1 (bioraznolikost) i 6 (cjelovitost morskog dna) iz Priloga I. toj direktivi, i iz Odluke Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore.

([173]) Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

([159]) Odluka Komisije (EU) 2017/848 od 17. svibnja 2017. o utvrđivanju kriterija i metodoloških standarda za dobro stanje okoliša morskih voda, kao i specifikacija i standardiziranih metoda za praćenje i procjenu te o stavljanju izvan snage Odluke 2010/477/EU (SL L 125, 18.5.2017., str. 43.).

([175]) Praktične smjernice za provedbu tog kriterija navedene su u Obavijesti Europske komisije 2018/C 213/02 „Smjernice o vjetroenergetskim projektima i zakonodavstvu EU-a o prirodi” (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_en.pdf).

▼B

4.4. **Proizvodnja električne energije tehnologijama iskorištavanja energije oceana**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz energije oceana.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Pri obavljanju djelatnosti proizvodi se električna energija iz energije oceana.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Obavljanjem djelatnosti ne ometa se postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 11 (buka/energija) iz Priloga I. toj direktivi, i iz Odluke Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za taj deskriptor.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnosti i, ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.

▼M2

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Uvedene su mjere za smanjenje toksičnosti boje protiv obrastanja i biocida kako je propisano Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([176]).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu. Obavljanjem djelatnosti ne ometa se postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 1 (bioraznolikost) iz Priloga I. toj direktivi, i iz Odluke Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za taj deskriptor.

([176]) Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

▼B

4.5. **Proizvodnja električne energije iz hidroenergije**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz hidroenergije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

(a) energija se proizvodi u protočnoj hidroelektrani bez umjetne akumulacije;

(b) gustoća energije iz postrojenja za proizvodnju električne energije veća je od 5 W/m^2;

(c) emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu iz proizvodnje električne energije iz hidroenergije niže su od 100 g CO_2e/kWh. Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se u skladu s Preporukom 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([177]) ili ISO 14064-1:2018 ([178]) ili s pomoću alata G-res ([179]). Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	1. Djelatnost se obavlja u skladu s odredbama Direktive 2000/60/EZ, osobito sa svim zahtjevima iz članka 4. te direktive. 2. Kad se odnosi na rad postojećih hidroelektrana, uključujući obnovu radi povećanja potencijala za energiju iz obnovljivih izvora ili za skladištenje energije, djelatnost ispunjava sljedeće kriterije: 2.1. U skladu s Direktivom 2000/60/EZ, osobito njezinim člankom 4., provode se sve tehnički izvedive i ekološki relevantne mjere ublažavanja radi smanjenja štetnih utjecaja na vodu, zaštićena staništa i vrste koje izravno ovise o vodi. 2.2. Ako je relevantno i ovisno o prirodnim ekosustavima u izloženim vodnim tijelima mjere uključuju:

([177]) Norma ISO 14067:2018, Staklenički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([178]) ISO 14064-1:2018, Staklenički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([179]) Na internetu javno dostupan alat bez naknade, a koji je Međunarodno udruženje za hidroenergiju razvilo u suradnji s UNESCO-vom katedrom za globalne promjene u okolišu (verzija od 4.6.2021.: https://www.hydropower.org/gres).

▼B

(a) mjere kojima se omogućuje nizvodna i uzvodna migracija riba (turbine koje nisu štetne za ribe, strukture za usmjeravanje riba, suvremeni i potpuno funkcionalni prolazi za ribe, mjere za zaustavljanje ili smanjenje rada i ispuštanja otpadnih voda za vrijeme migracije ili mriješćenja riba);

(b) mjere kojima se omogućuje minimalan ekološki protok (uključujući ublažavanje brzih, kratkoročnih varijacija protoka ili naglih promjena protoka) i protok sedimenta;

(c) mjere zaštite ili poboljšanja staništa.

2.3. Djelotvornost tih mjera prati se u kontekstu odobrenja ili dozvole u kojima se utvrđuje pod kojim se uvjetima postiže dobro stanje ili ostvaruje potencijal predmetnog vodnog tijela.

3. Kad se odnosi na izgradnju novih hidroelektrana, djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

3.1. U skladu s člankom 4. Direktive 2000/60/EZ, a osobito njegovim stavkom 7., prije izgradnje se provodi procjena utjecaja projekta da bi se utvrdili svi njegovi potencijalni učinci na stanje vodnih tijela u istom riječnom slivu i zaštićenih staništa i vrsta koje izravno ovise o vodi, pazeći da migracijski koridori, rijeke slobodnog toka ili ekosustavi ostanu gotovo nenarušeni.

Ta se procjena temelji na najnovijim, detaljnim i točnim podacima, uključujući podatke o praćenju bioloških elemenata kvalitete koji su posebno osjetljivi na hidrološke promjene, te na očekivanom stanju vodnog tijela nakon novih aktivnosti u usporedbi s njegovim postojećim stanjem.

Osobito se procjenjuje kumulativni utjecaj tog novog projekta i drugih postojećih ili planiranih infrastruktura u riječnom slivu.

3.2. Na temelju takve procjene utjecaja utvrđeno je da planirano postrojenje zbog načina na koji je projektirano, svoje lokacije i mjera ublažavanja ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

(a) postrojenje ne uzrokuje pogoršanje stanja niti dovodi u pitanje dobro stanje ili ostvarenje potencijala konkretnog vodnog tijela s kojim je povezano;

(b) ako bi postrojenje moglo uzrokovati pogoršanje ili dovesti u pitanje dobro stanje/potencijal određenog vodnog tijela s kojim je povezano, takvo pogoršanje nije znatno i obrazloženo je u detaljnoj analizi troškova i koristi koja pokazuje sljedeće:

i. prevladavajući javni interes ili očekivane koristi od planirane hidroelektrane veće su od troškova koji za okoliš i društvo nastaju zbog pogoršanja stanja vode;

▼B

	ii. prevladavajući javni interes ili očekivane koristi od planirane hidroelektrane zbog tehničke izvedivosti ili nerazmjernih troškova ne mogu se ostvariti na drugi način kojim bi se postigli bolji rezultati za okoliš (npr. obnova postojećih hidroelektrana ili primjena tehnologija koje ne narušavaju kontinuitet rijeke). 3.3. Provode se sve tehnički izvedive i ekološki relevantne mjere ublažavanja štetnih učinaka na vodu i na zaštićena staništa i vrste koje izravno ovise o vodi. Ako je relevantno i ovisno o prirodnim ekosustavima u izloženim vodnim tijelima mjere ublažavanja uključuju: (a) mjere kojima se omogućuje nizvodna i uzvodna migracija riba (turbine koje nisu štetne za ribe, strukture za usmjeravanje riba, suvremeni i potpuno funkcionalni prolazi za ribe, mjere za zaustavljanje ili smanjenje rada i ispuštanja otpadnih voda za vrijeme migracije ili mriješćenja riba); (b) mjere kojima se omogućuje minimalan ekološki protok (uključujući ublažavanje brzih, kratkoročnih varijacija protoka ili naglih promjena protoka) i protok sedimenta; (c) mjere zaštite ili poboljšanja staništa. Djelotvornost tih mjera prati se u kontekstu odobrenja ili dozvole u kojima se utvrđuje pod kojim se uvjetima postiže dobro stanje ili ostvaruje potencijal predmetnog vodnog tijela. 3.4. Postrojenje ne dovodi trajno u pitanje postizanje dobrog stanja ili ostvarenje potencijala vodnih tijela u istom riječnom slivu. 3.5. Uz navedene mjere ublažavanja prema potrebi se provode kompenzacijske mjere da projekt ne bi povećao fragmentaciju vodnih tijela u istom riječnom slivu. To se postiže obnovom kontinuiteta u istom riječnom slivu tako da se nadoknadi prekid kontinuiteta koji planirana hidroelektrana može prouzročiti. Kompenzacijske mjere uvode se prije provedbe projekta.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu ([180]).

4.6. **Proizvodnja električne energije iz geotermalne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz geotermalne energije.

([180]) Praktične smjernice nalaze se u Obavijesti Komisije C/2018/2619 „Smjernice o zahtjevima za hidroenergiju u odnosu na zakonodavstvo EU-a o prirodi” (SL C 213, 18.6.2018., str. 1.).

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu proizvodnje električne energije iz geotermalne energije niže su od 100 g CO_2e/kWh. Uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju Preporuke Komisije 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018. Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Za rad geotermalnih energetskih sustava visoke entalpije uspostavljeni su odgovarajući sustavi za smanjenje emisija kako bi se ostvarile granične vrijednosti kvalitete zraka iz Direktive 2004/107/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([181]) i Direktive 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([182]).
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.7. **Proizvodnja električne energije iz plinovitih i tekućih nefosilnih goriva iz obnovljivih izvora**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz plinovitih i tekućih nefosilnih goriva iz obnovljivih izvora. Ta djelatnost ne uključuje proizvodnju električne energije isključivo iz bioplina i tekućeg biogoriva (vidjeti odjeljak 4.8. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([181]) Direktiva 2004/107/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o arsenu, kadmiju, živi, niklu i policikličkim aromatskim ugljikovodicima u zraku (SL L 23, 26.1.2005., str. 3.).

([182]) Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čišćem zraku za Europu (SL L 152, 11.6.2008., str. 1.).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu proizvodnje električne energije iz plinovitih i tekućih goriva iz obnovljivih izvora niže su od 100 g CO_2e/kWh.

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju podataka specifičnih za projekt, ako postoje, te na temelju Preporuke 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([183]) ili ISO 14064-1:2018 ([184]).

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

2. Ako se u postrojenjima primjenjuje neki postupak smanjenja emisija (uključujući hvatanje i skladištenje ugljika ili korištenje dekarboniziranih goriva), taj postupak ispunjava kriterije iz odgovarajućeg odjeljka ovog Priloga, ovisno o slučaju.

Ako se CO_2 koji nastaje u postupku proizvodnje električne energije hvata u svrhu podzemnog skladištenja, taj se CO_2 prevozi i skladišti pod zemljom u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljaka 5.11. i 5.12. ovog Priloga.

3. Djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

(a) pri izgradnji se ugrađuje mjerna oprema za praćenje fizičkih emisija, kao što je istjecanje metana, ili se uvodi program za otkrivanje i saniranje istjecanja;

(b) pri radu se izvješćuje o fizičkom mjerenju emisija i istjecanja se saniraju.

4. Ako se pri obavljanju djelatnosti miješaju plinovita ili tekuća goriva iz obnovljivih izvora s plinovitim ili tekućim biogorivima, poljoprivreda biomasa koja se koristi za proizvodnju plinovitog ili tekućeg biogoriva ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka od 2. do 5. Direktive, a šumska biomasa ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka 6. i 7. te direktive.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje ([185]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaje za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193 Europskog parlamenta i Vijeća ([186]).

([183]) Norma ISO 14067:2018, Stakleнički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([184]) ISO 14064-1:2018, Stakleнički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([185]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2017/1442 od 31. srpnja 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i) za velike uređaje za loženje u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 212, 17.8.2017., str. 1.).

([186]) Direktiva (EU) 2015/2193 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o ograničenju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz srednjih uređaja za loženje (SL L 313, 28.11.2015., str. 1.).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.8. **Proizvodnja električne energije iz bioenergije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju električne energije isključivo iz biomase, plinovitih ili tekućih biogoriva, pri čemu je isključena proizvodnja električne energije miješanjem goriva iz obnovljivih izvora s plinovitim ili tekućim biogorivima (vidjeti odjeljak 4.7. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Poljoprivredna biomasa koja se koristi pri obavljanju djelatnosti ispunjava kriterije utvrđene u članku 29. stavcima od 2. do 5. Direktive (EU) 2018/2001. Šumska biomasa koja se koristi pri obavljanju djelatnosti ispunjava kriterije utvrđene u članku 29. stavcima 6. i 7. te direktive.

2. Uštede emisija stakleničkih plinova ostvarene korištenjem biomase iznose najmanje 80 % u odnosu na metodologiju uštede stakleničkih plinova i odgovarajuće usporedno fosilno gorivo iz Priloga VI. Direktivi (EU) 2018/2001.

3. Ako se postrojenja oslanjaju na anaerobnu razgradnju organskog materijala, proizvodnja digestata ispunjava kriterije iz odjeljka 5.6. te kriterije 1. i 2. iz odjeljka 5.7. ovog Priloga, ovisno o slučaju.

4. Točke 1. i 2. ne primjenjuju se na postrojenja za proizvodnju električne energije ukupne ulazne toplinske snage do 2 MW u kojima se koriste plinovita goriva iz biomase.

5. Pri obavljanju djelatnosti u postrojenjima za proizvodnju električne energije ukupne ulazne toplinske snage od 50 do 100 MW primjenjuje se tehnologija visokoučinkovite kogeneracije, a pri obavljanju djelatnosti u postrojenjima samo za proizvodnju električne energije postižu se razine energetske učinkovitosti koje se povezuju s najboljim raspoloživim tehnikama iz najnovijih zaključaka o tim tehnikama, uključujući zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje ([187]).

6. Pri obavljanju djelatnosti u postrojenjima za proizvodnju električne energije ukupne ulazne toplinske snage veće od 100 MW ispunjava se najmanje jedan od sljedećih kriterija:

(a) ostvaruje se energetska učinkovitost od najmanje 36 %;

(b) primjenjuje se tehnologija visokoučinkovite kogeneracije (kombinirana proizvodnja toplinske i električne energije) iz Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([188]);

(c) primjenjuje se tehnologija hvatanja i skladištenja ugljika. Ako se CO_2 koji nastaje u postupku proizvodnje električne energije hvata u svrhu podzemnog skladištenja, taj se CO_2 prevozi i skladišti pod zemljom u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljaka 5.11. i 5.12. ovog Priloga.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

([187]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

([188]) Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskoj učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	U postrojenjima koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([189]) emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o tim tehnikama, uključujući zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje ([190]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Za postrojenja u zonama ili dijelovima zona u kojima granične vrijednosti kvalitete zraka nisu u skladu s onima iz Direktive 2008/50/EZ uzimaju se u obzir rezultati razmjene informacija ([191]) koje Komisija objavljuje u skladu s člankom 6. stavcima 9. i 10. Direktive (EU) 2015/2193. Ako se digestat dobiven anaerobnom razgradnjom organskog materijala koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla, izravno ili nakon kompostiranja ili drugog postupka obrade, taj je digestat u skladu sa zahtjevima za gnojidbene materijale iz kategorija sastavnih materijala 4. i 5. iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. U postrojenjima za anaerobnu razgradnju u kojima se obrađuje više od 100 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za anaerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([192]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.9. **Prijenos i distribucija električne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad sustava za prijenos električne energije međusobno povezanom prijenosnom mrežom vrlo visokog i visokog napona.

Izgradnja i rad sustava za distribuciju električne energije visokonaponskim, srednjonaponskim i niskonaponskim distribucijskim sustavima.

([189]) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

([190]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

([191]) Završno izvješće o tehnologiji sastavljeno na temelju razmjene informacija s državama članicama, zainteresiranim industrijskim sektorima i nevladinim organizacijama sadržava tehničke informacije o najboljim raspoloživim tehnologijama koje se primjenjuju u srednjim uređajima za loženje kako bi se smanjio njihov utjecaj na okoliš, o razinama emisija koje se mogu postići najboljim raspoloživim i novim tehnologijama i s time povezanim troškovima (verzija od 4.6.2021.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([192]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/1147 od 10. kolovoza 2018. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za obradu otpada (SL L 208, 17.8.2018., str. 38.).

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.12 i D35.13 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost u ovoj kategoriji je omogućujuća djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

1. Infrastruktura ili oprema za prijenos i distribuciju nalazi se u sustavu koji ispunjava barem jedan od sljedećih kriterija:

(a) sustav je međusobno povezani europski sustav, tj. međusobno povezana kontrolna područja država članica, Norveške, Švicarske i Ujedinjene Kraljevine, te njegovi podsustavi;

(b) više od 67 % novoomogućenog proizvodnog kapaciteta u sustavu ne doseže prag proizvodnje od 100 g CO_2e/kWh izmjereno na temelju životnog ciklusa u skladu s kriterijima za proizvodnju električne energije u petogodišnjem razdoblju;

(c) prosječni emisijski faktor mreže sustava, koji se izračunava kao ukupne godišnje emisije iz proizvodnje električne energije podijeljene s ukupnom godišnjom neto proizvodnjom električne energije u tom sustavu, ne doseže prag od 100 g CO_2e/kWh izmjereno na temelju životnog ciklusa u skladu s kriterijima za proizvodnju električne energije u petogodišnjem razdoblju.

Infrastruktura namijenjena za izgradnju izravnog voda ili proširenje postojećeg izravnog voda između trafostanice ili mreže i elektrane intenziteta CO_2 većeg od 100 g CO_2e/kWh izmjereno u životnom ciklusu ne ispunjava kriterije.

Ugradnja mjerne infrastrukture koja ne ispunjava zahtjeve za sustave pametnog mjerenja iz članka 20. Direktive (EU) 2019/944 ne ispunjava kriterije.

2. Djelatnost je jedna od sljedećih:

(a) izgradnja i rad izravnog voda ili proširenje postojećeg izravnog voda od postrojenja za niskougljičnu proizvodnu električne energije ispod praga od 100 g CO_2e/kWh izmjereno na temelju životnog ciklusa, na trafostanicu ili mrežu;

(b) izgradnja i rad punionica za električna vozila i prateće elektroenergetske infrastrukture za elektrifikaciju prijevoza, pod uvjetom da su ispunjeni kriteriji tehničke provjere iz odjeljka ovog Priloga o prijevozu;

►M2 (c) ugradnja transformatora za prijenos i distribuciju koji ispunjavaju zahtjeve razine 2. (1. srpnja 2021.) iz Priloga I. Uredbi Komisije (EU) br. 548/2014 i srednjih transformatora najvećeg napona za opremu do 36 kV koji ispunjavaju zahtjeve razine AA0 za gubitke praznog hoda iz norme EN 50588-1 ([193]); ◄

(d) izgradnja/ugradnja i rad opreme i infrastrukture za povećanje proizvodnje ili proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora;

(e) ugradnja opreme za povećanje kontrole i promatranja elektroenergetskog sustava i razvoj i integraciju obnovljivih izvora energije, uključujući:

(i) senzore i alate za mjerenje (uključujući meteorološke senzore za predviđanje proizvodnje iz obnovljivih izvora);

(ii) komunikaciju i kontrolu (uključujući napredni softver i kontrolne prostorije, automatizaciju trafostanica ili napojnih vodova te kapacitete za regulaciju napona radi prilagodbe decentraliziranijim resursima iz obnovljivih izvora);

([193]) CEI EN 50588-1 Energetski transformatori srednjih snaga, 50 Hz, najvećeg napona opreme do 36 kV.

▼B

(f) ugradnju opreme koja, među ostalim, uključuje buduće sustave pametnog mjerenja ili one kojima se zamjenjuju sustavi pametnog mjerenja u skladu s člankom 19. stavkom 6. Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća ([195]), koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 20. te direktive, kojima se informacije prenose do kupaca da bi mogli na daljinu pratiti potrošnju, uključujući podatkovne centre o kupcima;

(g) izgradnju/ugradnju opreme kako bi se omogućila razmjena osobito električne energije iz obnovljivih izvora među korisnicima;

(h) izgradnja i rad interkonekcijskih vodova između prijenosnih sustava, pod uvjetom da jedan od sustava ispunjava kriterije.

Za potrebe ovog odjeljka primjenjuju se sljedeće specifikacije:

(a) petogodišnje razdoblje za utvrđivanje usklađenosti s pragovima podrazumijeva pet uzastopnih povijesnih godina i uključuje godinu za koju su dostupni najnoviji podaci;

(b) „sustav” znači kontrolno područje prijenosne ili distribucijske mreže operatora mreže ili sustava u kojem se nalazi infrastruktura ili oprema;

(c) prijenosni sustavi mogu uključivati proizvodni kapacitet povezan s distribucijskim sustavima podređene razine;

(d) za distribucijske sustave podređene prijenosnom sustavu za koji se smatra da je na putu prema potpunoj dekarbonizaciji isto se tako može smatrati da su na putu prema potpunoj dekarbonizaciji;

(e) pri utvrđivanju usklađenosti moguće je razmotriti sustav koji obuhvaća više međusobno povezanih kontrolnih područja među kojima postoje znatne razmjene energije i u tom se slučaju primjenjuje ponderirani prosječni emisijski faktor u svim uključenim kontrolnim područjima i nije potrebno zasebno dokazivati usklađenost pojedinačnih podređenih prijenosnih ili distribucijskih sustava u tom sustavu;

(f) sustav može postati neusklađen nakon što je prethodno bio usklađen. Od trenutka u kojem sustav postane neusklađen nisu usklađene ni nove djelatnosti prijenosa i distribucije, sve do ponovnog usklađenja sustava s pragom (osim za djelatnosti koje su uvijek usklađene, vidjeti u prethodnom dijelu teksta). Djelatnosti u podređenim sustavima i dalje mogu biti usklađene ako ti podređeni sustavi ispunjavaju kriterije iz ovog odjeljka;

(g) izravni vod ili proširenje širenje postojećeg izravnog voda prema proizvodnim postrojenjima uključuje infrastrukturu koja je neophodna za prijenos električne energije iz proizvodnog postrojenja u trafostanicu ili mrežu.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna uporaba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju.

([195]) Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158/125, 14.6.2019.).

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nadzemni visokonaponski vodovi: (a) djelatnosti koje podrazumijevaju izvođenje radova na gradilištu u skladu su s načelima iz IFC-ovih Općih smjernica za okoliš, zdravlje i sigurnost ([195]); (b) pri obavljanju djelatnosti poštuju se važeće norme i propisi o ograničavanju utjecaja elektromagnetskog zračenja na ljudsko zdravlje, što za djelatnosti koje se obavljaju u Uniji uključuje Preporuku Vijeća o ograničavanju izloženosti stanovništva elektromagnetskim poljima (od 0 Hz do 300 GHz) ([196]), a za djelatnosti koje se obavljaju u trećim zemljama Smjernice Međunarodne komisije za zaštitu od neionizirajućeg zračenja (ICNIRP) iz 1998. ([197]). Pri obavljanju djelatnosti ne koriste se poliklorirani bifenili (PCB).
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu ([198]).

4.10. **Skladištenje električne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja u kojima se električna energija skladišti i kasnije vraća u obliku električne energije. Djelatnost uključuje skladištenje energije u reverzibilnim hidroelektranama.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji nemaju posebnu oznaku NACE u statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti utvrđenoj Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Izgradnja i rad postrojenja za skladištenje električne energije, uključujući reverzibilne hidroelektrane.

Ako djelatnost podrazumijeva skladištenje kemijske energije, medij za skladištenje (npr. vodik ili amonijak) ispunjava kriterije za proizvodnju odgovarajućeg proizvoda navedene u odjeljcima od 3.7. do 3.17. ovog Priloga. Ako se za skladištenje električne energije koristi vodik i ako vodik ispunjava kriterije tehničke provjere iz odjeljka 3.10. ovog Priloga, dijelom djelatnosti smatra se i ponovno pretvaranje vodika u električnu energiju.

([195]) Smjernice za okoliš, zdravlje i sigurnost od 30. travnja 2007. (verzija od 4.6.2021.: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jOWim3p).

([196]) Preporuka Vijeća od 12. srpnja 1999. o ograničavanju izloženosti stanovništva elektromagnetskim poljima (od 0 Hz do 300 GHz) (1999/519/EZ) (SL L 199, 30.7.1999., str. 59.).

([197]) Smjernice ICNIRP-a za ograničavanje izloženosti električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima koja se mijenjaju kroz vrijeme (do 300 GHz) iz 1998. (verzija od 4.6.2021.: https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf).

([198]) Praktične smjernice za provedbu tog kriterija navedene su u Obavijesti Europske komisije C(2018)2620 „Infrastruktura za prijenos energije i zakonodavstvo EU-a o prirodi” (SL C 213, 18.6.2018., str. 62.).

▼B

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Ako reverzibilna hidroelektrana nije povezana s vodnim tijelom rijeke, djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Ako je reverzibilna hidroelektrana povezana s vodnim tijelom rijeke, djelatnost ispunjava kriterij nenanošenja bitne štete održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa iz odjeljka 4.5. (Proizvodnja električne energije iz hidroenergije).
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna uporaba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.11. **Skladištenje toplinske energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja u kojima se toplinska energija skladišti i kasnije vraća u obliku toplinske energije ili drugih nositelja energije.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji nemaju posebnu oznaku NACE u statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti utvrđenoj Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Skladištenje toplinske energije, uključujući podzemno skladištenje toplinske energije (UTES) ili skladištenje toplinske energije u vodonosnicima (ATES).

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost skladištenja toplinske energije u vodonosnicima ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna uporaba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.12. **Skladištenje vodika**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja u kojima se vodik skladišti i kasnije vraća.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji nemaju posebnu oznaku NACE u statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti utvrđenoj Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost je jedna od sljedećih:

(a) izgradnja postrojenja za skladištenje vodika;

(b) prenamjena postojećih podzemnih skladišta plina u skladišta vodika;

(c) rad postrojenja za skladištenje vodika, pri čemu uskladišteni vodik ispunjava kriterije za proizvodnju vodika iz odjeljka 3.10. ovog Priloga.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna uporaba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ako se skladišti više od pet tona vodika, djelatnost je u skladu s Direktivom 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([199]).
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([199]) Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (SL L 197, 24.7.2012., str. 1.).

▼B

4.13. **Proizvodnja bioplina i biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva**

Opis djelatnosti

Proizvodnja bioplina i biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.21 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Poljoprivredna biomasa koja se koristi za proizvodnju bioplina ili biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka od 2. do 5. Direktive (EU) 2018/2001. Poljoprivredna biomasa koja se koristi za proizvodnju bioplina ili biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka 6. i 7. te direktive.

Kulture za proizvodnju hrane i hrane za životinje ne koriste se za proizvodnju biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva.

2. Uštede emisija stakleničkih plinova iz proizvodnje bioplina i biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva iznose najmanje 65 % u odnosu na metodologiju uštede stakleničkih plinova i odgovarajuće usporedno fosilno gorivo iz Priloga V. Direktivi (EU) 2018/2001.

3. Ako se proizvodnja bioplina oslanja na anaerobnu razgradnju organskog materijala, proizvodnja digestata ispunjava kriterije iz odjeljka 5.6. te kriterije 1. i 2. iz odjeljka 5.7. ovog Priloga, ovisno o tome što je primjenjivo.

4. Ako se CO_2 koji nastaje u postupku proizvodnje hvata u svrhu podzemnog skladištenja, taj se CO_2 prevozi i skladišti pod zemljom u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljaka 5.11. i 5.12. ovog Priloga.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Za proizvodnju bioplina na spremište digestata postavlja se pokrov koji ne propušta plinove. U postrojenjima za anaerobnu razgradnju u kojima se obrađuje više od 100 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za anaerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([200]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Ako se digestat dobiven anaerobnom razgradnjom organskog materijala koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla, izravno ili nakon kompostiranja ili drugog postupka obrade, taj je digestat u skladu sa zahtjevima za gnojidbene materijale iz kategorija sastavnih materijala 4. i 5. za digestat ili kategorije 3. za kompost, ovisno o slučaju, iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi.

([200]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.14. **Mreže za prijenos i distribuciju plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova**

Opis djelatnosti

Prenamjena ili naknadna prilagodba plinskih mreža za prijenos i distribuciju niskougljičnoh plinova iz obnovljivih izvora.

Izgradnja ili rad plinovoda za prijenos i distribuciju vodika ili drugih niskougljičnih plinova.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.22, F42.21 i H49.50 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost obuhvaća jedno od sljedećeg:

(a) izgradnju ili rad novih mreža za prijenos i distribuciju vodika ili drugih niskougljičnih plinova;

(b) prenamjenu postojećih mreža za prirodni plin u mreže isključivo za vodik;

(c) naknadnu prilagodbu mreža za prijenos i distribuciju plina kojom se omogućuje integracija vodika i drugih niskougljičnih plinova u mrežu, uključujući svaku aktivnost u mreži za prijenos ili distribuciju plina kojom se omogućuje povećanje udjela vodika ili drugih niskougljičnih plinova u plinskom sustavu.

2. Djelatnost uključuje otkrivanje istjecanja i popravak postojećih plinovoda i drugih sastavnih dijelova mreže radi smanjenja istjecanja metana.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ventilatori, kompresori, pumpe i druga korištena oprema obuhvaćena Direktivom 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([201]) ispunjavaju, ako je relevantno, zahtjeve najvišeg razreda oznake energetske učinkovitosti, u skladu su s provedbenim uredbama donesenima na temelju te direktive i najbolja su raspoloživa tehnologija.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([201]) Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).

▼B

4.15. **Distribucija centraliziranoga grijanja/hlađenja**

Opis djelatnosti

Izgradnja, obnova i rad cjevovoda i pripadajuće infrastrukture za distribuciju energije za grijanje i hlađenje koji završavaju u podstanici ili izmjenjivaču topline.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

(a) pri izgradnji i radu cjevovoda i pripadajuće infrastrukture za distribuciju energije za grijanje i hlađenje sustav odgovara definiciji učinkovitih sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja utvrđenoj u članku 2. točki 41. Direktive 2012/27/EU;

(b) pri obnovi cjevovoda i pripadajuće infrastrukture za distribuciju energije za grijanje i hlađenje ulaganja radi usklađenja sustava s definicijom učinkovitog centraliziranoga grijanja ili hlađenja iz članka 2. točke 41. Direktive 2012/27/EU počinju u roku od tri godine na temelju ugovorne ili slične obveze operatora zaduženih za proizvodnju i mrežu;

(c) djelatnost uključuje sljedeće:

i. izmjenu na niže temperaturne razine;

ii. napredne pilot-sustave (sustavi kontrole i upravljanja energijom, internet stvari).

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ventilatori, kompresori, pumpe i druga korištena oprema obuhvaćena Direktivom 2009/125/EZ ispunjavaju, ako je relevantno, zahtjeve najvišeg razreda oznake energetske učinkovitosti, u skladu su s provedbenim uredbama donesenima na temelju te direktive i najbolja su raspoloživa tehnologija.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.16. **Postavljanje i rad električnih toplinskih pumpi.**

Opis djelatnosti

Postavljanje i rad električnih toplinskih pumpi.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.30 i F43.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Postavljanje i rad električnih toplinskih pumpi u skladu je s oba kriterija navedena u nastavku:

(a) prag rashladnog sredstva: potencijal globalnog zagrijavanja do 675;

(b) ispunjeni su zahtjevi energetske učinkovitosti utvrđeni u provedbenim uredbama ([202]) donesenima na temelju Direktive 2009/125/EZ.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost i, ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti. Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna uporaba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Razine zvučne snage toplinskih pumpi zrak-zrak nazivnog kapaciteta 12 kW ili manje u zatvorenim i otvorenim prostorima niže su od praga iz Uredbe Komisije (EU) br. 206/2012 ([203]).
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

4.17. **Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz solarne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za kogeneraciju električne energije i energije za grijanje/hlađenje iz solarne energije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([202]) Uredba Komisije (EU) br. 206/2012 od 6. ožujka 2012. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa zahtjevima za ekološki dizajn klima-uređaja i ventilatora (SL L 72, 10.3.2012., str. 7.), Uredba Komisije (EU) br. 813/2013 od 2. kolovoza 2013. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za ekološki dizajn grijača prostora i kombiniranih grijača (SL L 239, 6.9.2013., str. 136.) i Uredba Komisije (EU) 2016/2281 od 30. studenoga 2016. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn uređaja za grijanje zraka, uređaja za hlađenje, visokotemperaturnih procesnih rashladnih uređaja i ventilatorskih konvektora (SL L 346, 20.12.2016., str. 1.).

([203]) Uredba Komisije (EU) br. 206/2012 od 6. ožujka 2012. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa zahtjevima za ekološki dizajn klima-uređaja i ventilatora (SL L 72, 10.3.2012., str. 7.).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena
Djelatnost se sastoji od kogeneracije ([204]) električne energije i energije za grijanje/hlađenje iz solarne energije.

Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost i, ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.18. **Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz geotermalne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za kogeneraciju grijanja/hlađenja i električne energije iz geotermalne energije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena
Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu iz kombinirane proizvodnje energije za grijanje/hlađenje i električne energije ([205]) iz geotermalne energije niže su od 100 g CO_2e po 1 kWh energije iz kogeneracije. Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju podataka specifičnih za projekt, ako postoje, te na temelju Preporuke Komisije 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018. Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo

([204]) Kogeneracija je definirana u članku 2. točki 30. Direktive 2012/27/EU.
([205]) Kogeneracija je definirana u članku 2. točki 30. Direktive 2012/27/EU.

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Postoje odgovarajući sustavi za smanjenje emisija iz geotermalnih energetskih sustava visoke entalpije kako bi se postigle granične vrijednosti kvalitete zraka iz direktiva 2004/107/EZ i 2008/50/EZ.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.19. **Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih i tekućih goriva**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad kogeneracijskih postrojenja za proizvodnju energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih i tekućih goriva iz obnovljivih izvora. Djelatnost ne uključuje kogeneraciju energije za grijanje/hlađenje i električne energije isključivo iz plinovitih i tekućih biogoriva (vidjeti odjeljak 4.20. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu iz kogeneracije energije za grijanje/hlađenje i električne energije ([206]) iz plinovitih i tekućih goriva niže su od 100 g CO_2e po 1 kWh energije iz kogeneracije.

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju podataka specifičnih za projekt, ako postoje, te na temelju Preporuke 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([207]) ili ISO 14064-1:2018 ([208]).

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

2. Ako se u postrojenjima primjenjuje neki postupak smanjenja emisija (uključujući hvatanje i skladištenje ugljika ili uporabu dekarboniziranih goriva), taj postupak ispunjava kriterije iz odgovarajućih odjeljaka ovog Priloga, ovisno o slučaju.

Ako se CO_2 koji nastaje kogeneracijom hvata u svrhu podzemnog skladištenja, taj se CO_2 prevozi i skladišti pod zemljom u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljaka 5.11. i 5.12. ovog Priloga.

3. Djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

(a) pri izgradnji se ugrađuje mjerna oprema za praćenje fizičkih emisija, kao što je istjecanje metana, ili se uvodi program za otkrivanje i saniranje istjecanja;

(b) pri radu se izvješćuje o fizičkom mjerenju emisija i istjecanja se saniraju.

4. Ako se pri obavljanju djelatnosti miješaju plinovita ili tekuća goriva iz obnovljivih izvora s plinovitim ili tekućim biogorivima, poljoprivreda biomasa koja se koristi za proizvodnju plinovitog ili tekućeg biogoriva ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka od 2. do 5. Direktive, a šumska biomasa ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka 6. i 7. te direktive.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

([206]) Kogeneracija je definirana u članku 2. točki 30. Direktive 2012/27/EU.

([207]) Norma ISO 14067:2018, Staklenički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([208]) ISO 14064-1:2018, Staklenički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje ([209]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.20. **Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz bioenergije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za kogeneraciju energije za grijanje/hlađenje i električne energije isključivo iz biomase, plinovitih ili tekućih biogoriva, pri čemu je isključena kogeneracija miješanjem goriva iz obnovljivih izvora s plinovitim ili tekućim biogorivima (vidjeti odjeljak 4.19. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Poljoprivredna biomasa koja se koristi pri obavljanju djelatnosti ispunjava kriterije utvrđene u članku 29. stavcima od 2. do 5. Direktive (EU) 2018/2001. Šumska biomasa koja se koristi pri obavljanju djelatnosti ispunjava kriterije utvrđene u članku 29. stavcima 6. i 7. te direktive.

2. Uštede emisija stakleničkih plinova ostvarene korištenjem biomase u kogeneracijskim postrojenjima iznose najmanje 80 % u odnosu na metodologiju uštede emisija stakleničkih plinova i usporedno fosilno gorivo iz Priloga VI. Direktivi (EU) 2018/2001.

3. Ako se kogeneracijska postrojenja oslanjaju na anaerobnu razgradnju organskog materijala, proizvodnja digestata ispunjava kriterije iz odjeljka 5.6. te kriterije 1. i 2. iz odjeljka 5.7. ovog Priloga, ovisno o slučaju.

4. Točke 1. i 2. ne primjenjuju se na postrojenja za kogeneraciju ukupne ulazne toplinske snage do 2 MW u kojima se koriste plinovita goriva iz biomase.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo

([209]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	U postrojenjima koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2010/75/EU emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o tim tehnikama, uključujući zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje ([210]), pri čemu se osigurava izostanak znatnih učinaka prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Za postrojenja u zonama ili dijelovima zona u kojima granične vrijednosti kvalitete zraka nisu u skladu s onima iz Direktive 2008/50/EZ uzimaju se u obzir rezultati razmjene informacija ([211]) koje Komisija objavljuje u skladu s člankom 6. stavcima 9. i 10. Direktive (EU) 2015/2193. Ako se digestat dobiven anaerobnom razgradnjom organskog materijala koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla, izravno ili nakon kompostiranja ili drugog postupka obrade, taj je digestat u skladu sa zahtjevima za gnojidbene materijale iz kategorija sastavnih materijala 4. i 5. iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. U postrojenjima za anaerobnu razgradnju u kojima se obrađuje više od 100 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za anaerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([212]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.21. **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz solarne toplinske energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju grijanja/hlađenja iz tehnologije solarne toplinske energije.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([210]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

([211]) Završno izvješće o tehnologiji sastavljeno na temelju razmjene informacija s državama članicama, zainteresiranim industrijskim sektorima i nevladinim organizacijama sadržava tehničke informacije o najboljim raspoloživim tehnologijama koje se primjenjuju u srednjim uređajima za loženje kako bi se smanjio njihov utjecaj na okoliš, o razinama emisija koje se mogu postići najboljim raspoloživim i novim tehnologijama i s time povezanim troškovima (verzija od 4.6.2021.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([212]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

U okviru djelatnosti proizvodi se grijanje/hlađenje iz solarne toplinske energije.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost i, ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.22. **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz geotermalne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja u kojima se proizvodi grijanje/hlađenje iz geotermalne energije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu iz proizvodnje energije za grijanje/hlađenje iz geotermalne energije niže su od 100 g CO_2e/kWh.

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju podataka specifičnih za projekt, ako postoje, te na temelju Preporuke Komisije 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018.

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Postoje odgovarajući sustavi za smanjenje emisija iz geotermalnih energetskih sustava visoke entalpije kako bi se postigle granične vrijednosti kvalitete zraka iz direktiva 2004/107/EZ i 2008/50/EZ.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.23. **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz plinovitih i tekućih nefosilnih goriva iz obnovljivih izvora**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju toplinske energije za grijanje/hlađenje iz plinovitih i tekućih goriva iz obnovljivih izvora. Djelatnost ne uključuje proizvodnju energije za grijanje/hlađenje isključivo iz plinovitih i tekućih biogoriva (vidjeti odjeljak 4.24. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu proizvodnje energije za grijanje/hlađenje iz plinovitih i tekućih goriva iz obnovljivih izvora niže su od 100 g CO_2e/kWh.

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju podataka specifičnih za projekt, ako postoje, te na temelju Preporuke 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([213]) ili ISO 14064-1:2018 ([214]).

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

2. Ako se u postrojenjima primjenjuje neki postupak smanjenja emisija (uključujući hvatanje i skladištenje ugljika ili uporabu dekarboniziranih goriva), taj postupak ispunjava kriterije iz odgovarajućih odjeljaka ovog Priloga, ovisno o slučaju.

Ako se CO_2 koji nastaje u postupku proizvodnje električne energije hvata u svrhu podzemnog skladištenja, taj se CO_2 prevozi i skladišti pod zemljom u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljaka 5.11. i 5.12. ovog Priloga.

3. Djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

(a) pri izgradnji se ugrađuje mjerna oprema za praćenje fizičkih emisija, kao što je istjecanje metana, ili se uvodi program za otkrivanje i saniranje istjecanja;

(b) pri radu se izvješćuje o fizičkom mjerenju emisija i istjecanja se saniraju.

4. Ako se pri obavljanju djelatnosti miješaju plinovita ili tekuća goriva iz obnovljivih izvora s plinovitim ili tekućim biogorivima, poljoprivreda biomasa koja se koristi za proizvodnju plinovitog ili tekućeg biogoriva ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka od 2. do 5. Direktive, a šumska biomasa ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka 6. i 7. te direktive.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

([213]) Norma ISO 14067:2018, Staklenički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([214]) ISO 14064-1:2018, Staklenički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješčivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje ([215]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.24. **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz bioenergije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju energije za grijanje/hlađenje isključivo iz biomase, plinovitih ili tekućih biogoriva, pri čemu je isključena proizvodnja energije za grijanje/hlađenje miješanjem goriva iz obnovljivih izvora s plinovitim ili tekućim biogorivima (vidjeti odjeljak 4.23. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Poljoprivredna biomasa koja se koristi pri obavljanju djelatnosti proizvodnje grijanja i hlađenja ispunjava kriterije utvrđene u članku 29. stavcima od 2. do 5. Direktive (EU) 2018/2001. Šumska biomasa koja se koristi pri obavljanju djelatnosti ispunjava kriterije utvrđene u članku 29. stavcima 6. i 7. te direktive.

2. Uštede emisija stakleničkih plinova ostvarene korištenjem biomase iznose najmanje 80 % u odnosu na metodologiju uštede emisija stakleničkih plinova i odgovarajuće usporedno fosilno gorivo iz Priloga VI. Direktivi (EU) 2018/2001.

3. Ako se postrojenja oslanjaju na anaerobnu razgradnju organskog materijala, proizvodnja digestata ispunjava kriterije iz odjeljka 5.6. te kriterije 1. i 2. iz odjeljka 5.7. ovog Priloga, ovisno o slučaju.

4. Točke 1. i 2. ne primjenjuju se na postrojenja za proizvodnju toplinske energije ukupne ulazne toplinske snage do 2 MW u kojima se koriste plinovita goriva iz biomase.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo

([215]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	U postrojenjima koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2010/75/EU emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o tim tehnikama, uključujući zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje ([216]), pri čemu se osigurava izostanak znatnih učinaka prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Za postrojenja u zonama ili dijelovima zona u kojima granične vrijednosti kvalitete zraka nisu u skladu s onima iz Direktive 2008/50/EZ uzimaju se u obzir rezultati razmjene informacija ([217]) koje Komisija objavljuje u skladu s člankom 6. stavcima 9. i 10. Direktive (EU) 2015/2193. Ako se digestat dobiven anaerobnom razgradnjom organskog materijala koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla, izravno ili nakon kompostiranja ili drugog postupka obrade, taj je digestat u skladu sa zahtjevima za gnojidbene materijale iz kategorija sastavnih materijala 4. i 5. iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. U postrojenjima za anaerobnu razgradnju u kojima se obrađuje više od 100 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za anaerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([218]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.25. **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju grijanja/hlađenja iz otpadne topline.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena
U okviru djelatnosti proizvodi se grijanje/hlađenje iz otpadne topline.
Nenanošenje bitne štete

([216]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

([217]) Završno izvješće o tehnologiji sastavljeno na temelju razmjene informacija s državama članicama, zainteresiranim industrijskim sektorima i nevladinim organizacijama sadržava tehničke informacije o najboljim raspoloživim tehnologijama koje se primjenjuju u srednjim uređajima za loženje kako bi se smanjio njihov utjecaj na okoliš, o razinama emisija koje se mogu postići najboljim raspoloživim i novim tehnologijama i s time povezanim troškovima (verzija od 4.6.2021.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([218]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost i, ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Pumpe i vrsta upotrijebljene opreme obuhvaćene zahtjevima o ekološkom dizajnu i označivanju energetske učinkovitosti ispunjavaju, ako je primjenjivo, zahtjeve najvišeg razreda oznake energetske učinkovitosti utvrđene u Uredbi (EU) 2017/1369, u skladu su s provedbenim uredbama donesenima na temelju Direktive 2009/125/EZ i najbolja su raspoloživa tehnologija.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼M1

4.26 **Pretkomercijalne faze naprednih tehnologija za proizvodnju energije iz nuklearnih procesa s minimalnim otpadom iz gorivnog ciklusa**

Opis djelatnosti

Istraživanje, razvoj, demonstracija i uvođenje inovativnih postrojenja za proizvodnju električne energije za koja su nadležna tijela država članica izdala dozvolu u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom i u kojima se proizvodi energija iz nuklearnih procesa s minimalnim otpadom iz gorivnog ciklusa.

Djelatnost je razvrstana u oznake NACE M72 i M72.1 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije djelatnost je iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava sve kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Opći kriteriji koji se odnose na znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena i načelo „ne nanosi bitnu štetu”

1. Projekt povezan s ekonomskom djelatnošću („projekt”) nalazi se u državi članici koja ispunjava sve sljedeće uvjete:

(a) država članica u potpunosti je prenijela u nacionalno pravo Direktivu Vijeća 2009/71/Euratom ([219]) i Direktivu Vijeća 2011/70/Euratom ([220]);

([219]) Direktiva Vijeća 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 172, 2.7.2009., str. 18.).

([220]) Direktiva Vijeća 2011/70/Euratom od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom (SL L 199, 2.8.2011., str. 48.).

▼M1

(b) država članica poštuje odredbe Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju („Ugovor o Euratomu”) i propisa donesenih na temelju tog ugovora, a posebno Direktive 2009/71/Euratom, Direktive 2011/70/Euratom i Direktive Vijeća 2013/59/Euratom ([221]) te odredbe primjenjivih propisa Unije o okolišu donesenih na temelju članka 192. UFEU-a, a posebno Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([222]) i Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([223]);

(c) država članica od datuma odobrenja projekta ima osnovan fond za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i fond za stavljanje nuklearnih postrojenja izvan pogona, koji se mogu kombinirati;

(d) država članica dokazala je da će na kraju procijenjenog korisnog vijeka trajanja nuklearne elektrane imati na raspolaganju sredstva koja odgovaraju procijenjenom trošku zbrinjavanja radioaktivnog otpada i stavljanja nuklearnih postrojenja izvan pogona u skladu s Preporukom 2006/851/Euratom ([224]);

(e) država članica raspolaže operativnim konačnim odlagalištima za sav radioaktivni otpad vrlo niske, niske i srednje radioaktivnosti o kojima je Komisija obaviještena u skladu s člankom 41. Ugovora o Euratomu ili člankom 1. stavkom 4. Uredbe Vijeća (Euratom) br. 2587/1999 i koja su uključena u nacionalni program ažuriran u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom;

(f) država članica ima dokumentirani plan s detaljnim koracima za uspostavu i početak rada odlagališta visokoradioaktivnog otpada do 2050., u kojem su opisani svi sljedeći elementi:

i. koncepti ili planovi i tehnička rješenja za zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada od nastanka do odlaganja;

ii. koncepti ili planovi za razdoblje nakon zatvaranja odlagališta, uključujući razdoblje tijekom kojega je potrebno provoditi odgovarajuće kontrole te sredstva potrebna kako bi se dugoročno sačuvalo znanje o tom odlagalištu;

iii. odgovornost za provedbu plana i ključni pokazatelji uspješnosti za praćenje njezina napretka;

iv. procjene troškova i planovi financiranja.

Za potrebe točke (f) države članice mogu koristiti planove izrađene u okviru nacionalnog programa propisanog člancima 11. i 12. Direktive 2011/70/Euratom.

([221]) Direktiva Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17.1.2014., str. 1.).

([222]) Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012.,str. 1.).

([223]) Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

([224]) Preporuka Komisije 2006/851/Euratom od 24. listopada 2006. o upravljanju financijskim sredstvima za razgradnju nuklearnih postrojenja, istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada (SL L 330, 28.11.2006., str. 31.).

▼M1

2. Projekt je dio istraživačkog programa koji financira Unija ili je Komisija obaviještena o projektu u skladu s člankom 41. Ugovora o Euratomu ili člankom 1. stavkom 4. Uredbe Vijeća (Euratom) br. 2587/1999, ako je primjenjiva bilo koja od tih odredaba, Komisija je dala svoje mišljenje o projektu u skladu s člankom 43. Ugovora o Euratomu te su na odgovarajući način obrađena sva pitanja iznesena u mišljenju koja su relevantna za primjenu članka 10. stavka 2. i članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 i ispunjeni su kriteriji tehničke provjere utvrđeni u ovom odjeljku.

3. Dotična država članica obvezala se Komisiji svakih pet godina za svaki projekt dostaviti izvješće o svim sljedećim elementima:

(a) primjerenost akumuliranih sredstava iz točke 1. podtočke (c);

(b) stvarni napredak u provedbi plana iz točke 1. podtočke (f).

Komisija na temelju izvješća preispituje primjerenost akumuliranih sredstava fonda za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i fonda za razgradnju nuklearnih postrojenja iz točke 1. podtočke (c) i napredak u provedbi dokumentiranog plana iz točke 1. podtočke (f) te može uputiti mišljenje dotičnoj državi članici.

4. Djelatnost je u skladu s nacionalnim propisima kojima se prenose propisi iz točke 1. podtočaka (a) i (b), među ostalim u pogledu evaluacije, posebno testiranjem otpornosti nuklearnih elektrana na području Unije na stres u ekstremnim prirodnim opasnostima, uključujući potrese. U skladu s tim, djelatnost se obavlja na državnom području države članice u kojoj je operater nuklearnog postrojenja:

(a) podnio dokaz nuklearne sigurnosti, čiji su opseg i razina detalja prilagođeni potencijalnoj veličini i prirodi opasnosti po nuklearno postrojenje i njegovu lokaciju (članak 6. točka (b) Direktive 2009/71/Euratom);

(b) poduzeo mjere dubinske obrane kako bi, među ostalim, osigurao da se utjecaj ekstremnih vanjskih prirodnih opasnosti i opasnosti nenamjerno uzrokovanih ljudskim faktorom svede na najmanju moguću mjeru (članak 8.b stavak 1. točka (a) Direktive 2009/71/Euratom);

(c) proveo odgovarajuću procjenu specifičnu za lokaciju i postrojenje kad dotični operater podnosi zahtjev za dozvolu za izgradnju ili rad nuklearne elektrane (članak 8.c točka (a) Direktive 2009/71/Euratom).

5. Djelatnost ispunjava zahtjeve iz Direktive 2009/71/Euratom, dopunjene najnovijim međunarodnim smjernicama Međunarodne agencije za atomsku energiju („IAEA”) i Udruženja zapadnoeuropskih nuklearnih regulatora („WENRA”), i time doprinosi jačanju otpornosti novih i postojećih nuklearnih elektrana na ekstremne prirodne opasnosti, uključujući poplave i ekstremne vremenske uvjete.

6. Radioaktivni otpad iz točke 1. podtočaka (e) i (f) zbrinjava se u državi članici u kojoj je nastao, osim ako postoji sporazum između dotične države članice i države članice odredišta, kako je utvrđeno u Direktivi 2011/70/Euratom. U tom slučaju država članica odredišta ima programe za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i njegovo odlaganje te primjereno operativno odlagalište u skladu sa zahtjevima iz Direktive 2011/70/Euratom.

▼M1

Dodatni kriteriji koji se odnose na znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena	
Djelatnost proizvodnje ili s ciljem proizvodnje električne energije upotrebom nuklearne energije. Emisije stakleničkih plinova u životnom ciklusu proizvodnje električne energije iz nuklearne energije niže su od granične vrijednosti od 100 g CO_2e/kWh. Uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju Preporuke Komisije 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018. Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.	
Dodatni kriteriji koji se odnose na načelo „ne nanosi bitnu štetu”	
2. Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka A ovom Prilogu. Djelatnost je u skladu sa zahtjevima iz članka 6. točke (b), članka 8.b stavka 1. točke (a) i članka 8.c točke (a) Direktive 2009/71/Euratom. Djelatnost ispunjava zahtjeve iz Direktive 2009/71/Euratom koji se provode u skladu s međunarodnim smjernicama IAEA-e i WENRA-e u vezi s ekstremnim prirodnim opasnostima, uključujući poplave i ekstremne vremenske uvjete.

▼M2

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Utvrđuju se i uklanjanju rizici degradacije okoliša koji se odnose na očuvanje kvalitete vode i izbjegavanje nestašice vode, u skladu s planom upravljanja korištenjem i zaštitom vode, koji je izrađen u suradnji s relevantnim dionicima. Kako bi se ograničile termalne anomalije povezane s ispuštanjem otpadne topline, operateri kopnenih nuklearnih elektrana s jednoprotočnim mokrim hlađenjem koje uzimaju vodu iz rijeke ili jezera dužni su kontrolirati: (a) najvišu temperaturu prihvatnog slatkovodnog tijela nakon miješanja i (b) najveću razliku između temperature ispuštene rashladne vode i temperature prihvatnog slatkovodnog tijela. Kontrola temperature provodi se u skladu s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, ili graničnim vrijednostima u skladu s pravom Unije. Djelatnost je u skladu s normama Međunarodne financijske korporacije (IFC). Djelatnosti u sektoru nuklearne energije u skladu su sa zahtjevima iz Direktive 2000/60/EZ i Direktive Vijeća 2013/51/Euratom o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju.

▼M1

4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan zbrinjavanja neradioaktivnog i radioaktivnog otpada kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje takvog otpada u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima o zbrinjavanju otpada i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Tijekom rada i razgradnje količina radioaktivnog otpada smanjuje se na najmanju moguću mjeru, a maksimalno se povećava količina materijala za slobodno otpuštanje u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i u skladu sa zahtjevima za zaštitu od zračenja utvrđenima u Direktivi 2013/59/Euratom.

▼M1

	Uspostavljen je plan financiranja da bi se osigurala odgovarajuća sredstva za sve aktivnosti razgradnje te za zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada, u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Preporukom 2006/851/Euratom. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Relevantni elementi u ovom odjeljku obuhvaćeni su izvješćima država članica Komisiji u skladu s člankom 14. stavkom 1. Direktive 2011/70/Euratom.
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Neradioaktivne emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz nuklearnih elektrana ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Radioaktivna ispuštanja u zrak, vodna tijela i zemlju (tlo) u skladu su s pojedinačnim uvjetima dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, ili nacionalnim graničnim vrijednostima u skladu s Direktivom 2013/51/Euratom ([225]) i Direktivom 2013/59/Euratom. Istrošeno gorivo i radioaktivni otpad zbrinjavaju se sigurno i odgovorno u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom. Za projekt je dostupan odgovarajući kapacitet za privremeno skladištenje, uspostavljeni su nacionalni planovi za odlaganje kako bi se smanjilo trajanje privremenog skladištenja u skladu s odredbom Direktive 2011/70/Euratom kojom se skladištenje radioaktivnog otpada, uključujući dugoročno skladištenje, smatra privremenim rješenjem, ali ne i alternativom odlaganju.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Za lokacije/aktivnosti na osjetljivim područjima sa stajališta biološke raznolikosti ili u blizini tih područja koje bi mogle znatno utjecati na ta područja (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, spomenike svjetske baštine Unesco-a i ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja) provedena je odgovarajuća procjena, ovisno o slučaju, te se na temelju njezinih zaključaka provode potrebne mjere ublažavanja. Lokacije/aktivnosti ne smiju štetiti stanju očuvanosti staništa ili vrsta prisutnih u zaštićenim područjima.

([225]) Direktiva Vijeća 2013/51/Euratom od 22. listopada 2013. o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju (SL L 296, 7.11.2013., str. 12.).

▼M1

4.27 **Izgradnja i siguran rad novih nuklearnih elektrana za proizvodnju električne ili toplinske energije, među ostalim za proizvodnju vodika, primjenom najboljih dostupnih tehnologija**

Za potrebe ovog odjeljka najbolje dostupne tehnologije znači tehnologije koje u potpunosti ispunjavaju zahtjeve iz Direktive 2009/71/Euratom i u potpunosti poštuju najnovije tehničke parametre IAEA-inih normi te sigurnosne ciljeve i referentne razine WENRA-e.

Opis djelatnosti

Izgradnja i siguran rad novih nuklearnih postrojenja za koja su nadležna tijela država članica do 2045. izdala građevinsku dozvolu, u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom, za proizvodnju električne energije ili procesne topline, među ostalim za potrebe centraliziranog grijanja ili industrijskih procesa kao što je proizvodnja vodika (nova nuklearna postrojenja) te poboljšanja njihove sigurnosti.

Djelatnost je razvrstana u oznake NACE D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije djelatnost je iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava sve kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Opći kriteriji koji se odnose na znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena i načelo „ne nanosi bitnu štetu”

1. Projekt povezan s ekonomskom djelatnošću („projekt”) nalazi se u državi članici koja ispunjava sve sljedeće uvjete:

(a) država članica u potpunosti je prenijela u nacionalno pravo Direktivu Vijeća 2009/71/Euratom i Direktivu Vijeća 2011/70/Euratom;

(b) država članica poštuje odredbe Ugovora o Euratomu i propisa donesenih na temelju tog ugovora, a posebno Direktive 2009/71/Euratom, Direktive 2011/70/Euratom i Direktive 2013/59/Euratom te odredbe primjenjivih propisa Unije o okolišu koji su doneseni na temelju članka 192. UFEU-a, a posebno Direktive 2011/92/EU i Direktive 2000/60/EZ;

(c) država članica od datuma odobrenja projekta ima osnovan fond za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i fond za stavljanje nuklearnih postrojenja izvan pogona, koji se mogu kombinirati;

(d) država članica dokazala je da će na kraju procijenjenog korisnog vijeka trajanja nuklearne elektrane imati na raspolaganju sredstva koja odgovaraju procijenjenom trošku zbrinjavanja radioaktivnog otpada i stavljanja nuklearnih postrojenja izvan pogona u skladu s Preporukom 2006/851/Euratom;

(e) država članica raspolaže operativnim konačnim odlagalištima za sav radioaktivni otpad vrlo niske, niske i srednje radioaktivnosti o kojima je Komisija obaviještena u skladu s člankom 41. Ugovora o Euratomu ili člankom 1. stavkom 4. Uredbe Vijeća 2587/1999 i koja su uključena u nacionalni program ažuriran u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom;

▼M1

(f) država članica ima dokumentirani plan s detaljnim koracima za uspostavu i početak rada odlagališta visokoradioaktivnog otpada do 2050., u kojem su opisani svi sljedeći elementi:

i. koncepti ili planovi i tehnička rješenja za zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada od nastanka do odlaganja;

ii. koncepti ili planovi za razdoblje nakon zatvaranja odlagališta, uključujući razdoblje tijekom kojega je potrebno provoditi odgovarajuće kontrole te sredstva potrebna kako bi se dugoročno sačuvalo znanje o tom odlagalištu;

iii. odgovornosti za provedbu plana i ključni pokazatelji uspješnosti za praćenje njezina napretka;

iv. procjene troškova i planovi financiranja.

Za potrebe točke (f) države članice mogu koristiti planove izrađene u okviru nacionalnog programa propisanog člancima 11. i 12. Direktive 2011/70/Euratom.

2. U okviru projekta u potpunosti se primjenjuje najbolja dostupna tehnologija i od 2025. gorivo otporno na nesreće. Tehnologiju je certificiralo i odobrilo nacionalno regulatorno tijelo za sigurnost.

3. Komisija je obaviještena o projektu u skladu s člankom 41. Ugovora o Euratomu ili člankom 1. stavkom 4. Uredbe Vijeća 2587/1999, ako je primjenjiva bilo koja od tih odredaba, Komisija je dala svoje mišljenje o projektu u skladu s člankom 43. Ugovora o Euratomu te su na odgovarajući način obrađena sva pitanja iznesena u mišljenju koja su relevantna za primjenu članka 10. stavka 2. i članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 i ispunjeni su kriteriji tehničke provjere utvrđeni u ovom odjeljku.

4. Dotična država članica obvezala se Komisiji svakih pet godina za svaki projekt dostaviti izvješće o svim sljedećim elementima:

(a) primjerenost akumuliranih sredstava iz točke 1. podtočke (c);

(b) stvarni napredak u provedbi plana iz točke 1. podtočke (f).

Komisija na temelju izvješća preispituje primjerenost akumuliranih sredstava fonda za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i fonda za razgradnju nuklearnih postrojenja iz točke 1. podtočke (c) i napredak u provedbi dokumentiranog plana iz točke 1. podtočke (f) te može uputiti mišljenje dotičnoj državi članici.

5. Komisija od 2025., a najmanje svakih 10 godina, na temelju ocjene Skupine europskih regulatora za nuklearnu sigurnost („ENSREG”) preispituje tehničke parametre koji su u skladu s najboljom dostupnom tehnologijom.

6. Djelatnost je u skladu s nacionalnim propisima kojima se prenose propisi iz točke 1. podtočaka (a) i (b), među ostalim u pogledu evaluacije, posebno testiranjem otpornosti nuklearnih elektrana na području Unije na stres u ekstremnim prirodnim opasnostima, uključujući potrese. U skladu s tim, djelatnost se obavlja na državnom području države članice u kojoj je operater nuklearnog postrojenja:

▼M1

(a) podnio dokaz nuklearne sigurnosti, čiji su opseg i razina detalja prilagođeni potencijalnoj veličini i prirodi opasnosti po nuklearno postrojenje i njegovu lokaciju (članak 6. točka (b) Direktive 2009/71/Euratom);

(b) ekstremnih vanjskih prirodnih opasnosti i opasnosti nenamjerno uzrokovanih ljudskim faktorom svede na najmanju moguću mjeru; (članak 8.b stavak 1. točka (a) Direktive 2009/71/Euratom); poduzeo mjere dubinske obrane kako bi, među ostalim, osigurao da se utjecaj

(c) proveo odgovarajuću procjenu specifičnu za lokaciju i postrojenje kad dotični operater podnosi zahtjev za dozvolu za izgradnju ili rad nuklearne elektrane (članak 8.c točka (a) Direktive 2009/71/Euratom).

7. Djelatnost ispunjava zahtjeve iz Direktive 2009/71/Euratom, dopunjene najnovijim međunarodnim smjernicama IAEA-e i WENRA-e, i time doprinosi jačanju otpornosti novih i postojećih nuklearnih elektrana na ekstremne prirodne opasnosti, uključujući poplave i ekstremne vremenske uvjete.

8. Radioaktivni otpad iz točke 1. podtočaka (e) i (f) zbrinjava se u državi članici u kojoj je nastao, osim ako postoji sporazum između dotične države članice i države članice odredišta, kako je utvrđeno u Direktivi 2011/70/Euratom. U tom slučaju država članica odredišta ima programe za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i njegovo odlaganje te primjereno operativno odlagalište u skladu sa zahtjevima iz Direktive 2011/70/Euratom.

Dodatni kriteriji koji se odnose na znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Pri obavljanju djelatnosti proizvodi se električna energija upotrebom nuklearne energije. Emisije stakleničkih plinova u životnom ciklusu proizvodnje električne energije iz nuklearne energije niže su od granične vrijednosti od 100 g CO_2e/kWh.

Uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju Preporuke Komisije 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018.

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Dodatni kriteriji koji se odnose na načelo „ne nanosi bitnu štetu”

2. Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka A ovom Prilogu. Djelatnost je u skladu sa zahtjevima iz članka 6. točke (b), članka 8.b stavka 1. točke (a) i članka 8.c točke (a) Direktive 2009/71/Euratom. Djelatnost ispunjava zahtjeve iz Direktive 2009/71/Euratom provedene u skladu s međunarodnim smjernicama IAEA-e i WENRA-e u vezi s ekstremnim prirodnim opasnostima, uključujući poplave i ekstremne vremenske uvjete.

▼M2

3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Utvrđuju se i uklanjanju rizici degradacije okoliša koji se odnose na očuvanje kvalitete vode i izbjegavanje nestašice vode, u skladu s planom upravljanja korištenjem i zaštitom vode, koji je izrađen u suradnji s relevantnim dionicima.

▼M2

	Kako bi se ograničile termalne anomalije povezane s ispuštanjem otpadne topline, operateri kopnenih nuklearnih elektrana s jednoprotočnim mokrim hlađenjem koje uzimaju vodu iz rijeke ili jezera dužni su kontrolirati: (a) najvišu temperaturu prihvatnog slatkovodnog tijela nakon miješanja i (b) najveću razliku između temperature ispuštene rashladne vode i temperature prihvatnog slatkovodnog tijela. Kontrola temperature provodi se u skladu s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, ili graničnim vrijednostima u skladu s pravom Unije. Djelatnost je u skladu s normama Međunarodne financijske korporacije (IFC). Djelatnosti u sektoru nuklearne energije u skladu su s Direktivom 2000/60/EZ o vodnim tijelima koja se koriste za zahvaćanje pitke vode i Direktivom Vijeća 2013/51/Euratom o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju.

▼M1

4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan zbrinjavanja neradioaktivnog i radioaktivnog otpada kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje takvog otpada u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima o zbrinjavanju otpada i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Tijekom rada i razgradnje količina radioaktivnog otpada smanjuje se na najmanju moguću mjeru, a maksimalno se povećava količina materijala za slobodno otpuštanje u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i u skladu sa zahtjevima za zaštitu od zračenja utvrđenima u Direktivi 2013/59/Euratom. Uspostavljen je plan financiranja da bi se osigurala odgovarajuća sredstva za sve aktivnosti razgradnje te za zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada, u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Preporukom 2006/851/Euratom. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Relevantni elementi u ovom odjeljku obuhvaćeni su izvješćima država članica Komisiji u skladu s člankom 14. stavkom 1. Direktive 2011/70/Euratom.
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Neradioaktivne emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz nuklearnih elektrana ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Radioaktivna ispuštanja u zrak, vodna tijela i zemlju (tlo) u skladu su s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, ili nacionalnim graničnim vrijednostima u skladu s Direktivom 2013/51/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom.

▼M1

	Istrošeno gorivo i radioaktivni otpad zbrinjavaju se sigurno i odgovorno u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom. Za projekt je dostupan odgovarajući kapacitet za privremeno skladištenje, uspostavljeni su nacionalni planovi za odlaganje kako bi se smanjilo trajanje privremenog skladištenja u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom kojom se skladištenje radioaktivnog otpada, uključujući dugoročno skladištenje, smatra privremenim rješenjem, ali ne i alternativom odlaganju.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Za lokacije/aktivnosti na osjetljivim područjima sa stajališta biološke raznolikosti ili u blizini tih područja koje bi mogle znatno utjecati na ta područja (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, spomenike svjetske baštine Unesco-a i ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja) provedena je odgovarajuća procjena, ovisno o slučaju, te se na temelju njezinih zaključaka provode potrebne mjere ublažavanja. Lokacije/aktivnosti ne smiju štetiti stanju očuvanosti staništa ili vrsta prisutnih u zaštićenim područjima.

4.28 **Proizvodnja električne energije iz nuklearne energije u postojećim postrojenjima**

Opis djelatnosti

Modifikacija postojećih nuklearnih postrojenja radi produljenja razdoblja sigurnog rada nuklearnih postrojenja koja iz nuklearne energije proizvode električnu energiju ili toplinsku energiju („nuklearne elektrane”), koju su do 2040. odobrila nadležna tijela država članica u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.

Djelatnost je razvrstana u oznake NACE D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije djelatnost je iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava sve kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Opći kriteriji koji se odnose na znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena i načelo „ne nanosi bitnu štetu”

1. Projekt povezan s ekonomskom djelatnošću („projekt”) nalazi se u državi članici koja ispunjava sve sljedeće uvjete:

(a) država članica u potpunosti je prenijela u nacionalno pravo Direktivu Vijeća 2009/71/Euratom i Direktivu Vijeća 2011/70/Euratom;

(b) država članica poštuje odredbe Ugovora o Euratomu i propisa donesenih na temelju tog ugovora, a posebno Direktive 2009/71/Euratom, Direktive 2011/70/Euratom i Direktive 2013/59/Euratom te odredbe primjenjivih propisa Unije o okolišu koji su doneseni na temelju članka 192. UFEU-a, a posebno Direktive 2011/92/EU i Direktive 2000/60/EZ;

▼M1

(c) fond za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i fond za razgradnju nuklearnih postrojenja, koji se mogu kombinirati; država članica osnovala je od datuma odobrenja projekta

(d) država članica dokazala je da će na kraju procijenjenog korisnog vijeka trajanja nuklearne elektrane imati na raspolaganju sredstva koja odgovaraju procijenjenom trošku zbrinjavanja radioaktivnog otpada i stavljanja nuklearnih postrojenja izvan pogona u skladu s Preporukom 2006/851/Euratom;

(e) država članica raspolaže operativnim konačnim odlagalištima za sav radioaktivni otpad vrlo niske, niske i srednje radioaktivnosti o kojima je Komisija obaviještena u skladu s člankom 41. Ugovora o Euratomu ili člankom 1. stavkom 4. Uredbe Vijeća 2587/1999 i koja su uključena u nacionalni program ažuriran u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom;

(f) za projekte odobrene nakon 2025. država članica ima dokumentirani plan s detaljnim koracima za uspostavu i početak rada odlagališta visokoradioaktivnog otpada do 2050., u kojem su opisani svi sljedeći elementi:

i. koncepti ili planovi i tehnička rješenja za zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada od nastanka do odlaganja;

ii. koncepti ili planovi za razdoblje nakon zatvaranja odlagališta, uključujući razdoblje tijekom kojega je potrebno provoditi odgovarajuće kontrole te sredstva potrebna kako bi se dugoročno sačuvalo znanje o tom odlagalištu;

iii. odgovornost za provedbu plana i ključni pokazatelji uspješnosti za praćenje njezina napretka;

iv. procjene troškova i planovi financiranja.

Za potrebe točke (f) države članice mogu koristiti planove izrađene u okviru nacionalnog programa propisanog člancima 11. i 12. Direktive 2011/70/Euratom.

2. U okviru poboljšanog projekta provode se sva razumno izvediva poboljšanja sigurnosti, a od 2025. upotrebljava se gorivo otporno na nesreće. Tehnologiju je certificiralo i odobrilo nacionalno regulatorno tijelo za sigurnost.

3. Komisija je obaviještena o projektu u skladu s člankom 41. Ugovora o Euratomu ili člankom 1. stavkom 4. Uredbe Vijeća 2587/1999, ako je primjenjiva bilo koja od tih odredaba, Komisija je dala svoje mišljenje o projektu u skladu s člankom 43. Ugovora o Euratomu te su na odgovarajući način obrađena sva pitanja iznesena u mišljenju koja su relevantna za primjenu članka 10. stavka 2. i članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 i ispunjeni su kriteriji tehničke provjere utvrđeni u ovom odjeljku.

4. Dotična država članica obvezala se Komisiji svakih pet godina za svaki projekt dostaviti izvješće o svim sljedećim elementima:

(a) primjerenost akumuliranih sredstava iz točke 1. podtočke (c);

(b) stvarni napredak u provedbi plana iz točke 1. podtočke (f).

Komisija na temelju izvješća preispituje primjerenost akumuliranih sredstava fonda za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i fonda za razgradnju nuklearnih postrojenja iz točke 1. podtočke (c) i napredak u provedbi dokumentiranog plana iz točke 1. podtočke (f) te može uputiti mišljenje dotičnoj državi članici.

▼M1

5. Djelatnost je u skladu s nacionalnim propisima kojima se prenose propisi iz točke 1. podtočaka (a) i (b), među ostalim u pogledu evaluacije, posebno testiranjem otpornosti nuklearnih elektrana Unije na stres u ekstremnim prirodnim opasnostima, uključujući potrese. U skladu s tim, djelatnost se obavlja na državnom području države članice u kojoj je operater nuklearnog postrojenja:

(a) podnio dokaz nuklearne sigurnosti, čiji su opseg i razina detalja prilagođeni potencijalnoj veličini i prirodi opasnosti po nuklearno postrojenje i njegovu lokaciju (članak 6. točka (b) Direktive 2009/71/Euratom);

(b) poduzeo mjere dubinske obrane kako bi, među ostalim, osigurao da se utjecaj ekstremnih vanjskih prirodnih opasnosti i opasnosti nenamjerno uzrokovanih ljudskim faktorom svede na najmanju moguću mjeru (članak 8.b stavak 1. točka (a) Direktive 2009/71/Euratom);

(c) proveo odgovarajuću procjenu specifičnu za lokaciju i postrojenje kad dotični operater podnosi zahtjev za dozvolu za izgradnju ili rad nuklearne elektrane (članak 8.c točka (a) Direktive 2009/71/Euratom).

6. Djelatnost ispunjava zahtjeve iz Direktive 2009/71/Euratom, dopunjene najnovijim međunarodnim smjernicama IAEA-e i WENRA-e, i time doprinosi jačanju otpornosti novih i postojećih nuklearnih elektrana na ekstremne prirodne opasnosti, uključujući poplave i ekstremne vremenske uvjete.

7. Radioaktivni otpad iz točke 1. podtočaka (e) i (f) zbrinjava se u državi članici u kojoj je nastao, osim ako postoji sporazum između dotične države članice i države članice odredišta, kako je utvrđeno u Direktivi 2011/70/Euratom. U tom slučaju država članica odredišta ima programe za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i njegovo odlaganje te primjereno operativno odlagalište u skladu sa zahtjevima iz Direktive 2011/70/Euratom.

Dodatni kriteriji koji se odnose na znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Pri obavljanju djelatnosti proizvodi se električna energija upotrebom nuklearne energije. Emisije stakleničkih plinova u životnom ciklusu proizvodnje električne energije iz nuklearne energije niže su od granične vrijednosti od 100 g CO_2e/kWh.

Uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju Preporuke Komisije 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018.

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Dodatni kriteriji koji se odnose na načelo „ne nanosi bitnu štetu”

2. Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka A ovom Prilogu. Djelatnost je u skladu sa zahtjevima iz članka 6. točke (b), članka 8.b stavka 1. točke (a) i članka 8.c točke (a) Direktive 2009/71/Euratom. Djelatnost ispunjava zahtjeve iz Direktive 2009/71/Euratom koja se provodi u skladu s međunarodnim smjernicama IAEA-e i WENRA-e u vezi s ekstremnim prirodnim opasnostima, uključujući poplave i ekstremne vremenske uvjete.

▼M2

3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Utvrđuju se i uklanjanju rizici degradacije okoliša koji se odnose na očuvanje kvalitete vode i izbjegavanje nestašice vode, u skladu s planom upravljanja korištenjem i zaštitom vode, koji je izrađen u suradnji s relevantnim dionicima. Kako bi se ograničile termalne anomalije povezane s ispuštanjem otpadne topline, operateri kopnenih nuklearnih elektrana s jednoprotočnim mokrim hlađenjem koje uzimaju vodu iz rijeke ili jezera dužni su kontrolirati: (a) najvišu temperaturu prihvatnog slatkovodnog tijela nakon miješanja i (b) najveću razliku između temperature ispuštene rashladne vode i temperature prihvatnog slatkovodnog tijela. Kontrola temperature provodi se u skladu s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, ili graničnim vrijednostima u skladu s pravom Unije. Djelatnost je u skladu s normama Međunarodne financijske korporacije (IFC). Djelatnosti u sektoru nuklearne energije u skladu su sa zahtjevima iz Direktive 2000/60/EZ o vodnim tijelima koja se koriste za zahvaćanje pitke vode i Direktivom Vijeća 2013/51/Euratom o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju.

▼M1

4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan zbrinjavanja neradioaktivnog i radioaktivnog otpada kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje takvog otpada u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima o zbrinjavanju otpada i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Tijekom rada i razgradnje količina radioaktivnog otpada smanjuje se na najmanju moguću mjeru, a maksimalno se povećava količina materijala za slobodno otpuštanje u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i u skladu sa zahtjevima za zaštitu od zračenja utvrđenima u Direktivi 2013/59/Euratom. Uspostavljen je plan financiranja da bi se osigurala odgovarajuća sredstva za sve aktivnosti razgradnje te za zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada, u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Preporukom 2006/851/Euratom. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Relevantni elementi u ovom odjeljku obuhvaćeni su izvješćima država članica Komisiji u skladu s člankom 14. stavkom 1. Direktive 2011/70/Euratom.
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Neradioaktivne emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.

▼M1

	Emisije iz nuklearnih elektrana ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Radioaktivna ispuštanja u zrak, vodna tijela i zemlju (tlo) u skladu su s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, ili nacionalnim graničnim vrijednostima u skladu s Direktivom 2013/51/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom. Istrošeno gorivo i radioaktivni otpad zbrinjavaju se sigurno i odgovorno u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom. Za projekt je dostupan odgovarajući kapacitet za privremeno skladištenje, uspostavljeni su nacionalni planovi za odlaganje kako bi se smanjilo trajanje privremenog skladištenja u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom kojom se skladištenje radioaktivnog otpada, uključujući dugoročno skladištenje, smatra privremenim rješenjem, ali ne i alternativom odlaganju.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Za lokacije/aktivnosti na osjetljivim područjima sa stajališta biološke raznolikosti ili u blizini tih područja koje bi mogle znatno utjecati na ta područja (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, spomenike svjetske baštine Unesco-a i ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja) provedena je odgovarajuća procjena, ovisno o slučaju, te se na temelju njezinih zaključaka provode potrebne mjere ublažavanja. Lokacije/aktivnosti ne smiju štetiti stanju očuvanosti staništa ili vrsta prisutnih u zaštićenim područjima.

4.29 **Proizvodnja električne energije iz plinovitih fosilnih goriva**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz plinovitih fosilnih goriva. Ta djelatnost ne uključuje proizvodnju električne energije isključivo iz obnovljivih nefosilnih plinovitih i tekućih goriva iz odjeljka 4.7. ovog Priloga te bioplina i tekućih biogoriva iz odjeljka 4.8. ovog Priloga.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

▼M1

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

(a) Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu proizvodnje električne energije iz plinovitih fosilnih goriva niže su od 100 g CO_2e/kWh.

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju podataka specifičnih za projekt, ako postoje, te na temelju Preporuke 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018.

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Ako se u postrojenjima primjenjuje neki postupak smanjenja emisija (uključujući hvatanje i skladištenje ugljika ili korištenje obnovljivih ili niskougljičnih plinova), taj postupak ispunjava kriterije iz odgovarajućeg odjeljka ovog Priloga, ovisno o slučaju.

Ako se CO_2 koji nastaje u postupku proizvodnje električne energije hvata u svrhu podzemnog skladištenja, taj se CO_2 prevozi i skladišti pod zemljom u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljaka 5.11. i 5.12. ovog Priloga.

(b) Postrojenja za koje je građevinska dozvola izdana do 31. prosinca 2030. ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

i. izravne emisije stakleničkih plinova djelatnosti niže su od 270 g CO_2e/kWh izlazne energije ili godišnje izravne emisije stakleničkih plinova djelatnosti ne prelaze prosjek od 550 kg CO_2e/kW kapaciteta postrojenja tijekom 20 godina;

ii. energija koju treba zamijeniti ne može se proizvesti iz obnovljivih izvora energije, na temelju usporedne procjene s najisplativijom i tehnički izvedivom obnovljivom alternativom za isti utvrđeni kapacitet; rezultat te usporedne procjene objavljuje se i o njemu se savjetuje s dionicima;

iii. djelatnost zamjenjuje postojeću djelatnost proizvodnje električne energije s visokim emisijama u kojoj se upotrebljavaju kruta ili tekuća fosilna goriva;

iv. novopostavljeni proizvodni kapacitet ne premašuje kapacitet zamijenjenog postrojenja za više od 15 %;

v. postrojenje je projektirano i izgrađeno za plinovita goriva iz obnovljivih izvora i/ili niskougljična plinovita goriva, a prelazak na potpuno korištenje obnovljivih i/ili niskougljičnih plinovitih goriva odvija se do 31. prosinca 2035., u skladu s preuzetom obvezom i provjerljivim planom koje je odobrilo upravljačko tijelo poduzeća;

vi. zamjenom se postiže smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % tijekom životnog vijeka novopostavljenog proizvodnog kapaciteta;

vii. ako se djelatnost obavlja na državnom području države članice u kojoj se za proizvodnju energije koristi ugljen, ta se država članica obvezala na postupno ukidanje proizvodnje energije iz ugljena i o tome je izvijestila u integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća ([226]) ili u drugom instrumentu.

Usklađenost s kriterijima iz točke 1. podtočke (b) provjerava neovisna treća strana. Neovisni vanjski ovjerovitelj ima potrebne resurse i stručnost za provedbu takve provjere. Neovisni vanjski ovjerovitelj ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti. Neovisni vanjski ovjerovitelj s dužnom pažnjom provodi provjeru usklađenosti s kriterijima tehničke provjere. Konkretno, neovisna treća strana svake godine objavljuje i Komisiji dostavlja izvješće u kojem se:

(a) certificira razina izravnih emisija stakleničkih plinova iz točke 1. podtočke (b) i.;

([226]) Uredba (EU) br. 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.)

▼M1

(b) prema potrebi procjenjuje je li putanja godišnjih izravnih emisija stakleničkih plinova te djelatnosti vjerodostojno usklađena s postizanjem prosječne granične vrijednosti tijekom 20 godina iz točke 1. podtočke (b) i.;

(c) procjenjuje je li putanja djelatnosti vjerodostojno usklađena sa zahtjevima iz točke 1. podtočke (b) v.

Pri procjeni iz točke 1. podtočke (b) neovisni vanjski ovjerovitelj posebno uzima u obzir planirane godišnje izravne emisije stakleničkih plinova za svaku godinu putanje, ostvarene godišnje izravne emisije stakleničkih plinova, planirane i ostvarene radne sate te planiranu i ostvarenu upotrebu plinova iz obnovljivih izvora ili niskougljičnih plinova.

Komisija na temelju izvješća koja su joj dostavljena može uputiti mišljenje relevantnim operaterima. Ona ta izvješća uzima u obzir pri preispitivanju iz članka 19. stavka 5. Uredbe (EU) 2020/852.

2. Djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

(a) pri izgradnji se ugrađuje mjerna oprema za praćenje fizičkih emisija, kao što je istjecanje metana, ili se uvodi program za otkrivanje i saniranje istjecanja;

(b) pri radu se izvješćuje o fizičkom mjerenju emisija i istjecanja se saniraju.

3. Ako se pri obavljanju djelatnosti miješaju plinovita fosilna goriva s plinovitim ili tekućim biogorivima, poljoprivredna biomasa koja se koristi za proizvodnju biogoriva ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka od 2. do 5. Direktive (EU) 2018/2001, a šumska biomasa ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka 6. i 7. te direktive.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

2. Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka A ovom Prilogu.
3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.
4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼M1

4.30 **Visokoučinkovita kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih fosilnih goriva**

Opis djelatnosti

Izgradnja, obnova i rad kombiniranih postrojenja za proizvodnju energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih fosilnih goriva. Ta djelatnost ne uključuje visokoučinkovitu kogeneraciju energije za grijanje/hlađenje i električne energije isključivo iz obnovljivih nefosilnih plinovitih i tekućih goriva iz odjeljka 4.19. ovog Priloga te bioplina i tekućih biogoriva iz odjeljka 4.20. ovog Priloga.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznake NACE D35.11 i D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

(a) emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu iz kogeneracije energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih goriva niže su od 100 g CO_2e po 1 kWh energije iz kogeneracije.

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju podataka specifičnih za projekt, ako postoje, te na temelju Preporuke 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018.

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Ako se u postrojenjima primjenjuje neki postupak smanjenja emisija (uključujući hvatanje i skladištenje ugljika ili uporabu dekarboniziranih goriva), taj postupak usklađen je s odgovarajućim odjeljcima ovog Priloga, ovisno o slučaju. Kad se hvata CO_2 koji nastaje u proizvodnji električne energije, on mora ispunjavati zahtjeve za granične vrijednosti emisija iz točke 1. ovog odjeljka i prevozi se i skladišti u skladu s kriterijima tehničke provjere za prijevoz i skladištenje CO_2 iz odjeljka 5.11. Odnosno 5.12. ovog Priloga.

(b) postrojenja za koje je građevinska dozvola izdana do 31. prosinca 2030. ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

i. djelatnošću se ostvaruju uštede primarne energije od najmanje 10 % u usporedbi s referentnim vrijednostima za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije; uštede primarne energije izračunavaju se na temelju formule iz Direktive 2012/27/EU;

ii. izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 270 g CO_2e/kWh izlazne energije;

iii. električna energija i/ili energija za grijanje/hlađenje koju treba zamijeniti ne može se proizvesti iz obnovljivih izvora energije, na temelju usporedne procjene s najisplativijom i tehnički izvedivom obnovljivom alternativom za isti utvrđeni kapacitet; rezultat te usporedne procjene objavljuje se i o njemu se savjetuje s dionicima;

iv. djelatnost zamjenjuje postojeću djelatnost kombinirane proizvodnje energije za grijanje/hlađenja i električne energije s visokim emisijama, odvojenu djelatnost proizvodnje energije za grijanje/hlađenja ili odvojenu djelatnost proizvodnje električne energije u kojoj se upotrebljavaju kruta ili tekuća fosilna goriva;

v. novopostavljeni proizvodni kapacitet ne premašuje kapacitet zamijenjenog postrojenja;

vi. postrojenje je projektirano i izgrađeno za plinovita goriva iz obnovljivih izvora i/ili niskougljična plinovita goriva, a prelazak na potpuno korištenje obnovljivih i/ili niskougljičnih plinovitih goriva odvija se do 31. prosinca 2035., u skladu s preuzetom obvezom i provjerljivim planom koje je odobrilo upravljačko tijelo poduzeća;

▼M1

vii. zamjenom se postiže smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % po kWh izlazne energije;

viii. obnovom postrojenja ne povećava se njegov proizvodni kapacitet;

ix. ako se djelatnost obavlja na državnom području države članice u kojoj se za proizvodnju energije koristi ugljen, ta se država članica obvezala na postupno ukidanje proizvodnje energije iz ugljena i o tome je izvijestila u integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999 ili u drugom instrumentu.

Usklađenost s kriterijima iz točke 1. podtočke (b) provjerava neovisna treća strana. Neovisni vanjski ovjerovitelj ima potrebne resurse i stručnost za provedbu takve provjere. Neovisni vanjski ovjerovitelj ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti. Neovisni vanjski ovjerovitelj s dužnom pažnjom provodi provjeru usklađenosti s kriterijima tehničke provjere. Konkretno, neovisna treća strana svake godine objavljuje i Komisiji dostavlja izvješće u kojem se:

(a) certificira razina izravnih emisija stakleničkih plinova iz točke 1. podtočke (b) i.;

(b) procjenjuje je li putanja djelatnosti vjerodostojno usklađena sa zahtjevima iz točke 1. podtočke (b) v.

Komisija na temelju izvješća koja su joj dostavljena može uputiti mišljenje dotičnim operaterima. Ona ta izvješća uzima u obzir pri preispitivanju iz članka 19. stavka 5. Uredbe (EU) 2020/852.

2. Djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

(a) pri izgradnji se ugrađuje mjerna oprema za praćenje fizičkih emisija, među ostalim i za istjecanje metana, ili se uvodi program za otkrivanje i saniranje istjecanja;

(b) pri radu se izvješćuje o fizičkom mjerenju emisija i sva istjecanja se saniraju.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

2. Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka A ovom Prilogu.
3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.
4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼M1

4.31 **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenja iz plinovitih fosilnih goriva u učinkovitom sustavu centraliziranog grijanja i hlađenja**

Opis djelatnosti

Izgradnja, obnova i rad postrojenja za proizvodnju toplinske energije u kojima se energija za grijanje/hlađenje proizvodi iz plinovitih fosilnih goriva priključenih na sustav učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja u smislu članka 2. točke 41. Direktive 2012/27/EU. Ta djelatnost ne uključuje proizvodnju energije za grijanje/hlađenje u sustavu učinkovitog centraliziranog grijanja isključivo iz obnovljivih nefosilnih plinovitih i tekućih goriva iz odjeljka 4.23. ovog Priloga te bioplina i tekućih biogoriva iz odjeljka 4.24. ovog Priloga.

Djelatnost je razvrstana u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

(a) Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu proizvodnje energije za grijanje/hlađenje iz plinovitih goriva niže su od 100 g CO_2e/kWh. Uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se na temelju Preporuke Komisije 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018.

Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Ako se u postrojenjima primjenjuje neki postupak smanjenja emisija (uključujući hvatanje i skladištenje ugljika ili uporabu dekarboniziranih goriva), taj postupak usklađen je s odgovarajućim odjeljcima ovog Priloga, ovisno o slučaju. Kad se hvata CO_2 koji nastaje u proizvodnji električne energije, on mora ispunjavati zahtjeve za granične vrijednosti emisija iz točke 1. ovog odjeljka i prevozi se i skladišti u skladu s kriterijima tehničke provjere za prijevoz i skladištenje CO_2 iz odjeljka 5.11. Odnosno 5.12. ovog Priloga.

(b) postrojenja za koje je građevinska dozvola izdana do 31. prosinca 2030. ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

i. toplinska energija proizvedena tom djelatnošću upotrebljava se u učinkovitom sustavu centraliziranog grijanja i hlađenja kako je definiran u Direktivi 2012/27/EU;

ii. izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 270 g CO_2e/kWh izlazne energije;

iii. energija za grijanje/hlađenje koju treba zamijeniti ne može se proizvesti iz obnovljivih izvora energije, na temelju usporedne procjene s najisplativijom i tehnički izvedivom obnovljivom alternativom za isti utvrđeni kapacitet; rezultat te usporedne procjene objavljuje se i o njemu se savjetuje s dionicima;

iv. djelatnost zamjenjuje postojeću djelatnost proizvodnje energije za grijanje/hlađenje s visokim emisijama u kojoj se upotrebljavaju kruta ili tekuća fosilna goriva;

v. novopostavljeni proizvodni kapacitet ne premašuje kapacitet zamijenjenog postrojenja;

vi. postrojenje je projektirano i izgrađeno za plinovita goriva iz obnovljivih izvora i/ili niskougljična plinovita goriva, a prelazak na potpuno korištenje obnovljivih i/ili niskougljičnih plinovitih goriva odvija se do 31. prosinca 2035., u skladu s preuzetom obvezom i provjerljivim planom koje je odobrilo upravljačko tijelo poduzeća;

vii. zamjenom se postiže smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % po kWh izlazne energije;

▼M1

viii. obnovom postrojenja ne povećava se njegov proizvodni kapacitet;

ix. ako se djelatnost obavlja na državnom području države članice u kojoj se za proizvodnju energije koristi ugljen, ta se država članica obvezala na postupno ukidanje proizvodnje energije iz ugljena i o tome je izvijestila u integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999 ili u drugom instrumentu.

Usklađenost s kriterijima iz točke 1. podtočke (b) provjerava neovisna treća strana. Neovisni vanjski ovjerovitelj ima potrebne resurse i stručnost za provedbu takve provjere. Neovisni vanjski ovjerovitelj ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti. Neovisni vanjski ovjerovitelj s dužnom pažnjom provodi provjeru usklađenosti s kriterijima tehničke provjere. Konkretno, neovisna treća strana svake godine objavljuje i Komisiji dostavlja izvješće u kojem se:

(a) certificira razina izravnih emisija stakleničkih plinova iz točke 1. podtočke (b) i.;

(b) procjenjuje je li putanja djelatnosti vjerodostojno usklađena sa zahtjevima iz točke 1. podtočke (b) v.

Komisija na temelju izvješća koja su joj dostavljena može uputiti mišljenje dotičnim operaterima. Ona ta izvješća uzima u obzir pri preispitivanju iz članka 19. stavka 5. Uredbe (EU) 2020/852.

2. Djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

(a) pri izgradnji se ugrađuje mjerna oprema za praćenje fizičkih emisija, kao što je istjecanje metana, ili se uvodi program za otkrivanje i saniranje istjecanja;

(b) pri radu se izvješćuje o fizičkom mjerenju emisija i sva istjecanja se saniraju.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

2. Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka A ovom Prilogu.
3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.
4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼B

5. OPSKRBA VODOM, UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM I SANACIJA

5.1. **Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom**

Opis djelatnosti

Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E36.00 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Sustav opskrbe vodom u skladu je s jednim od sljedećih kriterija:

(a) prosječna potrošnja energije za zahvaćanje i obradu jednaka je ili manja od 0,5 kWh po kubičnom metru dobavljene vode. Pri izračunu neto potrošnja energije mogu se uzeti u obzir mjere za smanjenje potrošnje energije, npr. kontrola izvora (onečišćujuće tvari) i, ovisno o slučaju, proizvodnja energije (hidraulička i solarna energija i energija vjetra);

(b) razina istjecanja izračunava se primjenom infrastrukturnog indeksa istjecanja (ILI) ([227]), a vrijednost praga jednaka je ili manja od 1,5 ili se izračunava primjenom druge odgovarajuće metode i vrijednost praga se utvrđuje u skladu s člankom 4. Direktive (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća ([228]). Izračun se primjenjuje za cijelu vodoopskrbnu (distribucijsku) mrežu na kojoj se obavljaju radovi, tj. na razini zone opskrbe vodom, područja mjerenja ili područja praćenja tlaka.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.2. **Obnova sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom**

Opis djelatnosti

Obnova sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom, uključujući obnovu infrastrukture za prikupljanje, pročišćavanje i distribuciju vode za potrebe kućanstava i industrije. Podrazumijeva se da nema znatnih promjena količine prikupljene, obrađene ili isporučene vode.

([227]) Infrastrukturni indeks istjecanja izračunava se tako što se postojeći stvarni godišnji gubici podijele s neizbježnim stvarnim godišnjim gubicima: postojeći stvarni godišnji gubici predstavljaju količinu vode koja se stvarno gubi iz vodoopskrbne mreže (tj. koja se ne dostavlja krajnjim korisnicima). Pri izračunu neizbježnih stvarnih godišnjih gubitaka uzima se u obzir da će u vodoopskrbnoj mreži uvijek biti istjecanja vode. Neizbježni stvarni godišnji gubici izračunavaju se na temelju čimbenika kao što su dužina mreže, broj priključaka i radni tlak u mreži.

([228]) Direktiva (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (SL L 435, 23.12.2020., str. 1.).

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E36.00 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Obnovom sustava opskrbe vodom energetska se učinkovitost poboljšava na jedan od sljedećih načina:

(a) smanjenjem prosječne potrošnje energije u sustavu za najmanje 20 % u usporedbi s prosječnim trogodišnjim referentnim vrijednostima za taj sustav, uključujući zahvaćanje i obradu, mjereno u kWh po kubičnom metru dobavljene vode;

(b) smanjenjem za najmanje 20 % razlike između postojećeg prosječnog istjecanja u tri godine koje se izračunava primjenom infrastrukturnog indeksa istjecanja (ILI) ili ILI-ja od 1,5 ([229]) ili između postojećeg prosječnog istjecanja u tri godine koje se izračunava nekom drugom odgovarajućom metodom i vrijednosti praga utvrđen u skladu s člankom 4. Direktive EU) 2020/2184. Postojeće prosječno istjecanje u tri godine izračunava se za cijelu vodoopskrbnu (distribucijsku) mrežu na kojoj se obavljaju radovi, tj. za obnovljenu vodoopskrbnu mrežu u područjima mjerenja ili područjima praćenja tlaka.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.3. **Izgradnja, proširenje i rad sustava za skupljanje i pročišćavanje otpadnih voda**

Opis djelatnosti

Izgradnja, proširenje i rad centraliziranih sustava otpadnih voda, uključujući prikupljanje (kanalizacijska mreža) i pročišćavanje.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E37.00 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([229]) Infrastrukturni indeks istjecanja izračunava se tako što se postojeći stvarni godišnji gubici podijele s neizbježnim stvarnim godišnjim gubicima: postojeći stvarni godišnji gubici predstavljaju količinu vode koja se stvarno gubi iz vodoopskrbne mreže (tj. koja se ne dostavlja krajnjim korisnicima). Pri izračunu neizbježnih stvarnih godišnjih gubitaka uzima se u obzir da će u vodoopskrbnoj mreži uvijek biti istjecanja vode. Neizbježni stvarni godišnji gubici izračunavaju se na temelju čimbenika kao što su dužina mreže, broj priključaka i radni tlak u mreži.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Neto potrošnja energije u postrojenju za pročišćavanje otpadnih voda jednaka je ili niža od:

(a) 35 kWh po ekvivalentu stanovnika godišnje, za kapacitet postrojenja za obradu do 10 000 ekvivalenata stanovništva;

(b) 25 kWh po ekvivalentu stanovnika godišnje, za kapacitet postrojenja za obradu do100 000 do 100 000 ekvivalenata stanovništva;

(c) 20 kWh po ekvivalentu stanovnika godišnje, za kapacitet postrojenja za obradu veći od 10 000 ekvivalenata stanovništva.

Pri obračunu neto potrošnje energije pri radu postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda mogu se uzeti u obzir mjere za smanjenje potrošnje energije koje se odnose na kontrolu izvora (smanjenje oborinskih voda ili onečišćujućih tvari), kao i, ovisno o slučaju, proizvodnja energije u sustavu (npr. hidraulička, solarna i termalna energija i energija vjetra).

2. Za izgradnju i proširenje postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda ili postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda sa sustavom prikupljanja, koji zamjenjuju sustave za pročišćavanje s visokim emisijama stakleničkih plinova (npr. septičke jame, anaerobne lagune), provodi se procjena izravnih emisija stakleničkih plinova ([230]). Rezultati se na zahtjev objavljuju ulagačima i klijentima.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Ako je stupanj pročišćavanja otpadnih voda prikladan za njihovo ponovno korištenje za navodnjavanje u poljoprivredi, utvrđuju se i provode potrebne mjere upravljanja rizicima kako bi se spriječili štetni učinci na okoliš ([231]).
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ispuštanja u prihvatne vode u skladu su sa zahtjevima iz Direktive Vijeća 91/271/EEZ ([232]) ili nacionalnih propisa o najvišim dopuštenim razinama ispuštanja onečišćujućih tvari u prihvatne vode. Provode se odgovarajuće mjere za sprečavanje i ublažavanje prekomjernih prelijevanja oborinskih voda iz sustava za prikupljanje otpadnih voda, što može uključivati prirodna rješenja, odvojene sustave za prikupljanje oborinskih voda, spremnike za zadržavanje i pročišćavanje prvog ispiranja. Mulj iz uređaja za pročišćivanje otpadnih voda koristi se u skladu s Direktivom 86/278/EEZ ([233]) ili nacionalnim propisima o rasprostranjivanju mulja po tlu ili bilo kakvom drugom nanošenju mulja na i u tlo.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([230]) Na primjer, u skladu sa Smjernicama IPCC-a za nacionalne inventare stakleničkih plinova za pročišćavanje otpadnih voda (verzija od 4.6.2021.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

([231]) Kako je utvrđeno u Prilogu II. Uredbi (EU) 2020/741 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 2020. o minimalnim zahtjevima za ponovnu upotrebu vode (SL L 177, 5.6.2020., str. 32.).

([232]) Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SL L 135, 30.5.1991., str. 40.).

([233]) Direktiva Vijeća 86/278/EEZ od 12. lipnja 1986. o zaštiti okoliša, posebno tla, kod upotrebe mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u poljoprivredi (SL L 181, 4.7.1986., str. 6.).

▼B

5.4. **Obnova sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda**

Opis djelatnosti

Obnova centraliziranih sustava otpadnih voda, uključujući prikupljanje (kanalizacijska mreža) i pročišćavanje. Podrazumijeva se da nema znatnih promjena količine prikupljene ili pročišćene vode u sustavu otpadnih voda.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE E37.00 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Obnovom sustava za prikupljanje poboljšava se energetska učinkovitost smanjenjem prosječne potrošnje energije za 20 % u usporedbi s prosječnim trogodišnjim referentnim vrijednostima za taj sustav, iskazanima na godišnjoj razini. Smanjenje potrošnje energije može se obračunati na razini projekta (tj. obnova sustava za prikupljanje) ili aglomeracije povezane na sustav opadnih voda (tj. uključujući sustav prikupljanja, postrojenje za pročišćavanje ili ispuštanje otpadnih voda).

2. Obnovom postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda poboljšava se energetska učinkovitost smanjenjem prosječne potrošnje energije za 20 % u usporedbi s prosječnim trogodišnjim referentnim vrijednostima za taj sustav, iskazanima na godišnjoj razini.

3. Za potrebe točaka 1. i 2., neto potrošnja energije u sustavu izračunava se u kWh po ekvivalentu stanovnika godišnje za prikupljene ili pročišćene otpadne vode, uzimajući u obzir mjere za smanjenje potrošnje energije koje se odnose na kontrolu izvora (smanjenje oborinskih voda ili onečišćujućih tvari), kao i, ovisno o slučaju, proizvodnju energije u sustavu (npr. hidraulička, solarna i termalna energija i energija vjetra).

4. Za potrebe točaka 1. i 2., subjekt koji obavlja ekonomsku djelatnost treba dokazati da nema značajnih promjena vanjskih uvjeta, uključujući izmjene odobrenja za ispuštanje ili promjene opterećenja u aglomeraciji koje bi dovele do smanjenja potrošnje energije neovisno o poduzetim mjerama učinkovitosti.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Ako je stupanj pročišćavanja otpadnih voda prikladan za njihovo ponovno korištenje za navodnjavanje u poljoprivredi, utvrđuju se i provode potrebne mjere upravljanja rizicima kako bi se spriječili štetni učinci na okoliš ([234]).
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ispuštanja u prihvatne vode u skladu su sa zahtjevima iz Direktive 91/271/EEZ ili nacionalnih propisa o najvišim dopuštenim razinama ispuštanja onečišćujućih tvari u prihvatne vode. Provode se odgovarajuće mjere za sprečavanje i ublažavanje prekomjernih prelijevanja oborinskih voda iz sustava za prikupljanje otpadnih voda, što može uključivati prirodna rješenja, odvojene sustave za prikupljanje oborinskih voda, spremnike za zadržavanje i pročišćavanje prvog ispiranja.

([234]) Kako je utvrđeno u Prilogu II. Uredbi (EU) 2020/741 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 2020. o minimalnim zahtjevima za ponovnu upotrebu vode (SL L 177, 5.6.2020., str. 32.).

▼B

	Mulj iz uređaja za pročišćivanje otpadnih voda koristi se u skladu s Direktivom 86/278/EEZ ili nacionalnim propisima o rasprostranjivanju mulja po tlu ili bilo kakvom drugom nanošenju mulja na i u tlo.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.5. **Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru**

Opis djelatnosti

Odvojeno prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u odvojeno skupljenim ili miješanim frakcijama ([235]) radi pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranje.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE E38.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Sav odvojeno prikupljeni i prevezeni neopasni otpad koji se odvaja na izvoru priprema se za ponovnu uporabu ili recikliranje.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Odvojeno prikupljene frakcije otpada ne miješaju se u postrojenjima za skladištenje i prijenos otpada s drugim otpadom ili materijalima različitih svojstava.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

([235]) U Uniji je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 3. Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.) i nacionalnim propisima i planovima gospodarenja otpadom.

▼B

5.6. **Anaerobna razgradnja mulja iz uređaja za pročišćivanje otpadnih voda**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za obradu kanalizacijskog mulja anaerobnom razgradnjom pri čemu nastaju i koriste se bioplin ili kemikalije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E37.00 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Izrađen je plan praćenja i postupanja u nepredvidivim situacijama kako bi se smanjilo istjecanje metana u postrojenju.

2. Dobiveni bioplin koristi se izravno za proizvodnju električne ili toplinske energije, prerađuje u biometan za utiskivanje u mrežu prirodnog plina ili se koristi kao gorivo za vozila ili sirovina u kemijskoj industriji.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([236]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Ako se dobiveni digestat koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla, njegov se sadržaj dušika (dopuštenog odstupanja ± 25 %) priopćava kupcu ili subjektu koji preuzimae digestat.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.7. **Anaerobna razgradnja biootpada**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad namjenskih postrojenja za obradu odvojeno prikupljenog biootpada ([237]) anaerobnom razgradnjom, pri čemu nastaju i koriste se bioplin i digestat i/ili kemikalije.

([236]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.
([237]) Kako je definiran u članku 3. točki 4. Direktive 2008/98/EU.

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E38.21 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Izrađen je plan praćenja i postupanja u nepredvidivim situacijama kako bi se smanjilo istjecanje metana u postrojenju.

2. Dobiveni bioplin koristi se izravno za proizvodnju električne ili toplinske energije, prerađuje u biometan za utiskivanje u mrežu prirodnog plina ili se koristi kao gorivo za vozila ili sirovina u kemijskoj industriji.

3. Biootpad za anaerobnu razgradnju razdvaja se na izvoru i odvojeno prikuplja.

4. Dobiveni digestat koristi se kao gnojivo ili poboljšivač tla, izravno ili nakon kompostiranja ili drugog postupka obrade.

5. U namjenskim postrojenjima za obradu biootpada, udio kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje ([238]) koje se koriste kao sirovine iznosi do 10 % mase ukupnih sirovina, iskazano kao godišnji prosjek.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	U postrojenjima za anaerobnu razgradnju u kojima se obrađuje više od 100 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za anaerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([239]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Dobiveni digestat ispunjava zahtjeve za gnojidbene materijale iz kategorija sastavnih materijala 4. i 5. za digestat ili kategorije 3. za kompost, ovisno o slučaju, iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. Udio dušika (s dopuštenim odstupanjem ± 25 %) u digestatu koji se koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla priopćava se kupcu ili subjektu zaduženom za preuzimanje digestata.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([238]) Kako su definirane u članku 2. točki 40. Direktive (EU) 2018/2001.

([239]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

5.8. **Kompostiranje biootpada**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad namjenskih postrojenja za obradu odvojeno prikupljenog biootpada ([240]) kompostiranjem (aerobnom razgradnjom), pri čemu nastaje i koristi se kompost.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E38.21 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Kompostirani biootpad razdvaja se na izvoru i odvojeno prikuplja.

2. Dobiveni kompost koristi se kao gnojivo ili poboljšivač tla i ispunjava zahtjeve za gnojidbene materijale iz kategorije sastavnih materijala 3. iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	U postrojenjima za kompostiranje u kojima se obrađuje više od 75 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za aerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([241]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Na lokaciji je uveden sustav za sprečavanje prolaska procjednih voda do podzemnih voda. Dobiveni kompost ispunjava zahtjeve za gnojidbene materijale iz kategorije sastavnih materijala 3. iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.9. **Oporaba materijala iz neopasnog otpada**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za razvrstavanje i preradu odvojeno prikupljenog neopasnog otpada u sekundarne sirovine postupkom mehaničke prerade, osim za potrebe nasipavanja.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E38.32 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([240]) Kako je definiran u članku 3. točki 4. Direktive 2008/98/EU.
([241]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Pri obavljanju djelatnosti najmanje 50 % mase prerađenog odvojeno prikupljenog neopasnog otpada pretvara se u sekundarne sirovine koje su prikladna zamjena za primarne sirovine u proizvodnim postupcima.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.10. **Hvatanje i iskorištavanje odlagališnog plina**

Opis djelatnosti

Postavljanje i rad infrastrukture za hvatanje i iskorištavanje odlagališnog ([242]) plina na trajno zatvorenim odlagalištima ili odjeljcima odlagališta s pomoću novih ili dodatnih namjenskih tehničkih objekata i opreme postavljenih tijekom ili nakon zatvaranja odlagališta ili odjeljka odlagališta.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE E38.21 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([242]) „Odlagalište” je definirano u članku 2. točki (g) Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999., str. 1.).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Odlagalište nije otvoreno nakon 8. srpnja 2020.

2. Odlagalište ili odjeljak odlagališta na kojem je novopostavljen, proširen ili naknadno ugrađen sustav hvatanja plina trajno je zatvoreno i ondje se više ne preuzima biorazgradivi otpad ([243]).

3. Dobiveni odlagališni plin koristi se za proizvodnju električne energije ili topline kao bioplin ([244]), prerađuje u biometan za utiskivanje u mrežu prirodnog plina ili koristi kao gorivo za vozila ili sirovina u kemijskoj industriji.

4. Emisije metana iz odlagališta i istjecanja iz postrojenja za prikupljanje i iskorištavanje odlagališnog plina podliježu postupcima kontrole i nadzora iz Priloga III. Direktivi Vijeća 1999/31/EZ ([245]).

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Trajno zatvaranje i sanacija te naknadno održavanje starih odlagališta na kojima je postavljen sustav hvatanja odlagališnog plina provode se u skladu sa sljedećim pravilima: (a) općim zahtjevima iz Priloga I. Direktivi 1999/31/EZ; (b) postupcima kontrole i nadzora iz Priloga III. toj direktivi.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.11. **Prijevoz CO_2**

Opis djelatnosti

Prijevoz uhvaćenog CO_2 na sve načine.

Izgradnja i rad plinovoda za CO_2 i naknadna prilagodba plinskih mreža čija je glavna svrha integracija uhvaćenog CO_2.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42.21 i H49.50 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([243]) Kako je definiran u članku 5. stavku 3. Direktive 1999/31/EU.
([244]) „Bioplin” je definiran u članku 2. točki 28. Direktive (EU) 2018/2001.
([245]) Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999., str. 1.)

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Pri prijevozu CO_2 iz postrojenja u kojem se hvata do točke utiskivanja ne dolazi do istjecanja CO_2 većeg od 0,5 % mase CO_2 koji se prevozi.

2. CO_2 se isporučuje u trajni skladišni geoprostor koji ispunjava kriterije za podzemno geološko skladištenje CO_2 iz odjeljka 5.12. ovog Priloga ili u druga prijevozna sredstva koja vode do trajnog skladišnog geoprostora za CO_2 koji ispunjava te kriterije.

3. Primjenjuju se odgovarajući sustavi za otkrivanje istjecanja i postoji plan nadzora, a izvješće provjerava neovisna treća strana.

4. Djelatnost može uključivati ugradnju imovine kojom se povećava fleksibilnost i poboljšava upravljanje postojećom mrežom.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.12. **Podzemno trajno geološko skladištenje CO_2**

Opis djelatnosti

Trajno skladištenje uhvaćenog CO_2 u odgovarajućim podzemnim geološkim strukturama.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE E39.00 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Prikladnost geološke formacije za geološko skladištenje CO_2 utvrđuje se na temelju karakterizacije i procjene potencijalnog skladišnog kompleksa i okolnog područja ili istraživanja u smislu članka 3. točke 8. Direktive 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([246]).

2. Za eksploataciju podzemnih geoloških skladišnih geoprostora CO_2, uključujući obveze zatvaranja i nakon zatvaranja:

(a) ugrađeni su odgovarajući sustavi za otkrivanje istjecanja kako bi se tijekom eksploatacije spriječilo istjecanje;

(b) postoji plan nadzora postrojenja za utiskivanje, skladišnog kompleksa i prema potrebi okolnog okoliša, a nadležna nacionalna tijela provjeravaju redovita izvješća.

([246]) Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikova dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009., str. 114.).

▼B

3. Djelatnost istraživanja i eksploatacije skladišnih geoprostora u Uniji se obavlja u skladu s Direktivom 2009/31/EZ, a u trećim zemljama u skladu s normom ISO 27914:2017 ([233]) za geološko skladištenje CO_2.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s Direktivom 2009/31/EZ.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

6. PRIJEVOZ

6.1. **Međugradski željeznički prijevoz putnika**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, davanje u zakup i iznajmljivanje te obavljanje prijevoza putnika željeznicom na glavnim mrežama, koje se protežu na širokom geografskom području, prijevoz putnika međugradskom željeznicom i pružanje usluga spavaćih vagona ili vagona-restorana u okviru integriranog poslovanja željezničkih prijevoznika.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H49.10 i N77.39 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

(a) vlakovi i putnički vagoni imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

(b) vlakovi i putnički vagoni imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi) kada prometuju na pruzi s potrebnom infrastrukturom, a s pogonom na konvencionalni motor ako takva infrastruktura nije dostupna (bimodalna tehnologija).

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.

([233]) Norma ISO 27914:2017, Hvatanje, prijevoz i geološko skladištenje ugljikova dioksida – Geološko skladištenje (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/64148.html).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada, posebno tijekom održavanja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Motori za pogon željezničkih lokomotiva (RLL) i motori za pogon motornih vagona (RLR) u skladu su s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u Prilogu II. Uredbi (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća ([248]).
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.2. **Željeznički prijevoz robe**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te pružanje usluga željezničkog prijevoza robe glavnim željezničkim mrežama i željezničkim prugama za prijevoz robe na kratkim udaljenostima.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H49.20 i N77.39 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost ispunjava jedan ili oba sljedeća kriterija:

(a) vlakovi i vagoni imaju nulte izravne emisije CO_2 iz ispušne cijevi;

(b) vlakovi i vagoni imaju izravne emisije CO_2 iz ispušne cijevi kada prometuju na pruzi s potrebnom infrastrukturom, a s pogonom na konvencionalni motor ako takva infrastruktura nije dostupna (bimodalna tehnologija).

2. Vlakovi i vagoni nisu namijenjeni za prijevoz fosilnih goriva.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada, posebno tijekom održavanja.

([248]) Uredba (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ (SL L 252, 16.9.2016., str. 53.).

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Motori za pogon željezničkih lokomotiva (RLL) i motori za pogon motornih vagona (RLR) u skladu su s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u Prilogu II. Uredbi (EU) 2016/1628.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.3. **Gradski, prigradski i cestovni prijevoz putnika**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje vozilima za gradski, prigradski i cestovni prijevoza putnika.

Uključuje upravljanje motornim vozilima kategorije M2 ili M3, u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/858, za pružanje usluga putničkog prijevoza.

Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije mogu uključivati različite vrste kopnenog prijevoza, na primjer autobusom, tramvajem, električnim gradskim vlakom, trolejbusom te podzemnom i nadzemnom željeznicom. Uključene su i linije od grada do zračne luke ili od grada do kolodvora te uspinjače i žičare koje su dio gradskih ili prigradskih tranzitnih sustava.

Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije mogu uključivati i redovne usluge autobusnog prijevoza na velike udaljenosti, organizirani prijevoz, izlete i druge usluge povremenog autobusnog prijevoza, prijevoz do zračne luke (i u zračnoj luci), školske autobuse i autobuse za prijevoz.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H49.31, H49.39, N77.39 i N77.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

(a) pri obavljanju djelatnosti gradskog i prigradskog prijevoza putnika izravne emisije CO_2 (iz ispušnih cijevi) jednake su nuli ([249]);

([249]) To uključuje autobuse tipa nadogradnje „CE” (niskopodni jednopodni autobus), „CF” (niskopodni autobus na kat), „CG” (niskopodni jednopodni zglobni autobus), „CH” (niskopodni zglobni autobus na kat) ili „CJ” (otvoreni autobus na kat), iz točke 3. dijela C Priloga I. Uredbi (EU) 2018/858.

▼B

(b) do 31. prosinca 2025., djelatnost međugradskog cestovnog prijevoza putnika obavlja se vozilima iz kategorija M2 i M3 ([250]) vrste nadogradnje „CA” (jednopodno vozilo), „CB” (vozilo na kat), „CC” (jednopodno zglobno vozilo) ili „CD” (zglobno vozilo na kat) ([251]), koja su u skladu s najnovijom normom EURO VI., tj. ispunjavaju oba zahtjeva iz Uredbe (EZ) br. 595/2009 i, od trenutka stupanja na snagu izmjena te uredbe, s tim aktima o izmjeni, čak i prije nego što se počnu primjenjivati, i zadnjim korakom norme EURO VI. iz tablice 1. Dodatka 9. Prilogu I. Uredbi Komisije (EU) br. 582/2011, ako su odredbe o tom koraku stupile na snagu, ali se još ne primjenjuju za tu vrstu vozila ([252]). Ako takva norma nije dostupna, izravne emisije CO_2 iz vozila jednake su nuli.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe (održavanje) i na kraju vijeka trajanja voznog parka, među ostalim ponovnom upotrebom i recikliranjem baterija i elektronike (posebno ključnih sirovina).
▼M2 (5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	►C1 Gume cestovnih vozila kategorije M ispunjavaju kriterije najvišeg popunjenog razreda vanjske buke kotrljanja i imaju koeficijent otpora kotrljanja ◄ i imati koeficijent otpora kotrljanja (koji utječe na energetsku učinkovitost vozila) iz dva najviša popunjena razreda iz Uredbe (EU) 2020/740, što se može provjeriti u Europskom registru proizvoda s oznakom energetske učinkovitosti (EPREL). Vozila su, ovisno o slučaju, u skladu sa zahtjevima najnovijeg primjenjivog stupnja homologacije u odnosu na emisije iz teških vozila prema normi Euro 6 utvrđenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća.
▼B (6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.4. **Poslovanje uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje uređajima za osobnu mobilnost ili prijevoz koji se pokreću fizičkom aktivnošću korisnika, motorom s nultom stopom emisija ili kombinacijom motora s nultom stopom emisija i fizičke aktivnosti. Uključeno je i pružanje usluga prijevoza robe (teretnim) biciklima.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito N77.11 i N77.21 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([250]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (a) Uredbe (EU) 2018/858.
([251]) Kako je utvrđeno u točki 3. dijela C Priloga I. Uredbi (EU) 2018/858.
([252]) Do 31.12.2021., EURO VI., korak E, kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 595/2009.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Uređaj za osobnu mobilnost pogoni se fizičkom aktivnošću korisnika, motorom s nultom stopom emisija ili kombinacijom motora s nultom stopom emisija i fizičke aktivnosti.

2. Uređajima za osobnu mobilnost dopušteno je upravljati na istoj javnoj infrastrukturi koja je dopuštena za bicikle ili pješake.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe (održavanje) i na kraju vijeka trajanja voznog parka, među ostalim ponovnom upotrebom i recikliranjem baterija i elektronike (posebno ključnih sirovina).
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.5. **Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, davanje u zakup i iznajmljivanje te upravljanje vozilima kategorije M1 ([253]) i N1 ([254]) koja su u području primjene Uredbe (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća ([255]) ili kategorije L (vozila na dva i tri kotača i četverocikli) ([256])

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H49.32, H49.39 i N77.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke (a) podtočke ii. i točke (b) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([253]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (b) podtočki i. Uredbe (EU) 2018/858.
([254]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (b) podtočki i. Uredbe (EU) 2018/858.
([255]) Uredba (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i pristupu podacima za popravke i održavanje vozila (SL L 171, 29.6.2007., str. 1.).
([256]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) 2018/858.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost ispunjava sljedeće kriterije:

(a) vozila kategorije M1 i N1 koja su u području primjene Uredbe (EZ) br. 715/2007:

i. do 31. prosinca 2025. specifične emisije CO_2, kako su utvrđene u članku 3. stavku 1. točki (h) Uredbe (EU) 2019/631, niže su od 50 g CO_2/km (laka vozila s niskim i nultim emisijama);

ii. od 1. siječnja 2026. specifične emisije CO_2, kako su utvrđene u članku 3. stavku 1. točki (h) Uredbe (EU) 2019/631, jednake su nuli;

(b) za vozila kategorije L emisije CO_2 iz ispušne cijevi iznose 0 g CO_2e/km, izračunano u skladu s ispitivanjem emisija iz Uredbe (EU) br. 168/2013.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Vozila kategorije M1 i N1 ispunjavaju oba sljedeća uvjeta: (a) najmanje 85 % mase vozila može se ponovno upotrijebiti ili reciklirati; (b) najmanje 95 % mase vozila ([257]) može se ponovno upotrijebiti ili oporabiti. Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe (održavanje) i na kraju vijeka trajanja voznog parka, među ostalim ponovnom upotrebom i recikliranjem baterija i elektronike (posebno ključnih sirovina).
▼M2 (5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Vozila su u skladu sa zahtjevima najnovijeg primjenjivog stupnja homologacije u odnosu na emisije iz lakih vozila ([258]) prema normi Euro 6 utvrđenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća. Vozila su u skladu s pragovima emisija za čista laka vozila iz tablice 2. u Prilogu Direktivi 2009/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([259]). ►C1 Gume cestovnih vozila kategorija M i N ispunjavaju kriterije najvišeg popunjenog razreda vanjske buke kotrljanja i imaju koeficijent otpora kotrljanja ◄ i imati koeficijent otpora kotrljanja (koji utječe na energetsku učinkovitost vozila) iz dva najviša popunjena razreda iz Uredbe (EU) 2020/740, što se može provjeriti u Europskom registru proizvoda s oznakom energetske učinkovitosti (EPREL). Vozila su u skladu s Uredbom (EU) br. 540/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([260]).

([257]) Kako je utvrđeno u Prilogu I. Direktivi 2005/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o homologaciji tipa motornih vozila s obzirom na mogućnost njihove ponovne uporabe, recikliranja i oporabe i o izmjeni Direktive Vijeća 70/156/EEZ (SL L 310, 25.11.2005., str. 10.).

([258]) Uredba Komisije (EU) 2018/1832 od 5. studenoga 2018. o izmjeni Direktive 2007/46/EZ, Uredbe Komisije (EZ) br. 692/2008 i Uredbe Komisije (EU) 2017/1151 u svrhu poboljšanja homologacijskih ispitivanja i postupaka za emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila, uključujući one za sukladnost u uporabi i stvarne emisije tijekom vožnje te uvođenje uređaja za praćenje potrošnje goriva i električne energije (SL L 301, 27.11.2018., str. 1.).

([259]) Direktiva 2009/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju čistih i energetski učinkovitih vozila u cestovnom prijevozu (SL L 120, 15.5.2009., str. 5.).

([260]) Uredba (EU) br. 540/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o razini buke motornih vozila i zamjenskih sustava za prigušivanje te o izmjeni Direktive 2007/46/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 70/157/EEZ (SL L 158, 27.5.2014., str. 131.).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.6. **Usluge cestovnog prijevoza robe**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje vozilima kategorije N1, N2 ([261]) ili N3 ([262]) koje su obuhvaćene normom EURO VI ([263]), korak E ili njegov slijednik, za pružanje usluga cestovnog prijevoza robe.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H49.4.1, H53.10, H53.20 i N77.12 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 1. podtočke (a) ili (b) ili točke 1. podtočke (c) podpodtočke i. ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

(a) vozila kategorije N1 imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušnih cijevi);

(b) vozila kategorije N2 i N3 najveće tehnički dopuštene mase opterećenog vozila do 7,5 tona smatraju se „teškim vozilima s nultim emisijama” kako su definirana u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1242;

(c) vozila kategorije N2 i N3 tehnički dopuštene mase opterećenog vozila veće od 7,5 tona su:

i. „teška vozila s nultim emisijama” kako su definirana u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1242 ili

ii. „teška vozila s niskim emisijama”, kako su definirana u članku 3. točki 12. te uredbe ako usklađenost s kriterijem iz točke i. tehnološki i ekonomski nije izvediva.

2. Vozila nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo

([261]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (b) podtočki ii. Uredbe (EU) 2018/858.
([262]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (b) podtočki iii. Uredbe (EU) 2018/858.
([263]) Kako je definirano u Uredbi (EZ) br. 595/2009.

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Vozila kategorije N1, N2 i N3 ispunjavaju oba sljedeća uvjeta: (a) najmanje 85 % mase vozila može se ponovno upotrijebiti ili reciklirati; (b) najmanje 95 % mase vozila ([264]) može se ponovno upotrijebiti ili oporabiti. Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe (održavanje) i na kraju vijeka trajanja voznog parka, među ostalim ponovnom upotrebom i recikliranjem baterija i elektronike (posebno ključnih sirovina).

▼M2

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	►C1 Gume cestovnih vozila kategorija M i N ispunjavaju kriterije najvišeg popunjenog razreda vanjske buke kotrljanja i imaju koeficijent otpora kotrljanja ◄ 131 i imati koeficijent otpora kotrljanja (koji utječe na energetsku učinkovitost vozila) iz dva najviša popunjena razreda iz Uredbe (EU) 2020/740, što se može provjeriti u Europskom registru proizvoda s oznakom energetske učinkovitosti (EPREL). Vozila su u skladu sa zahtjevima najnovijeg primjenjivog stupnja homologacije u odnosu na emisije iz teških vozila ([265]) prema normi Euro 6 utvrđenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća. Vozila su u skladu s Uredbom (EU) br. 540/2014.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.7. **Prijevoz putnika unutarnjim vodenim putovima**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje plovilima za prijevoz putnika unutarnjim vodenim putovima, uključujući plovila koja nisu prikladna za pomorski prijevoz.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE H50.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

(a) plovila imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

(b) do 31. prosinca 2025. hibridna plovila i plovila na dvije vrste goriva koja u redovnom prometovanju koriste najmanje 50 % goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili punjivu bateriju;

([264]) Kako je utvrđeno u Prilogu I. Direktivi 2005/64/EZ.

([265]) Uredba Komisije (EU) br. 582/2011 od 25. svibnja 2011. o provedbi i izmjeni Uredbe (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na emisiju iz teških vozila (Euro VI.) i izmjeni priloga I. i III. Direktivi 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 167, 25.6.2011., str. 1.).

▼B

►M2 (c) ako usklađenost s točkom (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, od 1. siječnja 2026. godišnji prosječni intenzitet stakleničkih plinova energije koja se troši na brodu tijekom izvještajnog razdoblja ([266]) ne prelazi sljedeće granice:

(a) 76,4 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2029.;

(b) 61,1 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2034.;

(c) 45,8 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2035. do 31. prosinca 2039.;

(d) 30,6 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2040. do 31. prosinca 2044.;

(e) 15,3 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2045. do 31. prosinca 2049.;

(f) 0 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2050. ◄

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

▼M2

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom i njegovo recikliranje na kraju vijeka trajanja, među ostalim na temelju ugovora o razgradnji s pružateljima usluge recikliranja i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na temelju tih mjera sastavni dijelovi i materijali razdvajaju se i obrađuju kako bi se postigla najveća moguća stopa recikliranja i ponovne uporabe u skladu s hijerarhijom otpada, načelima iz uredaba EU-a o otpadu i primjenjivim propisima, posebice ponovnom uporabom i recikliranjem baterija i elektronike te ključnih sirovina. Te mjere uključuju i nadzor i gospodarenje opasnim materijalima. Uvedene su mjere za sprečavanje stvaranja otpada u fazi uporabe (održavanje, pružanje usluga prijevoza u vezi s ugostiteljskim otpadom) i gospodarenje svim preostalim otpadom u skladu s hijerarhijom otpada.

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Motori u plovilima u skladu su s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u Prilogu II. Uredbi (EU) 2016/1628 (uključujući plovila koja ispunjavaju te granične vrijednosti bez homologiranih rješenja, primjerice naknadnom obradom).
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.8. **Prijevoz robe unutarnjim vodenim putovima**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje plovilima za prijevoz robe unutarnjim vodenim putovima, uključujući plovila koja nisu prikladna za pomorski prijevoz.

([266]) Intenzitet stakleničkih plinova energije koja se troši na brodu provjerava neovisna treća strana i izračunava se kao količina emisija stakleničkih plinova po jedinici energije u skladu s metodologijom i zadanim vrijednostima utvrđenima u Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ.

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE H50.4 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost ispunjava jedan ili oba sljedeća kriterija:

(a) plovila imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

(b) ako usklađenost s kriterijem iz točke (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, do 31. prosinca 2025. plovila imaju izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi) po tonskom kilometru (g CO_2/tkm), izračunane (ili procijenjene u slučaju novih plovila) primjenom operativnog pokazatelja energetske učinkovitosti ([267]), 50 % niže od prosječne referentne vrijednosti za emisije CO_2 utvrđene za teška vozila (podskupina vozila 5-LH) u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2019/1242;

►M2 (c) ako usklađenost s točkom (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, od 1. siječnja 2026. godišnji prosječni intenzitet stakleničkih plinova energije koja se troši na brodu ili koju troši flota poduzeća tijekom izvještajnog razdoblja ([268]) ne prelazi sljedeće granice:

(a) 76,4 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2029.;

(b) 61,1 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2034.;

(c) 45,8 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2035. do 31. prosinca 2039.;

(d) 30,6 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2040. do 31. prosinca 2044.;

(e) 15,3 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2045. do 31. prosinca 2049.;

(f) 0 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2050. ◄

2. Plovila nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.

([267]) Operativni pokazatelj energetske učinkovitosti definira se kao omjer mase CO_2 koja se ispušta po jedinici vožnje. To je reprezentativna vrijednost energetske učinkovitosti prometovanja broda u neprekidnom razdoblju, koja označava opći obrazac rada plovila. Smjernice za izračun tog pokazatelja navedene su u dokumentu IMO-a MEPC.1/Circ. 684.

([268]) Intenzitet stakleničkih plinova energije koja se troši na brodu provjerava neovisna treća strana i izračunava se kao količina emisija stakleničkih plinova po jedinici energije u skladu s metodologijom i zadanim vrijednostima utvrđenima u Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ.

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

▼M2

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom i njegovo recikliranje na kraju vijeka trajanja, među ostalim na temelju ugovora o razgradnji s pružateljima usluge recikliranja i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na temelju tih mjera sastavni dijelovi i materijali razdvajaju se i obrađuju kako bi se postigla najveća moguća stopa recikliranja i ponovne uporabe u skladu s hijerarhijom otpada, načelima iz uredaba EU-a o otpadu i primjenjivim propisima, posebice ponovnom uporabom i recikliranjem baterija i elektronike te ključnih sirovina. Te mjere uključuju i nadzor i gospodarenje opasnim materijalima.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Motori u plovilima u skladu su s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u Prilogu II. Uredbi (EU) 2016/1628 (uključujući plovila koja ispunjavaju te granične vrijednosti bez homologiranih rješenja, primjerice naknadnom obradom).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.9. **Naknadna prilagodba plovila prijevoza putnika i robe unutarnjim vodenim putovima**

Opis djelatnosti

Naknadno opremanje i modernizacija plovila za prijevoz robe ili putnika unutarnjim vodenim putovima, uključujući plovila koja nisu prikladna za pomorski prijevoz.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H50.4, H50.30 i C33.15 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

►M2 1. Djelatnost naknadne prilagodbe ispunjava jedan ili više sljedećih kriterija:

(a) smanjuje se potrošnja goriva plovila za prijevoz putnika unutarnjim vodnim putovima za najmanje 15 % izražena po jedinici energije po cijelom putovanju (cijelo putničko kružno putovanje), što je vidljivo iz usporednog izračuna za reprezentativna područja plovidbe (uključujući reprezentativne profile opterećenja i pristajanje) na kojima će plovilo ploviti ili na temelju rezultata ispitivanja modela ili simulacija;

(b) smanjuje se potrošnja goriva plovila za prijevoz tereta unutarnjim vodnim putovima za najmanje 15 % izražena po jedinici energije po tonskom kilometru, što je vidljivo iz usporednog izračuna za reprezentativna područja plovidbe (uključujući reprezentativne profile opterećenja) na kojima će plovilo ploviti ili na temelju rezultata ispitivanja modela ili simulacija. ◄

2. Plovila koja su naknadno opremljena ili nadograđena nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.

▼B

Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
▼M2 (4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom i njegovo recikliranje na kraju vijeka trajanja, među ostalim na temelju ugovora o razgradnji s pružateljima usluge recikliranja i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na temelju tih mjera sastavni dijelovi i materijali razdvajaju se i obrađuju kako bi se postigla najveća moguća stopa recikliranja i ponovne uporabe u skladu s hijerarhijom otpada, načelima iz uredaba EU-a o otpadu i primjenjivim propisima, posebice ponovnom uporabom i recikliranjem baterija i elektronike te ključnih sirovina. Te mjere uključuju i nadzor i gospodarenje opasnim materijalima.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Motori u plovilima u skladu su s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u Prilogu II. Uredbi (EU) 2016/1628 (uključujući plovila koja ispunjavaju te granične vrijednosti bez homologiranih rješenja, primjerice naknadnom obradom).
▼B (6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.10. **Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, organizirani prijevoz (s posadom ili bez posade) i upravljanje plovilima koja su konstruirana i opremljena za redovni ili izvanredni pomorski i obalni prijevoz robe ili robe i putnika. Nabava, financiranje, davanje u zakup i upravljanje plovilima za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti, kao što su tegljači, privezivači, peljarska plovila, brodovi za spašavanje i ledolomci.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H50.2, H52.22 i N77.34 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 1. podtočke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost ispunjava jedan ili više sljedećih kriterija:

(a) plovila imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

(b) do 31. prosinca 2025. hibridna plovila i plovila na dvije vrste goriva koja u redovnom prometovanju na moru i u lukama koriste najmanje 25 % goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili punjivu bateriju;

(c) ako usklađenost s kriterijem iz točke (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, do 31. prosinca 2025., i samo ako se može dokazati da se plovila upotrebljavaju isključivo za pružanje usluga obalnog prijevoza u svrhu promjene vrste prijevoza robe s kopnenog na morski, plovila imaju izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi) izračunane primjenom projektnog indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) ([269]) Međunarodne pomorske organizacije (IMO), koje su 50 % niže od prosječne referentne vrijednosti emisija CO_2 utvrđene za teška vozila (podskupina vozila 5-LH) u skladu s člankom 11. Uredbe 2019/1242;

(d) ako usklađenost s kriterijem iz točke (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, do 31. prosinca 2025. dosegnula su vrijednost indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) 10 % nižu od zahtjeva za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. ([270]) ako je moguć pogon tih vozila na goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi ili na goriva iz obnovljivih izvora ([271]);

►M2 (e) ako usklađenost s točkom (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, od 1. siječnja 2026. plovila za koja je moguć pogon na goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili na goriva iz obnovljivih izvora ([271]) dosegnula su vrijednost indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) jednaku smanjenju referentne linije EEDI-ja za barem 20 postotnih bodova nižu od zahtjeva za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. ([272]) i:

(a) koja se mogu puniti s obale;

(b) za brodove na plin mora se dokazati upotreba suvremenih mjera i tehnologija za smanjenje emisija metana.

(f) ako usklađenost s kriterijem iz točke (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, od 1. siječnja 2026., uz dosegnutu vrijednost indeksa energetske učinkovitosti postojećih brodova (EEXI) jednaku smanjenju referentne linije EEDI-ja za barem 10 postotnih bodova nižu od zahtjeva za EEXI koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. ([273]), godišnji prosječni intenzitet stakleničkih plinova energije koja se troši na brodu tijekom izvještajnog razdoblja ([274]) ne prelazi sljedeće granice:

(a) 76,4 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2029.;

(b) 61,1 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2034.;

(c) 45,8 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2035. do 31. prosinca 2039.;

(d) 30,6 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2040. do 31. prosinca 2044.;

(e) 15,3 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2045. ◄

2. Plovila nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.

([269]) Indeks energetske učinkovitosti (verzija od 4.6.2021.: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/ EEDI.aspx).

([270]) Zahtjevi za EEDI kako su dogovoreni na 74. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije. Za plovila koja po tipu pripadaju u plovila iz pravila 2. Priloga VI. Konvenciji MARPOL, ali se prema tom pravilu ne smatraju novim plovilom, može se dostaviti postignuta vrijednost EEDI koja se izračunava dobrovoljno u skladu s poglavljem 4. Priloga VI. Konvenciji MARPOL, uz provjeru tog izračuna u skladu poglavljem 2. Priloga VI. toj konvenciji.

([271]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

([271]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

([272]) Zahtjevi za EEDI definirani kao faktor postotka smanjenja, za primjenu na referentnu vrijednost EEDI-ja, kako je dogovoreno na 75. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije. Definirani postotni bodovi u kriterijima tehničke provjere za EEDI dodaju se faktoru postotka smanjenja EEDI-ja.

([273]) Zahtjevi za EEXI definirani kao faktor postotka smanjenja, za primjenu na referentnu vrijednost EEDI-ja, kako je dogovoreno na 76. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije. Definirani postotni bodovi u kriterijima tehničke provjere taksonomije za EEXI moraju se dodati faktoru postotka smanjenja EEXI-ja. (Dosegnuti indeks energetske učinkovitosti postojećih brodova (EEXI), obvezan od 1. siječnja 2023. za sve brodove za pomorski prijevoz robe/putnika, za mjerenje njihove energetske učinkovitosti i početak prikupljanja podataka za izvješćivanje o njihovu godišnjem operativnom pokazatelju intenziteta ugljika (CII) i ocjeni CII-ja. (verzija od 27.6.2023.: https://www.imo.org/en/MediaCentre/HotTopics/Pages/EEXI-CII-FAQ.aspx).

([274]) Intenzitet stakleničkih plinova energije koja se troši na brodu provjerava neovisna treća strana i izračunava se kao količina emisija stakleničkih plinova po jedinici energije u skladu s metodologijom i zadanim vrijednostima utvrđenima u Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ.

▼B

Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

▼M2

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom i njegovo recikliranje na kraju vijeka trajanja, među ostalim na temelju ugovora o razgradnji s pružateljima usluge recikliranja i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na temelju tih mjera sastavni dijelovi i materijali razdvajaju se i obrađuju kako bi se postigla najveća moguća stopa recikliranja i ponovne uporabe u skladu s hijerarhijom otpada, načelima iz uredaba EU-a o otpadu i primjenjivim propisima, posebice ponovnom uporabom i recikliranjem baterija i elektronike te ključnih sirovina. Te mjere uključuju i nadzor i gospodarenje opasnim materijalima. Ako se obavlja brodovima bruto tonaže veće od 500 tona i novoizgrađenim zamjenskim brodovima, djelatnost je u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 1257/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([276]). Brodovi se recikliraju u postrojenjima uvrštenima na Europski popis postrojenja za recikliranje brodova iz Provedbene odluke Komisije (EU) 2016/2323 ([277]). Djelatnost je u skladu s Direktivom (EU) 2019/883 Europskog parlamenta i Vijeća ([285]) u pogledu zaštite morskog okoliša od negativnih učinaka ispuštanja otpada s brodova. Brodom se upravlja u skladu s Prilogom V. Međunarodnoj konvenciji o sprečavanju onečišćenja s brodova od 2. studenoga 1973. (Konvencija MARPOL IMO-a), osobito radi smanjenja proizvodnje otpada i dopuštenih ispuštanja, tako da se otpad s broda zbrinjava na održiv i ekološki prihvatljiv način.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Kad je riječ o smanjenju emisija sumporovih oksida i lebdećih čestica, plovila su u skladu s Direktivom (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća ([278]) i pravilom 14. ([279]) iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Udio sumpora u gorivu ne premašuje 0,5 % mase (globalna granična vrijednost sumpora) i 0,1 % mase u području kontrole emisija (ECA) za sumporove okside koje je IMO odredio u Sjevernom i Baltičkom moru te Sredozemnom moru (od 2025.) ([280]).

([276]) Smjernice IMO-a za smanjenje podvodne buke iz komercijalnog pomorskog prometa radi rješavanja problema štetnih učinaka na život u moru (MEPC.1/Circ.833).

([277]) Zahtjevi za EEDI definirani kao faktor postotka smanjenja, za primjenu na referentnu vrijednost EEDI-ja, kako je dogovoreno na 75. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije. Definirani postotni bodovi u kriterijima tehničke provjere za EEDI dodaju se faktoru postotka smanjenja EEDI-ja.

([278]) Intenzitet stakleničkih plinova energije koja se troši na brodu provjerava neovisna treća strana i izračunava se kao količina emisija stakleničkih plinova po jedinici energije u skladu s metodologijom i zadanim vrijednostima utvrđenima u Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ.

([279]) (Verzija od 27.6.2023.: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogenoxides-(NOx)-—-Regulation-13.aspx).

([280]) (Verzija od 27.6.2023.: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Sulphur-oxides-(SOx)-%E2 %80 %93-Regulation-14.aspx).

▼M2

	Kad je riječ o emisijama dušikovih oksida (NO_x), plovila su u skladu s pravilom 13. ([281]) Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Na brodove izgrađene nakon 2011. primjenjuje se zahtjev za NO_x razine II. Samo dok plove na područjima kontrole emisija NO_x uspostavljenima u skladu s pravilima IMO-a, brodovi izgrađeni nakon 1. siječnja 2016. ispunjavaju strože zahtjeve za motore (razina III.) kojima se smanjuju emisije NOx ([282]).Ispuštanje crne i sive vode u skladu je s Prilogom IV. Konvenciji MARPOL IMO-a. Uvedene su mjere za smanjenje toksičnosti boje protiv obrastanja i biocida kako je propisano Uredbom (EU) br. 528/2012.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Sprečava se ispuštanje balastne vode koja sadržava neautohtone vrste u skladu s Međunarodnom konvencijom o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima (BWM). Uvedene su mjere za sprečavanje unošenja neautohtonih vrsta iz obraštaja na trupu i dijelovima broda izloženih obraštanju, uzimajući u obzir Smjernice IMO-a o obraštanju ([283]). Buka i vibracije ograničavaju se propelerima za smanjenje buke, konstrukcijom trupa ili uređajima na brodu u skladu sa Smjernicama IMO-a za smanjenje podvodne buke ([284]). U Uniji se obavljanjem djelatnosti ne ometa postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 1 (bioraznolikost), 2 (neautohtone vrste), 6 (cjelovitost morskog dna), 8 (onečišćujuće tvari), 10 (otpaci u moru) i 11 (buka/energija) i, ovisno o slučaju, kako je utvrđeno u Odluci Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore.

6.11. **Pomorski i obalni prijevoz putnika**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, organizirani prijevoz (s posadom ili bez posade) i upravljanje plovilima koja su konstruirana i opremljena za redovni ili izvanredni pomorski i obalni prijevoz putnika. Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije uključuju upravljanje trajektima, taksi-plovilima, izletničkim brodovima, brodovima za kružna putovanja i brodovima za razgledavanje.

Ova se djelatnost može razvrstati u nekoliko oznaka NACE, osobito H50.10, N77.21 i N77.34 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([281]) (Verzija od 27.6.2023.: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogenoxides-(NOx)-—-Regulation-13.aspx).

([282]) U morima Unije taj se zahtjev od 2021. primjenjuje u Baltičkom i Sjevernom moru.

([283]) Smjernice IMO-a za kontrolu i praćenje obraštanja na plovilima radi smanjenja prijenosa invazivnih morskih organizama, rezolucija MEPC.207(62).

([284]) Smjernice IMO-a za smanjenje podvodne buke iz komercijalnog pomorskog prometa radi rješavanja problema štetnih učinaka na život u moru (MEPC.1/Circ.833).

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.	
Kriteriji tehničke provjere	
Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena	
Djelatnost ispunjava jedan ili više sljedećih kriterija: (a) plovila imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi); (b) ako usklađenost s kriterijem iz točke (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, do 31. prosinca 2025. hibridna plovila i plovila na dvije vrste goriva koja u redovnom prometovanju na moru i u lukama koriste najmanje 25 % goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili punjivu bateriju; (c) ako usklađenost s kriterijem iz točke (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, do 31. prosinca 2025. dosegnula su vrijednost indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) ([285]) 10 % nižu od zahtjeva za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. ([286]) ako je moguć pogon tih vozila na goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi ili na goriva iz obnovljivih izvora ([287]); ►M2 (d) ako usklađenost s točkom (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, od 1. siječnja 2026. plovila za koja je moguć pogon na goriva s nultim izravnim emisijama (iz ispušne cijevi) ili na goriva iz obnovljivih izvora ([288]) dosegnula su vrijednost indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) jednaku smanjenju referentne linije EEDI-ja za barem 20 postotnih bodova nižu od zahtjeva za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. ([289]) i: (a) koja se mogu puniti s obale; (b) za brodove na plin mora se dokazati upotreba suvremenih mjera i tehnologija za smanjenje emisija metana. (e) ako usklađenost s točkom (a) tehnološki i ekonomski nije izvediva, od 1. siječnja 2026., uz dosegnutu vrijednost indeksa energetske učinkovitosti postojećih brodova (EEXI) jednaku smanjenju referentne linije EEDI-ja za barem 10 postotnih bodova nižu od zahtjeva za EEXI koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. ([290]), godišnji prosječni intenzitet stakleničkih plinova energije koja se troši na brodu tijekom izvještajnog razdoblja ([291]) ne prelazi sljedeće granice: (a) 76,4 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2029.; (b) 61,1 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2034.; (c) 45,8 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2035. do 31. prosinca 2039.; (d) 30,6 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2040. do 31. prosinca 2044.; (e) 15,3 g CO_2e/MJ od 1. siječnja 2045. ◄	

([285]) Indeks energetske učinkovitosti (verzija od 4.6.2021.: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/ EEDI.aspx).

([286]) Zahtjevi za EEDI kako su dogovoreni na 74. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije. Za plovila koja po tipu pripadaju u plovila iz pravila 2. Priloga VI. Konvenciji MARPOL, ali se prema tom pravilu ne smatraju novim plovilom, može se dostaviti postignuta vrijednost EEDI koja se izračunava dobrovoljno u skladu s poglavljem 4. Priloga VI. Konvenciji MARPOL, uz provjeru tog izračuna u skladu poglavljem 2. Priloga VI. toj konvenciji.

([287]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

([288]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

([289]) Zahtjevi za EEDI definirani kao faktor postotka smanjenja, za primjenu na referentnu vrijednost EEDI-ja, kako je dogovoreno na 75. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije. Definirani postotni bodovi u kriterijima tehničke provjere za EEDI dodaju se faktoru postotka smanjenja EEDI-ja.

([290]) Zahtjevi za EEXI definirani kao faktor postotka smanjenja, za primjenu na referentnu vrijednost EEDI-ja, kako je dogovoreno na 76. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije. Definirani postotni bodovi u kriterijima tehničke provjere taksonomije za EEXI moraju se dodati faktoru postotka smanjenja EEXI-ja. (Dosegnuti indeks energetske učinkovitosti postojećih brodova (EEXI), obvezan od 1. siječnja 2023. za sve brodove za pomorski prijevoz robe/putnika, za mjerenje njihove energetske učinkovitosti i početak prikupljanja podataka za izvješćivanje o njihovu godišnjem operativnom pokazatelju intenziteta ugljika (CII) i ocjeni CII-ja. (verzija od 27.6.2023.: https://www.imo.org/en/MediaCentre/HotTopics/Pages/EEXI-CII-FAQ.aspx).

([291]) Intenzitet stakleničkih plinova energije koja se troši na brodu provjerava neovisna treća strana i izračunava se kao količina emisija stakleničkih plinova po jedinici energije u skladu s metodologijom i zadanim vrijednostima utvrđenima u Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ.

▼B

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

▼M2

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom i njegovo recikliranje na kraju vijeka trajanja, među ostalim na temelju ugovora o razgradnji s pružateljima usluge recikliranja i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na temelju tih mjera sastavni dijelovi i materijali razdvajaju se i obrađuju kako bi se postigla najveća moguća stopa recikliranja i ponovne uporabe u skladu s hijerarhijom otpada, načelima iz uredaba EU-a o otpadu i primjenjivim propisima, posebice ponovnom uporabom i recikliranjem baterija i elektronike te ključnih sirovina. Te mjere uključuju i nadzor i gospodarenje opasnim materijalima. Uvedene su mjere za sprečavanje stvaranja otpada u fazi uporabe (održavanje, pružanje usluga prijevoza u vezi s ugostiteljskim otpadom) i gospodarenje svim preostalim otpadom u skladu s hijerarhijom otpada. Ako se obavlja brodovima bruto tonaže veće od 500 tona i novoizgrađenim zamjenskim brodovima, djelatnost je u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 1257/2013. Brodovi se recikliraju u postrojenjima uvrštenima na Europski popis postrojenja za recikliranje brodova iz Provedbene odluke Komisije (EU) 2016/2323. Djelatnost je u skladu s Direktivom (EU) 2019/883 u pogledu zaštite morskog okoliša od negativnih učinaka ispuštanja otpada s brodova. Brodom se upravlja u skladu s Prilogom V. Međunarodnoj konvenciji o sprečavanju onečišćenja s brodova od 2. studenoga 1973. (Konvencija MARPOL IMO-a), osobito radi smanjenja proizvodnje otpada i dopuštenih ispuštanja, tako da se otpad s broda zbrinjava na održiv i ekološki prihvatljiv način.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Kad je riječ o smanjenju emisija sumporovih oksida i lebdećih čestica, plovila su u skladu s Direktivom (EU) 2016/802 i pravilom 14. iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Udio sumpora u gorivu ne premašuje 0,50 % mase (globalna granična vrijednost sumpora) i 0,10 % mase u području kontrole emisija (ECA) za sumporove okside koje je IMO odredio u Sjevernom i Baltičkom moru te Sredozemnom moru (od 2025.) ([292]). Kad je riječ o emisijama dušikovih oksida (NO_x), plovila su u skladu s pravilom 13. Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Na brodove izgrađene nakon 2011. primjenjuje se zahtjev za NO_x razine II. Samo dok plove na područjima kontrole emisija NO_x uspostavljenima u skladu s pravilima IMO-a, brodovi izgrađeni nakon 1. siječnja 2016. ispunjavaju strože zahtjeve za motore (razina III.) kojima se smanjuju emisije NO_x ([293]). Ispuštanje crne i sive vode u skladu je s Prilogom IV. Konvenciji MARPOL IMO-a. Uvedene su mjere za smanjenje toksičnosti boje protiv obrastanja i biocida kako je propisano Uredbom (EU) br. 528/2012.

([292]) U morima Unije taj se zahtjev od 2021. primjenjuje u Baltičkom i Sjevernom moru.

([293]) Smjernice IMO-a za kontrolu i praćenje obraštanja na plovilima radi smanjenja prijenosa invazivnih morskih organizama, rezolucija MEPC.207(62).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Sprečava se ispuštanje balastne vode koja sadržava neautohtone vrste u skladu s Međunarodnom konvencijom o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima (BWM). Uvedene su mjere za sprečavanje unošenja neautohtonih vrsta iz obraštaja na trupu i dijelovima broda izloženih obraštanju, uzimajući u obzir Smjernice IMO-a o obraštanju ([294]). Buka i vibracije ograničavaju se propelerima za smanjenje buke, konstrukcijom trupa ili uređajima na brodu u skladu sa Smjernicama IMO-a za smanjenje podvodne buke ([295]). U Uniji se obavljanjem djelatnosti ne ometa postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 1 (bioraznolikost), 2 (neautohtone vrste), 6 (cjelovitost morskog dna), 8 (onečišćujuće tvari), 10 (otpaci u moru) i 11 (buka/energija) i, ovisno o slučaju, kako je utvrđeno u Odluci (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore.

6.12. **Naknadna prilagodba plovila za pomorski i obalni prijevoz robe i putnika**

Opis djelatnosti

Naknadno opremanje i modernizacija plovila za prijevoz robe ili putnika na plovilima konstruiranima za plovidbu morem ili obalnim vodama te plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti, kao što su tegljači, privezivači, peljarska plovila, brodovi za spašavanje i ledolomci.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznake NACE H50.10, H50.2, H52.22, C33.15, N77.21, i N.77.34 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena
►M2 1. Djelatnost ispunjava jedan ili više sljedećih kriterija: (a) naknadnim opremanjem smanjuje se potrošnja goriva plovila za najmanje 15 % izražena u gramima goriva po nosivosti po nautičkoj milji za teretna plovila ili po bruto tonaži po nautičkoj milji za putnička plovila, što je vidljivo iz računalne dinamike fluida (CFD), ispitivanja spremnika ili sličnih inženjerskih proračuna; (b) omogućuje plovilima da dosegnu vrijednost indeksa energetske učinkovitosti brodova (EEXI) barem 10 % nižu od zahtjeva za EEXI koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. ako je moguć pogon plovila na goriva s nultim izravnim emisijama (iz ispušne cijevi) ili na goriva iz obnovljivih izvora ([296]) te ako se mogu puniti s obale i imaju punjivu bateriju. ◄ 2. Plovila nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.

([294]) Smjernice IMO-a za kontrolu i praćenje obraštanja na plovilima radi smanjenja prijenosa invazivnih morskih organizama, rezolucija MEPC.207(62).

([295]) Smjernice IMO-a za smanjenje podvodne buke iz komercijalnog pomorskog prometa radi rješavanja problema štetnih učinaka na život u moru (MEPC.1/Circ.833).

([296]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

▼B

Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

▼M2

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom i njegovo recikliranje na kraju vijeka trajanja, među ostalim na temelju ugovora o razgradnji s pružateljima usluge recikliranja i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na temelju tih mjera sastavni dijelovi i materijali razdvajaju se i obrađuju kako bi se postigla najveća moguća stopa recikliranja i ponovne uporabe u skladu s hijerarhijom otpada, načelima iz uredaba EU-a o otpadu i primjenjivim propisima, posebice ponovnom uporabom i recikliranjem baterija i elektronike te ključnih sirovina. Te mjere uključuju i nadzor i gospodarenje opasnim materijalima. Ako se obavlja brodovima bruto tonaže veće od 500 tona i novoizgrađenim zamjenskim brodovima, djelatnost je u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 1257/2013. Brodovi se recikliraju u postrojenjima uvrštenima na Europski popis postrojenja za recikliranje brodova iz Provedbene odluke Komisije (EU) 2016/2323. Djelatnost je u skladu s Direktivom (EU) 2019/883 u pogledu zaštite morskog okoliša od negativnih učinaka ispuštanja otpada s brodova. Brodom se upravlja u skladu s Prilogom V. Međunarodnoj konvenciji o sprečavanju onečišćenja s brodova od 2. studenoga 1973. (Konvencija MARPOL IMO-a), osobito radi smanjenja proizvodnje otpada i dopuštenih ispuštanja, tako da se otpad s broda zbrinjava na održiv i ekološki prihvatljiv način.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Kad je riječ o smanjenju emisija sumporovih oksida i lebdećih čestica, plovila su u skladu s Direktivom (EU) 2016/802 i pravilom 14. iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Udio sumpora u gorivu ne premašuje 0,50 % mase (globalna granična vrijednost sumpora) i 0,10 % mase u području kontrole emisija (ECA) za sumporove okside koje je IMO odredio u Sjevernom i Baltičkom moru te Sredozemnom moru (od 2025.) ([297]). Kad je riječ o emisijama dušikovih oksida (NO_x), plovila su u skladu s pravilom 13. Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Na brodove izgrađene nakon 2011. primjenjuje se zahtjev za NO_x razine II. Samo dok plove na područjima kontrole emisija NO_x uspostavljenima u skladu s pravilima IMO-a, brodovi izgrađeni nakon 1. siječnja 2016. ispunjavaju strože zahtjeve za motore (razina III.) kojima se smanjuju emisije NO_x ([298]). Ispuštanje crne i sive vode u skladu je s Prilogom IV. Konvenciji MARPOL IMO-a. Uvedene su mjere za smanjenje toksičnosti boje protiv obrastanja i biocida kako je propisano Uredbom (EU) br. 528/2012.

([297]) Što se tiče proširenja zahtjeva koji se primjenjuju u području kontrole emisija na druga mora u Uniji, zemlje koje graniče sa Sredozemnim morem raspravljaju o uspostavi relevantnog područja kontrole emisija u skladu s pravnim okvirom Barcelonske konvencije.

([298]) U morima Unije taj se zahtjev od 2021. primjenjuje u Baltičkom i Sjevernom moru.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Sprečava se ispuštanje balastne vode koja sadržava neautohtone vrste u skladu s Međunarodnom konvencijom o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima (BWM). Uvedene su mjere za sprečavanje unošenja neautohtonih vrsta iz obraštaja na trupu i dijelovima broda izloženih obraštanju, uzimajući u obzir Smjernice IMO-a o obraštanju ([299]). Buka i vibracije ograničavaju se propelerima za smanjenje buke, konstrukcijom trupa ili uređajima na brodu u skladu sa Smjernicama IMO-a za smanjenje podvodne buke ([300]). U Uniji se obavljanjem djelatnosti ne ometa postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 1 (bioraznolikost), 2 (neautohtone vrste), 6 (cjelovitost morskog dna), 8 (onečišćujuće tvari), 10 (otpaci u moru) i 11 (buka/energija) i, ovisno o slučaju, kako je utvrđeno u Odluci (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore.>

6.13. **Infrastruktura za osobnu mobilnost, biciklistička logistika**

Opis djelatnosti

Izgradnja, modernizacija, održavanje i upravljanje infrastrukturom za osobnu mobilnost, uključujući izgradnju cesta, mostova i tunela na autocestama te drugu infrastrukturu za pješake i bicikle s električnim pogonom ili bez njega.

▼M2

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12 i M71.20 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Izgrađena infrastruktura kojom se upravlja namijenjena je za osobnu mobilnost ili biciklistiku logistiku: pločnici, biciklističke staze i pješačke zone, instalacije za električno punjenje i opskrbu vodikom uređaja za osobnu mobilnost.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

([299]) Smjernice IMO-a za kontrolu i praćenje obraštanja na plovilima radi smanjenja prijenosa invazivnih morskih organizama, rezolucija MEPC.207(62).

([300]) Smjernice IMO-a za smanjenje podvodne buke iz komercijalnog pomorskog prometa radi rješavanja problema štetnih učinaka na život u moru (MEPC.1/Circ.833).

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ ([301])) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([302]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada tijekom izgradnje i rušenja, u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje i sigurno rukovanje opasnim tvarima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala u dostupnim sustavima sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova ili održavanja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

6.14. **Infrastruktura za željeznički promet**

Opis djelatnosti

Izgradnja, modernizacija, upravljanje i održavanje željeznica i podzemnih željeznica, mostova i tunela, postaja, terminala, željezničkih uslužnih objekata ([303]), sigurnosnih sustava i sustava za upravljanje prometom, uključujući arhitektonske i inženjerske usluge, usluge izrade nacrta, usluga pregleda zgrada i geodetske usluge, usluge mapiranja i slično, kao i izvođenje fizikalnog, kemijskog i drugog analitičkog ispitivanja svih vrsta materijala i proizvoda.

▼M2

Proizvodnja, postavljanje, tehničko savjetovanje, naknadna prilagodba, nadogradnja, popravak, održavanje i prenamjena koji se odnose na proizvode, opremu, sustave i softvere povezane s jednim od sljedećih elemenata:

(a) sastavljenim željezničkim kolosiječnim sklopovima;

(b) željezničkim sastavnim dijelovima iz točaka od 2.2. do 2.6. Priloga II. Direktivi (EU) 2016/797.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C25.99, C27.9, C30.20, F42.12, F42.13, M71.12, M71.20, F43.21 i H52.21 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([301]) Odluka Komisije 2000/532/EZ od 3. svibnja 2000. koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ o popisu otpada u skladu s člankom 1. točkom (a) Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ o utvrđivanju popisa opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4. Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (SL L 226, 6.9.2000., str. 3.).

([302]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([303]) U skladu s člankom 3. točkom 11. Direktive 34/2012/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2008. o uspostavi jedinstvenog Europskog željezničkog prostora (SL L 343, 14.12.2012., str. 32.).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

(a) infrastruktura je (kako je definirana u Prilogu II.2. Direktivi (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća ([304])):

i. elektrificirana pružna infrastruktura s pripadajućim podsustavima: građevinski, energetski, prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav ugrađen u vozilo te pružni prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav kako su definirani u Prilogu II.2. Direktivi (EU) 2016/797;

ii. nova i postojeća pružna infrastruktura s pripadajućim podsustavima kada se planira napajanje tračnica električnom energijom, odnosno sporednih kolosijeka ako je to potrebno za električne vlakove, ili ako će infrastruktura za deset godina od početka obavljanja djelatnosti biti prikladna za vlakove s nultim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi: građevinski, energetski, prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav ugrađen u vozilo te pružni prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav kako su definirani u Prilogu II.2. Direktivi (EU) 2016/797 ili

iii. do 2030., postojeća pružna infrastruktura s pripadajućim podsustavima koji nisu dio mreže TEN-T ([305]) ni njezinih indikativnih proširenja na treće zemlje niti neke nacionalno, nadnacionalno ili međunarodno definirane mreže glavnih željezničkih linija: građevinski, energetski, prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav ugrađen u vozilo te pružni prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav kako su definirani u Prilogu II.2. Direktivi (EU) 2016/797;

(b) infrastruktura i postrojenja namijenjeni su za pretovar robe između različitih vrsta prijevoza: terminalna infrastruktura i nadgrađe za utovar, istovar i pretovar robe;

(c) infrastruktura i postrojenja namijenjeni su za prelazak putnika sa željeznice ili drugih vrsta prijevoza na željeznicu;

►M2 (d) digitalni alati omogućuju povećanje učinkovitosti, kapaciteta ili uštede energije. ◄

2. Infrastruktura nije namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

▼M2

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju te uzimaju u obzir najbolje raspoložive tehnike. Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([306]). Subjekti koji obavljaju djelatnost primjenjuju selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje i sigurno rukovanje opasnim tvarima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje.

([304]) Direktiva (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji (SL L 138, 26.5.2016., str. 44.).

([305]) U skladu s Uredbom (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o smjernicama Unije za razvoj transeuropske prometne mreže i stavljanju izvan snage Odluke br. 661/2010/EU (SL L 348, 20.12.2013., str. 1.).

([306]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, rujan 2016.: https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/.

▼M2

	Za proizvodnju sastavnih dijelova pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihova sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Prema potrebi i s obzirom na osjetljivost pogođenog područja, posebno u smislu razmjera pogođenog stanovništva, buka i vibracije nastale korištenjem infrastrukture ublažavaju se uvođenjem otvorenih rovova, zidnih barijera ili drugih mjera i u skladu su s Direktivom 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([307]). Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova ili radova održavanja. Za proizvodnju sastavnih dijelova djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu. Osim toga, osigurava se sljedeće: (a) u vezi s područjima mreže Natura 2000 u Uniji: djelatnost nema znatan utjecaj na područja mreže Natura 2000 u smislu njihovih ciljeva očuvanja na temelju odgovarajuće procjene provedene u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive Vijeća 92/43/EEZ ([308]); (b) na svim područjima u Uniji: djelatnost ne šteti obnavljanju niti održavanju populacija vrsta zaštićenih Direktivom 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([309]) u povoljnom stanju očuvanosti. Djelatnost ne šteti ni obnavljanju niti održavanju vrsta staništa obuhvaćenih i zaštićenih Direktivom 92/43/EEZ u povoljnom stanju očuvanosti. (c) izvan Unije djelatnosti se obavljaju u skladu s primjenjivim pravom povezanim s očuvanjem staništa i vrsta.

([307]) Direktiva 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2002. o procjeni i upravljanju bukom iz okoliša – Izjava Komisije u Odboru za mirenje o Direktivi u vezi s procjenom i upravljanjem bukom iz okoliša (SL L 189, 18.7.2002., str. 12.).

([308]) Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

([309]) Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

▼B

6.15. **Infrastruktura za niskougljični cestovni i javni prijevoz**

Opis djelatnosti

Izgradnja, modernizacija, održavanje i upravljanje infrastrukturom koja je potrebna za cestovni prijevoz s nultim emisijama CO_2 iz ispušnih cijevi te infrastrukturom za pretovar i gradski prijevoz.

▼M2

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42.11, F42.13, M71.12 i M71.20 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost ispunjava jedan ili više sljedećih kriterija:

(a) infrastruktura je namijenjena za prometovanje vozila s nultom stopom emisija CO_2 iz ispušne cijevi: stanice za punjenje električnom energijom, nadogradnja elektroenergetske mreže, stanice za opskrbu vodikom ili električni cestovni sustavi (ERS);

(b) infrastruktura i postrojenja namijenjeni su za pretovar robe između različitih vrsta prijevoza: terminalna infrastruktura i nadgrađe za utovar, istovar i pretovar robe;

(c) infrastruktura i postrojenja namijenjeni su za gradski i prigradski prijevoz putnika, uključujući pripadajuće signalne sustave za podzemne željeznice, tramvajske i željezničke sustave.

2. Infrastruktura nije namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([310]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Prema potrebi, buka i vibracije koje nastaju korištenjem infrastrukture ublažavaju se uvođenjem otvorenih rovova, zidnih barijera ili drugih mjera te su u skladu s Direktivom 2002/49/EZ. Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova ili radova održavanja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu. Prema potrebi se vegetacijom uzduž infrastrukture cestovnog prometa osigurava nešireneje invazivnih vrsta. Provode se mjere ublažavanja kako bi se izbjegli sudari vozila s divljim životinjama.

6.16. **Infrastruktura za niskougljični pomorski prijevoz**

▼M2

Opis djelatnosti

Opis djelatnosti

Izgradnja, modernizacija, upravljanje i održavanje infrastrukture za prometovanje plovila s nultim emisijama CO_2 iz ispušnih cijevi ili za lučke potrebe te infrastrukture za pretovar i promjenu vrste prijevoza, kao i uslužnih objekata, sigurnosnih sustava i sustava za upravljanje prometom.

Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije ne uključuju jaružarenje vodnih putova.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42.91, M71.12 i M71.20 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006. Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke i. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost ispunjava jedan ili više sljedećih kriterija:

(a) infrastruktura je namijenjena za upravljanje plovilima s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi): punjenje električnom energijom, opskrba gorivom na bazi vodika;

(b) infrastruktura je namijenjena za opskrbu plovila na vezu električnom energijom s obale;

(c) infrastruktura je namijenjena obavljanju aktivnosti luke s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi);

([310]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

(d) infrastruktura i postrojenja namijenjeni su za pretovar robe između različitih vrsta prijevoza: terminalna infrastruktura i nadgrađe za utovar, istovar i pretovar robe;

►M2 (e) modernizacija postojeće infrastrukture koja je potrebna za promjenu vrste prijevoza, koja je prikladna za plovila s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) i koja je bila podložna provjerenoj procjeni pripreme za klimatske promjene u skladu s Obavijesti Komisije – Tehničke smjernice za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.–2027. (2021/C 373/01). ◄

2. Infrastruktura nije namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.

▼M2

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu sa zahtjevima iz članka 4. Direktive 2000/60/EZ. U skladu s člankom 4. Direktive 2000/60/EZ, a osobito njegovim stavkom 7., provodi se procjena utjecaja projekta da bi se utvrdili svi njegovi potencijalni učinci na stanje vodnih tijela u istom riječnom slivu i zaštićenih staništa i vrsta koje izravno ovise o vodi, pazeći da migracijski koridori, rijeke slobodnog toka ili ekosustavi ostanu gotovo nenarušeni. Ta se procjena temelji na najnovijim, detaljnim i točnim podacima, uključujući podatke o praćenju bioloških elemenata kvalitete koji su posebno osjetljivi na hidrološke promjene, te na očekivanom stanju vodnog tijela nakon novih aktivnosti u usporedbi s njegovim postojećim stanjem. Osobito se procjenjuje kumulativni utjecaj novog projekta i drugih postojećih ili planiranih infrastruktura u riječnom slivu. Na temelju takve procjene utjecaja utvrđeno je da planirano postrojenje zbog načina na koji je projektirano, svoje lokacije i mjera ublažavanja ispunjava jedan od sljedećih uvjeta: (a) projekt ne uzrokuje pogoršanje stanja niti dovodi u pitanje postizanje dobrog stanja ili ostvarenje potencijala određenog vodnog tijela s kojim je povezan; (b) ako bi projekt mogao uzrokovati pogoršanje ili dovesti u pitanje postizanje dobrog stanja/ostvarenje potencijala određenog vodnog tijela s kojim je povezan, takvo pogoršanje nije znatno i obrazloženo je u detaljnoj analizi troškova i koristi koja pokazuje sljedeće: i. prevladavajući javni interes ili koristi, u smislu ublažavanja klimatskih promjena ili prilagodbe klimatskim promjenama, koje se očekuju od planiranog projekta navigacijske infrastrukture veće su od troškova koji bi za okoliš i društvo nastali zbog pogoršanja stanja vode;

▼M2

	ii. prevladavajući javni interes ili očekivane koristi od djelatnosti ne mogu se zbog tehničke izvedivosti ili nerazmjernih troškova ostvariti na drugi način kojim bi se postigli bolji rezultati za okoliš (npr. prirodna rješenja, alternativna lokacija, sanacija/obnova postojećih infrastruktura ili primjena tehnologija koje ne narušavaju kontinuitet rijeke). Provode se sve tehnički izvedive i ekološki relevantne mjere ublažavanja štetnih učinaka na vodu i na zaštićena staništa i vrste koje izravno ovise o vodi. Ako je relevantno i ovisno o prirodnim ekosustavima u izloženim vodnim tijelima mjere ublažavanja uključuju: (a) mjere kojima se osiguravaju uvjeti što sličniji nenarušenom kontinuitetu, uključujući mjere kojima se omogućuje uzdužni i poprečni kontinuitet, minimalan ekološki protok i protok sedimenta; (b) mjere za zaštitu ili poboljšanje morfoloških uvjeta i staništa za vodene vrste; (c) mjere za smanjenje nepovoljnih učinaka eutrofikacije. Djelotvornost tih mjera prati se u kontekstu odobrenja ili dozvole u kojima se utvrđuje pod kojim se uvjetima postiže dobro stanje ili ostvaruje potencijal predmetnog vodnog tijela. Projekt ne dovodi trajno u pitanje postizanje dobrog stanja ili ostvarenje potencijala vodnih tijela u istom riječnom slivu. Uz mjere ublažavanja prema potrebi se provode kompenzacijske mjere da projekt ne bi doveo do općeg pogoršanja stanja vodnih tijela u istom riječnom slivu. To se postiže obnovom (uzdužnog ili poprečnog) kontinuiteta u istom riječnom slivu tako da se nadoknadi prekid kontinuiteta koji bi planirani projekt navigacijske infrastrukture mogao prouzročiti. Kompenzacijske mjere uvode se prije provedbe projekta.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju te uzimaju u obzir najbolje raspoložive tehnike. Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja. Subjekti koji obavljaju djelatnost primjenjuju selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje i sigurno rukovanje opasnim tvarima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje. Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima;

▼M2

	(b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihova sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, vibracija, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova i održavanja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Procjena utjecaja na okoliš ili provjera ([311]) provedena je u skladu s Direktivom 2011/92/EU ([312]). Ako je provedena procjena utjecaja na okoliš, provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere za zaštitu okoliša. Djelatnost nema znatan utjecaj na zaštićena područja (spomenici svjetske baštine Unesco-a, ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja osim područja mreže Natura 2000) ni zaštićene vrste na temelju procjene njezina učinka u kojoj su uzete u obzir najbolje raspoložive spoznaje ([313]). Osim toga, osigurava se sljedeće: (a) u vezi s područjima mreže Natura 2000 u Uniji: djelatnost nema znatan utjecaj na područja mreže Natura 2000 u smislu njihovih ciljeva očuvanja na temelju odgovarajuće procjene provedene u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive Vijeća 92/43/EEZ; (b) na svim područjima u Uniji: djelatnost ne šteti obnavljanju niti održavanju populacija vrsta zaštićenih Direktivom 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EZ u povoljnom stanju očuvanosti. Djelatnost ne šteti ni obnavljanju niti održavanju vrsta staništa obuhvaćenih i zaštićenih Direktivom 92/43/EEZ u povoljnom stanju očuvanosti; (c) sprečava se unošenje invazivnih stranih vrsta ili se njihovo širenje kontrolira u Uniji u skladu s Uredbom (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([314]); (d) izvan Unije djelatnosti se obavljaju u skladu s primjenjivim pravom povezanim s očuvanjem staništa, vrsta i kontrolom invazivnih stranih vrsta.

([311]) Postupak kojim nadležno tijelo utvrđuje treba li se za projekte iz Priloga II. Direktivi 2011/92/EU provesti procjena utjecaja na okoliš (kako je navedeno u članku 4. stavku 2. te direktive).

([312]) Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima je propisana provedba procjene utjecaja na okoliš, npr. Referentna norma br. 1 Međunarodne financijske korporacije: Procjena ekoloških i društvenih rizika i upravljanje tim rizicima.

([313]) Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima je cilj očuvanje prirodnih staništa i divlje faune i flore i kojima je propisana provedba 1. postupka provjere kojim se utvrđuje je li za neku djelatnost potrebno provesti odgovarajuću procjenu mogućih utjecaja na zaštićena staništa i vrste; 2. takve odgovarajuće procjene ako je provjerom utvrđeno da je potrebna, npr. Referentna norma br. 6 Međunarodne financijske korporacije: očuvanje bioraznolikosti i održivo gospodarenje živim prirodnim resursima.

([314]) Uredba (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta (SL L 317, 4.11.2014., str. 35.).

▼B

6.17. **Infrastruktura zračnih luka s niskim emisijama ugljika**

Opis djelatnosti

▼M2

Izgradnja, modernizacija, održavanje i upravljanje infrastrukturom za upravljanje zrakoplovom s nultim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi ili za potrebe zračne luke te za fiksno zemaljsko napajanje zrakoplova u mirovanju električnom energijom i pretkondicioniranim zrakom te infrastrukturom za pretovar u vezi sa željezničkim i pomorskim prijevozom.;

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F41.20 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost je omogućujuća djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Djelatnost ispunjava jedan ili više sljedećih kriterija:

(a) infrastruktura je namijenjena za prometovanje zrakoplova s nultom stopom emisija CO_2 iz ispušne cijevi: punjenje električnom energijom i opskrba vodikom;

(b) infrastruktura je namijenjena za fiksno zemaljsko napajanje zrakoplova u mirovanju električnom energijom i pretkondicioniranim zrakom;

(c) infrastruktura je namijenjena za potrebe zračne luke s nultim izravnim emisijama: stanice za punjenje električnom energijom, nadogradnja elektroenergetske mreže, stanice za opskrbu vodikom;

►M2 (d) infrastruktura i postrojenja namijenjeni su za pretovar robe u vezi sa željezničkim i pomorskim prijevozom: terminalna infrastruktura i nadgrađe za utovar, istovar i pretovar robe. ◄

2. Infrastruktura nije namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([315]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, vibracija, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova i održavanja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼M2

6.18. **Davanje zrakoplova u zakup**

Opis djelatnosti

Iznajmljivanje i davanje u zakup zrakoplova te dijelova i opreme zrakoplova ([316]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE, osobito N77.35 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([315]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([316]) Djelatnost uključuje davanje u zakup dijelova i opreme ako se odnose na prihvatljivu vrstu zrakoplova i poboljšavaju ili održavaju razinu učinkovitosti zrakoplova.

▼M2

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost obuhvaća iznajmljivanje ili davanje u zakup jednog od sljedećeg:

(a) zrakoplova s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi);

(b) zrakoplova isporučenog prije11. prosinca 2023. koji je u skladu s kriterijima tehničke provjere iz točke (b) ili (c) odjeljka 3.21. pododjeljka „Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena”;

(c) zrakoplova isporučenog nakon 11. prosinca 2023. koji je u skladu s kriterijima tehničke provjere iz točke (b) ili (c) odjeljka 3.21. pododjeljka „Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena” i uz obvezu da se drugi zrakoplov iz flote koji ne ispunjava kriterije:

   i. trajno povuče iz upotrebe u roku od šest mjeseci nakon isporuke zrakoplova koji ispunjava kriterije i u tom se slučaju stopa zamjene ne primjenjuje; ili

   ii. trajno povuče iz flote u roku od šest mjeseci nakon isporuke zrakoplova koji ispunjava kriterije i u tom je slučaju udio usklađenosti prihvatljivih zrakoplova s taksonomijom ograničen stopom zamjene kako je utvrđeno u odjeljku 3.21.;

pod uvjetom da zrakoplov koji se trajno povlači iz upotrebe ili flote:

   i. nije u skladu s ograničenjima iz točke (b) odjeljka 3.21. „Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena”;

   ii. ima barem 80 % najveće dopuštene mase pri polijetanju zrakoplova koji ispunjava kriterije;

   iii. bio je dio flote barem 12 mjeseci prije njegova povlačenja;

   iv. ima dokaz o plovidbenosti koji nije stariji od šest mjeseci prije isporuke zrakoplova koji ispunjava kriterije.

Najmodavac osigurava da zrakoplovi iz točke (b) ili (c) lete na održivo zrakoplovno gorivo u skladu s kriterijima iz točke (d) i stavka 2. odjeljka 6.19. ovog Priloga.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za sprečavanje stvaranja otpada u fazi uporabe (održavanje) i gospodarenje svim preostalim otpadom u skladu s hijerarhijom otpada. Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda;

▼M2

	(c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihova sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda. Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom i njegovo recikliranje na kraju vijeka trajanja, među ostalim na temelju ugovora o razgradnji s pružateljima usluge recikliranja i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na temelju tih mjera sastavni dijelovi i materijali razdvajaju se i obrađuju kako bi se postigla najveća moguća stopa recikliranja i ponovne uporabe u skladu s hijerarhijom otpada, načelima iz uredaba EU-a o otpadu i primjenjivim propisima, posebice ponovnom uporabom i recikliranjem baterija i elektronike te ključnih sirovina. Te mjere uključuju i nadzor i gospodarenje opasnim materijalima.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Zrakoplov ispunjava relevantne zahtjeve iz članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1139. Zrakoplov iz pododjeljka „Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena” točaka (b) i (c) usklađen je sa sljedećim normama: (a) za zrakoplove koji nisu teretni zrakoplovi: izmjenom 13. sveska I. (buka) poglavlja 14. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji, u skladu s kojom zbroj razlika na sve tri točke mjerenja između najviših razina buke i najviših dopuštenih razina buke iz točaka 14.4.1.1., 14.4.1.2. i 14.4.1.3. nije manji od 22 EPNdB; za teretne zrakoplove: izmjenom 13. sveska I. (buka) poglavlja 14. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji; (b) izmjenom 10. sveska II. (emisije motora) poglavlja 2. i 4. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.19. **Zračni prijevoz putnika i tereta**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje i upravljanje zrakoplovima uključujući prijevoz putnika i robe.

Ekonomska djelatnost ne uključuje davanje u zakup zrakoplova iz odjeljka 6.18.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H51.1 i H51.21 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼M2

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ne ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost se provodi s pomoću jednog od sljedećeg:

(a) zrakoplova s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi);

(b) do 31. prosinca 2029. zrakoplova nabavljenog prije 11. prosinca 2023. koji je u skladu s kriterijima tehničke provjere iz točke (b) ili (c) odjeljka 3.21. pododjeljka „Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena”;

(c) do 31. prosinca 2029., zrakoplova nabavljenog nakon 11. prosinca 2023. koji je u skladu s kriterijima tehničke provjere iz točke (b) ili (c) odjeljka 3.21. pododjeljka „Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena” i uz obvezu da se drugi zrakoplov iz flote koji ne ispunjava kriterije:

   i. trajno povuče iz upotrebe u roku od šest mjeseci nakon isporuke zrakoplova koji ispunjava kriterije i u tom se slučaju stopa zamjene ne primjenjuje; ili

   ii. trajno povuče iz flote u roku od šest mjeseci nakon isporuke zrakoplova koji ispunjava kriterije i u tom je slučaju udio usklađenosti prihvatljivih zrakoplova s taksonomijom ograničen stopom zamjene kako je utvrđeno u odjeljku 3.21.;

   pod uvjetom da zrakoplov koji se trajno povlači iz upotrebe ili flote:

      i. nije u skladu s ograničenjima iz odjeljka 3.21. „Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena” točke (b);

      ii. ima barem 80 % najveće dopuštene mase pri polijetanju zrakoplova koji ispunjava kriterije;

      iii. bio je dio flote barem 12 mjeseci prije njegova povlačenja;

      iv. ima dokaz o plovidbenosti koji nije stariji od šest mjeseci prije isporuke zrakoplova koji ispunjava kriterije.

(d) od 1. siječnja 2030. zrakoplova koji ispunjava kriterije tehničke provjere iz točke (b) ili (c) i kojim se leti uz minimalni udio održivih zrakoplovnih goriva, koji 2030. iznosi 15 % i povećava se za 2 postotna boda svake sljedeće godine;

(e) zrakoplova kojim se leti uz minimalni udio održivih zrakoplovnih goriva, koji 2022. iznosi 5 % i povećava se za 2 postotna boda svake sljedeće godine.

Zahtjev korištenja održivih zrakoplovnih goriva iz točaka (d) i (e) izračunava se uz upućivanje na ukupno zrakoplovno gorivo koje troši zrakoplov koji ispunjava kriterije i održiva zrakoplovna goriva koja se troše na razini flote. Subjekti izračunavaju usklađenost kao omjer količine (izražena u tonama) održivih zrakoplovnih goriva kupljenih na razini flote podijeljen s ukupnim zrakoplovnim gorivom koje troši zrakoplov koji ispunjava kriterije pomnoženo sa 100. Održiva zrakoplovna goriva definirana su u uredbi o osiguravanju jednakih uvjeta za održivi zračni prijevoz.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo

▼M2

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za sprečavanje stvaranja otpada u fazi uporabe (održavanje, pružanje usluga prijevoza u vezi s ugostiteljskim otpadom) i gospodarenje svim preostalim otpadom u skladu s hijerarhijom otpada. Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom i njegovo recikliranje na kraju vijeka trajanja, među ostalim na temelju ugovora o razgradnji s pružateljima usluge recikliranja i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na temelju tih mjera sastavni dijelovi i materijali razdvajaju se i obrađuju kako bi se postigla najveća moguća stopa recikliranja i ponovne uporabe u skladu s hijerarhijom otpada, načelima iz uredaba EU-a o otpadu i primjenjivim propisima, posebice ponovnom uporabom i recikliranjem baterija i elektronike te ključnih sirovina. Te mjere uključuju i nadzor i gospodarenje opasnim materijalima.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Zrakoplov ispunjava relevantne zahtjeve iz članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1139. Zrakoplov koji ispunjava kriterije tehničke provjere iz točaka od (b) do (e) usklađen je sa sljedećim normama: (a) za zrakoplove koji nisu teretni zrakoplovi: izmjenom 13. sveska I. (buka) poglavlja 14. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji, u skladu s kojom zbroj razlika na sve tri točke mjerenja između najviših razina buke i najviših dopuštenih razina buke iz točaka 14.4.1.1., 14.4.1.2. i 14.4.1.3. nije manji od 22 EPNdB; za teretne zrakoplove: izmjenom 13. sveska I. (buka) poglavlja 14. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji; (b) izmjenom 10. sveska II. (emisije motora) poglavlja 2. i 4. Priloga 16. Čikaškoj konvenciji.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.20. **Zemaljske usluge u zračnom prijevozu**

Opis djelatnosti

Proizvodnja, popravak, održavanje, remont, naknadna prilagodba, projektiranje, prenamjena i nadogradnja, nabava, financiranje, iznajmljivanje, davanje u zakup i upravljanje opremom te prateće usluge u zračnom prijevozu (zemaljske usluge), uključujući zemaljske usluge u zračnim lukama i rukovanje teretom, među ostalim utovar i istovar robe iz zrakoplova.

Ekonomska djelatnost uključuje:

(a) vozila za navođenje zrakoplova i druge usluge na stajanci;

(b) opremu za ukrcavanje putnika, uključujući autobuse za prijevoz putnika, pokretne stepenice;

▼M2

(c) opremu za rukovanje prtljagom i teretom, uključujući utovarivače s trakom, traktore za prtljagu, paletne viličare za utovar donjeg dijela zrakoplova, utovarivače za utovar glavnog dijela zrakoplova;

(d) opremu za pripremu i dostavu hrane i pića, uključujući kolica za rashladne spremnike, ne uključujući opremu s rashladnim jedinicama koje rade na motor s unutarnjim izgaranjem;

(e) opremu za održavanje, uključujući postolja i platforme za održavanje;

(f) tegljače za odgurivanje;

(g) opremu za odleđivanje zrakoplova i motora;

(h) ralice za snijeg i drugu opremu za čišćenje snijega i odleđivanje površina;

i. neautonomno taksiranje.

Ekonomska djelatnost ne uključuje vozila za prijevoz putnika i posade, kao ni za punjenje zrakoplova gorivom u zračnim lukama, koja su obuhvaćena odjeljcima 3.3., 6.3. i 6.6. ovog Priloga.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H52.23, H52.24 i H52.29 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena	
Izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi) vozila za zemaljske usluge jednake su nuli. Svi uređaji i oprema za zemaljske usluge imaju pogon na motor s nultom stopom emisija.	
Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Kad je riječ o djelatnostima odleđivanja, uvedene su mjere za provedbu potrebnih kontrola ispuštanja na razini zračne luke kako bi se smanjio okolišni učinak na vodna tijela, među ostalim na temelju korištenja okolišno održivijih kemikalija, oporabi glikola i pročišćavanju površinskih voda.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za sprečavanje stvaranja otpada u fazi uporabe (održavanje, pružanje usluga prijevoza u vezi s ugostiteljskim otpadom) i gospodarenje svim preostalim otpadom u skladu s hijerarhijom otpada. Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom i njegovo recikliranje na kraju vijeka trajanja, među ostalim na temelju ugovora o razgradnji s pružateljima usluge recikliranja i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na temelju tih mjera sastavni dijelovi i materijali razdvajaju se i obrađuju kako bi se postigla najveća moguća stopa recikliranja i ponovne uporabe u skladu s hijerarhijom otpada, načelima iz uredaba EU-a o otpadu i primjenjivim propisima, posebice ponovnom uporabom i recikliranjem baterija i elektronike te ključnih sirovina. Te mjere uključuju i nadzor i gospodarenje opasnim materijalima.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.

▼M2

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

▼B

7. GRAĐEVINSKE DJELATNOSTI I POSLOVANJE NEKRETNINAMA

7.1. **Izgradnja novih zgrada**

Opis djelatnosti

Organizacija izvedbe projekata za stambene i nestambene zgrade objedinjavanjem financijskih, tehničkih i fizičkih sredstava za izvedbu projekata za zgrade za kasniju prodaju, izgradnja cijelih stambenih ili nestambenih zgrada, za vlastiti račun za prodaju ili na temelju naknade ili ugovora.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F41.1 i F41.2, uključujući F43, u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Izgradnja novih zgrada za koje vrijedi sljedeće:

1. Potrošnja primarne energije (PED) ([317]), na temelju koje se utvrđuje energetska učinkovitost zgrade od trenutka izgradnje, najmanje je 10 % niža od praga utvrđenog za zahtjeve za zgrade gotovo nulte energije (NZEB) u nacionalnim mjerama za provedbu Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([318]). Energetska učinkovitost potvrđuje se energetskim certifikatom za izvedeno stanje.

2. U dovršenim zgradama većima od 5 000 m^2 ([319]) provodi se ispitivanje propusnosti zraka i cjelovitosti toplinske izolacije ([320]), a ulagači i klijenti informiraju se o svakom odstupanju od značajki utvrđenih u fazi projektiranja ili nedostacima u obodnim konstrukcijama zgrade. Alternativno, umjesto ispitivanja cjelovitosti toplinske izolacije, prihvatljivi su robusni i sljedivi postupci kontrole kvalitete tijekom građenja.

3. Za zgrade veće od 5 000 m^2 ([321]), potencijal globalnog zagrijavanja (GWP) ([322]) dovršene zgrade izračunava se za svaku fazu životnog ciklusa, o čemu se ulagači i klijenti na zahtjev informiraju.

([317]) Izračunana količina energije koja je potrebna za zadovoljavanje potražnje za energijom povezane s uobičajenim namjenama zgrade izražena brojčanim pokazateljem ukupne potrošnje primarne energije u kWh/m2 godišnje i na temelju relevantne nacionalne metodologije izračuna te kako je navedeno na energetskom certifikatu.

([318]) Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskoj učinkovitosti zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

([319]) Za stambene zgrade ispitivanje se provodi za reprezentativni skup vrsta stambenih jedinica/stanova.

([320]) Ispitivanje se provodi u skladu s normama EN 13187 (Toplinske značajke zgrada – Kvalitativno otkrivanje toplinskih mostova u obodnim konstrukcijama zgrada – Metoda infracrvenog snimanja) i EN 13829 (Toplinske značajke zgrada – Određivanje propusnosti zraka kod zgrada – Metoda razlike tlakova) ili jednakovrijednim normama koje prihvaća odgovarajuće kontrolno tijelo prema lokaciji zgrade.

([321]) Za stambene zgrade izračun i informacije odnose se na reprezentativni skup vrsta stambenih jedinica/stanova.

([322]) GWP se navodi kao brojčani pokazatelj za svaku fazu životnog ciklusa izražen kao kg CO_2e/m^2 (unutarnje korisne površine) prema prosjeku za jednu godinu referentnog razdoblja ispitivanja od 50 godina. Odabir podataka, utvrđivanje scenarija i izračuni provode se u skladu s normom EN 15978 (BS EN 15978:2011. Održivost građevina – Ocjenjivanje svojstva zgrada s obzirom na okoliš – Proračunska metoda). Opseg dijelova zgrade i tehničke opreme utvrđen je u zajedničkom okviru EU-a „Level(s)" za pokazatelj 1.2. Ako postoji nacionalni alat za izračun ili je potreban za informiranje ili dobivanje građevinskih dozvola, taj se alat može koristiti za pružanje potrebnih informacija. Drugi alati za izračun mogu se koristiti ako ispunjavaju minimalne kriterije utvrđene zajedničkim okvirom EU-a „Level(s)" (verzija od 4.6.2021.: https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents), see indicator 1.2 user manual.

▼B

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Utvrđena potrošnja vode za uređaje za vodu navedene u nastavku, ako su ugrađeni, osim u stanovima u stambenim zgradama, potvrđuje se tehničkim specifikacijama proizvoda, certifikacijom zgrade ili postojećom deklaracijom proizvoda u Uniji u skladu s tehničkim specifikacijama utvrđenima u Dodatku E ovom Prilogu: (a) protok vode kroz slavine umivaonika i kuhinjske slavine iznosi najviše 6 litara/minuti; (b) maksimalni protok vode kroz tuševe iznosi 8 litara/minuti; (c) za zahode, uključujući zahodske komplete, školjke i vodokotliće, puna količina vode za ispiranje iznosi najviše 6 litara, a najveća prosječna količina vode za ispiranje je 3,5 litara; (d) maksimalna potrošnja vode u pisoarima iznosi 2 litre/po školjci/po satu. U pisoarima s ispiranjem maksimalna puna količina vode za ispiranje iznosi 1 litru. Da bi se izbjegli učinci gradilišta, djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([323]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja. Projektiranjem zgrada i tehnikama izgradnje podupire se kružnost te se osobito pokazuje, s obzirom na normu ISO 20887 ([324]) ili druge norme za procjenu mogućnosti rastavljanja ili prilagodljivosti zgrada, način na koji su zgrade projektirane tako da budu resursno učinkovitije, prilagodljive i fleksibilne te da se mogu rastaviti kako bi se omogućili ponovna uporaba i recikliranje.

([323]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([324]) ISO 20887:2020, Održivost zgrada i građevinskih radova. Projektiranje za rastavljanje i prilagodljivost. Načela, zahtjevi i smjernice (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Komponente zgrade i materijali upotrijebljeni pri građenju u skladu su s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Nakon ispitivanja u skladu s uvjetima iz Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006, komponente zgrade i materijali upotrijebljeni pri građenju s kojima stanari mogu doći u dodir ([325]) emitiraju manje od 0,06 mg formaldehida po m^3 zraka ispitne komore, a nakon ispitivanja u skladu s normom CEN/EN 16516 ([326]) ili normom ISO 16000-3:2011 ([327]) ili drugim usporedivim standardiziranim uvjetima ispitivanja i metodama određivanja, manje od 0,001 mg karcinogenih hlapljivih organskih spojeva kategorije 1.A i 1.B po m^3 zraka ispitne komore ([328]). Ako se nova građevina nalazi na potencijalno onečišćenoj lokaciji (*brownfield*), provodi se postupak provjere prisutnosti potencijalnih onečišćivača, na primjer u skladu s normom ISO 18400 ([329]). Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova ili radova održavanja.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu. Nova građevina nije izgrađena na jednom od sljedećih područja: (a) obradivom i poljoprivrednom zemljištu s umjerenom do visokom razinom plodnosti tla i podzemne bioraznolikosti, kako je navedeno u istraživanju EU LUCAS ([330]); (b) nekorištenom zemljištu priznate visoke vrijednosti bioraznolikosti i zemljištu koje služi kao stanište ugroženih vrsta (flore i faune) uvrštenih na europski crveni popis ([331]) ili Crveni popis IUCN-a ([332]); (c) zemljištu koje odgovara definiciji šume u nacionalnom pravu koja se koristi u nacionalnom inventaru stakleničkih plinova ili, ako ona ne postoji, FAO-ovoj definiciji šume ([333]).

7.2. **Obnova postojećih zgrada**

Opis djelatnosti

Gradnja građevina niskogradnje ili pripremni radovi na gradilištu.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F41 i F43 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([325]) Odnosi se na boje i lakove, stropne pločice, podne obloge, uključujući pripadajuća ljepila i sredstva za brtvljenje, unutarnju izolaciju i unutarnju površinsku obradu, kao što su sredstva za uklanjanje vlage i plijesni.

([326]) CEN/TS 16516: 2013., Građevni proizvodi – Procjena ispuštanja opasnih tvari – Određivanje emisija u zrak u zatvorenom prostoru.

([327]) ISO 16000-3:2011, Zrak u zatvorenom prostoru – 3. dio: Određivanje formaldehida i drugih karbonilnih spojeva u zraku u zatvorenom prostoru i zraku ispitne komore – Metoda aktivnog uzorkovanja (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/51812.html).

([328]) Granične vrijednosti emisija za karcinogene hlapive organske spojeve odnose se na 28-dnevno razdoblje ispitivanja.

([329]) Serija ISO 18400. Kvaliteta tla – Uzorkovanje

([330]) JRC ESDCA, LUCAS: Land Use and Coverage Area frame Survey (Istraživanje o korištenju zemljišta i pokrivenosti) (verzija od 4.6.2021.: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas

([331]) IUCN, *IUCN-ov europski crveni popis ugroženih vrsta (verzija od 4.6.2021.:* https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species).

([332]) IUCN, *IUCN-ov crveni popis ugroženih vrsta (verzija od 4.6.2021.:* https://www.iucnredlist.org).

([333]) Zemljište površine veće od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. Ne odnosi se na zemljište koje se uglavnom koristi u poljoprivredne ili urbane svrhe, FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena	
Obnova zgrada u skladu je s primjenjivim zahtjevima za veću rekonstrukciju ([334]). Alternativno, može rezultirati smanjenjem potrošnje primarne energije od najmanje 30 % ([335]).	
Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Utvrđena potrošnja vode za uređaje za vodu navedene u nastavku, ako su ugrađeni tijekom rekonstrukcije, osim rekonstrukcije u stanovima u stambenim zgradama, potvrđuje se tehničkim specifikacijama proizvoda, certifikacijom zgrade ili postojećom deklaracijom proizvoda u Uniji u skladu s tehničkim specifikacijama utvrđenima u Dodatku E ovom Prilogu: (a) protok vode kroz slavine umivaonika i kuhinjske slavine iznosi najviše 6 litara/minuti; (b) maksimalni protok vode kroz tuševe iznosi 8 litara/minuti; (c) za zahode, uključujući zahodske komplete, školjke i vodokotliće, puna količina vode za ispiranje iznosi najviše 6 litara, a najveća prosječna količina vode za ispiranje je 3,5 litara; (d) maksimalna potrošnja vode u pisoarima iznosi 2 litre/po školjci/po satu. U pisoarima s ispiranjem maksimalna puna količina vode za ispiranje iznosi 1 litru.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([336]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja. Projektiranjem zgrada i tehnikama izgradnje podupire se kružnost te se osobito pokazuje, s obzirom na normu ISO 20887 ([337]) ili druge norme za procjenu mogućnosti rastavljanja ili prilagodljivosti zgrada, način na koji su zgrade projektirane tako da budu resursno učinkovitije, prilagodljive i fleksibilne te da se mogu rastaviti kako bi se omogućili ponovna uporaba i recikliranje.

([334]) Kako je „veća rekonstrukcija” utvrđena u primjenjivim nacionalnim i regionalnim propisima o građenju kojima se prenosi Direktiva 2010/31/EU. Energetska svojstva zgrade ili rekonstruiranog dijela dograđenog tako da ispunjava troškovno optimalne minimalne zahtjeve energetske učinkovitosti u skladu s odgovarajućom direktivom.

([335]) Početna potrošnja primarne energije i procijenjeno poboljšanje temelje se na detaljnom ispitivanju zgrade, energetskom pregledu koji je proveo akreditirani neovisni stručnjak ili kojoj drugoj transparentnoj i razmjernoj metodi potvrđenoj energetskim certifikatom. Poboljšanje od 30 % rezultat je stvarnog smanjenja potrošnje primarne energije (pri čemu se ne uzimaju u obzir smanjenja neto potrošnje primarne energije iz obnovljivih izvora) i može se postići raznim mjerama u roku od najviše tri godine.

([336]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([337]) ISO 20887:2020, Održivost zgrada i građevinskih radova. Projektiranje za rastavljanje i prilagodljivost. Načela, zahtjevi i smjernice (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Komponente zgrade i materijali upotrijebljeni pri građenju u skladu su s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Nakon ispitivanja u skladu s uvjetima iz Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006, komponente zgrade i materijali upotrijebljeni pri rekonstrukciji s kojima stanari mogu doći u dodir ([338]) emitiraju manje od 0,06 mg formaldehida po m^3 zraka ispitne komore, a nakon ispitivanja u skladu s normom CEN/EN 16516 ili normom ISO 16000-3:2011 ([339]) ili drugim usporedivim standardiziranim uvjetima ispitivanja i metodama određivanja, manje od 0,001 mg karcinogenih hlapljivih organskih spojeva kategorije 1.A i 1.B po m^3 zraka ispitne komore ([340]). Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova ili radova održavanja.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo.

7.3. **Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetsku učinkovitost**

Opis djelatnosti

Pojedinačne mjere obnove koje se sastoje od ugradnje, održavanja ili popravka opreme za energetsku učinkovitost.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22 i C33.12 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost se obavlja provedbom jedne od sljedećih pojedinačnih mjera pod uvjetom da su u skladu s minimalnim zahtjevima utvrđenima za pojedinačne komponente i sustave u primjenjivim nacionalnim mjerama kojima se provodi Direktiva 2010/31/EU i, ako je primjenjivo, da su svrstani u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe:

([338]) Odnosi se na boje i lakove, stropne pločice, podne obloge, uključujući povezana ljepila i sredstva za brtvljenje, unutarnju izolaciju i unutarnju površinsku obradu (kao što su sredstva za uklanjanje vlage i plijesni)

([339]) ISO 16000-3:2011, Zrak u zatvorenom prostoru – 3. dio: Određivanje formaldehida i drugih karbonilnih spojeva u zraku u zatvorenom prostoru i zraku ispitne komore – Metoda aktivnog uzorkovanja (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/51812.html).

([340]) Granične vrijednosti emisija za karcinogene hlapive organske spojeve odnose se na 28-dnevno razdoblje ispitivanja.

▼B

(a) dodavanje izolacije postojećim komponentama ovojnice, kao što su vanjski zidovi (uključujući zelene zidove), krovovi (uključujući zelene krovove), tavani, podrumi i prizemlja (uključujući mjere kojima se osigurava nepropusnost zraka, mjere za smanjenje učinaka toplinskih mostova i skele) te proizvode za primjenu izolacije na ovojnicu zgrade (uključujući mehaničke držače i ljepila);

(b) zamjena postojećih prozora novim energetski učinkovitim prozorima;

(c) zamjena postojećih vanjskih vrata novim energetski učinkovitim vratima;

(d) ugradnja i zamjena energetski učinkovitih izvora svjetlosti;

(e) ugradnja, zamjena, održavanje i popravak sustava grijanja, ventilacije i klimatizacije (HVAC) i sustava za grijanje vode, uključujući uređaje povezane s uslugama centraliziranog grijanja, primjenom visokoučinkovitih tehnologija;

(f) ugradnja kuhinjskih i sanitarnih uređaja s niskom potrošnjom vode i energije koji su u skladu s tehničkim specifikacijama iz Dodatka E ovom Prilogu, te koji u slučaju različitih tuševa, miješalica, priključaka za tuš i slavina imaju maksimalan protok vode do 6 l/minuti, što je potvrđeno postojećom deklaracijom na tržištu Unije.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Komponente zgrade i materijali u skladu su s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Ako se postojećoj ovojnici zgrade doda toplinska izolacija, obavlja se pregled zgrade u skladu s nacionalnim pravom koji provodi nadležni stručnjak obučen za ispitivanje azbesta. Svako uklanjanje izolacije koja sadrži ili bi mogla sadržavati azbest, lomljenje, mehaničko bušenje, zavrtanje ili uklanjanje izolacijskih ploča, pločica i drugih materijala koji sadrže azbest provodi primjereno osposobljeno osoblje uz zdravstveni nadzor prije, tijekom i nakon radova u skladu s nacionalnim pravom.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

7.4. **Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima povezanima sa zgradama)**

Opis djelatnosti

Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima povezanima sa zgradama).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 ili C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Postavljanje, održavanje ili popravak stanica za punjenje električnih vozila.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

7.5. **Postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada**

Opis djelatnosti

Postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 i C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost se obavlja provedbom jedne od sljedećih pojedinačnih mjera:

(a) ugradnja, održavanje i popravak prostornih termostata, pametnih termostata i senzorskih uređaja, uključujući senzore pokreta i dnevnog svjetla;

(b) ugradnja, održavanje i popravak sustava automatizacije i kontrole zgrada, sustava upravljanja energijom u zgradama (BEMS), sustava kontrole rasvjete i sustava upravljanja energijom (EMS);

▼B

(c) ugradnja, održavanje i popravak pametnih brojila za plin, grijanje, hlađenje i električnu energiju;

(d) ugradnja, održavanje i popravak fasadnih i krovnih elemenata s funkcijom zaštite od sunčeve svjetlosti ili kontrole njezina propuštanja, uključujući one koji podržavaju rast vegetacije.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

7.6. **Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora**

Opis djelatnosti

Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora na licu mjesta.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 ili C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Djelatnost se obavlja provedbom jedne od sljedećih pojedinačnih mjera, ako se provode na licu mjesta u okviru tehničkih sustava zgrade:

(a) postavljanja, održavanja i popravka solarnih fotonaponskih sustava i pomoćne tehničke opreme;

(b) postavljanja, održavanja i popravka solarnih ploča za toplu vodu i pomoćne tehničke opreme;

(c) postavljanja, održavanja, popravka i nadogradnje toplinskih pumpi koje pridonose postizanju ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 i pomoćne tehničke opreme;

(d) postavljanja, održavanja i popravka vjetroturbina i pomoćne tehničke opreme;

▼B

(e) postavljanja, održavanja i popravka solarnih kolektora za grijanje zraka i pomoćne tehničke opreme;

(f) postavljanja, održavanja i popravka uređaja za pohranu toplinske ili električne energije i pomoćne tehničke opreme;

(g) postavljanja, održavanja i popravka visokoučinkovitog mikrokogeneracijskog postrojenja;

(h) postavljanja, održavanja i popravka izmjenjivača topline/sustava za povrat topline.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

7.7. **Kupnja i vlasništvo nad zgradama**

Opis djelatnosti

Kupnja nekretnina i izvršavanje prava vlasništva nad tim nekretninama.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE L68 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Zgrade izgrađene prije 31. prosinca 2020. imaju energetski certifikat razreda A. Alternativno, zgrada je u kategoriji 15 % energetski najučinkovitijih zgrada na nacionalnoj ili regionalnoj ljestvici u smislu operativne potrebe za primarnom energijom, potvrđeno odgovarajućim dokazom, pri čemu je učinkovitost relevantne zgrade usporediva s učinkovitošću zgrada na nacionalnoj ili regionalnoj ljestvici izgrađenih prije 31. prosinca 2020. i pri čemu treba razlikovati barem stambene od nestambenih zgrada.

2. Zgrade izgrađene nakon 31. prosinca 2020. ispunjavaju kriterije iz odjeljka 7.1. ovog Priloga koji su relevantni u trenutku kupnje.

3. Ako je zgrada velika nestambena zgrada (s efektivnom nazivnom snagom za sustave grijanja, sustave kombiniranog grijanja i ventilacije prostora, sustave klimatizacije ili kombinirane sustave klimatizacije i ventilacije većom od 290 kW), njome se učinkovito upravlja praćenjem i procjenom energetske učinkovitosti ([341]).

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.

([341]) To se može dokazati, na primjer, postojanjem ugovora o energetskom učinku ili sustava automatizacije i kontrole zgrade u skladu s člankom 14. stavkom 4. i člankom 15. stavkom 4. Direktive 2010/31/EU.

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

8. INFORMACIJE I KOMUNIKACIJA

8.1. **Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima**

Opis djelatnosti

Pohranjivanje, rukovanje, upravljanje, kretanje, kontrola, prikaz, prespajanje, razmjena, prijenos ili obrada podataka putem podatkovnih centara ([342]), uključujući računalstvo na rubu mreže.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE J63.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije prijelazna je djelatnost iz članka 10. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([342]) Podatkovni centri uključuju sljedeću opremu: IKT opremu i usluge, hlađenje, napajanje podatkovnog centra, uređaje podatkovnog centra za distribuciju električne energije, zgradu podatkovnog centra, sustave praćenja.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Pri obavljanju djelatnosti provode se svi relevantni postupci navedeni kao „očekivani postupci” u najnovijoj verziji Europskog kodeksa ponašanja za energetsku učinkovitost podatkovnih centara ([343]) ili u dokumentu CEN-CENELEC-a CLC TR50600-99-1 „Sredstva i infrastrukture podatkovnih centara – dio 99-1: Preporučeni postupci upravljanja energijom” ([344]).

Provedbu tih postupaka provjerava neovisna treća strana, a revizija se provodi najmanje svake tri godine.

2. Ako se očekivani postupak ne smatra relevantnim zbog fizičkih, logističkih, planskih ili drugih ograničenja, objašnjava se zašto taj očekivani postupak nije primjenjiv ili praktičan. Drugi najbolji postupci iz Europskog kodeksa ponašanja za energetsku učinkovitost podatkovnih centara ili drugih jednakovrijednih izvora mogu se smatrati izravnim zamjenama ako rezultiraju sličnim uštedama energije.

3. Potencijal globalnog zagrijavanja rashladnih sredstava koja se koriste u sustavu za hlađenje podatkovnog centra ne prelazi 675.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Oprema koja se koristi ispunjava zahtjeve iz Direktive 2009/125/EZ za poslužitelje i proizvode za pohranu podataka. Korištena oprema ne sadržava tvari čija je uporaba ograničena navedene u Prilogu II. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([345]), osim ako vrijednosti masene koncentracije u homogenim materijalima ne prelaze najveće vrijednosti navedene u tom Prilogu. Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna uporaba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na kraju vijeka trajanja opreme provode se postupci njezine pripreme za ponovnu uporabu, oporabu ili recikliranje ili pravilnu obradu, uključujući uklanjanje svih tekućina i selektivnu obradu u skladu s Prilogom VII. Direktivi 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([346]).
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

([343]) Najnovija verzija Europskog kodeksa ponašanja za energetsku učinkovitost podatkovnih centara je verzija objavljena na internetskim stranicama Europske platforme za energetsku učinkovitost (E3P) Zajedničkog istraživačkog centra, https://e3p.jrc.ec.europa.eu/communities/data-centres-code-conduct, uz prijelazno razdoblje od šest mjeseci od datuma njezine objave (verzija iz 2021. dostupna je na https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-cen tre-energy-efficiency).

([344]) Objavili Europski odbor za normizaciju (CEN) i Europski odbor za elektrotehničku normizaciju (CENELEC) 1. srpnja 2019., (verzija od 4.6.2021.: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:110:508227404055501::::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:1258297,65095,25).

([345]) Direktiva 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 174, 1.7.2011., str. 88.).

([346]) Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 197, 24.7.2012., str. 38.).

▼B

8.2. **Rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova temeljena na podacima**

Opis djelatnosti

Razvoj ili primjena rješenja IKT-a čiji je cilj prikupljanje, prijenos i pohrana podataka te njihovo modeliranje i primjena ako se te djelatnosti uglavnom odnose na pružanje podataka i analiza kojima se omogućuje smanjenje emisija stakleničkih plinova. Takva rješenja IKT-a mogu, među ostalim, uključivati primjenu decentraliziranih tehnologija (tj. tehnologije decentraliziranog vođenja evidencije transakcija), internet stvari, tehnologiju 5G i umjetnu inteligenciju. Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito J61, J62 i J63.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Rješenja IKT-a uglavnom se primjenjuju za pružanje podataka i analiza kojima se omogućuje smanjenje emisija stakleničkih plinova.

2. Ako je na tržištu već dostupno alternativno rješenje ili tehnologija, rješenja IKT-a pokazuju znatne uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu u usporedbi s najučinkovitijom alternativnom tehnologijom ili rješenjem.

Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu i neto emisije izračunavaju se u skladu s Preporukom 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ETSI ES 203 199 ([347]), ISO 14067:2018 ([348]) ili ISO 14064-2:2019 ([349]).

Kvantificirana smanjenja emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana, koja transparentno provjerava jesu li pri utvrđivanju vrijednosti primijenjeni kriteriji iz norme, uključujući kriterije za kritičko preispitivanje.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Korištena oprema s skladu je sa zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2009/125/EZ za poslužitelje i proizvode za pohranu podataka. Korištena oprema ne sadržava ograničene tvari navedene u Prilogu II. Direktivi 2011/65/EU, osim ako vrijednosti masenih koncentracija u homogenim materijalima ne premašuju one navedene u tom Prilogu.

([347]) ETSI ES 203 199, Environmental Engineering (EE); Methodology for environmental Life Cycle Assessment (LCA) of Information and Communication Technology (ICT) goods, networks and services (Okolišno inženjerstvo; Metodologija za procjenu utjecaja na okoliš životnog ciklusa robe, mreža i usluga informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) (verzija od 4.6.2021.: https://www.etsi.org/deliver/etsi_es/203100_203199/203199/01.03.00_50/es_203199v010300m.pdf). Norma ETSI ES 203 199 odgovara normi ITU–T L.1410.

([348]) Norma ISO 14067:2018, Staklenički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([349]) Norma ISO 14064-2:2019, Staklenički plinovi – 2. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini projekta za kvantificiranje, praćenje i izvješćivanje o smanjivanju emisija ili povećanju uklanjanja stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66454.html).

▼B

	Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna uporaba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na kraju vijeka trajanja opreme provode se postupci njezine pripreme za ponovnu uporabu, oporabu ili recikliranje ili pravilnu obradu, uključujući uklanjanje svih tekućina i selektivnu obradu u skladu s Prilogom VII. Direktivi 2012/19/EU.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

9. STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI

9.1. **Istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom**

Opis djelatnosti

Istraživanje, primijenjeno istraživanje i eksperimentalni razvoj rješenja, procesa, tehnologija, poslovnih modela i drugih proizvoda namijenjenih za smanjenje, izbjegavanje ili uklanjanje emisija stakleničkih plinova čiji je kapacitet za smanjenje, izbjegavanje ili uklanjanje emisija stakleničkih plinova u ciljanim ekonomskim djelatnostima dokazan barem u relevantnom okruženju, što odgovara barem razini tehnološke spremnosti 6 ([350]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito M71.1.2 i M72.1, ili oznake NACE iz drugih odjeljaka ovog Priloga za istraživanje koje je sastavni dio ekonomskih djelatnosti za koje su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere, u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Obavljanje djelatnosti podrazumijeva istraživanje, razvoj ili inovativna rješenja za tehnologije, proizvode ili druga rješenja namijenjena za jednu ili više ekonomskih djelatnosti za koje su kriteriji tehničke provjere utvrđeni u ovom Prilogu.

2. Rezultati istraživanja, razvoja i inovacija omogućuju da jedna ili više tih ekonomskih djelatnosti ispuni određene kriterije znatnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena, istovremeno poštujući relevantne kriterije nenanošenja bitne štete drugim okolišnim ciljevima.

([350]) U skladu s Prilogom G Općih priloga PROGRAMU RADA U OKVIRU PROGRAMA OBZOR 2020. za razdoblje od 2016. do 2017., str. 29. (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/wp/2016-2017/annexes/h2020-wp1617-annex-ga_en.pdf).

▼B

3. Obavljanjem ekonomske djelatnosti tržištu se nastoji ponuditi novo rješenje boljih performansi u pogledu emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu od najboljih komercijalno dostupnih tehnologija koje se temelje na javnim ili tržišnim informacijama. Primjenom tehnologija, proizvoda ili drugih rješenja koja se istražuju smanjuju se ukupne neto emisije stakleničkih plinova u njihovu cijelom životnom ciklusu.

4. Ako tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje je rezultat istraživanja, razvoja ili inovacija već omogućuje da djelatnost ili nekoliko djelatnosti iz ovog Priloga ispuni kriterije tehničke provjere iz primjenjivog odjeljka ovog Priloga ili ako ta tehnologija, proizvod ili drugo rješenje djelatnosti ili djelatnostima koje se smatraju omogućujućima ili prijelaznima već omogućuje da ispune kriterije iz točke 5. odnosno 6., smatra se da je djelatnost istraživanja, razvoja i inovacija usmjerena na razvoj tehnologija, proizvoda ili drugih rješenja s jednakim ili nižim emisijama s novim znatnim prednostima, kao što su niži troškovi.

5. Ako je djelatnost istraživanja namijenjena za jednu ili više ekonomskih djelatnosti koje se smatraju omogućujućim djelatnostima u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom i. Uredbe (EU) 2020/852 za koje su kriteriji tehničke provjere utvrđeni u ovom Prilogu, rezultat istraživanja su inovativne tehnologije, procesi ili proizvodi koji tim omogućujućim djelatnostima i djelatnostima kojima u konačnici omogućuju da znatno smanje svoje emisije stakleničkih plinova ili da znatno poboljšaju svoju tehnološku i ekonomsku održivost kako bi se olakšalo njihovo širenje.

6. Ako je djelatnost istraživanja namijenjena za jednu ili više ekonomskih djelatnosti koje se smatraju prijelaznim djelatnostima u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe (EU) 2020/852 za koje su kriteriji tehničke provjere utvrđeni u ovom Prilogu, tehnologije, proizvodi ili druga rješenja koja su rezultat istraživanja omogućuju da se ciljane djelatnosti obavljaju uz znatno niže emisije u usporedbi s kriterijima tehničke provjere za znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena koji su utvrđeni u ovom Prilogu.

Ako je djelatnost istraživanja namijenjena za jednu ili više ekonomskih djelatnosti iz odjeljaka 3.7., 3.8., 3.9., 3.11., 3.12., 3.13., 3.14. i 3.16. ovog Priloga, tehnologije, proizvodi ili druga rješenja omogućuju da se ciljane aktivnosti obavljaju uz znatno niže emisije stakleničkih plinova, pri čemu je cilj smanjenje emisija za 30 % u odnosu na referentnu vrijednost ili vrijednosti u okviru sustava EU ETS ([351]) ili su namijenjeni za općeprihvaćene relevantne niskougljične tehnologije ili procese u tim sektorima, osobito za elektrifikaciju, grijanje i hlađenje, za vodik kao gorivo ili sirovinu, skladištenje uhvaćenog ugljika, skladištenje i korištenje ugljika, biomasu kao gorivo ili sirovinu, ako biomasa ispunjava relevantne zahtjeve iz odjeljaka 4.8., 4.20. i 4.24. ovog Priloga.

7. Ako tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koji su rezultat istraživanja, razvoja ili inovacija imaju razinu tehnološke spremnosti 6 ili 7, subjekt koji provodi istraživanja ocjenjuje emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu na jednostavniji način. Taj subjekt može, ovisno o slučaju, dokazati jedno od sljedećeg:

(a) za tehnologiju, proizvod ili drugo rješenje ima patent koji nije stariji više od 10 godina, u kojem su navedene informacije o njihovu potencijalu za smanjenje emisija stakleničkih plinova;

(b) ima dozvolu nadležnog tijela za rad na demonstracijskoj lokaciji za inovativnu tehnologiju, proizvod ili drugo rješenje za vrijeme demonstracijskog projekta, u kojoj su navedene informacije o njihovu potencijalu za smanjenje emisija stakleničkih plinova.

Ako tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koji su rezultat istraživanja, razvoja ili inovacija imaju razinu tehnološke spremnosti 8 ili višu, emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se u skladu s Preporukom 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([352]) ili ISO 14064-1:2018 ([353]), što provjerava neovisna treća strana.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje u skladu su s kriterijima iz Dodatka A ovom Prilogu.

([351]) Odražava prosječnu vrijednost 10 % najučinkovitijih postrojenja 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2/t), kako je navedeno u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/447.

([352]) Norma ISO 14067:2018, Stakleнički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([353]) ISO 14064-1:2018, Stakleнički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html.)

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje za dobro stanje ili dobar ekološki potencijal vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode, ili dobro stanje okoliša morskih voda.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje za ciljeve kružnog gospodarstva, vodeći računa o potencijalnoj bitnoj šteti iz članka 17. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2020/852.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje za znatno povećanje emisija onečišćivača u zrak, vodu ili tlo.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje za dobro stanje ili otpornost ekosustava ili stanje očuvanosti staništa i vrsta, uključujući one koji su od interesa za Uniju.

9.2. **Istraživanje, razvoj i inovacije za ekstrakciju CO_2 izravno iz zraka**

Opis djelatnosti

Istraživanje, primijenjeno istraživanje i eksperimentalni razvoj rješenja, procesa, tehnologija, poslovnih modela i drugih proizvoda namijenjenih za ekstrakciju CO_2 izravno iz zraka.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito M71.1.2 i M72.1 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

1. Obavljanje djelatnosti podrazumijeva istraživanje, razvoj ili inovativna rješenja za tehnologije, proizvode ili druga rješenja za ekstrakciju CO_2 izravno iz zraka.

2. Nakon komercijalizacije, primjena tehnologija, proizvoda ili drugih rješenja koja se istražuju za ekstrakciju CO_2 izravno iz zraka ima potencijala za smanjenje ukupnih neto emisija stakleničkih plinova.

3. Ako tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koji su rezultat istraživanja, razvoja ili inovacija imaju razinu tehnološke spremnosti 1 do 7, subjekt koji provodi istraživanja ocjenjuje emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu na jednostavniji način. Taj subjekt može, ovisno o slučaju, dokazati jedno od sljedećeg:

▼B

(a) za tehnologiju, proizvod ili drugo rješenje ima patent koji nije stariji više od 10 godina, u kojem su navedene informacije o njihovu potencijalu za smanjenje emisija stakleničkih plinova;

(b) ima dozvolu nadležnog tijela za rad na demonstracijskoj lokaciji za inovativnu tehnologiju, proizvod ili drugo rješenje za vrijeme demonstracijskog projekta, u kojoj su navedene informacije o njihovu potencijalu za smanjenje emisija stakleničkih plinova.

Ako tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koji su rezultat istraživanja, razvoja ili inovacija imaju razinu tehnološke spremnosti 8 ili višu, emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se u skladu s Preporukom 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([354]) ili ISO 14064-1:2018 ([355]), što provjerava neovisna treća strana.

Nenanošenje bitne štete

(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje u skladu su s kriterijima iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje za dobro stanje ili dobar ekološki potencijal vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode, ili dobro stanje okoliša morskih voda.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje za ciljeve kružnog gospodarstva, vodeći računa o potencijalnoj bitnoj šteti iz članka 17. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2020/852.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje za znatno povećanje emisija onečišćivača u zrak, vodu ili tlo.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje za dobro stanje ili otpornost ekosustava ili stanje očuvanosti staništa i vrsta, uključujući one koji su od interesa za Uniju.

9.3. **Stručne usluge povezane s energetskom učinkovitosti zgrada**

Opis djelatnosti

Stručne usluge povezane s energetskom učinkovitosti zgrada.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE M71 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([354]) Norma ISO 14067:2018, Stakleničkі plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([355]) ISO 14064-1:2018, Stakleničkі plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 10. stavka 1. točke (i) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena	
Djelatnost obuhvaća jedno od sljedećeg: (a) tehnička savjetovanja (savjetovanja o energiji, energetske simulacije, vođenja projekata, izrada ugovora o energetskom učinku, posebno osposobljavanje) povezana s poboljšanjem energetskih svojstava zgrada; (b) akreditirane energetske preglede i procjene svojstava zgrada; (c) usluge gospodarenja energijom; (d) ugovore o energetskom učinku; (e) energetske usluge koje pružaju poduzeća za energetske usluge.	
Nenanošenje bitne štete	
(2) Prilagodba klimatskim promjenama	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka A ovom Prilogu.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

▼B

Dodatak A

GENERIČKI KRITERIJI NENANOŠENJA BITNE ŠTETE PRILAGODBI KLIMATSKIM PROMJENAMA

I. **Kriteriji**

Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u odjeljku II. ovog Dodatka na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz odjeljka II. ovog Dodatka mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz odjeljka II. ovog Dodatka, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([1]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

Klimatske projekcije i procjena utjecaja temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najnovija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([2]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([3]) ili uz naknadu.

Subjekti koji obavljaju postojeće i nove djelatnosti za koje je potrebna fizička imovina primjenjuju fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”), u razdoblju do pet godina, kojima se smanjuju najvažniji utvrđeni fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost i u skladu s time se izrađuje plan prilagodbe za primjenu tih rješenja.

Subjekti koji obavljaju nove i postojeće djelatnosti za koje je potrebna novoizgrađena fizička imovina rješenja za prilagodbu kojima se smanjuju najvažniji utvrđeni fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost uvode u vrijeme projektiranja i građenja i imaju ih uvedena prije početka poslovanja.

Uvedena rješenja za prilagodbu ne utječu nepovoljno na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike, u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim strategijama i planovima za prilagodbu i koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([4]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([5]).

([1]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([2]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([3]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([4]) Prirodna rješenja definirana su kao rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava. (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs).

([5]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

II. **Klasifikacija opasnosti koje donose klimatske promjene** ([6])

	Temperatura	Vjetar	Voda	Čvrsta masa
Kronični	Promjene temperature (zrak, slatka voda, morska voda)	Promjene tokova vjetra	Promjene u obrascima i vrsti oborina (kiša, tuča, snijeg/led)	Erozija obale
	Temperaturni stres		Varijabilnost oborina ili hidrološka varijabilnost	Degradacija tla
	Varijabilnost temperature		Zakiseljavanje oceana	Erozija tla
	Otapanje vječnog leda		Prodor slane vode	Soliflukcija
			Podizanje razine mora	
			Nestašica vode	
Akutni	Toplinski val	Ciklon, uragan, tajfun	Suša	Lavina
	Hladni val/mraz	Oluja (uključujući mećave, olujne vjetrove s prašinom i pješčane oluje)	Jake oborine (kiša, tuča, snijeg/led)	Odron tla
	Šumski požar	Tornado	Poplave (obalne, riječne, oborinske, podzemnih voda)	Slijeganje tla
			Izljev ledenjačkih jezera	

([6]) Popis opasnosti koje donose klimatske promjene u ovoj tablici nije iscrpan i tek je indikativni popis najraširenijih opasnosti koje bi minimalno trebalo uzeti u obzir pri procjeni klimatskih rizika i osjetljivosti.

▼B

Dodatak B

GENERIČKI KRITERIJI NENANOŠENJA BITNE ŠTETE ODRŽIVOM KORIŠTENJU I ZAŠTITI VODNIH I MORSKIH RESURSA

Utvrđuju se i ublažavaju rizici degradacije okoliša koji se odnose na očuvanje kvalitete vode i izbjegavanje nestašice vode kako bi se postiglo dobro stanje vode i dobar ekološki potencijal, kako je definirano u članku 2. točkama 22. i 23. Uredba (EU) 2020/852, u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([1]), i na temelju toga se za potencijalno izložena vodna tijela u suradnji s relevantnim dionicima izrađuje plan korištenja i zaštite voda.

Ako se provodi procjena utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), koja uključuje procjenu utjecaja na vodu u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, nije potrebna dodatna procjena utjecaja na vodu pod uvjetom da su utvrđeni rizici uzimaju u obzir.

►M2 Djelatnost ne ometa postizanje dobrog stanja okoliša morskih voda i ne pogoršava morske vode koje su već u dobrom stanju okoliša kako je definirano u članku 3. stavku 5. Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), ([4]), uzimajući u obzir Odluku Komisije (EU) 2017/848 ([5]) u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore. ◄

([1]) Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).
Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima se nastoje ostvariti isti ciljevi dobrog stanja vode i dobrog ekološkog potencijala primjenom ekvivalentnih postupovnih ili materijalnih pravila, u suradnji s relevantnim dionicima izrađuje se plan korištenja i zaštite voda na temelju kojeg se (1) provodi procjena utjecaja djelatnosti na utvrđeno stanje ili ekološki potencijal potencijalno izloženih vodnih tijela i (2) izbjegava pogoršanje dobrog stanja ili ekološkog potencijala ili, ako to nije moguće, (3) obrazlaže se nepostojanjem boljih alternativnih rješenja za okoliš, koja nisu nerazmjerno skupa ili tehnički neizvediva, i poduzimaju se svi praktični koraci za ublažavanje nepovoljnih učinaka na stanje vodnih tijela.

([2]) Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).

([3]) Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

([4]) Definicijom iz članka 3. točke 5. Direktive 2008/56/EZ konkretno je predviđeno da se dobro stanje okoliša utvrđuje na temelju kvalitativnih deskriptora iz Priloga I. toj direktivi.

([5]) Odluka Komisije (EU) 2017/848 od 17. svibnja 2017. o utvrđivanju kriterija i metodoloških standarda za dobro stanje okoliša morskih voda, kao i specifikacija i standardiziranih metoda za praćenje i procjenu te o stavljanju izvan snage Odluke 2010/477/EU (SL L 125, 18.5.2017., str. 43.).

▼B

Dodatak C

GENERIČKI KRITERIJI NENANOŠENJA BITNE ŠTETE SPREČAVANJU I KONTROLI UPORABE I PRISUTNOSTI KEMIKALIJA

Pri obavljanju djelatnosti ne proizvode se, ne stavljaju na tržište niti se koriste:

(a) tvari, zasebno, u smjesama ili u proizvodima, iz priloga I. ili II. Uredbi (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]), osim u slučaju nenamjerno prisutnih onečišćujućih tvari u tragovima;

(b) živa i živini spojevi, njihove smjese i proizvodi kojima je dodana živa, kako su definirani u članku 2. Uredbe (EU) 2017/852 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]);

(c) tvari, zasebno, u smjesama ili u proizvodima, iz priloga I. ili II. Uredbi (EU) br. 1005/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]);

(d) tvari, zasebno, u smjesama ili u proizvodima, iz priloga II. Direktivi 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([4]), osim u slučaju pune usklađenosti s člankom 4. stavkom 1. te direktive;

(e) tvari, zasebno, u smjesama ili u proizvodima, iz priloga XVII. Uredbi (EZ) 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]), osim u slučaju pune usklađenosti s uvjetima iz tog priloga;

►M2 (f) tvari, zasebno, ili u smjesama ili proizvodima, u koncentraciji većoj od 0,1 % masenog udjela (m/m), koje ispunjavaju kriterije iz članka 57. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 i utvrđene su u skladu s člankom 59. stavkom 1. te uredbe na razdoblje od najmanje 18 mjeseci, osim ako subjekti procijene i dokažu da na tržištu nisu dostupne druge primjerene alternativne tvari ni tehnologije i da se tvari upotrebljavaju u kontroliranim uvjetima ([6]). ◄

►M2 ———————— ◄

►M2 Usto, pri obavljanju djelatnosti ne proizvode se, nisu prisutne u konačnom proizvodu niti se stavljaju se na tržište ostale tvari, zasebno, ili u smjesama ili u proizvodima, u koncentraciji većoj od 0,1 % masenog udjela (m/m), koje ispunjavaju kriterije iz Uredbe (EZ) br. 1272/2008 za jedan od razreda opasnosti ili jednu od kategorija opasnosti iz članka 57. Uredbe (EZ) 1907/2006, osim ako subjekti procijene i dokažu da na tržištu nisu dostupne druge primjerene alternativne tvari ni tehnologije i da se tvari upotrebljavaju u kontroliranim uvjetima ([7]). ◄

([1]) Uredba (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 169, 25.6.2019., str. 45.).

([2]) Uredba (EU) 2017/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o živi i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1102/2008 (SL L 137, 24.5.2017., str. 1.).

([3]) Uredba (EU) br. 1005/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (SL L 286, 31.10.2009., str. 1.).

([4]) Direktiva 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi. (SL L 174, 1.7.2011., str. 88.).

([5]) Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ. (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

([6]) Komisija će preispitati izuzeća od zabrane proizvodnje, stavljanja na tržište ili upotrebe tvari iz točke (f) nakon što objavi horizontalna načela za bitnu upotrebu kemikalija.

([7]) Komisija će preispitati izuzeća od zabrane proizvodnje, prisutnosti u konačnom proizvodu ili stavljanja na tržište tvari iz ovog stavka nakon što objavi horizontalna načela za bitnu upotrebu kemikalija.

▼B

Dodatak D

GENERIČKI KRITERIJI NENANOŠENJA BITNE ŠTETE ZAŠTITI I OBNOVI BIORAZNOLIKOSTI I EKOSUSTAVA

Procjena utjecaja na okoliš ili provjera ([1]) provedena je u skladu s Direktivom 2011/92/EU ([2]).

Ako je provedena procjena utjecaja na okoliš, provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere za zaštitu okoliša.

Za lokacije/aktivnosti na osjetljivim područjima sa stajališta biološke raznolikosti ili u blizini tih područja (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, spomenike svjetske baštine UNESCO-a i ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja) provedena je odgovarajuća procjena ([3]), ovisno o slučaju, te se na temelju njezinih zaključaka provode potrebne mjere ublažavanja ([4]).

([1]) Postupak kojim nadležno tijelo utvrđuje treba li za projekte iz Priloga II. Direktivi 2011/92/EU provesti procjena utjecaja na okoliš (kako je navedeno u članku 4. stavku 2. te direktive).

([2]) Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima je propisana provedba procjene utjecaja na okoliš, npr. Referentna norma br. 1 Međunarodne financijske korporacije: Procjena ekoloških i društvenih rizika i upravljanje tim rizicima.

([3]) U skladu s direktivama 2009/147/EZ i 92/43/EEZ. Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima je cilj očuvanje prirodnih staništa i divlje faune i flore i kojima je propisana provedba (1) postupka provjere kojim se utvrđuje je li za neku djelatnost potrebno provesti odgovarajuću procjenu mogućih utjecaja na zaštićena staništa i vrste; (2) takve odgovarajuće procjene ako je provjerom utvrđeno da je potrebna, npr. Referentna norma br. 6 Međunarodne financijske korporacije: očuvanje bioraznolikosti i održivo gospodarenje živim prirodnim resursima.

([4]) Te su mjere utvrđene kako bi se osiguralo da projekt, plan ili djelatnost neće znatno utjecati na ciljeve očuvanja zaštićenog područja.

▼B

Dodatak E

TEHNIČKE SPECIFIKACIJE [1] ZA UREĐAJE ZA VODU

1. Brzina protoka bilježi se pri standardnom referentnom tlaku 3 – 0/+ 0,2 bara ili 0,1 – 0/+ 0,02 za proizvode ograničene na niski tlak.
2. Brzina protoka pri nižem tlaku od 1,5 – 0/+ 0,2 bara iznosi ≥ 60 % maksimalne raspoložive brzine protoka.
3. Za tuševe s miješalicama referentna temperatura iznosi 38 ± 1 °C.
4. Ako protok mora biti manji od 6 l/min, u skladu je s pravilom iz točke 2.
5. Za slavine se primjenjuje postupak opisan u točki 10.2.3. norme EN 200, uz sljedeće iznimke:
   (a) za slavine koje nisu ograničene samo na primjene pri niskom tlaku: tlak od 3 – 0/+ 0,2 bara treba primijeniti na ventile za toplu i hladnu vodu, alternativno;
   (b) za slavine koje su ograničene samo na primjene pri niskom tlaku: tlak od 0,4 – 0/+ 0,02 bara treba primijeniti na ventile za toplu i hladnu vodu i potpuno otvoriti regulator protoka.

[1] Upućivanje na norme EU-a dostupno je na razini EU-a radi ocjene tehničkih specifikacija proizvoda: EN 200 „Sanitarne armature – Pojedinačne i kombinirane slavine za vodoopskrbne sustave tip 1 i tip 2 – Opća tehnička specifikacija”; EN 816 „Sanitarne armature – Ventili s automatskim isključivanjem PN 10”; EN 817 „Sanitarne armature – Mehaničke miješalice (PN 10) – Opće tehničke specifikacije”; EN 1111 „Sanitarne armature – Termostatske miješalice (PN 10) – Opća tehnička specifikacija”; EN 1112 „Sanitarne armature – Priključci za tuš za sanitarne armature za vodoopskrbne sustave tip 1 i tip 2 – Opća tehnička specifikacija”; EN 1113 „Sanitarne armature – Crijeva za tuš za sanitarne armature za vodoopskrbne sustave tipa 1 i tipa 2 – Opća tehnička specifikacija”, uključujući metodu ispitivanja otpornosti crijeva na savijanje; EN 1287 „Sanitarne armature – Niskotlačne termostatske miješalice – Opće tehničke specifikacije”; EN 15091 „Sanitarne armature – Elektroničko otvaranje i zatvaranje sanitarnih armatura”.

▼B

PRILOG II.

Kriteriji tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno pridonosi prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju

1. Šumarstvo

1.1. Pošumljavanje

1.2. Sanacija i obnova šuma, uključujući ponovno pošumljavanje i prirodno pomlađivanje šuma nakon ekstremnog događaja

1.3. Gospodarenje šumama

1.4. Djelatnosti očuvanja šuma

2. Djelatnosti zaštite i obnove okoliša

2.1. Obnova močvarnih područja

3. Prerađivačka industrija

3.1. Proizvodnja tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora

3.2. Proizvodnja opreme za proizvodnju i korištenje vodika

3.3. Proizvodnja niskougljičnih tehnologija za prijevoz

3.4. Proizvodnja baterija

3.5. Proizvodnja opreme za energetsku učinkovitost zgrada

3.6. Proizvodnja drugih niskougljičnih tehnologija

3.7. Proizvodnja cementa

3.8. Proizvodnja aluminija

3.9. Proizvodnja željeza i čelika

3.10. Proizvodnja vodika

3.11. Proizvodnja ugljene čađe

3.12. Proizvodnja kalcinirane sode

3.13. Proizvodnja klora

3.14. Proizvodnja baznih organskih kemikalija

3.15. Proizvodnja bezvodnog amonijaka

3.16. Proizvodnja dušične kiseline

3.17. Proizvodnja plastike u primarnom obliku

4. Energetika

4.1. Proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom

4.2. Proizvodnja električne energije tehnologijom koncentracije solarne energije

▼B

4.3. Proizvodnja električne energije iz energije vjetra

4.4. Proizvodnja električne energije tehnologijama iskorištavanja energije oceana

4.5. Proizvodnja električne energije iz hidroenergije

4.6. Proizvodnja električne energije iz geotermalne energije

4.7. Proizvodnja električne energije iz plinovitih i tekućih nefosilnih goriva iz obnovljivih izvora

4.8. Proizvodnja električne energije iz bioenergije

4.9. Prijenos i distribucija električne energije

4.10. Skladištenje električne energije

4.11. Skladištenje toplinske energije

4.12. Skladištenje vodika

4.13. Proizvodnja bioplina i biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva

4.14. Mreže za prijenos i distribuciju plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova

4.15. Distribucija centraliziranoga grijanja/hlađenja

4.16. Postavljanje i rad električnih toplinskih pumpi

4.17. Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz solarne energije

4.18. Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz geotermalne energije

4.19. Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih i tekućih goriva

4.20. Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz bioenergije

4.21. Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz solarne toplinske energije

4.22. Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz geotermalne energije

4.23. Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih i tekućih nefosilnih goriva iz obnovljivih izvora

4.24. Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz bioenergije

4.25. Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline

4.26. Pretkomercijalne faze naprednih tehnologija za proizvodnju energije iz nuklearnih procesa s minimalnim otpadom iz gorivnog ciklusa

4.27. Izgradnja i siguran rad novih nuklearnih elektrana za proizvodnju električne i/ili toplinske energije, među ostalim za proizvodnju vodika, primjenom najboljih dostupnih tehnologija

4.28. Proizvodnja električne energije iz nuklearne energije u postojećim postrojenjima

4.29. Proizvodnja električne energije iz plinovitih fosilnih goriva

4.30. Visokoučinkovita kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih fosilnih goriva

▼B

4.31. Proizvodnja energije za grijanje/hlađenja iz plinovitih fosilnih goriva u učinkovitom sustavu centraliziranoga grijanja i hlađenja

5. Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanacija okoliša

5.1. Izgradnja, proširenje i rad sustava za skupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom

5.2. Obnova sustava za skupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom

5.3. Izgradnja, proširenje i rad sustava za skupljanje i pročišćavanje otpadnih voda

5.4. Obnova sustava za skupljanje i pročišćavanje otpadnih voda

5.5. Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru

5.6. Anaerobna razgradnja mulja iz uređaja za pročišćivanje otpadnih voda

5.7. Anaerobna razgradnja biootpada

5.8. Kompostiranje biootpada

5.9. Oporaba materijala iz neopasnog otpada

5.10. Hvatanje i iskorištavanje odlagališnog plina

5.11. Transport of CO_2Prijevoz CO2

5.12. Underground permanent geological storage of CO_2Podzemno trajno geološko skladištenje CO2

6. Prijevoz

6.1. Međugradski željeznički prijevoz putnika

6.2. Željeznički prijevoz robe

6.3. Gradski, prigradski i cestovni prijevoz putnika

6.4. Poslovanje uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika

6.5. Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i gospodarskim vozilima

6.6. Usluge cestovnog prijevoza robe

6.7. Prijevoz putnika unutarnjim vodenim putovima

6.8. Prijevoz robe unutarnjim vodenim putovima

6.9. Naknadna prilagodba plovila za prijevoz putnika i robe unutarnjim vodenim putovima

6.10. Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti

6.11. Pomorski i obalni prijevoz putnika

6.12. Naknadna prilagodba plovila za pomorski i obalni prijevoz robe i putnika

6.13. Infrastruktura za osobnu mobilnost, biciklistička logistika

6.14. Infrastruktura za željeznički prijevoz

▼B

6.15. Infrastruktura za cestovni i javni prijevoz

6.16. Infrastruktura za prijevoz vodnim putovima

6.17. Infrastruktura za zračne luke

7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama

7.1. Gradnja novih zgrada

7.2. Obnova postojećih zgrada

7.3. Postavljanje, održavanje i popravak opreme za energetsku učinkovitost

7.4. Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima uz zgrade)

7.5. Postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, regulaciju i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada

7.6. Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora

7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama

8. Informacije i komunikacije

8.1. Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima

8.2. Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima

8.3. Emitiranje programa

9. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti

9.1. Inženjerstvo i s njime povezano tehničko savjetovanje o prilagodbi klimatskim promjenama

9.2. Istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom

10. Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja

10.1. Ostalo osiguranje: preuzimanje rizika klimatskih promjena

10.2. Reosiguranje

11. Obrazovanje

12. Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

12.1. Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem

13. Umjetnost, zabava i rekreacija

13.1. Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti

13.2. Knjižnice, arhivi, muzeji i kulturne djelatnosti

13.3. Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa

Dodatak A: Klasifikacija opasnosti koje donose klimatske promjene

Dodatak B: Generički kriteriji nenanošenja bitne štete održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa

▼B

Dodatak C: Generički kriteriji nenanošenja bitne štete sprečavanju i kontroli uporabe i prisutnosti kemikalija

Dodatak D: Generički kriteriji nenanošenja bitne štete zaštiti i obnovi bioraznolikosti i ekosustava

1. ŠUMARSTVO

1.1. **Pošumljavanje**

Opis djelatnosti

Uspostavljanje šume sadnjom, namjernim sijanjem ili prirodnom obnovom na zemljištu koje je dotad imalo drugu namjenu ili je bilo neiskorišteno. Pošumljavanje podrazumijeva prenamjenu zemljišta iz nešumskog u šumsko u skladu s definicijom pošumljavanja Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda („FAO”) ([1]), pri čemu šuma znači zemljište koje odgovara definiciji šume iz nacionalnog prava ili, ako je nema, FAO-ovoj definiciji šume ([2]). Pošumljavanje se može odnositi na pošumljavanje u prošlosti sve dok se odvija u razdoblju od sadnje stabala do trenutka prenamjene zemljišta u šumsko.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE A2 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006. Djelatnosti su ograničene na NACE II 02.10 – uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu povezane s njima, 02.20 – sječa drva, 02.30 – skupljanje šumskih plodova i proizvoda i 02.40 – pomoćne usluge u šumarstvu.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost na popisu su u Dodatku A ovom Prilogu i utvrđeni su na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

([1]) Uspostavljanje šume sadnjom ili namjernim sijanjem na zemljištu koje je dotad imalo drukčiju namjenu podrazumijeva prenamjenu zemljišta iz nešumskog u šumsko, *FAO-va procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije* (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([2]) Zemljište površine veće od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. Ne odnosi se na zemljište koje se uglavnom koristi u poljoprivredne ili urbane svrhe, *FAO-va procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije* (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([3]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([4]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([5]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([6]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([7]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

([3]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([4]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([5]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([6]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([7]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(a) povećati razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) pridonijeti prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	1. *Plan pošumljavanja i šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument* 1.1. Područje na kojem se obavlja djelatnost obuhvaćeno je planom pošumljavanja u trajanju od najmanje pet godina ili minimalnom razdoblju propisanom nacionalnim pravom, koji je izrađen prije početka obavljanja djelatnosti i kontinuirano se ažurira, sve dok područje ne odgovara definiciji šume iz nacionalnog prava ili, ili, ako je nema, FAO-ovoj definiciji šume. Plan pošumljavanja sadrži sve elemente propisane nacionalnim pravom koji se odnose na procjenu utjecaja pošumljavanja na okoliš. 1.2. U planu pošumljavanja ili, ako ta informacija u planu nedostaje, u nekom drugom dokumentu, dostavljaju se detaljne informacije o sljedećim stavkama: (a) opis područja u skladu s njegovim upisom u zemljišne knjige; (b) priprema lokacije i njezin utjecaj na postojeće zalihe ugljika, uključujući tla i nadzemnu biomasu, kako bi se zaštitilo zemljište s velikim zalihama ugljika ([8]); (c) ciljevi gospodarenja, uključujući najvažnija ograničenja; (d) opće strategije i planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva upravljanja, uključujući očekivane operacije tijekom cijelog ciklusa razvoja šume; (e) definicija konteksta šumskog staništa, uključujući glavne postojeće i predviđene vrste šumskog drveća te njihov opseg i rasprostranjenost; (f) odjeljci, ceste, prava puta i drugi oblici javnog pristupa, fizička obilježja, uključujući plovne putove, područja pod zakonskim i drugim ograničenjima; (g) mjere koje se primjenjuju kako bi se postiglo i održalo dobro stanje šumskih ekosustava; (h) društvena pitanja (uključujući očuvanje krajolika, savjetovanje s dionicima u skladu s uvjetima iz nacionalnog prava);

([8]) Zemljište s velikim zalihama ugljika znači močvarna područja, uključujući tresetišta, i trajno pošumljena područja u smislu članka 29. stavka 4. točaka (a) i (c) Direktive (EU) 2018/2001.

▼B

(i) procjena rizika koji se odnose na šume, uključujući šumske požare te štetne organizme i bolesti, u cilju sprečavanja, smanjenja i kontrole rizika te mjere koje se poduzimaju radi zaštite i prilagodbe preostalim rizicima;

(j) procjena utjecaja na sigurnost hrane;

(k) svi kriteriji nenanošenja bitne štete relevantni za pošumljavanje.

1.3. Kada određeno područje postane šuma, nakon plana pošumljavanja slijedi šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument, kako je utvrđeno u nacionalnom pravu ili, ako nacionalnim pravom nije definiran šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument, plan iz FAO-ove definicije „šumskog područja s dugoročnim planom gospodarenja šumama” ([9]). Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument izrađuje se za razdoblje od 10 ili više godina i kontinuirano se ažurira.

1.4. Dostavljaju se sljedeće informacije koje nisu dokumentirane u šumskogospodarskom planu ili istovrijednom dokumentu:

(a) ciljevi gospodarenja, uključujući najvažnija ograničenja ([10]);

(b) opće strategije i planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva upravljanja, uključujući očekivane operacije tijekom cijelog ciklusa razvoja šume;

(c) definicija konteksta šumskog staništa, uključujući glavne postojeće i predviđene vrste šumskog drveća te njihov opseg i rasprostranjenost;

(d) definicija područja u skladu s njegovim upisom u zemljišne knjige;

(e) odjeljci, ceste, prava puta i drugi oblici javnog pristupa, fizička obilježja, uključujući plovne putove, područja pod zakonskim i drugim ograničenjima;

(f) mjere koje se primjenjuju radi očuvanja dobrog stanja šumskih ekosustava;

(g) društvena pitanja (uključujući očuvanje krajolika, savjetovanje s dionicima u skladu s uvjetima iz nacionalnog prava);

(h) procjena rizika koji se odnose na šume, uključujući šumske požare te štetne organizme i bolesti, u cilju sprečavanja, smanjenja i kontrole rizika te mjere koje se poduzimaju radi zaštite i prilagodbe preostalim rizicima;

(i) svi kriteriji nenanošenja bitne štete relevantni za gospodarenje šumom.

([9]) Šumsko područje s dugoročnim dokumentiranim planom upravljanja (za razdoblje od 10 ili više godina), s utvrđenim ciljevima, koji se redovito revidira, FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([10]) Uključujući analizu i. dugoročne održivosti drvnog resursa i ii. utjecaja/pritiska na očuvanje staništa, raznolikost povezanih staništa i uvjet da se sječom što manje utječe na tlo.

▼B

	1.5. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se najbolji postupci pošumljavanja utvrđeni nacionalnim pravom ili, ako takvi najbolji postupci pošumljavanja nisu utvrđeni nacionalnim pravom, djelatnost ispunjava jedan od sljedećih kriterija: (a) djelatnost je u skladu s Delegiranom uredbom (EU) br. 807/2014; (b) djelatnost je u skladu s „Paneuropskim smjernicama za pošumljavanje i ponovno pošumljavanje s posebnim naglaskom na odredbe UNFCCC-a” ([11]); 1.6. Djelatnost ne uzrokuje degradaciju zemljišta s velikim zalihama ugljika ([12]). 1.7. Postojeći sustav gospodarenja povezan s djelatnošću u skladu je s obvezom dužne pažnje i uvjetima zakonitosti iz Uredbe (EU) br. 995/2010. 1.8. Planom pošumljavanja i šumskogospodarskim planom ili istovrijednim dokumentom planira se praćenje kojim se osigurava točnost informacija sadržanih u planu, posebno podataka o predmetnom području. 2. *Nadzor* U roku od dvije godine od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga svakih 10 godina, provjeru usklađenosti djelatnosti s kriterijima značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete obavljaju: (a) relevantna nacionalna nadležna tijela ili (b) neovisni vanjski subjekt za certificiranje, na zahtjev nacionalnih tijela ili subjekta koji obavlja djelatnost. U cilju smanjenja troškova, nadzor se može obaviti zajedno s certificiranjem šume, klimatskim certificiranjem ili drugom vrstom nadzora. Neovisni vanjski subjekt za certificiranje ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti. 3. *Grupna procjena* Ispunjavanje kriterija nenanošenja bitne štete može se provjeriti: (a) na razini šumarskog područja nabave ([13]), kako je definirano u Direktivi (EU) 2018/2001; (b) na razini grupe šumskih gospodarstava dovoljno homogenih za evaluaciju rizika održivosti šumarske djelatnosti, pod uvjetom da su sva ta gospodarstva u trajnom uzajamnom odnosu i da sudjeluju u toj djelatnosti i da grupa tih gospodarstava ostaje nepromijenjena u svim naknadnim nadzorima.

([11]) Paneuropske smjernice za pošumljavanje i ponovno pošumljavanje u okviru programa Forest Europe s posebnim naglaskom na odredbama UNFCCC-a donesenima na sastanku stručnjaka MCPFE-a održanom 12. i 13. studenoga 2008. i na sastanku Ureda PEBLDS-a u ime Vijeća PEBLDS-a održanom 4. studenoga 2008. (verzija od 4.6.2021.: https://www.foresteurope.org/docs/other_meetings/2008/Geneva/Guidelines_Aff_Ref_ADOPTED.pdf).

([12]) Zemljište s velikim zalihama ugljika znači močvarna područja, uključujući tresetišta, i trajno pošumljena područja u smislu članka 29. stavka 4. točaka (a), (b) i (c) Direktive (EU) 2018/2001.

([13]) „Područje nabave” znači geografski utvrđeno područje iz kojeg potječe sirovina šumske biomase, za koje su dostupni pouzdani i neovisni podatci i na kojem su uvjeti dovoljno homogeni da se procijeni rizik u pogledu svojstava održivosti i zakonitosti šumske biomase.

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Detaljne informacije iz točke 1.2. (i) uključuju odredbe o usklađenosti s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Smanjena je uporaba pesticida i prednost se daje alternativnim metodama ili tehnikama, koje mogu uključivati nekemijske alternative pesticidima, u skladu s Direktivom 2009/128/EZ, osim u slučajevima kada je uporaba pesticida potrebna za suzbijanje štetnih organizama i bolesti. Pri obavljanju djelatnosti minimalna je uporaba gnojiva i ne koristi se stajski gnoj. Djelatnost je u skladu s Uredbom (EU) 2019/1009 ili nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. Poduzimaju se dobro dokumentirane i provjerljive mjere kako bi se izbjegla uporaba djelatnih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 ([14]), Roterdamskoj konvenciji o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini, Minamatskoj konvenciji o živi, Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj te djelatnih tvari s popisa pesticida koji su prema preporuci SZO-a po opasnosti razvrstani kao klasa I.a („izuzetno opasni”) ili I.b („vrlo opasni”) ([15]). Djelatnost je u skladu s relevantnim nacionalnim propisima o djelatnim tvarima. Sprečava se onečišćenje vode i tla, a u slučaju onečišćenja poduzimaju se mjere čišćenja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Na područjima koja je nacionalno nadležno tijelo odredilo za očuvanje ili u zaštićenim staništima djelatnost je u skladu s ciljevima očuvanja tih područja. Ne dolazi do prenamjene staništa koja su posebno osjetljiva na gubitak bioraznolikosti ili imaju visoku vrijednost očuvanja ni područja namijenjenih obnovi takvih staništa u skladu s nacionalnim pravom. Detaljne informacije iz točke 1.2. podtočke (k) (Plan pošumljavanja) i točke 1.4. podtočke (i) (šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument) uključuje odredbe o održavanju i mogućem poboljšanju bioraznolikosti u skladu s nacionalnim i lokalnim odredbama, uključujući sljedeće: (a) osiguravanje dobrog stanja očuvanosti staništa i vrsta, održavanje uobičajenih vrsta u staništu; (b) isključivanje uporabe ili oslobađanja invazivnih vrsta; (c) isključivanje uporabe stranih vrsta, osim ako se može dokazati da:

([14]) Kojom se u Uniji primjenjuje Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 209, 31.7.2006., str. 3.).

([15]) Preporučena klasifikacija pesticida SZO-a po opasnosti (verzija iz 2019.), (verzija od 4.6.2021.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	i. uporaba šumskog reprodukcijskog materijala pogoduje povoljnom i odgovarajućem stanju ekosustava (npr. klima, kriteriji tla i zona vegetacije, otpornost na šumske požare);
	ii. autohtone vrste prisutne na tom području više nisu prilagođene predviđenim klimatskim i pedohidrološkim uvjetima;
	(d) očuvanje i poboljšanje fizičke, kemijske i biološke kvalitete tla;
	(e) promicanje postupaka koji pogoduju bioraznolikosti i potiču prirodne procese u šumi;
	(f) isključivanje pretvorbe ekosustava visoke bioraznolikosti u ekosustave manje bioraznolikosti;
	(g) osiguravanje raznolikosti povezanih staništa i vrsta povezanih sa šumom;
	(h) osiguravanje raznolikosti struktura vegetacije te očuvanje ili poboljšanje zrele vegetacije i mrtvog drva.

1.2. **Sanacija i obnova šuma, uključujući ponovno pošumljavanje i prirodno pomlađivanje šuma nakon ekstremnog događaja**

Opis djelatnosti

Obnova šuma kako je definirana nacionalnim pravom. Ako u nacionalnom pravu nema takve definicije, sanacija i obnova odgovaraju definiciji dogovorenoj u stručno ocijenjenoj znanstvenoj literaturi za određene zemlje ili definiciji usklađenoj s FAO-ovim konceptom obnove šuma ([16]) ili definiciji usklađenoj s jednom od definicija biološke obnove ([17]) ili

([16]) Obnova šuma uključuje:
— sanaciju, u značenju obnove ciljnih vrsta, struktura ili procesa u postojećem ekosustavu,
— rekonstrukciju, u značenju obnove autohtonog bilja na zemljištu koje se koristi u druge svrhe,
— podizanje nove šume, u značenju obnove ozbiljno degradiranog neobraslog zemljišta,
— temeljitu zamjenu, pri čemu se vrste koje se nisu prilagodile određenoj lokaciji i ne mogu migrirati zamjenjuju unesenim vrstama jer se klima brzo mijenja.
Modul obnove šuma. U paketu mjera za održivo gospodarenje šumama (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/sustainable forest-management/toolbox/modules/forest-restoration/basic-knowledge/en/).

([17]) Biološka obnova (i obnova ekosustava):
— proces vraćanja prirodne strukture i funkcije ekosustava u stanje prije poremećaja,
— proces potpomognute obnove degradiranog, oštećenog ili uništenog ekosustava,
— proces namjerne promjene na lokaciji radi uvođenja definiranog, autohtonog ekosustava. Cilj je tog procesa oponašati strukturu, funkciju, raznolikost i dinamiku određenog ekosustava,
— ljudska intervencija radi ubrzanja oporavka oštećenih staništa ili dovođenja ekosustava u stanje što bliže onome koje je postojalo prije poremećaja.
Najčešće definicije/opisi najvažnijih pojmova koji se odnose na obnovu ekosustava. 11. konferencija stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti. 2012. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (verzija od 4.6.2021.: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

▼B

sanacije ([18]) šuma iz Konvencije o biološkoj raznolikosti. Ekonomske djelatnosti uključuju i djelatnosti koje su u skladu s FAO-ovom definicijom „ponovnog pošumljavanja" ([19]) i „prirodnog pomlađivanja šuma" ([20]) nakon ekstremnog događaja, ako je ekstremni događaj definiran nacionalnim pravom, a ako u nacionalnom pravu nema takve definicije, u skladu s IPCC-ovom definicijom ekstremne vremenske nepogode ([21]); ili nakon šumskog požara, ako je šumski požar definiran u nacionalnom pravu, a ako u nacionalnom pravu nema takve definicije, kako je definiran u Europskom pojmovniku za šumske požare i požare raslinja ([22]).

Obavljanje ekonomskih djelatnosti iz ove kategorije ne podrazumijeva prenamjenu zemljišta, nego se te djelatnosti obavljaju na degradiranom zemljištu koje odgovara definiciji šume iz nacionalnog prava ili, ako ona ne postoji, FAO-ovoj definiciji šume ([23]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE A2 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006. Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije ograničene su na NACE II 02.10 – uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu povezane s njima, 02.20 – sječa drva, 02.30 – skupljanje šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata i 02.40 – pomoćne usluge u šumarstvu.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. podtočke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([18]) Sanacija šuma je proces obnove kapaciteta šuma za ponovno pružanje dobara i usluga, pri čemu stanje sanirane šume ne odgovara stanju prije degradacije.
Najčešće definicije/opisi najvažnijih pojmova koji se odnose na obnovu ekosustava. 11. konferencija stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti. 2012. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (verzija od 4.6.2021.: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([19]) Ponovna uspostava šume sadnjom i/ili namjernim sijanjem na zemljištu koje je klasificirano kao šuma.
FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([20]) Šuma koja se uglavnom sastoji od stabala nastalih prirodnom obnovom.
FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([21]) Ekstremna vremenska nepogoda znači rijetka pojava na određenom mjestu i u određeno vrijeme u godini. Definicije pojma „rijedak" variraju, no obično se smatra da je ekstremna vremenska nepogoda rijetka ili rjeđa od 10-percentilne ili 90-percentilne funkcije gustoće vjerojatnosti procijenjene na temelju promatranja. Karakteristike ekstremne vremenske nepogode po definiciji se u apsolutnom smislu mogu razlikovati od mjesta do mjesta. Ako obrazac ekstremnog vremena potraje neko vrijeme, npr. sezonski, može se svrstati u ekstremne klimatske nepogode, osobito ako mu se može pripisati prosječna ili ukupna vrijednosti koja je sama po sebi ekstremna (npr. sezonska suša ili obilna kiša). Vidjeti IPCC, 2018.: *Prilog I.: Pojmovnik* (verzija od 4.6.2021.: https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/).

([22]) Svako nekontrolirano zapaljenje vegetacije za koje je nužno odlučiti o mjerama suzbijanja, Europski pojmovnik za šumske požare i požare raslinja iz 2012., sastavljen u okviru projekta Europske mreže za suzbijanje šumskih požara – „EUFOFINET", koji je dio programa INTERREG IVC (verzija od 4.6.2021.: https://www.ctif.org/index.php/library/european-glossary-wildfires-and-forest-fires).

([23]) Zemljište površine veće od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. Ne odnosi se na zemljište koje se uglavnom koristi u poljoprivredne ili urbane svrhe, FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([24]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([25]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([26]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([27]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([28]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

([24]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([25]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([26]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([27]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([28]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećati razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) pridonijeti prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	1. *Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument* 1.1. Djelatnost se obavlja na području obuhvaćenom šumskogospodarskim planom ili istovrijednim dokumentom, kako je utvrđeno u nacionalnom pravu, ili, ako nacionalnim pravom nije definiran šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument, plan iz FAO-ove definicije „šumskog područja s dugoročnim planom gospodarenja šumama” ([29]). Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument izrađuje se za razdoblje od 10 ili više godina i kontinuirano se ažurira. 1.2. Dostavljaju se sljedeće informacije koje nisu dokumentirane u šumskogospodarskom planu ili istovrijednom dokumentu: (a) ciljevi gospodarenja, uključujući najvažnija ograničenja ([30]); (b) opće strategije i planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva upravljanja, uključujući očekivane operacije tijekom cijelog ciklusa razvoja šume; (c) definicija konteksta šumskog staništa, uključujući glavne postojeće i predviđene vrste šumskog drveća te njihov opseg i rasprostranjenost; (d) definicija područja u skladu s njegovim upisom u zemljišne knjige; (e) odjeljci, ceste, prava puta i drugi oblici javnog pristupa, fizička obilježja, uključujući plovne putove, područja pod zakonskim i drugim ograničenjima; (f) mjere koje se primjenjuju radi očuvanja dobrog stanja šumskih ekosustava;

([29]) Šumsko područje s dugoročnim dokumentiranim planom gospodarenja (za razdoblje od 10 ili više godina), s utvrđenim ciljevima, koji se redovito revidira.
FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([30]) Uključujući analizu i. dugoročne održivosti drvnog resursa i ii. utjecaja/pritiska na očuvanje staništa, raznolikost povezanih staništa i uvjet da se sječom što manje utječe na tlo.

▼B

(g) društvena pitanja (uključujući očuvanje krajolika, savjetovanje s dionicima u skladu s uvjetima iz nacionalnog prava);

(h) procjena rizika koji se odnose na šume, uključujući šumske požare te štetne organizme i bolesti, u cilju sprečavanja, smanjenja i kontrole rizika te mjere koje se poduzimaju radi zaštite i prilagodbe preostalim rizicima;

(i) svi kriteriji nenanošenja bitne štete relevantni za gospodarenje šumom.

1.3. Održivost sustava gospodarenja šumama, kako je dokumentirano u planu iz točke 1.1., osigurava se najambicioznijim od sljedećih pristupa:

(a) gospodarenje šumama u skladu je s važećom nacionalnom definicijom održivog gospodarenja šumama;

(b) gospodarenje šumama odgovara definiciji održivog gospodarenja šumama iz rezolucije o europskim šumama ([31]) i u skladu je s paneuropskim operativnim smjernicama za održivo gospodarenje šumama ([32]);

(c) postojeći sustav gospodarenja u skladu je s kriterijima održivosti šuma iz članka 29. stavka 6. Direktive (EU) 2018/2001 i od datuma početka njegove primjene s provedbenim aktom o operativnim smjernicama za energiju iz šumske biomase donesenima na temelju članka 29. stavka 8. te direktive.

1.4. Djelatnost ne uzrokuje degradaciju zemljišta s velikim zalihama ugljika ([33]).

1.5. Postojeći sustav gospodarenja povezan s djelatnošću u skladu je s obvezom dužne pažnje i uvjetima zakonitosti iz Uredbe (EU) br. 995/2010.

1.6. Planom gospodarenja šumama ili istovrijednim dokumentom predviđeno je praćenje kojim se osigurava točnost informacija sadržanih u planu, posebno podataka o predmetnom području.

2. *Nadzor*

U roku od dvije godine od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga svakih 10 godina, provjeru usklađenosti djelatnosti s kriterijima značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete obavljaju:

([31]) Čuvanje i korištenje šuma i šumskih zemljišta na način i u mjeri kojima se održava njihova biološka raznolikost, produktivnost, regenerativni kapacitet, vitalnost i njihov sadašnji i budući potencijal za ispunjavanje relevantnih ekoloških, gospodarskih i društvenih funkcija na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini i kojima se ne nanosi šteta drugim ekosustavima.
Rezolucija H1 Opće smjernice za održivo gospodarenje šumama u Europi, druga ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 16.–17. lipnja 1993., Helsinki/Finska (verzija od 4.6.2021.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf.

([32]) Prilog 2. Rezoluciji L2. Paneuropske operativne smjernice za održivo gospodarenje šumama. Treća ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 2.–4. lipnja 1998., Lisabon/Portugal (verzija od 4.6.2021.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([33]) Zemljište s velikim zalihama ugljika znači močvarna područja, uključujući tresetišta, i trajno pošumljena područja u smislu članka 29. stavka 4. točaka (a) i (c) Direktive (EU) 2018/2001.

▼B

	(a) relevantna nacionalna nadležna tijela ili (b) neovisni vanjski subjekt za certificiranje, na zahtjev nacionalnih tijela ili subjekta koji obavlja djelatnost. U cilju smanjenja troškova, nadzor se može obaviti zajedno s certificiranjem šume, klimatskim certificiranjem ili drugom vrstom nadzora. Neovisni vanjski subjekt za certificiranje ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti. 3. *Grupna procjena* Ispunjavanje kriterija nenanošenja bitne štete može se provjeriti: (a) na razini šumarskog područja nabave ([34]), kako je definirano u Direktivi (EU) 2018/2001; (b) na razini grupe gospodarstava dovoljno homogenih za evaluaciju rizika održivosti šumarske djelatnosti, pod uvjetom da su sva ta gospodarstva u trajnom uzajamnom odnosu i da sudjeluju u toj djelatnosti i da grupa tih gospodarstava ostaje nepromijenjena u svim naknadnim nadzorima.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Detaljne informacije iz točke 1.2. (i) uključuju odredbe o usklađenosti s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Promjena u uzgoju šuma izazvana obavljanjem djelatnosti na određenom području vjerojatno neće dovesti do znatnog smanjenja održive opskrbe primarne šumske biomase pogodne za proizvodnju proizvoda od drva s dugotrajnim potencijalom za uvođenje rješenja kružnog gospodarstva. Usklađenost s tim kriterijem može se dokazati analizom klimatskih koristi iz točke 2.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Smanjena je uporaba pesticida i prednost se daje alternativnim metodama ili tehnikama, koje mogu uključivati nekemijske alternative pesticidima, u skladu s Direktivom 2009/128/EZ, osim u slučajevima kada je uporaba pesticida potrebna za suzbijanje štetnih organizama i bolesti. Pri obavljanju djelatnosti minimalna je uporaba gnojiva i ne koristi se stajski gnoj. Djelatnost je u skladu s Uredbom (EU) 2019/1009 ili nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi.

([34]) „Područje nabave” znači geografski utvrđeno područje iz kojeg potječe sirovina šumske biomase, za koje su dostupni pouzdani i neovisni podatci i na kojem su uvjeti dovoljno homogeni da se procijeni rizik u pogledu svojstava održivosti i zakonitosti šumske biomase.

▼B

	Poduzimaju se dobro dokumentirane i provjerljive mjere kako bi se izbjegla uporaba djelatnih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 ([35]), Roterdamskoj konvenciji o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini, Minamatskoj konvenciji o živi, Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj te djelatnih tvari s popisa pesticida koji su prema preporuci SZO-a po opasnosti razvrstani kao klasa I.a („izuzetno opasni”) ili I.b („vrlo opasni”). Djelatnost je u skladu s relevantnim nacionalnim propisima o djelatnim tvarima. Sprečava se onečišćenje vode i tla, a u slučaju onečišćenja poduzimaju se mjere čišćenja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Na područjima koja je nacionalno nadležno tijelo odredilo za očuvanje ili u zaštićenim staništima djelatnost je u skladu s ciljevima očuvanja tih područja. Ne dolazi do prenamjene staništa koja su posebno osjetljiva na gubitak bioraznolikosti ili imaju visoku vrijednost očuvanja ni područja namijenjenih obnovi takvih staništa u skladu s nacionalnim pravom. Detaljne informacije iz točke 1.2. podtočke (i) uključuju odredbe za očuvanje i moguće poboljšanje bioraznolikosti u skladu s nacionalnim i lokalnim odredbama, uključujući: (a) osiguravanje dobrog stanja očuvanosti staništa i vrsta, održavanje uobičajenih vrsta u staništu; (b) isključivanje uporabe ili oslobađanja invazivnih stranih vrsta; (c) isključivanje uporabe stranih vrsta, osim ako se može dokazati da: i. uporaba šumskog reprodukcijskog materijala pogoduje povoljnom i odgovarajućem stanju ekosustava (npr. klima, kriteriji tla i zona vegetacije, otpornost na šumske požare); ii. autohtone vrste prisutne na tom području više nisu prilagođene predviđenim klimatskim i pedohidrološkim uvjetima; (d) očuvanje i poboljšanje fizičke, kemijske i biološke kvalitete tla; (e) promicanje postupaka koji pogoduju bioraznolikosti i potiču prirodne procese u šumi; (f) isključivanje pretvorbe ekosustava visoke bioraznolikosti u ekosustave manje bioraznolikosti; (g) osiguravanje raznolikosti povezanih staništa i vrsta povezanih sa šumom; (h) osiguravanje raznolikosti struktura vegetacije te očuvanje ili poboljšanje zrele vegetacije i mrtvog drva.

([35]) Kojom se u Uniji primjenjuje Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 209, 31.7.2006., str. 3.).

▼B

1.3. **Gospodarenje šumama**

Opis djelatnosti

Gospodarenje šumama kako je definirano u nacionalnom pravu. Ako u nacionalnom pravu nema takve definicije, gospodarenje šumama znači svaka ekonomska djelatnost koja proizlazi iz sustava koji se primjenjuje na šume koji utječe na ekološke, gospodarske ili društvene funkcije šume. Djelatnost ne podrazumijeva prenamjenu zemljišta i obavlja se na zemljištu koje odgovara definiciji šume iz nacionalnog prava ili, ako ona ne postoji, FAO-voj definiciji šume ([36]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE A2 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006. Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije ograničene su na NACE II 02.10 – uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu povezane s njima, 02.20 – sječa drva, 02.30 – skupljanje šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata i 02.40 – pomoćne usluge u šumarstvu.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. podtočke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

([36]) Zemljište površine veće od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. Ne odnosi se na zemljište koje se uglavnom koristi u poljoprivredne ili urbane svrhe, FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([37]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([38]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([39]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([40]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([41]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećati razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) pridonijeti prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	1. *Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument* 1.1. Djelatnost se obavlja na području obuhvaćenom šumskogospodarskim planom ili istovrijednim dokumentom, kako je utvrđeno u nacionalnom pravu, ili, ako nacionalnim pravom nije definiran šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument, plan iz FAO-ove definicije „šumskog područja s dugoročnim planom gospodarenja šumama” ([42]).

([37]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([38]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([39]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([40]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([41]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([42]) Šumsko područje s dugoročnim dokumentiranim planom gospodarenja (za razdoblje od 10 ili više godina), s utvrđenim ciljevima, koji se redovito revidira.
FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument izrađuje se za razdoblje od 10 ili više godina i kontinuirano se ažurira.

1.2. Dostavljaju se sljedeće informacije koje nisu dokumentirane u šumskogospodarskom planu ili istovrijednom dokumentu:

(a) ciljevi gospodarenja, uključujući najvažnija ograničenja ([43]);

(b) opće strategije i planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva upravljanja, uključujući očekivane operacije tijekom cijelog ciklusa razvoja šume;

(c) definicija konteksta šumskog staništa, uključujući glavne postojeće i predviđene vrste šumskog drveća te njihov opseg i rasprostranjenost;

(d) definicija područja u skladu s njegovim upisom u zemljišne knjige;

(e) odjeljci, ceste, prava puta i drugi oblici javnog pristupa, fizička obilježja, uključujući plovne putove, područja pod zakonskim i drugim ograničenjima;

(f) mjere koje se primjenjuju kako bi se postiglo i održalo dobro stanje šumskih ekosustava;

(g) društvena pitanja (uključujući očuvanje krajolika, savjetovanje s dionicima u skladu s uvjetima iz nacionalnog prava);

(h) procjena rizika koji se odnose na šume, uključujući šumske požare te štetne organizme i bolesti, u cilju sprečavanja, smanjenja i kontrole rizika te mjere koje se poduzimaju radi zaštite i prilagodbe preostalim rizicima;

(i) svi kriteriji nenanošenja bitne štete relevantni za gospodarenje šumom.

1.3. Održivost sustava gospodarenja šumama, kako je dokumentirano u planu iz točke 1.1., osigurava se najambicioznijim od sljedećih pristupa:

(a) gospodarenje šumama u skladu je s važećom nacionalnom definicijom održivog gospodarenja šumama;

(b) gospodarenje šumama odgovara definiciji održivog gospodarenja šumama iz rezolucije o europskim šumama ([44]) i u skladu je s paneuropskim operativnim smjernicama za održivo gospodarenje šumama ([45]);

([43]) Uključujući analizu i. dugoročne održivosti drvnih resursa i ii. utjecaja/pritiska na očuvanje staništa, raznolikost povezanih staništa i uvjeta za što manje posljedice sječe na tlo.

([44]) Čuvanje i korištenje šuma i šumskih zemljišta na način i u mjeri kojima se održava njihova biološka raznolikost, produktivnost, regenerativni kapacitet, vitalnost i njihov sadašnji i budući potencijal za ispunjavanje relevantnih ekoloških, gospodarskih i društvenih funkcija na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini i kojima se ne nanosi šteta drugim ekosustavima.
Rezolucija H1 Opće smjernice za održivo gospodarenje šumama u Europi, druga ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 16.–17. lipnja 1993., Helsinki/Finska (verzija od 4.6.2021.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([45]) Prilog 2. Rezoluciji L2. Paneuropske operativne smjernice za održivo gospodarenje šumama. Treća ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 2.–4. lipnja 1998., Lisabon/Portugal (verzija od 4.6.2021.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page =18).

▼B

	(c) postojeći sustav gospodarenja u skladu je s kriterijima održivosti šuma iz članka 29. stavka 6. Direktive (EU) 2018/2001 i od datuma početka njegove primjene s provedbenim aktom o operativnim smjernicama za energiju iz šumske biomase donesenima na temelju članka 29. stavka 8. te direktive.
	1.4. Djelatnost ne uzrokuje degradaciju zemljišta s velikim zalihama ugljika ([46]).
	1.5. Postojeći sustav gospodarenja povezan s djelatnošću u skladu je s obvezom dužne pažnje i uvjetima zakonitosti iz Uredbe (EU) br. 995/2010.
	1.6. Planom gospodarenja šumama ili istovrijednim dokumentom predviđeno je praćenje kojim se osigurava točnost informacija sadržanih u planu, posebno podataka o predmetnom području.
	2. *Nadzor*
	U roku od dvije godine od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga svakih 10 godina, provjeru usklađenosti djelatnosti s kriterijima značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete obavljaju:
	(a) relevantna nacionalna nadležna tijela ili
	(b) neovisni vanjski subjekt za certificiranje, na zahtjev nacionalnih tijela ili subjekta koji obavlja djelatnost.
	U cilju smanjenja troškova, nadzor se može obaviti zajedno s certificiranjem šume, klimatskim certificiranjem ili drugom vrstom nadzora.
	Neovisni vanjski subjekt za certificiranje ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti.
	3. *Grupna procjena*
	Ispunjavanje kriterija nenanošenja bitne štete može se provjeriti:
	(a) na razini šumarskog područja nabave ([47]), kako je definirano u Direktivi (EU) 2018/2001;
	(b) na razini grupe gospodarstava dovoljno homogenih za evaluaciju rizika održivosti šumarske djelatnosti, pod uvjetom da su sva ta gospodarstva u trajnom uzajamnom odnosu i da sudjeluju u toj djelatnosti i da grupa tih gospodarstava ostaje nepromijenjena u svim naknadnim nadzorima.

([46]) Zemljište s velikim zalihama ugljika znači močvarna područja, uključujući tresetišta, i trajno pošumljena područja u smislu članka 29. stavka 4. točaka (a) i (c) Direktive (EU) 2018/2001.

([47]) „Područje nabave” znači geografski utvrđeno područje iz kojeg potječe sirovina šumske biomase, za koje su dostupni pouzdani i neovisni podatci i na kojem su uvjeti dovoljno homogeni da se procijeni rizik u pogledu svojstava održivosti i zakonitosti šumske biomase.

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Detaljne informacije iz točke 1.2. (i) uključuju odredbe o usklađenosti s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Promjena u uzgoju šuma izazvana obavljanjem djelatnosti na određenom području vjerojatno neće dovesti do znatnog smanjenja održive opskrbe primarne šumske biomase pogodne za proizvodnju proizvoda od drva s dugotrajnim potencijalom za uvođenje rješenja kružnog gospodarstva. Usklađenost s tim kriterijem može se dokazati analizom klimatskih koristi iz točke 2.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Smanjena je uporaba pesticida i prednost se daje alternativnim metodama ili tehnikama, koje mogu uključivati nekemijske alternative pesticidima, u skladu s Direktivom 2009/128/EZ, osim u slučajevima kada je uporaba pesticida potrebna za suzbijanje štetnih organizama i bolesti. Pri obavljanju djelatnosti minimalna je uporaba gnojiva i ne koristi se stajski gnoj. Djelatnost je u skladu s Uredbom (EU) 2019/1009 ili nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. Poduzimaju se dobro dokumentirane i provjerljive mjere kako bi se izbjegla uporaba djelatnih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 ([48]), Roterdamskoj konvenciji o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini, Minamatskoj konvenciji o živi, Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj te djelatnih tvari s popisa pesticida koji su prema preporuci SZO-a po opasnosti razvrstani kao klasa I.a („izuzetno opasni”) ili I.b („vrlo opasni”) ([49]). Djelatnost je u skladu s relevantnim nacionalnim propisima o djelatnim tvarima. Sprečava se onečišćenje vode i tla, a u slučaju onečišćenja poduzimaju se mjere čišćenja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Na područjima koja je nacionalno nadležno tijelo odredilo za očuvanje ili u zaštićenim staništima djelatnost je u skladu s ciljevima očuvanja tih područja. Ne dolazi do prenamjene staništa koja su posebno osjetljiva na gubitak bioraznolikosti ili imaju visoku vrijednost očuvanja ni područja namijenjenih obnovi takvih staništa u skladu s nacionalnim pravom. Detaljne informacije iz točke 1.2. podtočke (i) uključuju odredbe za očuvanje i moguće poboljšanje bioraznolikosti u skladu s nacionalnim i lokalnim odredbama, uključujući: (a) osiguravanje dobrog stanja očuvanosti staništa i vrsta, održavanje uobičajenih vrsta u staništu;

([48]) Kojom se u Uniji primjenjuje Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 209, 31.7.2006., str. 3.).

([49]) Preporučena klasifikacija pesticida SZO-a po opasnosti (verzija iz 2019.), (verzija od 4.6.2021.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	(b) isključivanje uporabe ili oslobađanja invazivnih stranih vrsta; (c) isključivanje uporabe stranih vrsta, osim ako se može dokazati da: i. uporaba šumskog reprodukcijskog materijala pogoduje povoljnom i odgovarajućem stanju ekosustava (npr. klima, kriteriji tla i zona vegetacije, otpornost na šumske požare); ii. autohtone vrste prisutne na tom području više nisu prilagođene predviđenim klimatskim i pedohidrološkim uvjetima; (d) očuvanje i poboljšanje fizičke, kemijske i biološke kvalitete tla; (e) promicanje postupaka koji pogoduju bioraznolikosti i potiču prirodne procese u šumi; (f) isključivanje pretvorbe ekosustava visoke bioraznolikosti u ekosustave manje bioraznolikosti; (g) osiguravanje raznolikosti povezanih staništa i vrsta povezanih sa šumom; (h) osiguravanje raznolikosti struktura vegetacije te očuvanje ili poboljšanje zrele vegetacije i mrtvog drva.

1.4. **Djelatnosti očuvanja šuma**

Opis djelatnosti

Djelatnosti gospodarenja šumama u cilju očuvanja jednog ili više staništa ili vrsta. Djelatnosti očuvanja šuma ne podrazumijevaju prenamjenu zemljišta i obavljaju se na zemljištu koje odgovara definiciji šume iz nacionalnog prava ili, ako ona ne postoji, FAO-voj definiciji šume ([50]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE A2 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006. Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije ograničene su na NACE II 02.10 – uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu povezane s njima, 02.20 – sječa drva, 02.30 – skupljanje šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata i 02.40 – pomoćne usluge u šumarstvu.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. podtočke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([50]) Zemljište površine veće od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. Ne odnosi se na zemljište koje se uglavnom koristi u poljoprivredne ili urbane svrhe, FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([51]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([52]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([53]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([54]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([55]);

([51]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([52]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([53]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([54]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([55]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećati razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike ili

(b) pridonijeti prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	1. *Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument* 1.1. Djelatnost se obavlja na području obuhvaćenom šumskogospodarskim planom ili istovrijednim dokumentom, kako je utvrđeno u nacionalnom pravu, ili, ako nacionalnim pravom nije definiran šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument, plan iz FAO-ove definicije „šumskog područja s dugoročnim planom gospodarenja šumama” ([56]). Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument izrađuje se za razdoblje od 10 ili više godina i kontinuirano se ažurira. 1.2. Dostavljaju se sljedeće informacije koje nisu dokumentirane u šumskogospodarskom planu ili istovrijednom dokumentu: (a) ciljevi gospodarenja, uključujući najvažnija ograničenja; (b) opće strategije i planirane aktivnosti za ostvarenje ciljeva upravljanja, uključujući očekivane operacije tijekom cijelog ciklusa razvoja šume; (c) definicija konteksta šumskog staništa, glavne postojeće i predviđene vrste šumskog drveća, njihov opseg i rasprostranjenost; (d) definicija područja u skladu s njegovim upisom u zemljišne knjige; (e) odjeljci, ceste, prava puta i drugi oblici javnog pristupa, fizička obilježja, uključujući plovne putove, područja pod zakonskim i drugim ograničenjima;

([56]) Šumsko područje s dugoročnim dokumentiranim planom upravljanja (za razdoblje od 10 ili više godina), s utvrđenim ciljevima, koji se redovito revidira, FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(f) mjere koje se primjenjuju radi očuvanja dobrog stanja šumskih ekosustava;

(g) društvena pitanja (uključujući očuvanje krajolika, savjetovanje s dionicima u skladu s uvjetima iz nacionalnog prava);

(h) procjena rizika koji se odnose na šume, uključujući šumske požare te štetne organizme i bolesti, u cilju sprečavanja, smanjenja i kontrole rizika te mjere koje se poduzimaju radi zaštite i prilagodbe preostalim rizicima;

(i) svi kriteriji nenanošenja bitne štete relevantni za gospodarenje šumom.

1.3. Šumskogospodarski plan ili istovrijedan dokument:

(a) sadržava primarni određeni cilj gospodarenja ([57]), koji podrazumijeva zaštitu tla i vode ([58]), očuvanje bioraznolikosti ([59]) ili društvenih usluga ([60]) na temelju definicija FAO-a;

(b) promiče postupke koji pogoduju bioraznolikosti i potiču prirodne procese u šumi;

(c) uključuje analizu:

i. učinaka i pritisaka na očuvanje staništa i raznolikost povezanih staništa;

ii. uvjeta sječe radi minimalnog utjecaja na tlo;

iii. drugih djelatnosti koje utječu na ciljeve očuvanja, kao što su lov i ribolov, poljoprivredne, seoske i šumarske djelatnosti, industrijske, rudarske i komercijalne djelatnosti.

1.4. Održivost sustava gospodarenja šumama, kako je dokumentirano u planu iz točke 1.1., osigurava se najambicioznijim od sljedećih pristupa:

(a) gospodarenje šumama u skladu je s nacionalnom definicijom održivoga gospodarenja šumama, ako postoji;

([57]) Primarni utvrđeni cilj gospodarenja dodijeljen jedinici za gospodarenje (FAO-ova Procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([58]) Šume u kojima je cilj gospodarenja zaštita tla i vode. (FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([59]) Šume u kojima je cilj gospodarenja očuvanje bioraznolikosti. Uključuje, ali nije ograničeno na područja određena za očuvanje bioraznolikosti u zaštićenim područjima. (FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([60]) Šume u kojima je cilj gospodarenja pružanje društvenih usluga. (FAO-ova procjena globalnih resursa za 2020. Uvjeti i definicije (verzija od 4.6.2021.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(b) gospodarenje šumama odgovara definiciji održivog gospodarenja šumama iz rezolucije o europskim šumama ([61]) i u skladu je s paneuropskim operativnim smjernicama za održivo gospodarenje šumama ([62]);

(c) postojeći sustav gospodarenja u skladu je s kriterijima održivosti šuma iz članka 29. stavka 6. Direktive (EU) 2018/2001 i od datuma početka njegove primjene s provedbenim aktom o operativnim smjernicama za energiju iz šumske biomase donesenima na temelju članka 29. stavka 8. te direktive.

1.5. Djelatnost ne uzrokuje degradaciju zemljišta s velikim zalihama ugljika ([63]).

1.6. Sustav gospodarenja povezan s djelatnošću u skladu je s obvezom dužne pažnje i uvjetima zakonitosti iz Uredbe (EU) br. 995/2010.

1.7. Planom gospodarenja šumama ili istovrijednim dokumentom predviđeno je praćenje kojim se osigurava točnost informacija sadržanih u planu, posebno podataka o predmetnom području.

2. *Nadzor*

U roku od dvije godine od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga svakih 10 godina, provjeru usklađenosti djelatnosti s kriterijima značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete obavljaju:

(a) relevantna nacionalna nadležna tijela ili

(b) neovisni vanjski subjekt za certificiranje, na zahtjev nacionalnih tijela ili subjekta koji obavlja djelatnost.

U cilju smanjenja troškova, nadzor se može obaviti zajedno s certificiranjem šume, klimatskim certificiranjem ili drugom vrstom nadzora.

Neovisni vanjski subjekt za certificiranje ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti.

3. *Grupna procjena*

Ispunjavanje kriterija nenanošenja bitne štete može se provjeriti:

(a) na razini šumarskog područja nabave ([64]), kako je definirano u Direktivi (EU) 2018/2001;

([61]) Čuvanje i korištenje šuma i šumskih zemljišta na način i u mjeri kojima se održava njihova biološka raznolikost, produktivnost, regenerativni kapacitet, vitalnost i njihov sadašnji i budući potencijal za ispunjavanje relevantnih ekoloških, gospodarskih i društvenih funkcija na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini i kojima se ne nanosi šteta drugim ekosustavima.
Rezolucija H1 Opće smjernice za održivo gospodarenje šumama u Europi, druga ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 16.–17. lipnja 1993., Helsinki/Finska (verzija od 4.6.2021.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([62]) Prilog 2. Rezoluciji L2. Paneuropske operativne smjernice za održivo gospodarenje šumama. Treća ministarska konferencija o zaštiti šuma u Europi (Europske šume), 2.–4. lipnja 1998., Lisabon/Portugal (verzija od 4.6.2021.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([63]) Zemljište s velikim zalihama ugljika znači močvarna područja, uključujući tresetišta, i trajno pošumljena područja u smislu članka 29. stavka 4. točaka (a) i (c) Direktive (EU) 2018/2001.

([64]) „Područje nabave” znači geografski utvrđeno područje iz kojeg potječe sirovina šumske biomase, za koje su dostupni pouzdani i neovisni podatci i na kojem su uvjeti dovoljno homogeni da se procijeni rizik u pogledu svojstava održivosti i zakonitosti šumske biomase.

▼B

	(b) na razini grupe gospodarstava dovoljno homogenih za evaluaciju rizika održivosti šumarske djelatnosti, pod uvjetom da su sva ta gospodarstva u trajnom uzajamnom odnosu i da sudjeluju u toj djelatnosti i da grupa tih gospodarstava ostaje nepromijenjena u svim naknadnim nadzorima.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Detaljne informacije iz točke 1.2. (i) uključuju odredbe o usklađenosti s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Promjena u uzgoju šuma izazvana obavljanjem djelatnosti na određenom području vjerojatno neće dovesti do znatnog smanjenja održive opskrbe primarne šumske biomase pogodne za proizvodnju proizvoda od drva s dugotrajnim potencijalom za uvođenje rješenja kružnog gospodarstva. Usklađenost s tim kriterijem može se dokazati analizom klimatskih koristi iz točke 2.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Pri obavljanju djelatnosti ne upotrebljavaju se pesticidi ni gnojiva. Poduzimaju se dobro dokumentirane i provjerljive mjere kako bi se izbjegla uporaba djelatnih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 ([65]), Roterdamskoj konvenciji o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini, Minamatskoj konvenciji o živi, Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj te djelatnih tvari s popisa pesticida koji su prema preporuci SZO-a po opasnosti razvrstani kao klasa I.a („izuzetno opasni”) ili I.b („vrlo opasni”) ([66]). Djelatnost je u skladu s relevantnim nacionalnim propisima o djelatnim tvarima. Sprečava se onečišćenje vode i tla, a u slučaju onečišćenja poduzimaju se mjere čišćenja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Na područjima koja je nacionalno nadležno tijelo odredilo za očuvanje ili u zaštićenim staništima djelatnost je u skladu s ciljevima očuvanja tih područja. Ne dolazi do prenamjene staništa koja su posebno osjetljiva na gubitak bioraznolikosti ili imaju visoku vrijednost očuvanja ni područja namijenjenih obnovi takvih staništa u skladu s nacionalnim pravom. Detaljne informacije iz točke 1.2. podtočke (i) uključuju odredbe za očuvanje i moguće poboljšanje bioraznolikosti u skladu s nacionalnim i lokalnim odredbama, uključujući: (a) osiguravanje dobrog stanja očuvanosti staništa i vrsta, održavanje uobičajenih vrsta u staništu; (b) isključivanje uporabe ili oslobađanja invazivnih stranih vrsta;

([65]) Kojom se u Uniji primjenjuje Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 209, 31.7.2006., str. 3.).

([66]) Preporučena klasifikacija pesticida SZO-a po opasnosti (verzija iz 2019.), (verzija od 4.6.2021.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	(c) isključivanje uporabe stranih vrsta, osim ako se može dokazati da: i. uporaba šumskog reprodukcijskog materijala pogoduje povoljnom i odgovarajućem stanju ekosustava (npr. klima, kriteriji tla i zona vegetacije, otpornost na šumske požare); ii. autohtone vrste prisutne na tom području više nisu prilagođene predviđenim klimatskim i pedohidrološkim uvjetima; (d) očuvanje i poboljšanje fizičke, kemijske i biološke kvalitete tla; (e) promicanje postupaka koji pogoduju bioraznolikosti i potiču prirodne procese u šumi; (f) isključivanje pretvorbe ekosustava visoke bioraznolikosti u ekosustave manje bioraznolikosti; (g) osiguravanje raznolikosti povezanih staništa i vrsta povezanih sa šumom; (h) osiguravanje raznolikosti struktura vegetacije te očuvanje ili poboljšanje zrele vegetacije i mrtvog drva.

2. DJELATNOSTI ZAŠTITE I OBNOVE OKOLIŠA

2.1. **Obnova močvarnih područja**

Opis djelatnosti

Obnova močvarnih područja odnosi se na ekonomske djelatnosti čijim se obavljanjem promiču izvorni uvjeti u močvarnim područjima i ekonomske djelatnosti čijim se obavljanjem poboljšavaju funkcije močvarnih područja, a da se nužno ne promiče povratak na uvjete koji su postojali prije njihova poremećaja, pri čemu močvarno područje znači zemljište koje odgovara međunarodnoj definiciji močvarnog područja ([67]) ili tresetišta ([68]), kako je utvrđena u Konvenciji o močvarama od međunarodne važnosti, posebno kao staništa ptica močvarica (Ramsarska konvencija) ([69]). Takvo područje odgovara Unijinoj definiciji močvarnih područja, kako je utvrđena u Komunikaciji Komisije o razumnoj uporabi i očuvanju močvarnih područja ([70]).

([67]) *Močvarna područja obuhvaćaju širok raspon kopnenih staništa kao što su močvare, močvarni travnjaci i tresetišta, poplavna područja, rijeke i jezera te obalna područja kao što su slane močvare, mangrove, međuplimna muljevita dna i dna prekrivena morskim travama, koraljni grebeni i druga morska područja koja nisu dublja od šest metara za vrijeme oseke te močvarna područja koja je napravio čovjek, kao što su brane, rezervoari, rižina polja, bazeni za pročišćavanje otpadnih voda i lagune.* Uvod u Ramsarsku konvenciju o močvarama, 7. izdanje (prethodno Priručnik uz Ramsarsku konvenciju). Tajništvo Ramsarske konvencije, Gland, Švicarska.

([68]) Tresetišta su ekosustavi s tresetnim tlom. Treset se sastoji od najmanje 30 % odumrlih, djelomično razgrađenih biljnih ostataka nataloženih na lokalitetu prezasićenom vlagom i često u kiselim uvjetima. Rezolucija XIII.12 *Smjernice o identifikaciji tresetišta kao močvarnih područja od međunarodne važnosti (Ramsarski lokaliteti) za regulaciju globalnih klimatskih promjena kao dodatni argument postojećim ramsarskim kriterijima*, Ramsarska konvencija donesena 21.–28. listopada 2018.

([69]) Konvencija o močvarama od međunarodne važnosti, posebno kao staništa ptica močvarica (verzija od 4.6.2021.: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf).

([70]) Komunikacija Komisije Vijeću i Europskom parlamentu od 29. svibnja 1995. o razumnoj uporabi i očuvanju močvarnih područja, COM(95) 189 final.

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji nemaju posebnu oznaku NACE u statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti utvrđenoj Uredbom (EZ) br. 1893/2006, no odnose se na razred 6 statističke klasifikacije djelatnosti zaštite okoliša (CEPA) utvrđene Uredbom (EU) br. 691/2011.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. podtočke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([71]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([72]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([73]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

([71]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([72]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([73]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([74]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([75]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećati razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike

(b) pridonijeti prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	1. *Plan obnove* 1.1. Područje je obuhvaćeno planom obnove, koji je u skladu s načelima i smjernicama Ramsarske konvencije za obnovu močvarnih područja, sve dok se to područje klasificira kao močvarno područje i obuhvaćeno je planom upravljanja močvarnim područjem, u skladu sa smjernicama Ramsarske konvencije za planiranje upravljanja ramsarskim lokalitetima i drugim močvarnim područjima. Plan obnove tresetišta u skladu je s preporukama sadržanima u relevantnim rezolucijama Ramsarske konvencije, uključujući rezoluciju XIII/13. 1.2. Plan obnove sadržava pažljiva razmatranja lokalnih hidroloških i pedoloških uvjeta, uključujući dinamiku zasićenja tla te promjenu aerobnih i anaerobnih uvjeta. 1.3. Plan obnove sadržava sve kriterije nenanošenja bitne štete relevantne za gospodarenje močvarnim područjima. 1.4. Planom obnove predviđeno je praćenje kojim se osigurava točnost informacija sadržanih u planu, posebno podataka o predmetnom području. 2. *Nadzor* U roku od dvije godine od početka obavljanja djelatnosti, a nakon toga svakih 10 godina, provjeru usklađenosti djelatnosti s kriterijima značajnog doprinosa ublažavanju klimatskih promjena i kriterijem nenanošenja bitne štete obavljaju:

([74]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([75]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

	(a) relevantna nacionalna nadležna tijela ili (b) neovisni vanjski subjekt za certificiranje, na zahtjev nacionalnih tijela ili subjekta koji obavlja djelatnost. U cilju smanjenja troškova, nadzor se može obaviti zajedno s certificiranjem šume, klimatskim certificiranjem ili drugom vrstom nadzora. Neovisni vanjski subjekt za certificiranje ne smije biti u sukobu interesa s vlasnikom ili ulagačem niti smije sudjelovati u razvoju ili obavljanju djelatnosti. *Grupna procjena* Ispunjavanje kriterija nenanošenja bitne štete može se provjeriti na razini grupe gospodarstava dovoljno homogenih za evaluaciju rizika održivosti šumarske djelatnosti, pod uvjetom da su sva ta gospodarstva u trajnom uzajamnom odnosu i da sudjeluju u toj djelatnosti i da grupa tih gospodarstava ostaje nepromijenjena u svim naknadnim nadzorima.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Vađenje treseta je minimalno.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Uporaba pesticida smanjuje se koliko je moguće i prednost se daje alternativnim metodama ili tehnikama, koje mogu uključivati nekemijske alternative pesticidima, u skladu s Direktivom 2009/128/EZ, osim u slučajevima kada je uporaba pesticida potrebna za suzbijanje štetnih organizama i bolesti. Pri obavljanju djelatnosti minimalna je uporaba gnojiva i ne koristi se stajski gnoj. Djelatnost je u skladu s Uredbom (EU) 2019/1009 ili nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. Poduzimaju se dobro dokumentirane i provjerljive mjere kako bi se izbjegla uporaba djelatnih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 ([76]), Roterdamskoj konvenciji o postupku prethodnog pristanka na određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini, Minamatskoj konvenciji o živi, Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj te djelatnih tvari s popisa pesticida koji su prema preporuci SZO-a po opasnosti razvrstani kao klasa I.a („izuzetno opasni”) ili I.b („vrlo opasni”) ([77]). Djelatnost je u skladu s relevantnim nacionalnim propisima o djelatnim tvarima. Sprečava se onečišćenje vode i tla, a u slučaju onečišćenja poduzimaju se mjere čišćenja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Na područjima koja je nacionalno nadležno tijelo odredilo za očuvanje ili u zaštićenim staništima djelatnost je u skladu s ciljevima očuvanja tih područja.

([76]) Kojom se u Uniji primjenjuje Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 209, 31.7.2006., str. 3.).

([77]) Preporučena klasifikacija pesticida SZO-a po opasnosti (verzija iz 2019.), (verzija od 4.6.2021.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	Ne prenamjenjuju se staništa koja su posebno osjetljiva na gubitak bioraznolikosti ili imaju visoku vrijednost očuvanja ni područja namijenjenih obnovi takvih staništa u skladu s nacionalnim propisima. Plan iz točke 1. (Plan obnove) ovog odjeljka sadržava odredbe o očuvanju i mogućem poboljšanju bioraznolikosti u skladu s nacionalnim i lokalnim odredbama, uključujući sljedeće: (a) osiguravanje dobrog stanja očuvanosti staništa i vrsta, održavanje uobičajenih vrsta u staništu; (b) isključivanje uporabe ili oslobađanja invazivnih vrsta;

3. PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

3.1. **Proizvodnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora**

Opis djelatnosti

Proizvodnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, pri čemu je energija iz obnovljivih izvora definirana u članku 2. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C25, C27 i C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([78]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

([78]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

▼B

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([79]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([80]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([81]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([82]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([79]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([80]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([81]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([82]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

3.2. **Proizvodnja opreme za proizvodnju i korištenje vodika**

Opis djelatnosti

Proizvodnja opreme za proizvodnju i korištenje vodika, ako vodik za čiju se proizvodnju oprema proizvodi ispunjava zahtjev o uštedama emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu od 73,4 % za vodik [što u cijelom životnom ciklusu rezultira emisijama stakleničkih plinova nižima od 3 $tCO_2e/tH2$] i 70 % za sintetička goriva dobivena iz vodika u odnosu na usporedno fosilno gorivo od 94g CO_2e/MJ analogijom s pristupom iz članka 25. stavka 2. i Priloga V. Direktivi (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C25, C27 i C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([83]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([84]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([85]) ili uz naknadu.

([83]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([84]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([85]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([86]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([87]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([86]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([87]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

3.3. **Proizvodnja niskougljičnih tehnologija za prijevoz**

Opis djelatnosti

Proizvodnja, popravak, održavanje, naknadna prilagodba ([88]), prenamjena i nadogradnja niskougljičnih vozila, željezničkih vozila i plovila ako je tehnologija jedna od sljedećih:

(a) vlakovi, putnički vagoni i vagoni s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi);

(b) vlakovi, putnički vagoni i vagoni s nultim izravnim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi kada prometuju na pruzi s potrebnom infrastrukturom, a s pogonom na konvencionalni motor ako takva infrastruktura nije dostupna (bimodalna tehnologija);

(c) prometna sredstva za gradski, prigradski i cestovni prijevoz putnika, pri čemu je stopa izravnih emisija CO_2 vozila (iz ispušne cijevi) jednaka nuli;

(d) do 31. prosinca 2025., vozila iz kategorija M2 i M3 ([89]) vrste nadogradnje „CA” (jednopodno vozilo), „CB” (vozilo na kat), „CC” (jednopodno zglobno vozilo) ili „CD” (zglobno vozilo na kat) ([90]), koja su u skladu s najnovijom normom EURO VI., tj. ispunjavaju oba zahtjeva iz Uredbe (EZ) br. 595/2009 i, od trenutka stupanja na snagu izmjena te uredbe, s tim aktima o izmjeni, čak i prije nego što se počnu primjenjivati, i zadnjim korakom norme EURO VI. iz tablice 1. Dodatka 9. Prilogu I. Uredbi Komisije (EU) br. 582/2011, ako su odredbe o tom koraku stupile na snagu, ali se još ne primjenjuju za tu vrstu vozila ([91]). Ako takva norma nije dostupna, izravne emisije CO_2 iz vozila koje su jednake nuli;

(e) uređaji za osobnu mobilnost koji se pokreću fizičkom aktivnošću korisnika, motorom s nultom stopom emisija ili kombinacijom motora s nultom stopom emisija i fizičke aktivnosti;

(f) vozila kategorija M_1 i N_1 klasificirana kao laka vozila ([92]):

i. do 31. prosinca 2025.: sa specifičnim emisijama CO_2, kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki (h) Uredbe (EU) 2019/631, niže su od 50 g CO_2/km (laka vozila s niskim i nultim emisijama);

ii. od 1. siječnja 2026.: sa specifičnim emisijama CO_2, kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki (h) Uredbe (EU) 2019/631, koje su jednake nuli;

(g) vozila kategorije L ([93]) s emisijama CO_2 iz ispušne cijevi koje iznose 0 g CO_2e/km, izračunano u skladu s ispitivanjem emisija iz Uredbe (EU) br. 168/2013;

([88]) Za točke od (j) do (m), kriteriji za naknadnu prilagodbu obrađeni su u odjeljcima 6.9. i 6.12. ovog Priloga.
([89]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (a) Uredbe (EU) 2018/858.
([90]) Kako je utvrđeno u točki 3. dijela C Priloga I. Uredbi (EU) 2018/858.
([91]) Do 31.12.2022., EURO VI., korak E, kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 595/2009.
([92]) Kako je definirano u članku 4. stavku 1. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) 2018/858.
([93]) Kako su definirana u članku 4. Uredbe (EU) 168/2013.

▼B

(h) vozila kategorije N2 i N3, i kategorije N1 klasificirana kao teška vozila, koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva s najvećom tehnički dopuštenom masom opterećenog vozila do 7,5 tona i koja su „teška vozila s nultim emisijama” kako su definirana u Uredbi (EU) 2019/1242;

(i) vozila kategorije N2 i N3 koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva s najvećom tehnički dopuštenom masom opterećenog vozila iznad 7,5 tona i koja su „teška vozila s nultim emisijama”, kako su definirana u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1242, ili „teška vozila s niskim emisijama”, kako su definirana u članku 3. točki 12. te uredbe;

(j) plovila za prijevoz putnika unutarnjim vodenim putovima:

i. s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi);

ii. do 31. prosinca 2025. hibridna plovila i plovila na dvije vrste goriva koja u redovnom prometovanju koriste najmanje 50 % goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili punjivu bateriju;

(k) plovila za prijevoz robe unutarnjim vodenim putovima, koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva i:

i. imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

ii. do 31. prosinca 2025. imaju izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi) po tonskom kilometru (g CO_2/tkm), izračunane (ili procijenjene u slučaju novih plovila) primjenom operativnog pokazatelja energetske učinkovitosti ([94]), 50 % niže od prosječne referentne vrijednosti za emisije CO_2 utvrđene za teška vozila (podskupina vozila 5-LH) u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2019/1242;

(l) plovila za pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti, koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva i:

i. imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

ii. do 31. prosinca 2025. hibridna plovila i plovila na dvije vrste goriva koja u redovnom prometovanju na moru i u lukama koriste najmanje 25 % goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili punjivu bateriju;

iii. do 31. prosinca 2025., i samo ako se može dokazati da se plovila koriste isključivo za pružanje usluga obalnog prijevoza i prijevoza na kratkim udaljenostima u svrhu promjene vrste prijevoza robe s kopnenog na morski, plovila s izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne

([94]) Operativni pokazatelj energetske učinkovitosti definira se kao omjer mase CO_2 emitirane po jedinici prijevoza. To je reprezentativna vrijednost energetske učinkovitosti prometovanja broda u neprekidnom razdoblju, koja označava opći obrazac rada plovila. Smjernice za izračun tog pokazatelja navedene su u dokumentu IMO-a MEPC.1/Circ. 684.

▼B

cijevi) izračunanima primjenom projektnog indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) ([95]) Međunarodne pomorske organizacije (IMO), koje su 50 % niže od prosječne referentne vrijednosti za emisije CO_2 utvrđene za teška vozila (podskupina vozila 5-LH) u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2019/1242;

iv. do 31. prosinca 2025. dosegnula su vrijednost indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) 10 % nižu od zahtjeva za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. ([96]) ako je moguć pogon tih vozila na goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi ili na goriva iz obnovljivih izvora ([97]);

(m) plovila za pomorski i obalni prijevoz putnika, koja nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva i:

i. imaju nulte izravne emisije CO_2 (iz ispušne cijevi);

ii. do 31. prosinca 2025. hibridna plovila i plovila na dvije vrste goriva koja u redovnom prometovanju na moru i u lukama koriste najmanje 25 % goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 (iz ispušne cijevi) ili punjivu bateriju;

iii. do 31. prosinca 2025. dosegnula su vrijednost indeksa energetske učinkovitosti (EEDI) 10 % nižu od zahtjeva za EEDI koji se primjenjuju od 1. travnja 2022. ako je moguć pogon tih vozila na goriva s nultim izravnim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi ili na goriva iz obnovljivih izvora ([98]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C29.1, C30.1, C30.2, C30.9, C33.15 i C33.17 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

([95]) Indeks energetske učinkovitosti (verzija od 4.6.2021.: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([96]) Kako je dogovoreno na 74. sjednici Odbora za zaštitu morskog okoliša Međunarodne pomorske organizacije.

([97]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

([98]) Goriva koja ispunjavaju kriterije tehničke provjere iz odjeljaka 3.10. i 4.13. ovog Priloga.

▼B

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([99]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([100]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([101]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([102]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([103]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire:

([99]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([100]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([101]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([102]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([103]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

	(a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Ovisno o slučaju, vozila ne sadržavaju olovo, živu, šesterovalentni krom i kadmij, u skladu s Direktivom 2000/53/EZ.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.4. **Proizvodnja baterija**

Opis djelatnosti

Proizvodnja punjivih baterija, baterijskih sklopova i akumulatora za prijevoz, stacionarne i izvanmrežne sustave za skladištenje energije i druge industrijske primjene i proizvodnja njihovih komponenti (aktivni materijali za baterije, baterijske ćelije, kućišta i elektroničke komponente), koji znatno smanjuju emisije stakleničkih plinova u prijevozu, stacionarnim i izvanmrežnim sustavima za skladištenje energije i drugim industrijskim primjenama.

Recikliranje na kraju vijeka trajanja baterija.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C27.2 i C38.32 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

▼B

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([104]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([105]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([106]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([107]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([108]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

([104]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([105]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([106]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([107]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([108]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri proizvodnji novih baterija, komponenti i materijala, procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda. Postupci recikliranja provode se u skladu s uvjetima iz članka 12. Direktive 2006/66/EZ i dijela B Priloga III. toj direktivi, uključujući primjenu najbolje raspoložive tehnike, postignute razine učinkovitosti olovno-kiselih baterija, nikal-kadmijskih baterija i baterija drugog kemijskog sastava. Tim se postupcima postiže maksimalno, tehnički izvedivo recikliranje metalnog sadržaja bez prekomjernih troškova. Kad postoje, objekti za recikliranje ispunjavaju zahtjeve iz Direktive 2010/75/EU.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Baterije su u skladu s primjenjivim pravilima o stavljanju baterija i akumulatora na tržište u Uniji i ograničenjima korištenja opasnih tvari u baterijama, uključujući Uredbu (EZ) br. 1907/2006 i Direktivu 2006/66/EZ.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.5. **Proizvodnja opreme za energetsku učinkovitost zgrada**

Opis djelatnosti

Proizvodnja jednog ili više sljedećih proizvoda za energetsku učinkovitost zgrada i njihovih ključnih komponenti ([109]):

(a) prozori U-vrijednosti manje ili jednake 1,0 W/m^2K;

(b) vrata U-vrijednosti manje ili jednake 1,2 W/m^2K;

(c) sustavi za vanjske zidove U-vrijednosti manje ili jednake 0,5 W/m^2K;

(d) krovni sustavi U-vrijednosti manje ili jednake 0,3 W/m^2K;

([109]) Ako je relevantno, U-vrijednost se izračunava u skladu s primjenjivim normama, npr. EN ISO 10077-1:2017 (prozori i vrata), EN ISO 12631:2017 (ovješene fasade) i EN ISO 6946:2017 (građevni dijelovi i građevni elementi).

▼B

(e) izolacijski proizvodi lambda vrijednosti manje ili jednake 0,06 W/mK;

(f) kućanski uređaji svrstani u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe;

(g) izvori svjetlosti svrstani u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe;

(h) sustavi grijanja prostora i sustavi grijanja vode u kućanstvima svrstani u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe;

(i) rashladni i ventilacijski sustavi svrstani u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe;

(j) detektori prisutnosti i dnevnog svjetla za rasvjetne sustave;

(k) toplinske pumpe u skladu s kriterijima tehničke provjere iz odjeljka 4.16. ovog Priloga;

(l) fasadni i krovni elementi s funkcijom zaštite od sunčeve svjetlosti ili kontrole njezina propuštanja, uključujući one koji omogućuju rast vegetacije;

(m) energetski učinkoviti sustavi automatizacije i kontrole za stambene i poslovne zgrade;

(n) termostati odvojeni po zonama i uređaji za pametno praćenje glavnih električnih i toplinskih opterećenja u zgradama te senzorska oprema;

(o) proizvodi za mjerenje topline i termostatski regulatori za pojedinačne stambene objekte spojene na centralizirane toplinske sustave i za pojedinačne stanove spojene na sustave centralnog grijanja koji opskrbljuju cijelu zgradu, te za sustave centralnog grijanja;

(p) izmjenjivači topline u sustavu centraliziranog grijanja i trafostanice za djelatnost distribucije centraliziranog grijanja/hlađenja iz odjeljka 4.15. ovog Priloga;

(q) proizvodi za pametno praćenje i regulaciju sustava grijanja te senzorska oprema

Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C16.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C.23.61, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13 i C28.14 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

▼B

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([110]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([111]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([112]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([113]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([114]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

([110]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([111]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([112]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([113]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([114]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.6. **Proizvodnja drugih niskougljičnih tehnologija**

Opis djelatnosti

Proizvodnja tehnologija za znatno smanjenje emisija stakleničkih plinova u drugim sektorima gospodarstva, ako te tehnologije nisu obrađene u odjeljcima od 3.1 do 3.5 ovog Priloga i ako te tehnologije dokazano znatno smanjuju emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu u usporedbi s najboljom alternativnom tehnologijom, proizvodom ili rješenjem dostupnim na tržištu, što se izračunava u skladu s Preporukom Komisije 2013/179/EU ili s normom ISO 14067:2018 ([115]) ili ISO 14064-1:2018 ([116]) i ako kvantificirane uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C22, C25, C26, C27 i C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([115]) Norma ISO 14067:2018, Staklenički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (https://www.iso.org/standard/71206.html).

([116]) ISO 14064-1:2018, Staklenički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([117]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([118]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([119]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([120]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([121]);

([117]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([118]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([119]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([120]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([121]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti procjenjuju se i, ako je izvedivo, primjenjuju tehnike kojima se podupire: (a) ponovna uporaba i uporaba sekundarnih sirovina te ponovno upotrijebljenih dijelova u proizvedenim proizvodima; (b) izrada koja omogućuje trajnost, recikliranje, jednostavno rastavljanje i prilagodljivost proizvedenih proizvoda; (c) gospodarenje otpadom u proizvodnom procesu tako da recikliranje ima prednost pred odlaganjem; (d) informiranje o problematičnim tvarima i njihovu sljedivost tijekom vijeka trajanja proizvedenih proizvoda.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.7. **Proizvodnja cementa**

Opis djelatnosti

Proizvodnja cementnog klinkera, cementa ili alternativnih veziva.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C23.51 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

▼B

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([122]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([123]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([124]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([125]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([126]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

([122]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([123]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([124]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([125]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([126]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Emisije stakleničkih plinova ([127]) iz postupaka proizvodnje cementa su: (a) za sivi cementni klinker, niže od 0,816 ([128]) tCO_2e po toni sivog cementnog klinkera; (b) za cement od sivog klinkera ili alternativnog hidrauličkog veziva, niže od 0,530 ([129]) tCO_2e po toni proizvedenog cementa ili alternativnog veziva.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za proizvodnju cementa, vapna i magnezijeva oksida ([130]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij ([131]). Pri proizvodnji cementa u kojoj se kao alternativno gorivo koristi opasni otpad primjenjuju se mjere za sigurno rukovanje otpadom.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.8. **Proizvodnja aluminija**

Opis djelatnosti

Proizvodnja aluminija iz primarnog aluminijeva oksida (boksita) ili recikliranjem sekundarnog aluminija.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C24.42 i C24.53 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([127]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([128]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([129]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka za sivi cementni klinker prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, pomnoženo omjerom klinkera i cementa (0,65), utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([130]) Provedbena odluka Komisije 2013/163/EU od 26. ožujka 2013. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama za proizvodnju cementa, vapna i magnezijevog oksida (SL L 100, 9.4.2013., str. 1.).

([131]) Vidjeti referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama o ekonomskim učincima i prijenosu onečišćenja s medija na medij (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ecm_bref_0706.pdf).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([132]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([133]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([134]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([135]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([136]);

([132]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([133]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([134]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([135]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/-.

([136]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost proizvodnje jednog od sljedećeg: (a) primarnog aluminija, ako se djelatnost do 2025. obavlja u skladu s dva sljedeća kriterija, a nakon 2025. sa svim sljedećim kriterijima ([137]): i. emisije stakleničkih plinova ne premašuju 1,604 ([138]) tCO_2e po toni proizvedenog aluminija ([139]): ii. neizravne emisije stakleničkih plinova ne premašuje 270g CO_2e/kWh; iii. potrošnja električne energije u proizvodnom procesu ne premašuje 15,5 MWh po toni aluminija. (b) sekundarnog aluminija.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za industriju obojenih metala ([140]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.9. **Proizvodnja željeza i čelika**

Opis djelatnosti

Proizvodnja željeza i čelika.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito C24.10, C24.20, C24.31, C24.32, C24.33, C24.34, C24.51 i C24.52 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([137]) Spojeno u jedan prag koji je rezultat zbroja izravnih i neizravnih emisija, izračunava se kao srednja vrijednost podataka prikupljenih u kontekstu utvrđivanja referentnih vrijednosti za industriju u okviru sustava EU ETS za razdoblje 2021.–2026. i izračunava u skladu s metodologijom za određivanje referentnih vrijednosti iz Direktive 2003/87/EZ, uvećano za kriterij nenanošenja bitne štete ublažavanju klimatskih promjena za proizvodnju električne energije (270gCO_2/kWh) i pomnoženo prosječnom energetskom učinkovitošću proizvodnje aluminija (15,5 MWh po toni aluminija).

([138]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([139]) Proizvedeni aluminij sirovi je nelegirani tekući aluminij proizveden elektrolizom.

([140]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/1032 od 13. lipnja 2016. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i) za industrije obojenih metala u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 174, 30.6.2016., str. 32.).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([141]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([142]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([143]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([144]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([145]);

([141]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([142]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([143]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([144]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([145]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost proizvodnje jednog od sljedećeg: (a) željeza i čelika, pri čemu emisije stakleničkih plinova ([146]), umanjene za količinu emisija pripisanih proizvodnji otpadnih plinova u skladu s odjeljkom 10.1.5 točkom (a) iz Priloga VII. Uredbi (EU) 2019/331 ne premašuju sljedeće vrijednosti u različitim fazama proizvodnog procesa: i. tekući metal = 1,443 ([147]) t ekvivalenta CO_2 po toni proizvoda; ii. sinterirana rudača = 0,242 ([148]) t CO_2e po toni proizvoda; iii. koks (bez lignitnog koksa) = 0,237 ([149]) tCO_2e po toni proizvoda; iv. lijevano željezo = 0,390 ([150]) t CO_2e po toni proizvoda; v. visokolegirani čelik iz elektrolučne peći = 0,360 ([151]) tCO_2e toni proizvoda; vi. ugljični čelik iz elektrolučne peći = 0,276 ([152]) tCO_2e po toni proizvoda; (b) čelik iz elektrolučnih peći od kojeg se proizvodi ugljični čelik ili visokolegirani čelik iz elektrolučne peći, kako je definirano u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2019/331 i ako je input otpadaka čelika u odnosu na output proizvoda: i. najmanje 70 % pri proizvodnji visokolegiranog čelika; ii. najmanje 90 % pri proizvodnji ugljičnog čelika.

([146]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([147]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([148]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([149]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([150]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([151]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([152]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za proizvodnju željeza i čelika ([153]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.10. **Proizvodnja vodika**

Opis djelatnosti

Proizvodnja vodika i sintetičkih goriva dobivenih iz vodika.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

([153]) Provedbena odluka Komisije 2012/135/EU od 28. veljače 2012. o donošenju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) u okviru Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama za proizvodnju željeza i čelika (SL L 70, 8.3.2012., str. 63.).

▼B

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([154]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([155]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([156]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([157]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([158]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost ispunjava zahtjev o uštedama emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu od 70 % u odnosu na usporedno fosilno gorivo od 94 gCO_2e7MJ, kako je utvrđeno u članku 25. stavku 2. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ([159]) i Prilogu V. toj direktivi. Uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se primjenom metodologije iz članka 28. stavka 5. Direktive (EU) 2018/2001 ili alternativno u skladu s normom ISO 14067:2018 ([160]) ili ISO 14064-1:2018 ([161]). Kvantificirane uštede emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjeravaju se u skladu s člankom 30. Direktive (EU) 2018/2001, ako je primjenjivo, ili ih provjerava neovisna treća strana.

([154]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([155]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([156]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([157]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([158]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([159]) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

([160]) Norma ISO 14067:2018, Staklenički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([161]) ISO 14064-1:2018, Staklenički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju klornih lužina ([162]) i zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i otpadnih plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([163]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za rafiniranje mineralnih ulja i plina ([164]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.11. **Proizvodnja ugljene čađe**

Opis djelatnosti

Proizvodnja ugljene čađe.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.13 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

([162]) Provedbena odluka 2013/732/EU.
([163]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.
([164]) Provedbena odluka 2014/738/EU.

▼B

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([165]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([166]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([167]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([168]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([169]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Emisije stakleničkih plinova ([170]) iz postupaka proizvodnje ugljene čađe niže su od 1,615 ([171]) tCO_2e po toni proizvoda.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo

([165]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([166]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([167]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([168]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([169]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([170]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([171]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za industriju baznih anorganskih kemikalija – krute i ostale tvari ([172]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([173]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.12. **Proizvodnja kalcinirane sode**

Opis djelatnosti

Proizvodnja dinatrijeva karbonata (kalcinirana soda, natrijev karbonat, dinatrijeva sol karboksilne kiseline).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.13 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

([172]) Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za industriju baznih anorganskih kemikalija – krute i ostale tvari, (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([173]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([174]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([175]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([176]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([177]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([178]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Emisije stakleničkih plinova ([179]) iz postupaka proizvodnje kalcinirane sode niže su od 0,866 ([180]) tCO_2e po toni proizvoda.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući:

([174]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([175]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([176]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([177]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([178]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([179]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([180]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

▼B

	(a) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za industriju baznih anorganskih kemikalija – krute i ostale tvari ([181]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([182]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.13. **Proizvodnja klora**

Opis djelatnosti

Proizvodnja klora.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.13 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([183]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

([181]) Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za industriju baznih anorganskih kemikalija – krute i ostale tvari, (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([182]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

([183]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

▼B

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([184]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([185]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([186]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([187]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Potrošnja električne energije za elektrolizu i kloriranje iznosi 2,45 MWh po toni klora ili manje. Prosječne izravne emisije stakleničkih plinova iz električne energije koja se koristi za proizvodnju klora iznose 270 g CO_2e/kWh ili manje.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju klornih lužina ([188]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([189]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.

([184]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([185]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([186]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([187]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([188]) Provedbena odluka 2013/732/EU.

([189]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼M2

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼B

3.14. **Proizvodnja baznih organskih kemikalija**

Opis djelatnosti

Proizvodnja:

(a) kemikalija visoke vrijednosti (HVC):

i. acetilen;

ii. etilen;

iii. propilen;

iv. butadien;

(b) aromata:

i. smjese alkilbenzena, smjese alkilnaftalena osim onih pod oznakom HS 2707 ili 2902;

ii. cikloheksan;

iii. benzen;

iv. toluen;

v. o-ksilen;

vi. p-ksilen;

vii. m-ksilen i smjese izomera ksilena;

viii. etilbenzen;

ix. kumen;

x. bifenil, terfenili, viniltolueni, ostali ciklički ugljikovodici osim ciklana, ciklena, cikloterpena, benzena, toluena, ksilena, stirena, etilbenzena, kumena, naftalena, antracena;

xi. benzol (benzen), toluol (toluen) i ksilol (ksilen);

xii. naftalen i ostale aromatične smjese ugljikovodika (osim benzola, toluola i ksilola);

(c) vinil-klorid;

(d) stiren;

(e) etilen-oksid;

(f) monoetilen-glikol;

(g) adipinska kiselina.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.14 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([190]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([191]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([192]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([193]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([194]);

([190]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([191]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([192]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([193]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([194]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Emisije stakleničkih plinova ([195]) iz postupaka proizvodnje organskih kemikalija niže su od: (a) za HVC: [0,851 ([196])] tCO_2e po toni HVC-a; (b) za aromate: 0,0300 ([197]) tCO_2e po toni složenog ponderiranog protoka; (c) za vinil-klorid: 0,268 ([198]) tCO_2e po toni vinil-klorida; (d) za stiren: 0,564 ([199]) tCO_2e po toni stirena; (e) za etilen-oksid/etilen-glikole: 0,489 ([200]) tCO_2e po toni etilen-oksida/glikola; (f) za adipinsku kiselinu: 0,76 ([201]) tCO_2e po toni adipinske kiseline. Ako se organske kemikalije obuhvaćene područjem primjene u cijelosti ili djelomično proizvode iz obnovljivih sirovina, emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu proizvedene kemikalije, nastale u cijelosti ili djelomično iz sirovina iz obnovljivih izvora, niže su od emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu istovjetne kemikalije proizvedene od sirovina iz fosilnih goriva. Poljoprivredna biomasa koja se koristi za proizvodnju baznih organskih kemikalija u primarnom obliku ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka od 2. do 5. Direktive (EU) 2018/2001. Šumska biomasa koja se koristi za proizvodnju baznih organskih kemikalija ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka 6. i 7. te direktive.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.

([195]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([196]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([197]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([198]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([199]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([200]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([201]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju baznih organskih kemikalija ([202]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([203]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.15. **Proizvodnja bezvodnog amonijaka**

Opis djelatnosti

Proizvodnja bezvodnog amonijaka.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.15 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

([202]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2017/2117 od 21. studenoga 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za proizvodnju baznih organskih kemikalija (SL L 323, 7.12.2017., str. 1.).

([203]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([204]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([205]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([206]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([207]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([208]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost je u skladu s jednim od sljedećih kriterija: (a) emisije stakleničkih plinova iz proizvodnje bezvodnog amonijaka ([209]) niže su od 1,948 ([210]) tCO_2e po toni bezvodnog amonijaka; (b) amonijak se oporabljuje iz otpadnih voda.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući:

([204]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([205]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([206]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([207]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([208]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([209]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([210]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

▼B

	(a) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju baznih anorganskih kemikalija – amonijaka, kiselina i gnojiva ([211]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([212]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.16. **Proizvodnja dušične kiseline**

Opis djelatnosti

Proizvodnja dušične kiseline.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.15 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([213]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

([211]) Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju baznih anorganskih kemikalija – amonijaka, kiselina i gnojiva (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([212]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

([213]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

▼B

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([214]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([215]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([216]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([217]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Emisije stakleničkih plinova ([218]) iz proizvodnje dušične kiseline niže su od 0,184 ([219]) tCO_2e po toni dušične kiseline.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju baznih anorganskih kemikalija – amonijaka, kiselina i gnojiva ([220]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([221]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.

([214]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([215]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([216]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([217]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([218]) Izračunano u skladu s Uredbom (EU) 2019/331.

([219]) Odražava srednju vrijednost za postrojenja u 2016. i 2017. (t ekvivalenta CO_2 po toni) na temelju podataka prikupljenih u kontekstu izrade Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/447, utvrđenu na temelju potvrđenih informacija o učinkovitosti postrojenja u pogledu emisija stakleničkih plinova dostavljenih na temelju članka 11. Direktive 2003/87/EZ.

([220]) Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju baznih anorganskih kemikalija – amonijaka, kiselina i gnojiva (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([221]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

3.17. **Proizvodnja plastike u primarnom obliku**

Opis djelatnosti

Proizvodnja smole, plastičnih materijala i nevulkaniziranih termoplastičnih elastomera, miješanje i spajanje smola po narudžbi te proizvodnja standardiziranih sintetičkih smola.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE C20.16 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([222]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([223]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([224]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

([222]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([223]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([224]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([225]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([226]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Plastika u primarnom obliku ispunjava jedan od sljedećih kriterija: (a) u potpunosti se proizvodi mehaničkim recikliranjem plastičnog otpada; (b) ako mehaničko recikliranje nije moguće, u potpunosti se proizvodi kemijskim recikliranjem plastičnog otpada, a emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu proizvedene plastike, isključujući svaku izračunanu korist od proizvodnje goriva, niže su od emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu istovrijedne primarne plastike proizvedene od sirovina iz fosilnih goriva. Emisije stakleničkih plinova izračunavaju se u skladu s Preporukom 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ([227]) ili ISO 14064-1:2018 ([228]). Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana; (c) u cijelosti se ili djelomično dobiva iz sirovina iz obnovljivih izvora ([229]) i emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu tako proizvedene plastike u primarnom obliku niže su od emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu istovrijedne plastike u primarnom obliku proizvedene od sirovina iz fosilnih goriva. Emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu izračunavaju se u skladu s Preporukom 2013/179/EU ili, alternativno, u skladu s normom ISO 14067:2018 ili ISO 14064-1:2018. Kvantificirane emisije stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu provjerava neovisna treća strana. Poljoprivredna biomasa koja se koristi za proizvodnju plastike u primarnom obliku ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka od 2. do 5. Direktive (EU) 2018/2001. Šumska biomasa koja se koristi za proizvodnju plastike u primarnom obliku ispunjava kriterije iz članka 29. stavaka 6. i 7. te direktive.

([225]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([226]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([227]) Norma ISO 14067:2018, Stakleнički plinovi – Ugljikov otisak proizvoda – Zahtjevi i smjernice za kvantifikaciju (https://www.iso.org/standard/71206.html).

([228]) ISO 14064-1:2018, Stakleнički plinovi – 1. dio: Specifikacija sa smjernicama na razini organizacije za kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova (https://www.iso.org/standard/66453.html).

([229]) Sirovine iz obnovljivih izvora su biomasa, industrijski i komunalni biootpad.

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući: (a) referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju polimera ([230]); (b) zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za zajedničke sustave obrade otpadnih voda i plinova te upravljanja njima u kemijskom sektoru ([231]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4. ENERGETIKA

4.1. **Proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

([230]) Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju polimera (verzija od 4.6.2021.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf).

([231]) Provedbena odluka (EU) 2016/902.

▼B

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([232]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([233]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([234]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([235]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([236]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost, i ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([232]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([233]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([234]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([235]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([236]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

4.2. **Proizvodnja električne energije tehnologijom koncentracije solarne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije tehnologijom koncentracije solarne energije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([237]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([238]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([239]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

([237]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([238]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([239]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([240]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([241]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost, i ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.3. **Proizvodnja električne energije iz energije vjetra**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz energije vjetra.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

([240]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([241]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([242]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([243]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([244]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([245]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([246]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo

([242]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([243]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([244]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([245]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([246]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Obavljanjem djelatnosti izgradnje odobalne vjetroelektrane ne ometa se postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 11 (buka/energija) iz Priloga I. toj direktivi, i iz Odluke Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za taj deskriptor.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost, i ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu ([247]). Obavljanjem djelatnosti izgradnje odobalne vjetroelektrane ne ometa se postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 1 (bioraznolikost) i 6 (cjelovitost morskog dna) iz Priloga I. toj direktivi, i iz Odluke Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore.

4.4. **Proizvodnja električne energije tehnologijama iskorištavanja energije oceana**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz energije oceana.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

([247]) Praktične smjernice za provedbu tog kriterija navedene su u Obavijesti Europske komisije 2018/C 213/02 „Smjernice o vjetroenergetskim projektima i zakonodavstvu EU-a o prirodi” (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_en.pdf).

▼B

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([248]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([249]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([250]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([251]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([252]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Obavljanjem djelatnosti ne ometa se postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 11 (buka/energija) iz Priloga I. toj direktivi, i iz Odluke Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za taj deskriptor.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost, i ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.

([248]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([249]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([250]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([251]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([252]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Uvedene su mjere za smanjenje toksičnosti boje protiv obrastanja i biocida kako je propisano Uredbom (EU) br. 528/2012 kojom se u pravo Unije prenosi Međunarodna konvencija o nadzoru štetnih sustava protiv obrastanja na brodovima donesena 5. listopada 2001.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu. Obavljanjem djelatnosti ne ometa se postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 1 (bioraznolikost) iz Priloga I. toj direktivi, i iz Odluke Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za taj deskriptor.

4.5. **Proizvodnja električne energije iz hidroenergije**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz hidroenergije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([253]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

([253]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

▼B

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([254]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([255]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([256]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([257]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od $70gCO_2e/kWh$.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	1. Djelatnost se obavlja u skladu s odredbama Direktive 2000/60/EZ, osobito sa svim zahtjevima iz članka 4. te direktive. 2. Kad se odnosi na rad postojećih hidroelektrana, uključujući obnovu radi povećanja potencijala za energiju iz obnovljivih izvora ili za skladištenje energije, djelatnost je u skladu sa sljedećim kriterijima: 2.1. U skladu s Direktivom 2000/60/EZ, osobito njezinim člankom 4., provode se sve tehnički izvedive i ekološki relevantne mjere ublažavanja radi smanjenja štetnih utjecaja na vodu, zaštićena staništa i vrste koje izravno ovise o vodi. 2.2. Ako je relevantno i ovisno o prirodnim ekosustavima u izloženim vodnim tijelima mjere uključuju: (a) mjere kojima se omogućuje nizvodna i uzvodna migracija riba (turbine koje nisu štetne za ribe, strukture za usmjeravanje riba, suvremeni i potpuno funkcionalni prolazi za ribe, mjere za zaustavljanje ili smanjenje rada i ispuštanja otpadnih voda za vrijeme migracije ili mriješćenja riba);

([254]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([255]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([256]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([257]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(b) mjere kojima se omogućuje minimalan ekološki protok (uključujući ublažavanje brzih, kratkoročnih varijacija protoka ili naglih promjena protoka) i protok sedimenta;

(c) mjere zaštite ili poboljšanja staništa.

2.3. Djelotvornost tih mjera prati se u kontekstu odobrenja ili dozvole u kojima se utvrđuje pod kojim se uvjetima postiže dobro stanje ili ostvaruje potencijal predmetnog vodnog tijela.

3. Kad se odnosi na izgradnju novih hidroelektrana, djelatnost je u skladu sa sljedećim kriterijima:

3.1. U skladu s člankom 4. Direktive 2000/60/EZ, a osobito njegovim stavkom 7., prije izgradnje se provodi procjena utjecaja projekta da bi se utvrdili svi njegovi potencijalni učinci na stanje vodnih tijela u istom riječnom slivu i zaštićenih staništa i vrsta koje izravno ovise o vodi, pazeći da migracijski koridori, rijeke slobodnog toka ili ekosustavi ostanu gotovo nenarušeni.

Ta se procjena temelji na najnovijim, detaljnim i točnim podacima, uključujući podatke o praćenju bioloških elemenata kvalitete koji su posebno osjetljivi na hidrološke promjene, te na očekivanom stanju vodnog tijela nakon novih aktivnosti u usporedbi s njegovim postojećim stanjem.

Osobito se procjenjuje kumulativni utjecaj tog novog projekta i drugih postojećih ili planiranih infrastruktura u riječnom slivu.

3.2. Na temelju takve procjene utjecaja utvrđeno je da planirano postrojenje zbog načina na koji je projektirano, svoje lokacije i mjere ublažavanja ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

(a) postrojenje ne uzrokuje pogoršanje stanja niti dovodi u pitanje dobro stanje ili ostvarenje potencijala konkretnog vodnog tijela s kojim je povezano;

(b) ako bi postrojenje moglo uzrokovati pogoršanje ili dovesti u pitanje dobro stanje/potencijal određenog vodnog tijela s kojim je povezano, takvo pogoršanje nije znatno i obrazloženo je u detaljnoj analizi troškova i koristi koja pokazuje sljedeće:

i. prevladavajući javni interes ili očekivane koristi od planirane hidroelektrane veće su od troškova koji bi za okoliš i društvo nastali zbog pogoršanja stanja vode;

ii. prevladavajući javni interes ili očekivane koristi od planirane hidroelektrane ne mogu se zbog tehničke izvedivosti ili nerazmjernih troškova ostvariti na drugi način kojim bi se postigli bolji rezultati za okoliš (npr. obnova postojećih hidroelektrana ili primjena tehnologija koje ne narušavaju kontinuitet rijeke).

▼B

	3.3. Provode se sve tehnički izvedive i ekološki relevantne mjere ublažavanja štetnih učinaka na vodu i na zaštićena staništa i vrste koje izravno ovise o vodi. Ako je relevantno i ovisno o prirodnim ekosustavima u izloženim vodnim tijelima mjere ublažavanja uključuju: (a) mjere kojima se omogućuje nizvodna i uzvodna migracija riba (turbine koje nisu štetne za ribe, strukture za usmjeravanje riba, suvremeni i potpuno funkcionalni prolazi za ribe, mjere za zaustavljanje ili smanjenje rada i ispuštanja otpadnih voda za vrijeme migracije ili mriješćenja riba); (b) mjere kojima se omogućuje minimalan ekološki protok (uključujući ublažavanje brzih, kratkoročnih varijacija protoka ili naglih promjena protoka) i protok sedimenta; (c) mjere zaštite ili poboljšanja staništa. Djelotvornost tih mjera prati se u kontekstu odobrenja ili dozvole u kojima se utvrđuje pod kojim se uvjetima postiže dobro stanje ili ostvaruje potencijal predmetnog vodnog tijela. 3.4. Postrojenje ne dovodi trajno u pitanje postizanje dobrog stanja ili ostvarenje potencijala vodnih tijela u istom riječnom slivu. 3.5. Uz navedene mjere ublažavanja prema potrebi se provode kompenzacijske mjere da projekt ne bi povećao fragmentaciju vodnih tijela u istom riječnom slivu. To se postiže obnovom kontinuiteta u istom riječnom slivu tako da se nadoknadi prekid kontinuiteta koji planirana hidroelektrana može prouzročiti. Kompenzacijske mjere uvode se prije provedbe projekta.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu ([258]).

4.6. **Proizvodnja električne energije iz geotermalne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz geotermalne energije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([258]) Praktične smjernice nalaze se u Obavijesti Komisije C/2018/2619 „Smjernice o zahtjevima za hidroenergiju u odnosu na zakonodavstvo EU-a o prirodi” (SL C 213, 18.6.2018., str. 1.).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([259]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([260]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([261]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([262]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([263]);

([259]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([260]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([261]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([262]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([263]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od $70gCO_2e/kWh$.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Postoje odgovarajući sustavi za smanjenje emisija iz geotermalnih energetskih sustava visoke entalpije kako bi se postigle granične vrijednosti kvalitete zraka iz direktiva 2004/107/EZ i 2008/50/EZ.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.7. **Proizvodnja električne energije iz plinovitih i tekućih nefosilnih goriva iz obnovljivih izvora**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz plinovitih i tekućih nefosilnih goriva iz obnovljivih izvora. Ta djelatnost ne uključuje proizvodnju električne energije isključivo iz bioplina i tekućeg biogoriva (vidjeti odjeljak 4.8. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

▼B

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([264]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([265]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([266]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([267]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([268]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od $70gCO_2e/kWh$.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo

([264]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([265]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([266]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([267]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([268]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje ([269]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.8. **Proizvodnja električne energije iz bioenergije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju električne energije isključivo iz biomase, plinovitih ili tekućih biogoriva, pri čemu je isključena proizvodnja električne energije miješanjem goriva iz obnovljivih izvora s plinovitim ili tekućim biogorivima (vidjeti odjeljak 4.7. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

([269]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2017/1442 od 31. srpnja 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i) za velike uređaje za loženje u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 212, 17.8.2017., str. 1.).

▼B

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([270]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([271]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([272]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([273]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([274]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(2) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost ispunjava kriterije održivosti, uštede emisija stakleničkih plinova i učinkovitosti iz članka 29. Direktive 2018/2001.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	U postrojenjima koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([275]) emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o tim tehnikama, uključujući zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje ([276]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.

([270]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([271]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([272]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([273]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([274]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([275]) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

([276]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

▼B

	Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Za postrojenja u zonama ili dijelovima zona u kojima granične vrijednosti kvalitete zraka nisu u skladu s onima iz Direktive 2008/50/EZ uzimaju se u obzir rezultati razmjene informacija ([277]) koje Komisija objavljuje u skladu s člankom 6. stavcima 9. i 10. Direktive (EU) 2015/2193. Ako se digestat dobiven anaerobnom razgradnjom organskog materijala koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla, izravno ili nakon kompostiranja ili drugog postupka obrade, taj je digestat u skladu sa zahtjevima za gnojidbene materijale iz kategorija sastavnih materijala 4. i 5. iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. U postrojenjima za anaerobnu razgradnju u kojima se obrađuje više od 100 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za anaerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([278]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.9. **Prijenos i distribucija električne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad sustava za prijenos električne energije međusobno povezanom prijenosnom mrežom vrlo visokog i visokog napona.

Izgradnja i rad sustava za distribuciju električne energije visokonaponskim, srednjonaponskim i niskonaponskim distribucijskim sustavima.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.12 i D35.13 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

([277]) Završno izvješće o tehnologiji sastavljeno na temelju razmjene informacija s državama članicama, zainteresiranim industrijskim sektorima i nevladinim organizacijama sadržava tehničke informacije o najboljim raspoloživim tehnologijama koje se primjenjuju u srednjim uređajima za loženje kako bi se smanjio njihov utjecaj na okoliš, o razinama emisija koje se mogu postići najboljim raspoloživim i novim tehnologijama i s time povezanim troškovima (verzija od 4.6.2021.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([278]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/1147 od 10. kolovoza 2018. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za obradu otpada (SL L 208, 17.8.2018., str. 38.).

▼B

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([279]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([280]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([281]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([282]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([283]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Infrastruktura nije namijenjena za izgradnju izravnog voda ili proširenje postojećeg izravnog voda do elektrane s izravnim emisijama stakleničkih plinova koje premašuju 270 gCO_2e/kWh.

([279]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([280]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([281]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([282]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([283]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nadzemni visokonaponski vodovi: (a) djelatnosti koje podrazumijevaju izvođenje radova na gradilištu u skladu su s načelima iz IFC-ovih Općih smjernica za okoliš, zdravlje i sigurnost ([284]); (b) pri obavljanju djelatnosti poštuju se primjenjive norme i propisi o ograničavanju utjecaja elektromagnetskog zračenja na ljudsko zdravlje, što za djelatnosti koje se obavljaju u Uniji uključuje Preporuku Vijeća o ograničavanju izloženosti stanovništva elektromagnetskim poljima (od 0 Hz do 300 GHz) ([285]), a za djelatnosti koje se obavljaju u trećim zemljama Smjernice Međunarodne komisije za zaštitu od neionizirajućeg zračenja (ICNIRP) iz 1998. ([286]). Pri obavljanju djelatnosti ne koriste se polikloririrani bifenili (PCB).
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu ([287]).

4.10. **Skladištenje električne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja u kojima se električna energija skladišti i kasnije vraća u obliku električne energije. Djelatnost uključuje skladištenje energije u reverzibilnim hidroelektranama.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji nemaju posebnu oznaku NACE u statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti utvrđenoj Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

([284]) Smjernice za okoliš, zdravlje i sigurnost od 30. travnja 2007. (verzija od 4.6.2021.: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jOWim3p).

([285]) Preporuka Vijeća od 12. srpnja 1999. o ograničavanju izloženosti stanovništva elektromagnetskim poljima (od 0 Hz do 300 GHz) (1999/519/EZ) (SL L 199, 30.7.1999., str. 59.).

([286]) Smjernice ICNIRP-a za ograničavanje izloženosti električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima koja se mijenjaju kroz vrijeme (do 300 GHz) iz 1998. (verzija od 4.6.2021.: https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf).

([287]) Praktične smjernice za provedbu tog kriterija navedene su u Obavijesti Europske komisije C(2018)2620 „Infrastruktura za prijenos energije i zakonodavstvo EU-a o prirodi” (SL C 213, 18.6.2018., str. 62.).

▼B

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([288]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([289]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([290]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([291]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([292]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo

([288]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([289]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([290]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([291]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([292]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Ako reverzibilna hidroelektrana nije povezana s vodnim tijelom rijeke, djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Ako je reverzibilna hidroelektrana povezana s vodnim tijelom rijeke, djelatnost ispunjava kriterij nenanošenja bitne štete održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa iz odjeljka 4.5. (Proizvodnja električne energije iz hidroenergije).
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.11. **Skladištenje toplinske energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja u kojima se toplinska energija skladišti i kasnije vraća u obliku toplinske energije ili drugih nositelja energije.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji nemaju posebnu oznaku NACE u statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti utvrđenoj Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

▼B

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([293]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([294]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([295]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([296]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([297]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost skladištenja toplinske energije u vodonosnicima ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju.

([293]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([294]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([295]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([296]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([297]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.12. **Skladištenje vodika**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja u kojima se vodik skladišti i kasnije vraća.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji nemaju posebnu oznaku NACE u statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti utvrđenoj Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([298]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([299]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([300]) ili uz naknadu.

([298]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([299]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([300]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([301]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([302]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ako se skladišti više od pet tona vodika, djelatnost je u skladu s Direktivom 2012/18/EU.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.13. **Proizvodnja bioplina i biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva**

Opis djelatnosti

Proizvodnja bioplina i biogoriva za prijevoz i tekućih biogoriva.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.21 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

([301]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([302]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([303]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([304]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([305]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([306]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([307]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost ispunjava kriterije održivosti, uštede emisija stakleničkih plinova i učinkovitosti iz članka 29. Direktive 2018/2001.

([303]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([304]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([305]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([306]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([307]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Za proizvodnju bioplina na spremište digestata postavlja se pokrov koji ne propušta plinove. U postrojenjima za anaerobnu razgradnju u kojima se obrađuje više od 100 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za anaerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([308]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Ako se digestat dobiven anaerobnom razgradnjom organskog materijala koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla, izravno ili nakon kompostiranja ili drugog postupka obrade, taj je digestat u skladu sa zahtjevima za gnojidbene materijale iz kategorija sastavnih materijala 4. i 5. za digestat ili kategorije 3. za kompost, ovisno o slučaju, iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.14. **Mreže za prijenos i distribuciju plinova iz obnovljivih izvora i niskougljičnih plinova**

Opis djelatnosti

Prenamjena ili naknadna prilagodba plinskih mreža za prijenos i distribuciju niskougljičnoh plinova iz obnovljivih izvora.

Izgradnja ili rad plinovoda za prijenos i distribuciju vodika i drugih niskougljičnih plinova.

▼M2

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.22, F42.21 i H49.50 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

([308]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([309]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([310]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([311]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([312]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([313]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
▼M2 (1) Ublažavanje klimatskih promjena	Prenamjenom ili naknadnom prilagodbom ne povećava se kapacitet za prijenos i distribuciju plina. Prenamjenom ili naknadnom prilagodbom ne postiže se vijek trajanja mreža dulji od njihova projektiranog vijeka trajanja prije prenamjene ili naknadne prilagodbe, osim ako je mreža namijenjena za vodik ili druge niskougljične plinove.

([309]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([310]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([311]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([312]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([313]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ventilatori, kompresori, pumpe i druga korištena oprema obuhvaćena Direktivom 2009/125/EZ ispunjavaju, ako je relevantno, zahtjeve najvišeg razreda oznake energetske učinkovitosti, u skladu su s provedbenim uredbama donesenima na temelju te direktive i najbolja su raspoloživa tehnologija.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.15. **Distribucija centraliziranoga grijanja/hlađenja**

Opis djelatnosti

Izgradnja, obnova i rad cjevovoda i pripadajuće infrastrukture za distribuciju energije za grijanje i hlađenje koji završavaju u podstanici ili izmjenjivaču topline.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([314]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

([314]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

▼B

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([315]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([316]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([317]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([318]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ventilatori, kompresori, pumpe i druga korištena oprema obuhvaćena Direktivom 2009/125/EZ ispunjavaju, ako je relevantno, zahtjeve najvišeg razreda oznake energetske učinkovitosti, u skladu su s provedbenim uredbama donesenima na temelju te direktive i najbolja su raspoloživa tehnologija.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.16. **Postavljanje i rad električnih toplinskih pumpi.**

Opis djelatnosti

Postavljanje i rad električnih toplinskih pumpi.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

([315]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([316]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([317]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([318]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.30 i F43.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([319]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([320]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([321]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([322]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([323]);

([319]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([320]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([321]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([322]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([323]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost, i ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti. Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Razine zvučne snage toplinskih pumpi zrak-zrak nazivnog kapaciteta 12 kW ili manje u zatvorenim i otvorenim prostorima niže su od praga iz Uredbe (EU) br. 206/2012.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

4.17. **Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz solarne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za kogeneraciju električne energije i energije za grijanje/hlađenje iz solarne energije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

▼B

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([324]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([325]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([326]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([327]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([328]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo

([324]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([325]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([326]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([327]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([328]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost, i ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.18. **Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz geotermalne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za kogeneraciju grijanja/hlađenja i električne energije iz geotermalne energije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([329]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

([329]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

▼B

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([330]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([331]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([332]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([333]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od $70gCO_2e/kWh$.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Postoje odgovarajući sustavi za smanjenje emisija iz geotermalnih energetskih sustava visoke entalpije kako bi se postigle granične vrijednosti kvalitete zraka iz direktiva 2004/107/EZ i 2008/50/EZ.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.19. **Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih i tekućih goriva**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad kogeneracijskih postrojenja za proizvodnju energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih i tekućih goriva iz obnovljivih izvora. Djelatnost ne uključuje kogeneraciju energije za grijanje/hlađenje i električne energije isključivo iz plinovitih i tekućih biogoriva (vidjeti odjeljak 4.20. ovog Priloga).

([330]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([331]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([332]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([333]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([334]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([335]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([336]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([337]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([338]);

([334]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([335]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([336]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([337]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([338]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 70gCO_2e/kWh.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje ([339]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.20. **Kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz bioenergije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za kogeneraciju energije za grijanje/hlađenje i električne energije isključivo iz biomase, plinovitih ili tekućih biogoriva, pri čemu je isključena kogeneracija miješanjem goriva iz obnovljivih izvora s plinovitim ili tekućim biogorivima (vidjeti odjeljak 4.19. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

([339]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

▼B

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([340]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([341]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([342]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([343]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([344]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost ispunjava kriterije održivosti, uštede emisija stakleničkih plinova i učinkovitosti iz članka 29. Direktive 2018/2001.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo

([340]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([341]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([342]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([343]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([344]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	U postrojenjima koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2010/75/EU emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o tim tehnikama, uključujući zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje ([345]), pri čemu se osigurava izostanak znatnih učinaka prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Za postrojenja u zonama ili dijelovima zona u kojima granične vrijednosti kvalitete zraka nisu u skladu s onima iz Direktive 2008/50/EZ uzimaju se u obzir rezultati razmjene informacija ([346]) koje Komisija objavljuje u skladu s člankom 6. stavcima 9. i 10. Direktive (EU) 2015/2193. Ako se digestat dobiven anaerobnom razgradnjom organskog materijala koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla, izravno ili nakon kompostiranja ili drugog postupka obrade, taj je digestat u skladu sa zahtjevima za gnojidbene materijale iz kategorija sastavnih materijala 4. i 5. iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. U postrojenjima za anaerobnu razgradnju u kojima se obrađuje više od 100 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za anaerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([347]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.21. **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz solarne toplinske energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju grijanja/hlađenja iz tehnologije solarne toplinske energije.

Ako je ekonomska djelatnost sastavni dio djelatnosti „Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” iz odjeljka 7.6. ovog Priloga, primjenjuju se kriteriji tehničke provjere iz odjeljka 7.6.

([345]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

([346]) Završno izvješće o tehnologiji sastavljeno na temelju razmjene informacija s državama članicama, zainteresiranim industrijskim sektorima i nevladinim organizacijama sadržava tehničke informacije o najboljim raspoloživim tehnologijama koje se primjenjuju u srednjim uređajima za loženje kako bi se smanjio njihov utjecaj na okoliš, o razinama emisija koje se mogu postići najboljim raspoloživim i novim tehnologijama i s time povezanim troškovima (verzija od 4.6.2021.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([347]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([348]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([349]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([350]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([351]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([352]);

([348]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([349]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([350]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([351]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([352]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost, i ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.22. **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz geotermalne energije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja u kojima se proizvodi energija za grijanje/hlađenje iz geotermalne energije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

▼B

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([353]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([354]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([355]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([356]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([357]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 70gCO_2e/kWh.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Postoje odgovarajući sustavi za smanjenje emisija iz geotermalnih energetskih sustava visoke entalpije kako bi se postigle granične vrijednosti kvalitete zraka iz direktiva 2004/107/EZ i 2008/50/EZ.

([353]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([354]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([355]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([356]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([357]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.23. **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz plinovitih i tekućih nefosilnih goriva iz obnovljivih izvora**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju energije za grijanje/hlađenje iz plinovitih i tekućih goriva iz obnovljivih izvora. Djelatnost ne uključuje proizvodnju energije za grijanje/hlađenje isključivo iz plinovitih i tekućih biogoriva (vidjeti odjeljak 4.24. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([358]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([359]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([360]) ili uz naknadu.

([358]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([359]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([360]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([361]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([362]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 70gCO_2e/kWh.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje ([363]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.24. **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz bioenergije**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju energije za grijanje/hlađenje iz biomase, plinovitih ili tekućih biogoriva, pri čemu je isključena proizvodnja energije za grijanje/hlađenje miješanjem goriva iz obnovljivih izvora s plinovitim ili tekućim biogorivima (vidjeti odjeljak 4.23. ovog Priloga).

([361]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa". Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([362]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([363]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([364]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([365]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([366]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([367]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([368]);

([364]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([365]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([366]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([367]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([368]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost ispunjava kriterije održivosti, uštede emisija stakleničkih plinova i učinkovitosti iz članka 29. Direktive 2018/2001.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	U postrojenjima koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2010/75/EU emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u najnovijim relevantnim zaključcima o tim tehnikama, uključujući zaključke o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje ([369]), pri čemu se osigurava izostanak znatnih učinaka prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od pragova iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Za postrojenja u zonama ili dijelovima zona u kojima granične vrijednosti kvalitete zraka nisu u skladu s onima iz Direktive 2008/50/EZ uzimaju se u obzir rezultati razmjene informacija ([370]) koje Komisija objavljuje u skladu s člankom 6. stavcima 9. i 10. Direktive (EU) 2015/2193. Ako se digestat dobiven anaerobnom razgradnjom organskog materijala koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla, izravno ili nakon kompostiranja ili drugog postupka obrade, taj je digestat u skladu sa zahtjevima za gnojidbene materijale iz kategorija sastavnih materijala 4. i 5. iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. U postrojenjima za anaerobnu razgradnju u kojima se obrađuje više od 100 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za anaerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([371]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij.

([369]) Provedbena odluka (EU) 2017/1442.

([370]) Završno izvješće o tehnologiji sastavljeno na temelju razmjene informacija s državama članicama, zainteresiranim industrijskim sektorima i nevladinim organizacijama sadržava tehničke informacije o najboljim raspoloživim tehnologijama koje se primjenjuju u srednjim uređajima za loženje kako bi se smanjio njihov utjecaj na okoliš, o razinama emisija koje se mogu postići najboljim raspoloživim i novim tehnologijama i s time povezanim troškovima (verzija od 4.6.2021.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([371]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.25. **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju energije za grijanje/hlađenje iz otpadne topline.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([372]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([373]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([374]) ili uz naknadu.

([372]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([373]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([374]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([375]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([376]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Pri obavljanju djelatnosti ocjenjuje se dostupnost, i ako je izvedivo, koriste oprema i sastavni dijelovi visoke izdržljivosti koji se mogu reciklirati i lako rastaviti i obnoviti.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Pumpe i vrsta upotrijebljene opreme obuhvaćene zahtjevima o ekološkom dizajnu i označivanju energetske učinkovitosti ispunjavaju, ako je primjenjivo, zahtjeve najvišeg razreda oznake energetske učinkovitosti utvrđene u Uredbi (EU) 2017/1369 i u skladu su s provedbenim uredbama donesenima na temelju Direktive 2009/125/EZ te su najbolja raspoloživa tehnologija.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼M1

4.26 **Pretkomercijalne faze naprednih tehnologija za proizvodnju energije iz nuklearnih procesa s minimalnim otpadom iz gorivnog ciklusa**

Opis djelatnosti

Istraživanje, razvoj, demonstracija i uvođenje inovativnih postrojenja za proizvodnju električne energije za koja su dozvolu izdala nadležna tijela država članica u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom i koja proizvode energiju iz nuklearnih procesa s minimalnim otpadom iz gorivnog ciklusa.

([375]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa". Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([376]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼M1

Djelatnost je razvrstana u oznake NACE M72 i M72.1 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([377]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([378]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([379]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([380]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([381]);

([377]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([378]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([379]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([380]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od [datum donošenja]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([381]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala, COM/2013/249 final.

▼M1

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Djelatnost je u skladu s odredbama Ugovora o Euratomu i propisa donesenih na temelju tog ugovora, a posebno Direktive 2013/59/Euratom, Direktive 2009/71/Euratom i Direktive 2011/70/Euratom te odredbama primjenjivih propisa Unije o okolišu koji su doneseni na temelju članka 192. UFEU-a, a posebno Direktive 2011/92/EU i Direktive 2000/60/EZ;

6. Djelatnost je u skladu s nacionalnim propisom kojim se prenosi Direktiva 2009/71/Euratom, među ostalim u pogledu evaluacije testiranjem otpornosti nuklearnih elektrana na području Unije na stres u ekstremnim prirodnim opasnostima, uključujući potrese. U skladu s tim, djelatnost se obavlja na državnom području države članice u kojoj je operater nuklearnog postrojenja:

(a) podnio dokaz nuklearne sigurnosti, čiji su opseg i razina detalja prilagođeni potencijalnoj veličini i prirodi opasnosti po nuklearno postrojenje i njegovu lokaciju (članak 6. točka (b) Direktive 2009/71/Euratom);

(b) poduzeo mjere dubinske obrane kako bi, među ostalim, osigurao da se utjecaj ekstremnih vanjskih prirodnih opasnosti i opasnosti nenamjerno uzrokovanih ljudskim faktorom svede na najmanju moguću mjeru (članak 8.b stavak 1. točka (a) Direktive 2009/71/Euratom);

(c) proveo odgovarajuću procjenu specifičnu za lokaciju i postrojenje kad dotični operater podnosi zahtjev za dozvolu za izgradnju ili rad nuklearne elektrane (članak 8.c točka (a) Direktive 2009/71/Euratom).

Djelatnost ispunjava zahtjeve Direktive 2009/71/Euratom, dopunjene najnovijim međunarodnim smjernicama IAEA-e i WENRA-e, i time doprinosi jačanju otpornosti novih i postojećih nuklearnih elektrana na ekstremne prirodne opasnosti, uključujući poplave i ekstremne vremenske uvjete.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”	
1. Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 270 g CO_2e/kWh.
3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.Utvrđuju se i uklanjanju rizici uništavanja okoliša koji se odnose na očuvanje kvalitete vode i izbjegavanje nestašice vode, u skladu s planom upravljanja korištenjem i zaštitom vode, koji je izrađen u suradnji s relevantnim dionicima. Kako bi se ograničile termalne anomalije povezane s ispuštanjem otpadne topline, operateri kopnenih nuklearnih elektrana s jednoprotočnim mokrim hlađenjem koje uzimaju vodu iz rijeke ili jezera dužni su kontrolirati: (a) najvišu temperaturu prihvatnog slatkovodnog tijela nakon miješanja, i (b) najveću razliku između temperature ispuštene rashladne vode i temperature prihvatnog slatkovodnog tijela. Kontrola temperature provodi se u skladu s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, ili graničnim vrijednostima u skladu s regulatornim okvirom EU-a.

▼M1

	Djelatnost je u skladu s normama Industry Foundation Classes (IFC). Djelatnosti u sektoru nuklearne energije u skladu su sa zahtjevima za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju iz Direktive 2000/60/EZ i Direktive 2013/51/Euratom o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju.
4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan zbrinjavanja neradioaktivnog i radioaktivnog otpada kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje takvog otpada u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima o zbrinjavanju otpada i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Tijekom rada i razgradnje količina radioaktivnog otpada smanjuje se na najmanju moguću mjeru, a maksimalno se povećava količina materijala za slobodno otpuštanje u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i u skladu sa zahtjevima za zaštitu od zračenja utvrđenima u Direktivi 2013/59/Euratom. Uspostavljen je plan financiranja da bi se osigurala odgovarajuća sredstva za sve aktivnosti razgradnje te za zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada, u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Preporukom 2006/851/Euratom. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Relevantni elementi u ovom odjeljku obuhvaćeni su izvješćima država članica Komisiji u skladu s člankom 14. stavkom 1. Direktive 2011/70/Euratom.
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Neradioaktivne emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz nuklearnih elektrana ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Radioaktivna ispuštanja u zrak, vodna tijela i zemlju (tlo) u skladu su s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, ili nacionalnim graničnim vrijednostima u skladu s Direktivom 2013/51/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom. Istrošeno gorivo i radioaktivni otpad zbrinjavaju se sigurno i odgovorno u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom. Za projekt je dostupan odgovarajući kapacitet za privremeno skladištenje, uspostavljeni su nacionalni planovi za odlaganje kako bi se smanjilo trajanje privremenog skladištenja u skladu s odredbom Direktive 2011/70/Euratom kojom se skladištenje radioaktivnog otpada, uključujući dugoročno skladištenje, smatra privremenim rješenjem, ali ne i alternativom odlaganju.

▼M1

6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Za lokacije/aktivnosti na osjetljivim područjima sa stajališta biološke raznolikosti ili u blizini tih područja koje bi mogle znatno utjecati na ta područja (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, spomenike svjetske baštine Unesco-a i ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja) provedena je odgovarajuća procjena, ovisno o slučaju, te se na temelju njezinih zaključaka provode potrebne mjere ublažavanja. Lokacije/aktivnosti ne smiju štetiti stanju očuvanosti staništa ili vrsta prisutnih u zaštićenim područjima.

4.27 **Izgradnja i siguran rad novih nuklearnih elektrana za proizvodnju električne i/ili toplinske energije, među ostalim za proizvodnju vodika, primjenom najboljih dostupnih tehnologija**

Opis djelatnosti

Izgradnja i siguran rad novih nuklearnih postrojenja za koja su nadležna tijela država članica do 2045. izdala građevinsku dozvolu, u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom, za proizvodnju električne energije ili procesne topline, među ostalim za potrebe centraliziranog grijanja ili industrijskih procesa kao što je proizvodnja vodika (nova nuklearna postrojenja) te poboljšanja njihove sigurnosti.

Djelatnost je razvrstana u oznake NACE D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

▼M1

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([382]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([383]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([384]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([385]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([386]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Djelatnost je u skladu s odredbama Ugovora o Euratomu i propisa donesenih na temelju tog ugovora, a posebno Direktive 2013/59/Euratom, Direktive 2009/71/Euratom i Direktive 2011/70/Euratom te odredbama primjenjivih propisa Unije o okolišu koji su doneseni na temelju članka 192. UFEU-a, a posebno Direktive 2011/92/EU i Direktive 2000/60/EZ;

6. Djelatnost je u skladu s nacionalnim propisom kojim se prenosi Direktiva 2009/71/Euratom, među ostalim u pogledu evaluacije testiranjem otpornosti nuklearnih elektrana na području Unije na stres u ekstremnim prirodnim opasnostima, uključujući potrese. U skladu s tim, djelatnost se obavlja na državnom području države članice u kojoj je operater nuklearnog postrojenja:

(a) podnio dokaz nuklearne sigurnosti, čiji su opseg i razina detalja prilagođeni potencijalnoj veličini i prirodi opasnosti po nuklearno postrojenje i njegovu lokaciju (članak 6. točka (b) Direktive 2009/71/Euratom);

([382]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([383]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([384]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([385]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od [datum donošenja]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([386]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala, COM/2013/249 final.

▼M1

(b) poduzeo mjere dubinske obrane kako bi, među ostalim, osigurao da se utjecaj ekstremnih vanjskih prirodnih opasnosti i opasnosti nenamjerno uzrokovanih ljudskim faktorom svede na najmanju moguću mjeru (članak 8.b stavak 1. točka (a) Direktive 2009/71/Euratom);

(c) proveo odgovarajuću procjenu specifičnu za lokaciju i postrojenje kad dotični operater podnosi zahtjev za dozvolu za izgradnju ili rad nuklearne elektrane (članak 8.c točka (a) Direktive 2009/71/Euratom).

Djelatnost ispunjava zahtjeve Direktive 2009/71/Euratom, dopunjene najnovijim međunarodnim smjernicama IAEA-e i WENRA-e, i time doprinosi jačanju otpornosti novih i postojećih nuklearnih elektrana na ekstremne prirodne opasnosti, uključujući poplave i ekstremne vremenske uvjete.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”	
1. Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 270 g CO_2e/kWh.
3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.Utvrđuju se i uklanjanju rizici uništavanja okoliša koji se odnose na očuvanje kvalitete vode i izbjegavanje nestašice vode, u skladu s planom upravljanja korištenjem i zaštitom vode, koji je izrađen u suradnji s relevantnim dionicima. Kako bi se ograničile termalne anomalije povezane s ispuštanjem otpadne topline, operateri kopnenih nuklearnih elektrana s jednoprotočnim mokrim hlađenjem koje uzimaju vodu iz rijeke ili jezera dužni su kontrolirati: (a) najvišu temperaturu prihvatnog slatkovodnog tijela nakon miješanja, i (b) najveću razliku između temperature ispuštene rashladne vode i temperature prihvatnog slatkovodnog tijela. Kontrola temperature provodi se u skladu s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, i/ili graničnim vrijednostima u skladu s pravom Unije. Djelatnost je u skladu s normama Industry Foundation Classes (IFC). Djelatnosti u sektoru nuklearne energije u skladu su sa zahtjevima za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju iz Direktive 2000/60/EZ i Direktive 2013/51/Euratom o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju.
4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan zbrinjavanja neradioaktivnog i radioaktivnog otpada kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje takvog otpada u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima o zbrinjavanju otpada i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Tijekom rada i razgradnje količina radioaktivnog otpada smanjuje se na najmanju moguću mjeru, a maksimalno se povećava količina materijala za slobodno otpuštanje u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i u skladu sa zahtjevima za zaštitu od zračenja utvrđenima u Direktivi 2013/59/Euratom.

▼M1

	Uspostavljen je plan financiranja da bi se osigurala odgovarajuća sredstva za sve aktivnosti razgradnje te za zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada, u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Preporukom 2006/851/Euratom. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Relevantni elementi u ovom odjeljku obuhvaćeni su izvješćima država članica Komisiji u skladu s člankom 14. stavkom 1. Direktive 2011/70/Euratom.
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Neradioaktivne emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz nuklearnih elektrana ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193. Radioaktivna ispuštanja u zrak, vodna tijela i zemlju (tlo) u skladu su s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, ili nacionalnim graničnim vrijednostima u skladu s Direktivom 2013/51/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom. Istrošeno gorivo i radioaktivni otpad zbrinjavaju se sigurno i odgovorno u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom. Za projekt je dostupan odgovarajući kapacitet za privremeno skladištenje, uspostavljeni su nacionalni planovi za odlaganje kako bi se smanjilo trajanje privremenog skladištenja u skladu s odredbom Direktive 2011/70/Euratom kojom se skladištenje radioaktivnog otpada, uključujući dugoročno skladištenje, smatra privremenim rješenjem, ali ne i alternativom odlaganju.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Za lokacije/aktivnosti na osjetljivim područjima sa stajališta biološke raznolikosti ili u blizini tih područja koje bi mogle znatno utjecati na ta područja (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, spomenike svjetske baštine Unesco-a i ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja) provedena je odgovarajuća procjena, ovisno o slučaju, te se na temelju njezinih zaključaka provode potrebne mjere ublažavanja. Lokacije/aktivnosti ne smiju štetiti stanju očuvanosti staništa ili vrsta prisutnih u zaštićenim područjima.

▼M1

4.28 **Proizvodnja električne energije iz nuklearne energije u postojećim postrojenjima**

Opis djelatnosti

Modifikacija postojećih nuklearnih postrojenja radi produljenja razdoblja sigurnog rada nuklearnih postrojenja koja iz nuklearne energije proizvode električnu energiju ili toplinsku energiju („nuklearne elektrane”), koju su do 2040. odobrila nadležna tijela država članica u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.

Djelatnost je razvrstana u oznake NACE D35.11 i F42.2 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([387]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([388]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([389]) ili uz naknadu.

([387]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([388]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([389]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼M1

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([390]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([391]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Djelatnost je u skladu s odredbama Ugovora o Euratomu i propisa donesenih na temelju tog ugovora, a posebno Direktive 2013/59/Euratom, Direktive 2009/71/Euratom i Direktive 2011/70/Euratom te odredbama primjenjivih propisa Unije o okolišu koji su doneseni na temelju članka 192. UFEU-a, a posebno Direktive 2011/92/EU i Direktive 2000/60/EZ;

6. Djelatnost je u skladu s nacionalnim propisom kojim se prenosi Direktiva 2009/71/Euratom, među ostalim u pogledu evaluacije testiranjem otpornosti nuklearnih elektrana na području Unije na stres u ekstremnim prirodnim opasnostima, uključujući potrese. U skladu s tim, djelatnost se obavlja na državnom području države članice u kojoj je operater nuklearnog postrojenja:

(a) podnio dokaz nuklearne sigurnosti, čiji su opseg i razina detalja prilagođeni potencijalnoj veličini i prirodi opasnosti po nuklearno postrojenje i njegovu lokaciju (članak 6. točka (b) Direktive 2009/71/Euratom);

(b) poduzeo mjere dubinske obrane kako bi, među ostalim, osigurao da se utjecaj ekstremnih vanjskih prirodnih opasnosti i opasnosti nenamjerno uzrokovanih ljudskim faktorom svede na najmanju moguću mjeru (članak 8.b stavak 1. točka (a) Direktive 2009/71/Euratom);

(c) proveo odgovarajuću procjenu specifičnu za lokaciju i postrojenje kad dotični operater podnosi zahtjev za dozvolu za izgradnju ili rad nuklearne elektrane (članak 8.c točka (a) Direktive 2009/71/Euratom).

Djelatnost ispunjava zahtjeve Direktive 2009/71/Euratom, dopunjene najnovijim međunarodnim smjernicama IAEA-e i WENRA-e, i time doprinosi jačanju otpornosti novih i postojećih nuklearnih elektrana na ekstremne prirodne opasnosti, uključujući poplave i ekstremne vremenske uvjete.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”	
1. Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 270 g CO_2e/kWh.
3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu. Utvrđuju se i uklanjanju rizici uništavanja okoliša koji se odnose na očuvanje kvalitete vode i izbjegavanje nestašice vode, u skladu s planom upravljanja korištenjem i zaštitom vode, koji je izrađen u suradnji s relevantnim dionicima.

([390]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od [datum donošenja]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([391]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala, COM/2013/249 final.

▼M1

	Kako bi se ograničile termalne anomalije povezane s ispuštanjem otpadne topline, operateri kopnenih nuklearnih elektrana s jednoprotočnim mokrim hlađenjem koje uzimaju vodu iz rijeke ili jezera dužni su kontrolirati: (a) najvišu temperaturu prihvatnog slatkovodnog tijela nakon miješanja, i (b) najveću razliku između temperature ispuštene rashladne vode i temperature prihvatnog slatkovodnog tijela. Kontrola temperature provodi se u skladu s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, ili graničnim vrijednostima u skladu s pravom Unije. Djelatnost je u skladu s normama Industry Foundation Classes (IFC). Djelatnosti u sektoru nuklearne energije u skladu su sa zahtjevima za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju iz Direktive 2000/60/EZ i Direktive 2013/51/Euratom o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju.
4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Izrađen je plan zbrinjavanja neradioaktivnog i radioaktivnog otpada kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje takvog otpada u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima o zbrinjavanju otpada i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Tijekom rada i razgradnje količina radioaktivnog otpada smanjuje se na najmanju moguću mjeru, a maksimalno se povećava količina materijala za slobodno otpuštanje u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i u skladu sa zahtjevima za zaštitu od zračenja utvrđenima u Direktivi 2013/59/Euratom. Uspostavljen je plan financiranja da bi se osigurala odgovarajuća sredstva za sve aktivnosti razgradnje te za zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada, u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Preporukom 2006/851/Euratom. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Relevantni elementi u ovom odjeljku obuhvaćeni su izvješćima država članica Komisiji u skladu s člankom 14. stavkom 1. Direktive 2011/70/Euratom.
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Neradioaktivne emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz nuklearnih elektrana ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama primjenjivima na velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.

▼M1

	Radioaktivna ispuštanja u zrak, vodna tijela i zemlju (tlo) u skladu su s pojedinačnim uvjetima iz dozvole za posebne operacije, ako je primjenjivo, i/ili nacionalnim graničnim vrijednostima u skladu s Direktivom 2013/51/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom. Istrošeno gorivo i radioaktivni otpad zbrinjavaju se sigurno i odgovorno u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom i Direktivom 2013/59/Euratom. Dostupan je odgovarajući kapacitet za privremeno skladištenje za projekt, uspostavljeni su nacionalni planovi za odlaganje kako bi se smanjilo trajanje privremenog skladištenja u skladu s odredbom Direktive 2011/70/Euratom kojom se skladištenje radioaktivnog otpada, uključujući dugoročno skladištenje, smatra privremenim rješenjem, ali ne i alternativom odlaganju.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu. Procjena utjecaja na okoliš dovršena je prije izgradnje nuklearne elektrane, u skladu s Direktivom 2011/92/EU. Provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere. Za lokacije/aktivnosti na osjetljivim područjima sa stajališta biološke raznolikosti ili u blizini tih područja koje bi mogle znatno utjecati na ta područja (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, spomenike svjetske baštine Unesco-a i ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja) provedena je odgovarajuća procjena, ovisno o slučaju, te se na temelju njezinih zaključaka provode potrebne mjere ublažavanja. Lokacije/aktivnosti ne smiju štetiti stanju očuvanosti staništa ili vrsta prisutnih u zaštićenim područjima.

4.29 **Proizvodnja električne energije iz plinovitih fosilnih goriva**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad postrojenja za proizvodnju električne energije iz plinovitih fosilnih goriva koja ispunjavaju kriterije iz Priloga I. odjeljka 4.29. točke 1. podtočke (a). Ta djelatnost ne uključuje proizvodnju električne energije isključivo iz obnovljivih nefosilnih plinovitih i tekućih goriva iz odjeljka 4.7. Priloga I. te bioplina i tekućih biogoriva iz odjeljka 4.8. Priloga I.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito D35.11 i F42.22 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

▼M1

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([392]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([393]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([394]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([395]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([396]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

([392]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([393]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([394]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([395]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od [datum donošenja]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([396]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala, COM/2013/249 final.

▼M1

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”	
1. Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 270 g CO_2e/kWh.
3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.
4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.30 **Visokoučinkovita kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i električne energije iz plinovitih fosilnih goriva**

Opis djelatnosti

Izgradnja, obnova i rad postrojenja za kombiniranu proizvodnju energije za grijanje/hlađenja i električne energije iz plinovitih fosilnih goriva koja ispunjavaju kriterije iz Priloga I. odjeljka 4.30. točke 1. podtočke (a). Ta djelatnost ne uključuje visokoučinkovitu kogeneraciju energije za grijanje/hlađenje i električne energije isključivo iz obnovljivih nefosilnih plinovitih i tekućih goriva iz odjeljka 4.19. Priloga I. te bioplina i tekućih biogoriva iz odjeljka 4.20. Priloga I.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznake NACE D35.11 i D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

▼M1

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([397]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([398]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([399]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([400]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([401]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”	
1. Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 270 g CO_2e/kWh.

([397]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([398]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([399]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([400]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od [datum donošenja]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([401]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala, COM/2013/249 final.

▼M1

3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.
4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu.

4.31 **Proizvodnja energije za grijanje/hlađenja iz plinovitih fosilnih goriva u učinkovitom sustavu centraliziranoga grijanja i hlađenja**

Opis djelatnosti

Izgradnja, obnova i rad postrojenja za proizvodnju topline u kojima se proizvodi energija za grijanje/hlađenje iz plinovitih fosilnih goriva priključena na učinkovit sustav centraliziranog grijanja i hlađenja u smislu članka 2. točke 41. Direktive 2012/27/EU koja ispunjavaju kriterije iz Priloga I. odjeljka 4.31. točke 1. podtočke (a). Ta djelatnost ne uključuje proizvodnju energije za grijanje/hlađenje u učinkovitom sustavu centraliziranoga grijanja i hlađenja isključivo iz obnovljivih nefosilnih plinovitih i tekućih goriva iz odjeljka 4.23. Priloga I. te bioplina i tekućih biogoriva iz odjeljka 4.24. Priloga I.

Djelatnost je razvrstana u oznaku NACE D35.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

▼M1

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([402]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([403]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([404]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([405]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([406]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”	
1. Ublažavanje klimatskih promjena	Izravne emisije stakleničkih plinova koje nastaju obavljanjem djelatnosti niže su od 270 g CO_2e/kWh.

([402]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([403]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([404]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([405]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od [datum donošenja]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([406]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala, COM/2013/249 final.

▼M1

3. Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka B ovom Prilogu.
4. Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za velike uređaje za loženje. Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Emisije iz uređaja za loženje ulazne toplinske snage veće od 1 MW, ali niže od graničnih vrijednosti iz zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje, niže su od graničnih vrijednosti emisija iz dijela 2. Priloga II. Direktivi (EU) 2015/2193.
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost je u skladu s kriterijima iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼B

5. OPSKRBA VODOM, UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM I SANACIJA

5.1. **Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom**

Opis djelatnosti

Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E36.00 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

▼B

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([407]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([408]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([409]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([410]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([411]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo

([407]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([408]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([409]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([410]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([411]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.2. **Obnova sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom**

Opis djelatnosti

Obnova sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom, uključujući obnovu infrastrukture za prikupljanje, pročišćavanje i distribuciju vode za potrebe kućanstava i industrije. Podrazumijeva se da nema znatnih promjena količine prikupljene, obrađene ili isporučene vode.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E36.00 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([412]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([413]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([414]) ili uz naknadu.

([412]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([413]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([414]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([415]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([416]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.3. **Izgradnja, proširenje i rad sustava za skupljanje i pročišćavanje otpadnih voda**

Opis djelatnosti

Izgradnja, proširenje i rad centraliziranih sustava otpadnih voda, uključujući prikupljanje (kanalizacijska mreža) i pročišćavanje.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E37.00 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

([415]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([416]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([417]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([418]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([419]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([420]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([421]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Provodi se procjena izravnih emisija stakleničkih plinova iz centraliziranog sustava otpadnih voda, uključujući prikupljanje (kanalizacijska mreža) i pročišćavanje ([422]). Rezultati se na zahtjev objavljuju ulagačima i klijentima.

([417]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([418]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([419]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([420]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([421]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([422]) Na primjer, u skladu sa Smjernicama IPCC-a za nacionalne inventare stakleničkih plinova za pročišćavanje otpadnih voda (verzija od 4.6.2021.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Ako je stupanj pročišćavanja otpadnih voda prikladan za njihovo ponovno korištenje za navodnjavanje u poljoprivredi, utvrđuju se i provode potrebne mjere upravljanja rizicima kako bi se spriječili štetni učinci na okoliš ([423]).
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ispuštanja u prihvatne vode u skladu su sa zahtjevima iz Direktive 91/271/EEZ ili nacionalnih propisa o najvišim dopuštenim razinama ispuštanja onečišćujućih tvari u prihvatne vode. Provode se odgovarajuće mjere za sprečavanje i ublažavanje prekomjernih prelijevanja oborinskih voda iz sustava za prikupljanje otpadnih voda, što može uključivati prirodna rješenja, odvojene sustave za prikupljanje oborinskih voda, spremnike za zadržavanje i pročišćavanje prvog ispiranja. Mulj iz uređaja za pročišćivanje otpadnih voda koristi se u skladu s Direktivom 86/278/EEZ ili nacionalnim propisima o rasprostranjivanju mulja po tlu ili bilo kakvom drugom nanošenju mulja na i u tlo.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.4. **Obnova sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda**

Opis djelatnosti

Obnova centraliziranih sustava otpadnih voda, uključujući prikupljanje (kanalizacijska mreža) i pročišćavanje. Podrazumijeva se da nema znatnih promjena količine prikupljene ili pročišćene vode u sustavu otpadnih voda.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE E37.00 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

([423]) Kako je utvrđeno u Prilogu II. Uredbi (EU) 2020/741 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 2020. o minimalnim zahtjevima za ponovnu upotrebu vode (SL L 177, 5.6.2020., str. 32.).

▼B

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([424]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([425]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([426]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([427]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([428]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Provodi se procjena izravnih emisija stakleničkih plinova iz centraliziranog sustava otpadnih voda, uključujući prikupljanje (kanalizacijska mreža) i pročišćavanje ([429]). Rezultati se na zahtjev objavljuju ulagačima i klijentima.

([424]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([425]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([426]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([427]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([428]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([429]) Na primjer, u skladu sa Smjernicama IPCC-a za nacionalne inventare stakleničkih plinova za pročišćavanje otpadnih voda (verzija od 4.6.2021.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu. Ako je stupanj pročišćavanja otpadnih voda prikladan za njihovo ponovno korištenje za navodnjavanje u poljoprivredi, utvrđuju se i provode potrebne mjere upravljanja rizicima kako bi se spriječili štetni učinci na okoliš ([430]).
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ispuštanja u prihvatne vode u skladu su sa zahtjevima iz Direktive 91/271/EEZ ili nacionalnih propisa o najvišim dopuštenim razinama ispuštanja onečišćujućih tvari u prihvatne vode. Provode se odgovarajuće mjere za sprečavanje i ublažavanje prekomjernih prelijevanja oborinskih voda iz sustava za prikupljanje otpadnih voda, što može uključivati prirodna rješenja, odvojene sustave za prikupljanje oborinskih voda, spremnike za zadržavanje i pročišćavanje prvog ispiranja. Mulj iz uređaja za pročišćivanje otpadnih voda koristi se u skladu s Direktivom 86/278/EEZ ili nacionalnim propisima o rasprostranjivanju mulja po tlu ili bilo kakvom drugom nanošenju mulja na i u tlo.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.5. **Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru**

Opis djelatnosti

Odvojeno prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u odvojeno skupljenim ili miješanim frakcijama ([431]) radi pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranje.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE E38.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama
1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost. 2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

([430]) Kako je utvrđeno u Prilogu II. Uredbi (EU) 2020/741 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 2020. o minimalnim zahtjevima za ponovnu upotrebu vode (SL L 177, 5.6.2020., str. 32.).

([431]) U Uniji je djelatnost u skladu s člankom 10. stavkom 3. Direktive 2008/98/EZ i nacionalnim propisima i planovima gospodarenja otpadom.

▼B

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([432]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([433]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([434]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([435]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([436]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

([432]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([433]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([434]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([435]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([436]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Odvojeno prikupljene frakcije otpada ne miješaju se u postrojenjima za skladištenje i prijenos otpada s drugim otpadom ili materijalima različitih svojstava.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

5.6. **Anaerobna razgradnja mulja iz uređaja za pročišćivanje otpadnih voda**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za obradu kanalizacijskog mulja anaerobnom razgradnjom, pri čemu nastaju i koriste se bioplin ili kemikalije.

▼M2

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E37.00 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

▼B

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([437]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([438]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([439]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([440]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([441]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izrađen je plan praćenja istjecanja metana u postrojenju.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Emisije su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([442]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Ako se dobiveni digestat koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla, njegov se sadržaj dušika (dopuštenog odstupanja ±25 %) priopćava kupcu ili subjektu koji preuzimae digestat.

([437]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([438]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([439]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([440]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([441]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([442]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.7. **Anaerobna razgradnja biootpada**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad namjenskih postrojenja za obradu odvojeno prikupljenog biootpada ([826]) anaerobnom razgradnjom, pri čemu nastaju i koriste se bioplin i digestat ili kemikalije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E38.21 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([444]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([445]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([446]) ili uz naknadu.

([826]) Kako je definiran u članku 3. točki 4. Direktive 2008/98/EU.

([444]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([445]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([446]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([447]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([448]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izrađen je plan praćenja i postupanja u nepredvidivim situacijama kako bi se smanjilo istjecanje metana u postrojenju.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	U postrojenjima za anaerobnu razgradnju u kojima se obrađuje više od 100 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za anaerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([449]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Dobiveni digestat u skladu je sa zahtjevima za gnojidbene materijale iz kategorija sastavnih materijala 4. i 5. za digestat ili kategorije 3. za kompost, ovisno o slučaju, iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi. Udio dušika (s dopuštenim odstupanjem ±25 %) u digestatu koji se koristi kao gnojivo ili poboljšivač tla priopćava se kupcu ili subjektu zaduženom za preuzimanje digestata.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

([447]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa". Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([448]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([449]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

5.8. **Kompostiranje biootpada**

Opis djelatnosti

Izgradnja ili rad namjenskih postrojenja za obradu odvojeno prikupljenog biootpada kompostiranjem (aerobnom razgradnjom), pri čemu nastaje i koristi se kompost ([833]).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E38.21 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([451]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([452]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([453]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

([833]) Biootpad je definiran u članku 3. točki 4. Direktive 2008/98/EU.

([451]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([452]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([453]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([454]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([455]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	U postrojenjima za kompostiranje u kojima se obrađuje više od 75 tona dnevno emisije u zrak i vodu su ispod ili u rasponu razina emisija koje se mogu povezati s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima za aerobnu obradu otpada u najnovijim relevantnim zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, uključujući zaključke o takvim tehnikama za obradu otpada ([456]). Nema znatnih prijenosa onečišćenja s medija na medij. Na lokaciji je uveden sustav za sprečavanje prolaska procjednih voda do podzemnih voda. Dobiveni kompost u skladu je sa zahtjevima za gnojidbene materijale iz kategorije sastavnih materijala 3. iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009 ili s nacionalnim propisima o gnojivima ili poboljšivačima tla za korištenje u poljoprivredi.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.9. **Oporaba materijala iz neopasnog otpada**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za razvrstavanje i preradu odvojeno prikupljenog neopasnog otpada u sekundarne sirovine postupkom mehaničke prerade, osim za potrebe nasipavanja.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E38.32 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([454]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa". Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([455]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([456]) Provedbena odluka (EU) 2018/1147.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([457]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([458]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([459]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([460]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([461]);

([457]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([458]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([459]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([460]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([461]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.10. **Hvatanje i iskorištavanje odlagališnog plina**

Opis djelatnosti

Postavljanje i rad infrastrukture za hvatanje i iskorištavanje odlagališnog ([462]) plina na trajno zatvorenim odlagalištima ili odjeljcima odlagališta s pomoću novih ili dodatnih namjenskih tehničkih objekata i opreme postavljenih tijekom ili nakon zatvaranja odlagališta ili odjeljka odlagališta.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE E38.21 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

([462]) „Odlagalište” je definirano u članku 2. točki (g) Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999., str. 1.).

▼B

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([463]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([464]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([465]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([466]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([467]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izrađen je plan praćenja istjecanja metana u postrojenju.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo

([463]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([464]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([465]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([466]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([467]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Trajno zatvaranje i sanacija te naknadno održavanje starih odlagališta na kojima je postavljen sustav hvatanja odlagališnog plina provode se u skladu sa sljedećim pravilima: (a) općim zahtjevima iz Priloga I. Direktivi 1999/31/EZ; (b) postupcima kontrole i nadzora iz Priloga III. toj direktivi.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.11. **Prijevoz CO_2**

Opis djelatnosti

Prijevoz uhvaćenog CO_2 na sve načine, izgradnja i rad plinovoda za CO_2 i naknadna prilagodba plinskih mreža čija je glavna svrha integracija uhvaćenog CO_2 pri čemu:

(a) pri prijevozu CO2 iz postrojenja u kojem se hvata do točke utiskivanja ne dolazi do istjecanja CO_2 većeg od 0,5 % mase CO_2 koji se prevozi;

(b) CO_2 se isporučuje u trajni skladišni geoprostor koji ispunjava kriterije za podzemno geološko skladištenje CO_2 iz odjeljka 5.12. ovog Priloga; ili u druga prijevozna sredstva koja vode do trajnog skladišnog geoprostora za CO_2 koji ispunjava te kriterije;

(c) primjenjuju se odgovarajući sustavi za otkrivanje istjecanja i postoji plan nadzora, a izvješće provjerava neovisna treća strana;

(d) Djelatnost može uključivati ugradnju imovine kojom se povećava fleksibilnost i poboljšava upravljanje postojećom mrežom.

Djelatnost se može razvrstati u nekoliko oznaka NACE, osobito F42.21 i H49.50 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

▼B

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([468]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([469]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([470]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([471]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([472]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izrađen je plan praćenja istjecanja CO_2.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo

([468]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([469]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([470]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([471]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([472]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

5.12. **Podzemno trajno geološko skladištenje CO_2**

Opis djelatnosti

Trajno skladištenje uhvaćenog CO_2 u odgovarajućim podzemnim geološkim strukturama.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE E39.00 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([473]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([474]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([475]) ili uz naknadu.

([473]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([474]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([475]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([476]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([477]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Izrađen je plan praćenja istjecanja CO_2.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Djelatnost je u skladu s Direktivom 2009/31/EZ.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

▼M2

5.13. **Desalinizacija**

Opis djelatnosti

Izgradnja i rad postrojenja za desalinizaciju radi proizvodnje vode za distribuciju u sustavima opskrbe pitkom vodom.

Ekonomska djelatnost uključuje zahvaćanje morske ili bočate vode, pretpročišćavanje (kao što je pročišćavanje namijenjeno uklanjanju onečišćivača, taloga ili onečišćenja membrana), pročišćavanje (kao što je reverzna osmoza s pomoću membranske tehnologije), naknadno pročišćavanje (dezinfekcija i kondicioniranje) i skladištenje obrađene vode. Ekonomska djelatnost uključuje i odlaganje vode visokog saliniteta (odbačena voda) s pomoću dubokomorskih cijevi ili odljeva kojima se on može razrijediti ili s pomoću drugih tehnika za ispuštanje vode visokog saliniteta za stanice koje se nalaze na kopnu (kao što je slučaj kod desalinizacije bočate vode).

Ekonomska djelatnost može se primijeniti na vode različitih razina saliniteta, pod uvjetom da te ne ispunjavaju kriterije za slatke vode, kako je definirano u Prilogu II. Direktivi 2000/60/EZ.

([476]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([477]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼M2

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito E36.00 i F42.9 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. smatra se omogućujućom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju ekonomske djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu i utvrđeni su na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjenjuju se rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([478]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([479]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([480]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

([478]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([479]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([480]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼M2

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([481]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([482]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852, gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećanja razine otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) doprinosa prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete

(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Emisije stakleničkih plinova iz postrojenja za desalinizaciju ne premašuju 1 080 gCO_2e/m^3 proizvedene slatke vode (uključujući obradu, crpljenje i odlaganje vode visokog saliniteta te korištenje odgovarajuće energije).
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Utvrđuju se i ublažavaju rizici degradacije okoliša koji se odnose na očuvanje kvalitete vode i izbjegavanje nestašice vode kako bi se postiglo dobro stanje vode i dobar ekološki potencijal, kako je definirano u članku 2. točkama 22. i 23. Uredbe (EU) 2020/852, u skladu s Direktivom 2000/60/EZ ([483]), i na temelju toga je za potencijalno izložena vodna tijela u suradnji s relevantnim dionicima izrađen plan korištenja i zaštite voda. Projekt je odobrilo nadležno tijelo u okviru integriranog upravljanja vodama i prioritetno su uzete u obzir sve druge mogućnosti opskrbe vodom, mjere upravljanja potražnjom za vodom i mjere učinkovitosti, uz savjetovanje s tijelima za upravljanje vodama.

([481]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa". Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 27.6.2023.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([482]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM(2013) 249 final).

([483]) Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima se nastoje ostvariti isti ciljevi dobrog stanja vode i dobrog ekološkog potencijala primjenom ekvivalentnih postupovnih i materijalnih pravila, u suradnji s relevantnim dionicima izrađuje se plan korištenja i zaštite voda na temelju kojeg se: 1. provodi procjena utjecaja djelatnosti na utvrđeno stanje ili ekološki potencijal potencijalno izloženih vodnih tijela i 2. izbjegava pogoršanje ili onemogućavanje dobrog stanja ili ekološkog potencijala ili, ako to nije moguće, 3. obrazlaže se nepostojanjem boljih alternativnih rješenja za okoliš, koja nisu nerazmjerno skupa ili tehnički neizvediva, i poduzimaju se svi praktični koraci za ublažavanje nepovoljnih učinaka na stanje vodnih tijela.

▼M2

	Provodi se procjena utjecaja na okoliš ili provjera u skladu s nacionalnim propisima, koja uključuje procjenu učinka na slatke i morske vode u skladu s direktivama 2000/60/EZ i 2008/56/EZ. Djelatnost ne ometa postizanje dobrog stanja okoliša morskih voda ili ne pogoršava morske vode koje su već u dobrom stanju okoliša kako je definirano u članku 2. točki 21. Uredbe (EU) 2020/852 i u skladu s Direktivom 2008/56/EZ, kojom se posebice zahtijeva da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu deskriptora utvrđenih u Prilogu I. toj direktivi, uzimajući u obzir Odluku Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore. Djelatnost je u skladu s Direktivom 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([484]). Kako bi se ograničile termalne anomalije povezane s ispuštanjem otpadne topline, upravitelj postrojenja za desalinizaciju kontrolira: (a) najvišu temperaturu prihvatnog morskog tijela nakon miješanja; (b) najveću razliku između temperature ispuštene vode visokog saliniteta i temperature prihvatnog morskog tijela. Kontrola temperature provodi se u skladu s graničnim vrijednostima utvrđenima u pravu Unije i nacionalnom pravu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Odlaganje vode visokog saliniteta temelji se na studiji utjecaja na okoliš s procjenom učinaka koja je specifična za lokaciju i koja se odnosi na odlaganje vode visokog saliniteta u morsku vodu uzimajući u obzir sljedeće elemente: (a) opis i razumijevanje lokalnih referentnih uvjeta, kao što su kvaliteta morske vode, topografija, hidrodinamičke značajke i morski ekosustavi na temelju terenskih mjerenja i istraživanja; (b) analizu učinaka ispuštanja vode visokog saliniteta, na temelju modeliranja raspršenja ispuštene vode visokog saliniteta i laboratorijskog ispitivanja toksičnosti, radi definiranja sigurnih uvjeta za ispuštanje uzimajući u obzir koncentraciju soli, ukupnu lužnatost, temperaturu i toksične metale. Potrebna razina detaljnosti procjene u skladu je s veličinom, postupkom i stopom oporabe postrojenja za desalinizaciju, kao i s njegovom lokacijom.

([484]) Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja (SL L 257, 28.8.2014., str. 135.).

▼M2

	Studija utjecaja na okoliš dokazuje da se učinkom ispuštanja vode visokog saliniteta ne pogoršava cjelovitost ekosustava. U djelatnosti se na temelju studije utjecaja na okoliš donose kriteriji sigurnog ispuštanja vode visokog saliniteta, među ostalim minimalne vrijednosti za razrjeđivanje vode visokog saliniteta specifične za lokaciju, na temelju primjerenog opisa lokalnih vodnih uvjeta, ekosustava, vrsta i staništa kako bi se umanjili mogući negativni učinci ispuštanja vode visokog saliniteta.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Procjena utjecaja na okoliš ili provjera ([485]) provedena je u skladu relevantnim nacionalnim propisima o procjeni utjecaja na okoliš ([486]). Ako je provedena procjena utjecaja na okoliš, provode se potrebne mjere ublažavanja i obnove te kompenzacijske mjere za zaštitu okoliša. Djelatnost nema znatan utjecaj na zaštićena područja (spomenici svjetske baštine Unesco-a, ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja osim područja mreže Natura 2000) ni zaštićene vrste na temelju procjene njezina učinka u kojoj su uzete u obzir najbolje raspoložive spoznaje ([488]).

▼B

6. PRIJEVOZ

6.1. **Međugradski željeznički prijevoz putnika**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, davanje u zakup i iznajmljivanje te obavljanje prijevoza putnika željeznicom na glavnim mrežama, koje se protežu na širokom geografskom području, prijevoz putnika međugradskom željeznicom i pružanje usluga spavaćih vagona ili vagona-restorana u okviru integriranog poslovanja željezničkih prijevoznika.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H49.10 i N77.39 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

([485]) Postupak kojim nadležno tijelo utvrđuje treba li se za projekte iz Priloga II. Direktivi 2011/92/EU provesti procjena utjecaja na okoliš (kako je navedeno u članku 4. stavku 2. te direktive).

([486]) Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima je propisana provedba procjene utjecaja na okoliš, npr. Referentna norma br. 1 Međunarodne financijske korporacije: Procjena ekoloških i društvenih rizika i upravljanje tim rizicima.

([488]) Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima je cilj očuvanje prirodnih staništa i divlje faune i flore i kojima je propisana provedba 1. postupka provjere kojim se utvrđuje je li za neku djelatnost potrebno provesti odgovarajuću procjenu mogućih utjecaja na zaštićena staništa i vrste; 2. takve odgovarajuće procjene ako je provjerom utvrđeno da je potrebna, npr. Referentna norma br. 6 Međunarodne financijske korporacije: očuvanje bioraznolikosti i održivo gospodarenje živim prirodnim resursima.

▼B

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([478]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([479]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([480]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([481]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([482]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo

([478]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([479]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([480]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([481]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([482]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada, posebno tijekom održavanja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Motori za pogon željezničkih lokomotiva (RLL) i motori za pogon motornih vagona (RLR) u skladu su s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u Prilogu II. Uredbi (EU) 2016/1628.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.2. **Željeznički prijevoz robe**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te pružanje usluga željezničkog prijevoza robe glavnim željezničkim mrežama i željezničkim prugama za prijevoz robe na kratkim udaljenostima.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H49.20 i N77.39 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([483]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

([483]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

▼B

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([484]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([485]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([486]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([487]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Vlakovi i vagoni nisu namijenjeni za prijevoz fosilnih goriva.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada, posebno tijekom održavanja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Motori za pogon željezničkih lokomotiva (RLL) i motori za pogon motornih vagona (RLR) u skladu su s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u Prilogu II. Uredbi (EU) 2016/1628.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.3. **Gradski, prigradski i cestovni prijevoz putnika**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje vozilima za gradski, prigradski i cestovni prijevoza putnika.

Uključuje upravljanje motornim vozilima kategorije M2 ili M3, u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/858, za pružanje usluga putničkog prijevoza.

([484]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([485]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([486]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([487]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije mogu uključivati razne vrste kopnenog prijevoza, na primjer autobusom, tramvajem, električnim gradskim vlakom, trolejbusom te podzemnom i nadzemnom željeznicom. Uključene su i linije od grada do zračne luke ili od grada do kolodvora te uspinjače i žičare koje su dio gradskih ili prigradskih tranzitnih sustava.

Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije mogu uključivati i redovne usluge autobusnog prijevoza na velike udaljenosti, organizirani prijevoz, izlete i druge usluge povremenog autobusnog prijevoza, prijevoz do zračne luke (i u zračnoj luci), školske autobuse i autobuse za prijevoz.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H49.31, H49.39, N77.39 i N77.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([488]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([489]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([490]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

([488]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([489]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([490]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([491]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([492]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo ([493])
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe (održavanje) i na kraju vijeka trajanja voznog parka, među ostalim ponovnom upotrebom i recikliranjem baterija i elektronike (posebno ključnih sirovina).
▼M2 (5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	►C1 Gume cestovnih vozila kategorije M ispunjavaju kriterije najvišeg popunjenog razreda vanjske buke kotrljanja i imaju koeficijent otpora kotrljanja ◄ i imati koeficijent otpora kotrljanja (koji utječe na energetsku učinkovitost vozila) iz dva najviša popunjena razreda iz Uredbe (EU) 2020/740, što se može provjeriti u Europskom registru proizvoda s oznakom energetske učinkovitosti (EPREL). Vozila su, ovisno o slučaju, u skladu sa zahtjevima najnovijeg primjenjivog stupnja homologacije u odnosu na emisije iz teških vozila prema normi Euro 6 utvrđenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća.
▼B (6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.4. **Poslovanje uređajima za osobnu mobilnost, biciklistička logistika**

Opis djelatnosti

Prodaja, nabava, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje uređajima za osobnu mobilnost ili prijevoz koji se pokreću fizičkom aktivnošću korisnika, motorom s nultom stopom emisija ili kombinacijom motora s nultom stopom emisija i fizičke aktivnosti. Uključeno je i pružanje usluga prijevoza robe (teretnim) biciklima.

([491]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([492]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([493]) Propisano je da vozila trebaju biti u skladu s kriterijima nenanošenja bitne štete, sprečavanja i kontrole onečišćenja iz ovog odjeljka, uključujući razine emisija CO_2.

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito N77.11 i N77.21 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([494]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([495]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([496]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([497]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([498]);

([494]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([495]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([496]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([497]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([498]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe (održavanje) i na kraju vijeka trajanja voznog parka, među ostalim ponovnom upotrebom i recikliranjem baterija i elektronike (posebno ključnih sirovina).
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

▼M2

6.5. **Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima**

▼B

Opis djelatnosti

▼M2

Nabava, financiranje, davanje u zakup, iznajmljivanje i upravljanje vozilima kategorije M1 ([509]) i N1 ([510]) koja su u području primjene Uredbe (EZ) br. 715/2007 ili kategorije L (vozila na dva i tri kotača i četverocikli) ([511]).

▼B

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H49.32, H49.39 i N77.11 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

([509]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (a) podtočki i. Uredbe (EU) 2018/858.
([510]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (b) podtočki i. Uredbe (EU) 2018/858.
([511]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) 2018/858.

▼B

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([502]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([503]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([504]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([505]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([506]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Za vozila kategorije M1 i N1 specifične emisije CO_2 definirane u članku 3. stavku 1. točki (h) Uredbe (EU) 2019/631 ne premašuju ciljeve emisija CO_2 za cijeli vozni park ([507]).

([502]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([503]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([504]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([505]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([506]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([507]) Propisano je da vozila trebaju biti u skladu s kriterijima nenanošenja bitne štete, sprečavanja i kontrole onečišćenja iz ovog odjeljka, uključujući razine emisija CO_2.

▼B

	Ciljne vrijednosti emisija CO_2 za cijeli vozni park koje treba uzeti u obzir su: (a) do 31. prosinca 2024.: i. za vrijednosti NEDC-a, ciljne vrijednosti utvrđene u članku 1. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) 2019/631: 95 g CO_2/km za vozila kategorije M1 i 147 g CO_2/km za vozila kategorije N1 ii. za vrijednosti WLTP-a, ciljna vrijednost za cijeli vozni park EU-a u 2021., kako je utvrđeno u Prilogu I. Uredbi (EU) 2019/631, u dijelu A točki 6.0 za vozila kategorije M1, a u dijelu B točki 6.0 za vozila kategorije N1. Do objave odnosne ciljne vrijednosti za cijeli vozni park EU-a u 2021., na ta vozila kategorije M1 i N1 čije se emisije CO_2 iskazuju samo u skladu s postupkom ispitivanja WLTP primjenjivat će se konverzijski faktor 1,21 odnosno 1,24 kako bi se uzeo u obzir prelazak s NECD-a na WLTP, što rezultira odgovarajućim vrijednostima WLTP-a od 115 g CO_2/km za vozila kategorije M1 i 182 g CO_2/km za vozila kategorije N1; (b) od 1. siječnja 2025., ciljne vrijednosti kako su utvrđene u članku 1. stavku 4. Uredbe (EU) 2019/631.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Vozila kategorije M1 i N1 ispunjavaju oba sljedeća uvjeta: (a) najmanje 85 % mase vozila može se ponovno upotrijebiti ili reciklirati; (b) najmanje 95 % mase vozila ([508]) može se ponovno upotrijebiti ili oporabiti. Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe (održavanje) i na kraju vijeka trajanja voznog parka, među ostalim ponovnom upotrebom i recikliranjem baterija i elektronike (posebno ključnih sirovina).

▼M2

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Vozila su u skladu sa zahtjevima najnovijeg primjenjivog stupnja homologacije u odnosu na emisije iz lakih vozila ([519]) prema normi Euro 6 utvrđenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća. Vozila su u skladu s pragovima emisija za čista laka vozila iz tablice 2. u Prilogu Direktivi 2009/33/EZ. ►C1 Gume cestovnih vozila kategorija M i N ispunjavaju kriterije najvišeg popunjenog razreda vanjske buke kotrljanja i imaju koeficijent otpora kotrljanja ◄ i imati koeficijent otpora kotrljanja (koji utječe na energetsku učinkovitost vozila) iz dva najviša popunjena razreda iz Uredbe (EU) 2020/740, što se može provjeriti u Europskom registru proizvoda s oznakom energetske učinkovitosti (EPREL). Vozila su u skladu s Uredbom (EU) br. 540/2014.

([508]) Kako je utvrđeno u Prilogu I. Direktivi 2005/64/EZ.

([519]) Uredba Komisije (EU) 2018/1832.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.6. **Usluge cestovnog prijevoza robe**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje vozilima kategorije N1, N2 ([510]) ili N3 ([511]) koje su obuhvaćene normom EURO VI ([512]), korak E ili njegov slijednik, za pružanje usluga cestovnog prijevoza robe.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H49.4.1, H53.10, H53.20 i N77.12 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

([510]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (b) podtočki ii. Uredbe (EU) 2018/858.
([511]) Kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki (b) podtočki iii. Uredbe (EU) 2018/858.
([512]) Kako je definirano u Uredbi (EZ) br. 595/2009.

▼B

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([513]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([514]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([515]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([516]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([517]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	1. Vozila nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva. 2. Za vozila kategorije N2 i N3 koja su u području primjene Uredbe (EU) 2019/1242, specifične izravne emisije CO_2 jednake su ili niže od referentnih emisija CO_2 koje su ispustila sva vozila u istoj podskupini, kako je definirano u članku 3. te uredbe ([518]).
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo

([513]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([514]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([515]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([516]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa". Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([517]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([518]) Propisano je da sva vozila trebaju biti u skladu s kriterijima nenanošenja bitne štete, sprečavanja i kontrole onečišćenja iz ovog odjeljka, uključujući razine emisija CO_2.

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Vozila kategorije N1, N2 i N3 ispunjavaju oba sljedeća uvjeta: (a) najmanje 85 % mase vozila može se ponovno upotrijebiti ili reciklirati; (b) najmanje 95 % mase vozila ([519]) može se ponovno upotrijebiti ili oporabiti. Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe (održavanje) i na kraju vijeka trajanja voznog parka, među ostalim ponovnom upotrebom i recikliranjem baterija i elektronike (posebno ključnih sirovina).

▼M2

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	►C1 Gume cestovnih vozila kategorija M i N ispunjavaju kriterije najvišeg popunjenog razreda vanjske buke kotrljanja i imaju koeficijent otpora kotrljanja ◄ i imati koeficijent otpora kotrljanja (koji utječe na energetsku učinkovitost vozila) iz dva najviša popunjena razreda iz Uredbe (EU) 2020/740, što se može provjeriti u Europskom registru proizvoda s oznakom energetske učinkovitosti (EPREL). Vozila su u skladu sa zahtjevima najnovijeg primjenjivog stupnja homologacije u odnosu na emisije iz teških vozila ([520]) prema normi Euro 6 utvrđenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća. Vozila su u skladu s Uredbom (EU) br. 540/2014.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.7. **Prijevoz putnika unutarnjim vodenim putovima**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje plovilima za prijevoz putnika unutarnjim vodenim putovima, uključujući plovila koja nisu prikladna za pomorski prijevoz.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H50.30 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama
1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

([519]) Kako je utvrđeno u Prilogu I. Direktivi 2005/64/EZ.

([520]) Uredba Komisije (EU) br. 582/2011 od 25. svibnja 2011. o provedbi i izmjeni Uredbe (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na emisiju iz teških vozila (Euro VI.) i izmjeni priloga I. i III. Direktivi 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 167, 25.6.2011., str. 1.).

▼B

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([521]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([522]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([523]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([524]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([525]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

([521]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([522]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([523]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([524]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([525]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe i na kraju vijeka trajanja plovila, uključujući nadzor i gospodarenje opasnim materijalima na brodovima te osiguravanje njihova sigurnog recikliranja. Kod vozila na baterijski pogon te mjere uključuju ponovnu uporabu i recikliranje baterija i elektronike, uključujući ključne sirovine sadržane u njima.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Motori u plovilima u skladu su s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u Prilogu II. Uredbi (EU) 2016/1628 (uključujući plovila koja ispunjavaju te granične vrijednosti bez homologiranih rješenja, primjerice naknadnom obradom).
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.8. **Prijevoz robe unutarnjim vodenim putovima**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, iznajmljivanje i davanje u zakup te upravljanje plovilima za prijevoz robe unutarnjim vodenim putovima, uključujući plovila koja nisu prikladna za pomorski prijevoz.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H50.4 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

▼B

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([526]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([527]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([528]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([529]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([530]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Plovila nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.

([526]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([527]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([528]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([529]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([530]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe i na kraju vijeka trajanja plovila, uključujući nadzor i gospodarenje opasnim materijalima na brodovima te osiguravanje njihova sigurnog recikliranja. Kod vozila na baterijski pogon te mjere uključuju ponovnu uporabu i recikliranje baterija i elektronike, uključujući ključne sirovine sadržane u njima.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Plovila su u skladu s graničnim vrijednostima emisija iz Priloga II. Uredbi (EU) 2016/1628 (uključujući plovila koja ispunjavaju te granične vrijednosti bez homologiranih rješenja, primjerice naknadnom obradom).
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.9. **Naknadna prilagodba plovila prijevoza putnika i robe unutarnjim vodenim putovima**

Opis djelatnosti

Naknadno opremanje i modernizacija plovila za prijevoz robe ili putnika unutarnjim vodenim putovima, uključujući plovila koja nisu prikladna za pomorski prijevoz.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H50.4, H50.30 i C33.15 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

▼B

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([531]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([532]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([533]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([534]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([535]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Plovila nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe i na kraju vijeka trajanja plovila, uključujući nadzor i gospodarenje opasnim materijalima na brodovima te osiguravanje njihova sigurnog recikliranja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Plovila su u skladu s graničnim vrijednostima emisija iz Priloga II. Uredbi (EU) 2016/1628 (uključujući plovila koja ispunjavaju te granične vrijednosti bez homologiranih rješenja, primjerice naknadnom obradom).

([531]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([532]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([533]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([534]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([535]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

6.10. **Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, organizirani prijevoz (s posadom ili bez posade) i upravljanje plovilima koja su konstruirana i opremljena za redovni ili izvanredni pomorski i obalni prijevoz robe ili robe i putnika. Nabava, financiranje, davanje u zakup i upravljanje plovilima za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti, kao što su tegljači, privezivači, peljarska plovila, brodovi za spašavanje i ledolomci.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H50.2, H52.22 i N77.34 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([536]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([537]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([538]) ili uz naknadu.

([536]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([537]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([538]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([539]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([540]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Plovila nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe i na kraju vijeka trajanja plovila. Kod vozila na baterijski pogon te mjere uključuju ponovnu uporabu i recikliranje baterija i elektronike, uključujući ključne sirovine sadržane u njima. Ako se obavlja brodovima bruto tonaže veće od 500 tona i novosagrađenim zamjenskim brodovima, djelatnost je u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 1257/2013 koji se odnose na popis opasnih materijala na brodu. Brodovi se recikliraju u postrojenjima uvrštenima na Europski popis postrojenja za recikliranje brodova iz Provedbene odluke Komisije (EU) 2016/2323. Djelatnost je u skladu s Direktivom (EU) 2019/883 u pogledu zaštite morskog okoliša od negativnih učinaka ispuštanja otpada s brodova. Brodom se upravlja u skladu s Prilogom V. Konvenciji MARPOL IMO-a, osobito u smislu smanjenja proizvodnje otpada i dopuštenih ispuštanja, tako da se otpad s broda zbrinjava na održiv i ekološki prihvatljiv način.

([539]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([540]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Kad je riječ o smanjenju emisija sumporovih oksida i lebdećih čestica, plovila su u skladu s Direktivom (EU) 2016/802 i pravilom 14. ([541]) iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Udio sumpora u gorivu ne premašuje 0,5 % mase (globalna granična vrijednost sumpora) i 0,1 % mase u području kontrole emisija (ECA) koje je IMO odredio u Sjevernom i Baltičkom moru ([542]). Kad je riječ o emisijama dušikovih oksida (NO_x), plovila su u skladu s pravilom 13. ([543]) iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Na brodove izgrađene nakon 2011. primjenjuje se zahtjev za NO_x razine II. Samo dok plove na područjima kontrole emisija NO_x uspostavljenima u skladu s pravilima IMO-a, brodovi izgrađeni nakon 1. siječnja 2016. ispunjavaju strože zahtjeve za motore (razina III.) kojima se smanjuju emisije NO_x ([544]). Ispuštanje crne i sive vode u skladu je s Prilogom IV. Konvenciji MARPOL IMO-a. Uvedene su mjere za smanjenje toksičnosti boje protiv obrastanja i biocida kako je propisano Uredbom (EU) br. 528/2012 kojom se u pravo Unije prenosi Međunarodna konvencija o nadzoru štetnih sustava protiv obrastanja na brodovima donesena 5. listopada 2001.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Sprečava se ispuštanje balastne vode koja sadržava neautohtone vrste u skladu s Međunarodnom konvencijom o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima (BWM). Uvedene su mjere za sprečavanje unošenja neautohtonih vrsta iz obraštaja na trupu i dijelovima broda izloženih obraštanju, uzimajući u obzir Smjernice IMO-a o obraštanju ([545]). Buka i vibracije ograničavaju se propelerima za smanjenje buke, konstrukcijom trupa ili uređajima na brodu u skladu sa Smjernicama IMO-a za smanjenje podvodne buke ([546]). U Uniji se obavljanjem djelatnosti ne ometa postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 1 (bioraznolikost), 2 (neautohtone vrste), 6 (cjelovitost morskog dna), 8 (onečišćujuće tvari), 10 (otpaci u moru) i 11 (buka/energija) i, ovisno o slučaju, kako je utvrđeno u Odluci Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore.

([541]) (Verzija od 4.6.2021.: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Sulphur-oxides- (SO_x)-%E2%80%93-Regulation-14.aspx).

([542]) Što se tiče proširenja zahtjeva koji se primjenjuju u području kontrole emisija na druga mora u Uniji, zemlje koje graniče sa Sredozemnim morem raspravljaju o uspostavi relevantnog područja kontrole emisija u skladu s pravnim okvirom Barcelonske konvencije.

([543]) (Verzija od 4.6.2021.: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogen-oxides -(NO_x)-–-Regulation-13.aspx°.

([544]) U morima Unije taj se zahtjev od 2021. primjenjuje u Baltičkom i Sjevernom moru.

([545]) Smjernice IMO-a za kontrolu i praćenje obraštanja na plovilima radi smanjenja prijenosa invazivnih morskih organizama, rezolucija MEPC.207(62).

([546]) Smjernice IMO-a za smanjenje podvodne buke iz komercijalnog pomorskog prometa radi rješavanja problema štetnih učinaka na život u moru (MEPC.1/Circ.833).

▼B

6.11. **Pomorski i obalni prijevoz putnika**

Opis djelatnosti

Nabava, financiranje, organizirani prijevoz (s posadom ili bez posade) i upravljanje plovilima koja su konstruirana i opremljena za redovni ili izvanredni pomorski i obalni prijevoz putnika. Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije uključuju upravljanje trajektima, taksi-plovilima, izletničkim brodovima, brodovima za kružna putovanja i brodovima za razgledavanje.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito H50.10, N77.21 i N77.34 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([547]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([548]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([549]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

([547]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([548]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([549]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([550]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([551]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe i na kraju vijeka trajanja plovila. Kod vozila na baterijski pogon te mjere uključuju ponovnu uporabu i recikliranje baterija i elektronike, uključujući ključne sirovine sadržane u njima. Ako se obavlja brodovima bruto tonaže veće od 500 tona i novosagrađenim zamjenskim brodovima, djelatnost je u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 1257/2013 koji se odnose na popis opasnih materijala. Brodovi se recikliraju u postrojenjima uvrštenima na Europski popis postrojenja za recikliranje brodova iz Provedbene odluke Komisije (EU) 2016/2323. Djelatnost je u skladu s Direktivom (EU) 2019/883 u pogledu zaštite morskog okoliša od negativnih učinaka ispuštanja otpada s brodova. Brodom se upravlja u skladu s Prilogom V. Konvenciji MARPOL IMO-a, osobito u smislu smanjenja proizvodnje otpada i dopuštenih ispuštanja, tako da se otpad s broda zbrinjava na održiv i ekološki prihvatljiv način.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Kad je riječ o smanjenju emisija sumporovih oksida i lebdećih čestica, plovila su u skladu s Direktivom (EU) 2016/802 i pravilom 14. iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Udio sumpora u gorivu ne premašuje 0,5 % mase (globalna granična vrijednost sumpora) i 0,1 % mase u području kontrole emisija (ECA) koje je IMO odredio u Sjevernom i Baltičkom moru ([552]).

([550]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa". Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([551]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([552]) Što se tiče proširenja zahtjeva koji se primjenjuju u području kontrole emisija na druga mora u Uniji, zemlje koje graniče sa Sredozemnim morem raspravljaju o uspostavi relevantnog područja kontrole emisija u skladu s pravnim okvirom Barcelonske konvencije.

▼B

	Kad je riječ o emisijama dušikovih oksida (NO_x), plovila su u skladu s pravilom 13. iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Na brodove izgrađene nakon 2011. primjenjuje se zahtjev za NO_x razine II. Samo dok plove na područjima kontrole emisija NO_x uspostavljenima u skladu s pravilima IMO-a, brodovi izgrađeni nakon 1. siječnja 2016. ispunjavaju strože zahtjeve za motore (razina III.) kojima se smanjuju emisije NO_x ([553]). Ispuštanje crne i sive vode u skladu je s Prilogom IV. Konvenciji MARPOL IMO-a. Uvedene su mjere za smanjenje toksičnosti boje protiv obrastanja i biocida kako je propisano Uredbom (EU) br. 528/2012 kojom se u pravo Unije prenosi Međunarodna konvencija o nadzoru štetnih sustava protiv obrastanja na brodovima donesena 5. listopada 2001.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Sprečava se ispuštanje balastne vode koja sadržava neautohtone vrste u skladu s Međunarodnom konvencijom o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima (BWM). Uvedene su mjere za sprečavanje unošenja neautohtonih vrsta iz obraštaja na trupu i dijelovima broda izloženih obraštanju, uzimajući u obzir Smjernice IMO-a o obraštanju ([554]). Buka i vibracije ograničavaju se propelerima za smanjenje buke, konstrukcijom trupa ili uređajima na brodu u skladu sa Smjernicama IMO-a za smanjenje podvodne buke ([555]). U Uniji se obavljanjem djelatnosti ne ometa postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 1 (bioraznolikost), 2 (neautohtone vrste), 6 (cjelovitost morskog dna), 8 (onečišćujuće tvari), 10 (otpaci u moru) i 11 (buka/energija) i, ovisno o slučaju, kako je utvrđeno u Odluci Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore.

6.12. **Naknadna prilagodba plovila za pomorski i obalni prijevoz robe i putnika**

Opis djelatnosti

Naknadno opremanje i modernizacija plovila za prijevoz robe ili putnika na plovilima konstruiranima za plovidbu morem ili obalnim vodama te plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti, kao što su tegljači, privezivači, peljarska plovila, brodovi za spašavanje i ledolomci.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznake NACE H50.10, H50.2, H52.22, C33.15, N77.21, i N.77.34 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([553]) U morima Unije taj se zahtjev od 2021. primjenjuje u Baltičkom i Sjevernom moru.

([554]) Smjernice IMO-a za kontrolu i praćenje obraštanja na plovilima radi smanjenja prijenosa invazivnih morskih organizama, rezolucija MEPC.207(62).

([555]) Smjernice IMO-a za smanjenje podvodne buke iz komercijalnog pomorskog prometa radi rješavanja problema štetnih učinaka na život u moru (MEPC.1/Circ.833).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

▼M2

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

▼B

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([556]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([557]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([558]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([559]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([560]);

([556]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([557]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([558]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([559]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([560]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
▼M2	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Plovila nisu namijenjena za prijevoz fosilnih goriva.
▼B	
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Uvedene su mjere za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada u fazi upotrebe i na kraju vijeka trajanja plovila. Kod vozila na baterijski pogon te mjere uključuju ponovnu uporabu i recikliranje baterija i elektronike, uključujući ključne sirovine sadržane u njima. Ako se obavlja brodovima bruto tonaže veće od 500 tona i novosagrađenim zamjenskim brodovima, djelatnost je u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 1257/2013 koji se odnose na popis opasnih materijala. Brodovi se recikliraju u postrojenjima uvrštenima na Europski popis postrojenja za recikliranje brodova iz Provedbene odluke Komisije (EU) 2016/2323. Djelatnost je u skladu s Direktivom (EU) 2019/883 u pogledu zaštite morskog okoliša od negativnih učinaka ispuštanja otpada s brodova. Brodom se upravlja u skladu s Prilogom V. Konvenciji MARPOL IMO-a, osobito u smislu smanjenja proizvodnje otpada i dopuštenih ispuštanja, tako da se otpad s broda zbrinjava na održiv i ekološki prihvatljiv način.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Kad je riječ o smanjenju emisija sumporovih oksida i lebdećih čestica, plovila su u skladu s Direktivom (EU) 2016/802 i pravilom 14. iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Udio sumpora u gorivu ne premašuje 0,5 % mase (globalna granična vrijednost sumpora) i 0,1 % mase u području kontrole emisija (ECA) koje je IMO odredio u Sjevernom i Baltičkom moru ([561]). Kad je riječ o emisijama dušikovih oksida (NO_x), plovila su u skladu s pravilom 13. iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL IMO-a. Na brodove izgrađene nakon 2011. primjenjuje se zahtjev za NO_x razine II. Samo dok plove na područjima kontrole emisija NO_x uspostavljenima u skladu s pravilima IMO-a, brodovi izgrađeni nakon 1. siječnja 2016. ispunjavaju strože zahtjeve za motore (razina III.) kojima se smanjuju emisije NO_x ([562]).

([561]) Što se tiče proširenja zahtjeva koji se primjenjuju u području kontrole emisija na druga mora u Uniji, zemlje koje graniče sa Sredozemnim morem raspravljaju o uspostavi relevantnog područja kontrole emisija u skladu s pravnim okvirom Barcelonske konvencije.

([562]) U morima Unije taj se zahtjev od 2021. primjenjuje u Baltičkom i Sjevernom moru.

▼B

	Ispuštanje crne i sive vode u skladu je s Prilogom IV. Konvenciji MARPOL IMO-a. Uvedene su mjere za smanjenje toksičnosti boje protiv obrastanja i biocida kako je propisano Uredbom (EU) br. 528/2012 kojom se u pravo Unije prenosi Međunarodna konvencija o nadzoru štetnih sustava protiv obrastanja na brodovima donesena 5. listopada 2001.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Sprečava se ispuštanje balastne vode koja sadržava neautohtone vrste u skladu s Međunarodnom konvencijom o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima (BWM). Uvedene su mjere za sprečavanje unošenja neautohtonih vrsta iz obraštaja na trupu i dijelovima broda izloženih obraštanju, uzimajući u obzir Smjernice IMO-a o obraštanju ([563]). Buka i vibracije ograničavaju se propelerima za smanjenje buke, konstrukcijom trupa ili uređajima na brodu u skladu sa Smjernicama IMO-a za smanjenje podvodne buke ([564]). U Uniji se obavljanjem djelatnosti ne ometa postizanje dobrog stanja okoliša iz Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je propisano da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu njezina deskriptora 1 (bioraznolikost), 2 (neautohtone vrste), 6 (cjelovitost morskog dna), 8 (onečišćujuće tvari), 10 (otpaci u moru) i 11 (buka/energija) i, ovisno o slučaju, kako je utvrđeno u Odluci Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore.

6.13. **Infrastruktura za osobnu mobilnost, biciklistička logistika**

Opis djelatnosti

Izgradnja, modernizacija, održavanje i upravljanje infrastrukturom za osobnu mobilnost, uključujući izgradnju cesta, mostova i tunela na autocestama te drugu infrastrukturu za pješake i bicikle s električnim pogonom ili bez njega.

▼M2

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12 i M71.20 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

([563]) Smjernice IMO-a za kontrolu i praćenje obraštanja na plovilima radi smanjenja prijenosa invazivnih morskih organizama, rezolucija MEPC.207(62).

([564]) Smjernice IMO-a za smanjenje podvodne buke iz komercijalnog pomorskog prometa radi rješavanja problema štetnih učinaka na život u moru (MEPC.1/Circ.833).

▼B

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([565]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([566]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([567]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([568]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([569]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

([565]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([566]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([567]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([568]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([569]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([570]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova ili održavanja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

6.14. **Infrastruktura za željeznički promet**

Opis djelatnosti

Izgradnja, modernizacija, upravljanje i održavanje željeznica i podzemnih željeznica, mostova i tunela, postaja, terminala, željezničkih uslužnih objekata ([571]), sigurnosnih sustava i sustava za upravljanje prometom, uključujući arhitektonske i inženjerske usluge, usluge izrade nacrta, usluga pregleda zgrada i geodetske usluge, usluge mapiranja i slično, kao i izvođenje fizikalnog, kemijskog i drugog analitičkog ispitivanja svih vrsta materijala i proizvoda.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42.12, F42.13, M71.12, M71.20, F43.21, i H52.21 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

([570]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([571]) U skladu s člankom 3. točkom 11. Direktive 34/2012/EU.

▼B

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([572]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([573]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([574]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([575]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([576]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Infrastruktura nije namijenjena za prijevoz ili skladištenje fosilnih goriva. U slučaju nove infrastrukture ili velike rekonstrukcije, provjerena je otpornost infrastrukture na klimatske promjene u skladu s odgovarajućim postupkom provjere otpornosti na klimatske promjene koji uključuje izračun ugljičnog otiska i jasno definiranu cijenu ugljika „u sjeni”. Taj izračun ugljičnog otiska obuhvaća emisije iz opsega 1–3 i potvrđuje da infrastruktura ne stvara dodatne relativne emisije stakleničkih plinova, što se izračunava na temelju konzervativnih pretpostavki, vrijednosti i postupaka.

([572]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([573]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([574]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([575]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([576]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([577]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Prema potrebi i s obzirom na osjetljivost pogođenog područja, posebno u smislu razmjera pogođenog stanovništva, buka i vibracije nastale korištenjem infrastrukture ublažavaju se uvođenjem otvorenih rovova, zidnih barijera ili drugih mjera u skladu s Direktivom 2002/49/EZ. Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova ili radova održavanja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

6.15. **Infrastruktura za cestovni i javni prijevoz**

Opis djelatnosti

Izgradnja, modernizacija, održavanje i upravljanje autocestama, ulicama, cestama, ostalim kolnim i pješačkim putovima, površinski radovi na ulicama, cestama, autocestama, mostovima ili tunelima, izgradnja uzletno-sletnih staza, uključujući arhitektonske i inženjerske usluge, usluge izrade nacrta, usluge pregleda zgrada i geodetske usluge, usluge mapiranja i slično, kao i izvođenje fizikalnog, kemijskog i drugog analitičkog ispitivanja svih vrsta materijala i proizvoda, isključujući postavljanje ulične rasvjete i signalizacije.

▼M2

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42.11, F42.13, M71.12 i M71.20 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

([577]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([578]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([579]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([580]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([581]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([582]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

([578]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([579]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([580]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([581]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([582]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Infrastruktura nije namijenjena za prijevoz ili skladištenje fosilnih goriva. U slučaju nove infrastrukture ili velike rekonstrukcije, provjerena je otpornost infrastrukture na klimatske promjene u skladu s odgovarajućim postupkom provjere otpornosti na klimatske promjene koji uključuje izračun ugljičnog otiska i jasno definiranu cijenu ugljika „u sjeni”. Taj izračun ugljičnog otiska obuhvaća emisije iz opsega 1–3 i potvrđuje da infrastruktura ne stvara dodatne relativne emisije stakleničkih plinova, što se izračunava na temelju konzervativnih pretpostavki, vrijednosti i postupaka.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([583]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Prema potrebi, buka i vibracije nastale korištenjem infrastrukture ublažavaju se uvođenjem otvorenih rovova, zidnih barijera ili drugih mjera te su u skladu s Direktivom 2002/49/EZ. Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova ili radova održavanja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu. Prema potrebi se vegetacijom uzduž infrastrukture cestovnog prometa osigurava neširenje invazivnih vrsta. Provode se mjere ublažavanja kako bi se izbjegli sudari vozila s divljim životinjama.

6.16. **Infrastruktura zaprijevoz vodnim putovima**

Opis djelatnosti

Izgradnja, modernizacija i rad vodnih putova, pristaništa i riječnih građevina, turističkih pristaništa, prevodnica, brana i nasipa, uključujući arhitektonske i inženjerske usluge, usluge izrade nacrta, usluge pregleda zgrada i geodetske usluge, usluge mapiranja i slično, kao i izvođenje fizikalnog, kemijskog i drugog analitičkog ispitivanja svih vrsta materijala i proizvoda, isključujući upravljanje projektima gradnje građevina niskogradnje.

([583]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije ne uključuju jaružarenje vodnih putova.

▼M2

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42.91, M71.12 i M71.20 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([584]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([585]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([586]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

([584]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([585]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([586]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([587]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([588]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Infrastruktura nije namijenjena za prijevoz ili skladištenje fosilnih goriva. U slučaju nove infrastrukture ili velike rekonstrukcije, provjerena je otpornost infrastrukture na klimatske promjene u skladu s odgovarajućim postupkom provjere otpornosti na klimatske promjene koji uključuje izračun ugljičnog otiska i jasno definiranu cijenu ugljika „u sjeni”. Taj izračun ugljičnog otiska obuhvaća emisije iz opsega 1–3 i potvrđuje da infrastruktura ne stvara dodatne relativne emisije stakleničkih plinova, što se izračunava na temelju konzervativnih pretpostavki, vrijednosti i postupaka.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost se obavlja u skladu s odredbama Direktive 2000/60/EZ, osobito sa svim zahtjevima iz članka 4. te direktive. U skladu s člankom 4. Direktive 2000/60/EZ, a osobito njegovim stavkom 7., prije obnove/izgradnje provodi se procjena utjecaja projekta da bi se utvrdili svi njegovi potencijalni učinci na stanje vodnih tijela u istom riječnom slivu i zaštićenih staništa i vrsta koje izravno ovise o vodi, pazeći da migracijski koridori, rijeke slobodnog toka ili ekosustavi ostanu gotovo nenarušeni. Ta se procjena temelji na najnovijim, detaljnim i točnim podacima, uključujući podatke o praćenju bioloških elemenata kvalitete koji su posebno osjetljivi na hidrološke promjene, te na očekivanom stanju vodnog tijela nakon novih aktivnosti u usporedbi s njegovim postojećim stanjem. Osobito se procjenjuje kumulativni utjecaj tog novog projekta i drugih postojećih ili planiranih infrastruktura u riječnom slivu. Na temelju takve procjene utjecaja utvrđeno je da planirano postrojenje zbog načina na koji je projektirano, svoje lokacije i mjere ublažavanja ispunjava jedan od sljedećih uvjeta: (a) projekt ne uzrokuje pogoršanje stanja niti dovodi u pitanje dobro stanje ili ostvarenje potencijala konkretnog vodnog tijela s kojim je povezan;

([587]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([588]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(b) ako bi projekt moglo uzrokovati pogoršanje ili dovesti u pitanje dobro stanje/potencijal određenog vodnog tijela s kojim je povezan, takvo pogoršanje nije znatno i obrazloženo je u detaljnoj analizi troškova i koristi koja pokazuje sljedeće:

i. prevladavajući javni interes ili koristi, u smislu ublažavanja klimatskih promjena/prilagodbe klimatskim promjenama, koje se očekuju od planiranog projekta navigacijske infrastrukture veće su od troškova koji bi za okoliš i društvo nastali zbog pogoršanja stanja vode;

ii. prevladavajući javni interes ili očekivane koristi od djelatnosti ne mogu se zbog tehničke izvedivosti ili nerazmjernih troškova ostvariti na drugi način kojim bi se postigli bolji rezultati za okoliš (npr. prirodna rješenja, alternativna lokacija, sanacija/obnova postojećih infrastruktura ili primjena tehnologija koje ne narušavaju kontinuitet rijeke).

Provode se sve tehnički izvedive i ekološki relevantne mjere ublažavanja štetnih učinaka na vodu i na zaštićena staništa i vrste koje izravno ovise o vodi.

Ako je relevantno i ovisno o prirodnim ekosustavima u izloženim vodnim tijelima mjere ublažavanja uključuju:

(a) mjere kojima se osiguravaju uvjeti što sličniji nenarušenom kontinuitetu (uključujući mjere kojima se omogućuje uzdužni i poprečni kontinuitet, minimalan ekološki protok i protok sedimenta);

(b) mjere za zaštitu ili poboljšanje morfoloških uvjeta i staništa za vodene vrste;

(c) mjere za smanjenje nepovoljnih učinaka eutrofikacije.

Djelotvornost tih mjera prati se u kontekstu odobrenja ili dozvole u kojima se utvrđuje pod kojim se uvjetima postiže dobro stanje ili ostvaruje potencijal predmetnog vodnog tijela.

Projekt ne dovodi trajno u pitanje postizanje dobrog stanja ili ostvarenje potencijala vodnih tijela u istom riječnom slivu.

Uz navedene mjere ublažavanja prema potrebi se provode kompenzacijske mjere da projekt ne bi doveo do općeg pogoršanja stanja vodnih tijela u istom riječnom slivu. To se postiže obnovom (uzdužnog ili poprečnog) kontinuiteta u istom riječnom slivu tako da se nadoknadi prekid kontinuiteta koji bi planirani projekt navigacijske infrastrukture mogao prouzročiti. Kompenzacijske mjere uvode se prije provedbe projekta.

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([589]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, vibracija, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova i održavanja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

6.17. **Infrastruktura za zračne luke**

Opis djelatnosti

Izgradnja, modernizacija i upravljanje infrastrukturom za upravljanje zrakoplovom s nultim emisijama CO_2 iz ispušne cijevi ili za potrebe zračne luke te za fiksno zemaljsko napajanje zrakoplova u mirovanju električnom energijom i pretkondicioniranim zrakom.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F41.20 i F42.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

([589]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([590]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([591]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([592]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([593]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([594]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Infrastruktura nije namijenjena za prijevoz ili skladištenje fosilnih goriva. U slučaju nove infrastrukture ili velike rekonstrukcije, provjerena je otpornost infrastrukture na klimatske promjene u skladu s odgovarajućim postupkom provjere otpornosti na klimatske promjene koji uključuje izračun ugljičnog otiska i jasno definiranu cijenu ugljika „u sjeni”. Taj izračun ugljičnog otiska obuhvaća emisije iz opsega 1–3 i potvrđuje da infrastruktura ne stvara dodatne relativne emisije stakleničkih plinova, što se izračunava na temelju konzervativnih pretpostavki, vrijednosti i postupaka.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.

([590]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([591]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([592]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([593]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([594]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([595]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, vibracija, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova i održavanja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu.

7. GRAĐEVINSKE DJELATNOSTI I POSLOVANJE NEKRETNINAMA

7.1. **Izgradnja novih zgrada**

Opis djelatnosti

Organizacija izvedbe projekata za stambene i nestambene zgrade objedinjavanjem financijskih, tehničkih i fizičkih sredstava za izvedbu projekata za zgrade za kasniju prodaju, izgradnja cijelih stambenih ili nestambenih zgrada, za vlastiti račun za prodaju ili na temelju naknade ili ugovora.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F41.1 i F41.2, uključujući F43, u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

([595]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([596]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([597]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([598]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([599]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([600]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Zgrada nije namijenjena za eksploataciju, skladištenje, prijevoz ili proizvodnju fosilnih goriva. Potrošnja primarne energije (PED) ([601]), na temelju koje se utvrđuje energetska učinkovitost zgrade od trenutka izgradnje, ne prelazi prag utvrđen zahtjevima za zgrade gotovo nulte energije u nacionalnim propisima za provedbu Direktive 2010/31/EU. Energetska učinkovitost potvrđuje se energetskim certifikatom za izvedeno stanje.

([596]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([597]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([598]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([599]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([600]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

([601]) Izračunana količina energije koja je potrebna za zadovoljavanje potražnje za energijom povezane s uobičajenim namjenama zgrade izražena brojčanim pokazateljem ukupne potrošnje primarne energije u kWh/m_2 godišnje i na temelju relevantne nacionalne metodologije izračuna te kako je navedeno na energetskom certifikatu.

▼B

(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Utvrđena potrošnja vode za uređaje za vodu navedene u nastavku, ako su ugrađeni, osim u stanovima u stambenim zgradama, potvrđuje se tehničkim specifikacijama proizvoda, certifikacijom zgrade ili postojećom deklaracijom proizvoda u Uniji u skladu s tehničkim specifikacijama utvrđenima u Dodatku E Prilogu I. ovoj Uredbi: (a) protok vode kroz slavine umivaonika i kuhinjske slavine iznosi najviše 6 litara/minuti; (b) maksimalni protok vode kroz tuševe iznosi 8 litara/minuti; (c) za zahode, uključujući zahodske komplete, školjke i vodokotliće, puna količina vode za ispiranje iznosi najviše 6 litara, a najveća prosječna količina vode za ispiranje je 3,5 litara; (d) maksimalna potrošnja vode u pisoarima iznosi 2 litre/po školjci/po satu. U pisoarima s ispiranjem maksimalna puna količina vode za ispiranje iznosi 1 litru. Da bi se izbjegli učinci gradilišta, djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([602]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada u postupcima povezanima s izgradnjom i rušenjem u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i upotrebom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja. Projektiranjem zgrada i tehnikama izgradnje podupire se kružnost te se osobito pokazuje, s obzirom na normu ISO 20887 ([603]) ili druge norme za procjenu mogućnosti rastavljanja ili prilagodljivosti zgrada, način na koji su zgrade projektirane tako da budu resursno učinkovitije, prilagodljive i fleksibilne te da se mogu rastaviti kako bi se omogućili ponovna uporaba i recikliranje.

▼M2

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Komponente zgrade i materijali upotrijebljeni pri građenju u skladu su s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu.

([602]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([603]) ISO 20887:2020, Održivost zgrada i građevinskih radova. Projektiranje za rastavljanje i prilagodljivost. Načela, zahtjevi i smjernice (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

	Nakon ispitivanja u skladu s uvjetima iz Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006, komponente zgrade i materijali upotrijebljeni pri građenju s kojima stanari mogu doći u dodir ([614]) emitiraju manje od 0,06 mg formaldehida po m^3 zraka ispitne komore, a nakon ispitivanja u skladu s normom CEN/EN 16516 ([615]) ili normom ISO 16000-3 ([616]) ili drugim usporedivim standardiziranim uvjetima ispitivanja i metodama određivanja, manje od 0,001 mg karcinogenih hlapljivih organskih spojeva kategorije 1.A i 1.B po m^3 zraka ispitne komore ([617]).Ako se nova građevina nalazi na potencijalno onečišćenoj lokaciji (*brownfield*), provodi se postupak provjere prisutnosti potencijalnih onečišćivača, na primjer u skladu s normom ISO 18400 ([618]). Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova ili radova održavanja.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu. Nova građevina nije izgrađena na jednom od sljedećih područja: (a) obradivom i poljoprivrednom zemljištu s umjerenom do visokom razinom plodnosti tla i podzemne bioraznolikosti, kako je navedeno u istraživanju EU LUCAS ([609]); (b) nekorištenom zemljištu priznate visoke vrijednosti bioraznolikosti i zemljištu koje služi kao stanište ugroženih vrsta (flore i faune) uvrštenih na europski crveni popis ([610]) ili Crveni popis IUCN-a ([611]); (c) zemljištu koje odgovara definiciji šume u nacionalnom pravu koja se koristi u nacionalnom inventaru stakleničkih plinova ili, ako ona ne postoji, FAO-ovoj definiciji šume ([612]).

7.2. **Obnova postojećih zgrada**

Opis djelatnosti

Gradnja građevina niskogradnje ili pripremni radovi na gradilištu.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F41 i F43 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([614]) Odnosi se na boje i lakove, stropne pločice, podne obloge, uključujući pripadajuća ljepila i sredstva za brtvljenje, unutarnju izolaciju i unutarnju površinsku obradu, kao što su sredstva za uklanjanje vlage i plijesni.

([615]) CEN/TS 16516: 2013., Građevni proizvodi – Procjena ispuštanja opasnih tvari – Određivanje emisija u zrak u zatvorenom prostoru.

([616]) ISO 16000-3:2011, Zrak u zatvorenom prostoru – 3. dio: Određivanje formaldehida i drugih karbonilnih spojeva u zraku u zatvorenom prostoru i zraku ispitne komore – Metoda aktivnog uzorkovanja.

([617]) Granične vrijednosti emisija za karcinogene hlapive organske spojeve odnose se na 28-dnevno razdoblje ispitivanja.

([618]) Serija ISO 18400. Kvaliteta tla – Uzorkovanje

([609]) JRC ESDCA, LUCAS: Land Use and Coverage Area frame Survey (Istraživanje o korištenju zemljišta i pokrivenosti) (verzija od 4.6.2021.: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas).

([610]) IUCN, *IUCN-ov europski crveni popis ugroženih vrsta (verzija od 4.6.2021.:* https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species).

([611]) IUCN, *IUCN-ov crveni popis ugroženih vrsta (verzija od 4.6.2021.:* https://www.iucnredlist.org).

([612]) Zemljište površine veće od 0,5 hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 10 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*. Ne odnosi se na zemljište koje se uglavnom koristi u poljoprivredne ili urbane svrhe.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([613]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([614]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([615]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([616]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([617]);

([613]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([614]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([615]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([616]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([617]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Zgrada nije namijenjena za eksploataciju, skladištenje, prijevoz ili proizvodnju fosilnih goriva.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Utvrđena potrošnja vode za uređaje za vodu navedene u nastavku, ako su ugrađeni tijekom rekonstrukcije, osim rekonstrukcije u stanovima u stambenim zgradama, potvrđuje se tehničkim specifikacijama proizvoda, certifikacijom zgrade ili postojećom deklaracijom proizvoda u Uniji u skladu s tehničkim specifikacijama utvrđenima u Dodatku E Prilogu I. ovoj Uredbi: (a) protok vode kroz slavine umivaonika i kuhinjske slavine iznosi najviše 6 litara/minuti; (b) maksimalni protok vode kroz tuševe iznosi 8 litara/minuti; (c) za zahode, uključujući zahodske komplete, školjke i vodokotliće, puna količina vode za ispiranje iznosi najviše 6 litara, a najveća prosječna količina vode za ispiranje je 3,5 litara; (d) maksimalna potrošnja vode u pisoarima iznosi 2 litre/po školjci/po satu. Pisoari s ispiranjem imaju maksimalnu punu količinu vode za ispiranje od 1 litre.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([618]). Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju u skladu s Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja. Projektiranjem zgrada i tehnikama izgradnje podupire se kružnost te se osobito pokazuje, s obzirom na normu ISO 20887 ([629]) ili druge norme za procjenu mogućnosti rastavljanja ili prilagodljivosti zgrada, način na koji su zgrade projektirane tako da budu resursno učinkovitije, prilagodljive i fleksibilne te da se mogu rastaviti kako bi se omogućili ponovna uporaba i recikliranje.

([618]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([629]) ISO 20887:2020, Održivost zgrada i građevinskih radova. Projektiranje za rastavljanje i prilagodljivost. Načela, zahtjevi i smjernice (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Komponente zgrade i materijali upotrijebljeni pri građenju u skladu su s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Nakon ispitivanja u skladu s uvjetima iz Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006, komponente zgrade i materijali upotrijebljeni pri rekonstrukciji s kojima stanari mogu doći u dodir ([630]) emitiraju manje od 0,06 mg formaldehida po m^3 zraka ispitne komore, a nakon ispitivanja u skladu s normom CEN/EN 16516 ([631]) ili normom ISO 16000-3:2011 ([632]) ili drugim usporedivim standardiziranim uvjetima ispitivanja i metodama određivanja, manje od 0,001 mg karcinogenih hlapljivih organskih spojeva kategorije 1.A i 1.B po m^3 zraka ispitne komore ([633]). Poduzimaju se mjere za smanjenje buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova ili radova održavanja.

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo.

7.3. **Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetsku učinkovitost**

Opis djelatnosti

Pojedinačne mjere obnove koje se sastoje od ugradnje, održavanja ili popravka opreme za energetsku učinkovitost. Ekonomske djelatnosti iz ove kategorije podrazumijevaju provedbu jedne od sljedećih pojedinačnih mjera pod uvjetom da su u skladu s minimalnim zahtjevima utvrđenima za pojedinačne komponente i sustave u primjenjivim nacionalnim mjerama kojima se provodi Direktiva 2010/31/EU i, ako je primjenjivo, da su svrstani u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe:

(a) dodavanje izolacije postojećim komponentama ovojnice, kao što su vanjski zidovi (uključujući zelene zidove), krovovi (uključujući zelene krovove), tavani, podrumi i prizemlja (uključujući mjere kojima se osigurava nepropusnost zraka, mjere za smanjenje učinaka toplinskih mostova i skele) te proizvode za primjenu izolacije na ovojnicu zgrade (uključujući mehaničke držače i ljepila);

(b) zamjena postojećih prozora novim energetski učinkovitim prozorima;

(c) zamjena postojećih vanjskih vrata novim energetski učinkovitim vratima;

(d) ugradnja i zamjena energetski učinkovitih izvora svjetlosti;

(e) ugradnja, zamjena, održavanje i popravak sustava grijanja, ventilacije i klimatizacije (HVAC) i sustava za grijanje vode, uključujući uređaje povezane s uslugama centraliziranog grijanja, primjenom visokoučinkovitih tehnologija;

([630]) Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([631]) Odnosi se na boje i lakove, stropne pločice, podne obloge, uključujući povezana ljepila i sredstva za brtvljenje, unutarnju izolaciju i unutarnju površinsku obradu (kao što su sredstva za uklanjanje vlage i plijesni)

([632]) ISO 20887:2020, Održivost zgrada i građevinskih radova. Projektiranje za rastavljanje i prilagodljivost. Načela, zahtjevi i smjernice (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/69370.html).

([633]) ISO 16000-3:2011, Zrak u zatvorenom prostoru – 3. dio: Određivanje formaldehida i drugih karbonilnih spojeva u zraku u zatvorenom prostoru i zraku ispitne komore – Metoda aktivnog uzorkovanja (verzija od 4.6.2021.: https://www.iso.org/standard/51812.html).

▼B

(f) ugradnja kuhinjskih i sanitarnih uređaja s niskom potrošnjom vode i energije koji su u skladu s tehničkim specifikacijama iz Dodatka E Prilogu I. ovoj Uredbi, te koji u slučaju različitih tuševa, miješalica, priključaka za tuš i slavina imaju maksimalan protok vode do 6 l/minuti, što je potvrđeno postojećom deklaracijom na tržištu Unije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22 i C33.12 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([622]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([623]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([624]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

([622]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([623]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([624]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([625]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([626]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
▼M2 (1) Ublažavanje klimatskih promjena	Zgrada nije namijenjena za eksploataciju, skladištenje, prijevoz ili proizvodnju fosilnih goriva.
▼B (3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Komponente zgrade i materijali u skladu su s kriterijima iz Dodatka C ovom Prilogu. Ako se postojećoj ovojnici zgrade doda toplinska izolacija, obavlja se pregled zgrade u skladu s nacionalnim pravom koji provodi nadležni stručnjak obučen za ispitivanje azbesta. Svako uklanjanje izolacije koja sadrži ili bi mogla sadržavati azbest, lomljenje, mehaničko bušenje, zavrtanje ili uklanjanje izolacijskih ploča, pločica i drugih materijala koji sadrže azbest provodi primjereno osposobljeno osoblje uz zdravstveni nadzor prije, tijekom i nakon radova u skladu s nacionalnim pravom.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

7.4. **Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima povezanima sa zgradama)**

Opis djelatnosti

Postavljanje, održavanje i popravak stanica za punjenje električnih vozila u zgradama (i na parkirnim mjestima povezanima sa zgradama).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 ili C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([625]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([626]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([627]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([628]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([629]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([630]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([631]);

([627]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([628]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([629]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([630]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([631]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
▼M2 (1) Ublažavanje klimatskih promjena	Zgrada nije namijenjena za eksploataciju, skladištenje, prijevoz ili proizvodnju fosilnih goriva.
▼B (3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

7.5. **Postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, reguliranje i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada**

Opis djelatnosti

Postavljanje, održavanje i popravak instrumenata i uređaja za mjerenje, reguliranje i kontrolu energetske učinkovitosti zgrada, što podrazumijeva jednu od sljedećih mjera:

(a) ugradnja, održavanje i popravak prostornih termostata, pametnih termostata i senzorskih uređaja, uključujući senzore pokreta i dnevnog svjetla;

(b) ugradnja, održavanje i popravak sustava automatizacije i kontrole zgrada, sustava upravljanja energijom u zgradama (BEMS), sustava kontrole rasvjete i sustava upravljanja energijom (EMS);

(c) ugradnja, održavanje i popravak pametnih brojila za plin, grijanje, hlađenje i električnu energiju;

(d) ugradnja, održavanje i popravak fasadnih i krovnih elemenata s funkcijom zaštite od sunčeve svjetlosti ili kontrole njezina propuštanja, uključujući one koji podržavaju rast vegetacije.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 i C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

▼B

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([632]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([633]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([634]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([635]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([636]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

([632]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([633]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([634]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([635]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([636]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
▼M2 (1) Ublažavanje klimatskih promjena	Zgrada nije namijenjena za eksploataciju, skladištenje, prijevoz ili proizvodnju fosilnih goriva.
▼B (3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

7.6. **Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora**

Opis djelatnosti

Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora, na licu mjesta, što podrazumijeva jednu od sljedećih pojedinačnih mjera, ako se provode na licu mjesta u okviru tehničkih sustava zgrade:

(a) postavljanja, održavanja i popravka solarnih fotonaponskih sustava i pomoćne tehničke opreme;

(b) postavljanja, održavanja i popravka solarnih ploča za toplu vodu i pomoćne tehničke opreme;

(c) postavljanja, održavanja, popravka i nadogradnje toplinskih pumpi koje pridonose postizanju ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 i pomoćne tehničke opreme;

(d) postavljanja, održavanja i popravka vjetroturbina i pomoćne tehničke opreme;

(e) postavljanja, održavanja i popravka solarnih kolektora za grijanje zraka i pomoćne tehničke opreme;

(f) postavljanja, održavanja i popravka uređaja za pohranu toplinske ili električne energije i pomoćne tehničke opreme;

(g) postavljanja, održavanja i popravka visokoučinkovitog mikrokogeneracijskog postrojenja;

(h) postavljanja, održavanja i popravka izmjenjivača topline/sustava za povrat topline.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 ili C28 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([637]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([638]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([639]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([640]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([641]);

([637]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([638]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([639]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([640]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([641]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
▼M2 (1) Ublažavanje klimatskih promjena	Zgrada nije namijenjena za eksploataciju, skladištenje, prijevoz ili proizvodnju fosilnih goriva.
▼B (3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

7.7. **Kupnja i vlasništvo nad zgradama**

Opis djelatnosti

Kupnja nekretnina i ostvarivanje vlasništva nad tom nekretninom.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE L68 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

▼B

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([642]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([643]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([644]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([645]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([646]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Zgrada nije namijenjena za eksploataciju, skladištenje, prijevoz ili proizvodnju fosilnih goriva. Zgrade izgrađene prije 31. prosinca 2020. imaju energetski certifikat razreda C. Alternativno, zgrada je u kategoriji 30 % energetski najučinkovitijih zgrada na nacionalnoj ili regionalnoj ljestvici u smislu operativne potrebe za primarnom energijom, potvrđeno odgovarajućim dokazom, pri čemu je učinkovitost relevantne zgrade usporediva s učinkovitošću zgrada na nacionalnoj ili regionalnoj ljestvici izgrađenih prije 31. prosinca 2020. i pri čemu treba razlikovati barem stambene od nestambenih zgrada.

([642]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([643]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([644]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([645]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([646]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

	U zgradama izgrađenima nakon 31. prosinca 2020. potrošnja primarne energije (PED) ([647]), na temelju koje se utvrđuje energetska učinkovitost zgrade od trenutka izgradnje, ne prelazi prag utvrđen zahtjevima za zgrade gotovo nulte energije u nacionalnim propisima za provedbu Direktive 2010/31/EU. Energetska učinkovitost potvrđuje se energetskim certifikatom za izvedeno stanje.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

8. INFORMACIJE I KOMUNIKACIJA

8.1. **Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima**

Opis djelatnosti

Pohrana, rukovanje, upravljanje, kretanje, kontrola, prikaz, prespajanje, razmjena, prijenos ili obrada raznih podataka u podatkovnim centrima ([648]), uključujući računalstvo na rubu mreže.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE J63.1.1 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

([647]) Izračunana količina energije koja je potrebna za zadovoljavanje potražnje za energijom povezane s uobičajenim namjenama zgrade izražena brojčanim pokazateljem ukupne potrošnje primarne energije u kWh/m2 godišnje i na temelju relevantne nacionalne metodologije izračuna te kako je navedeno na energetskom certifikatu.

([648]) Podatkovni centri uključuju sljedeću opremu: IKT opremu i usluge, hlađenje, napajanje podatkovnog centra, uređaje podatkovnog centra za distribuciju električne energije, zgradu podatkovnog centra, sustave praćenja.

▼B

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([649]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([650]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([651]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([652]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([653]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

([649]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([650]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([651]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([652]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([653]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Pri obavljanju djelatnosti ulaže se krajnji napor da se provedu svi relevantni postupci navedeni kao „očekivani postupci” u najnovijoj verziji Europskog kodeksa ponašanja za energetsku učinkovitost podatkovnih centara ([654]) ili u dokumentu CEN-CENELEC-a CLC TR50600-99-1 „Sredstva i infrastrukture podatkovnih centara – dio 99-1: Preporučeni postupci upravljanja energijom” ([655]) i provode se svi očekivani postupci kojima je dodijeljena maksimalna vrijednost 5 u skladu s najnovijom verzijom Europskog kodeksa ponašanja za energetsku učinkovitost podatkovnih centara.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Oprema koja se upotrebljava u skladu je sa zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2009/125/EZ za poslužitelje i proizvode za pohranu podataka. Oprema koja se upotrebljava ne sadržava ograničene tvari navedene u Prilogu II. Direktivi 2011/65/EU, osim ako vrijednosti masenih koncentracija u homogenim materijalima ne premašuju maksimalne vrijednosti navedene u tom Prilogu. Izrađen je plan gospodarenja otpadom kojim se na kraju vijeka trajanja osigurava maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje u skladu s hijerarhijom otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za gospodarenje otpadom i uključivanjem u financijske projekcije ili službenu projektnu dokumentaciju. Na kraju vijeka trajanja opreme provode se postupci njezine pripreme za ponovnu uporabu, oporabu ili recikliranje ili pravilnu obradu, uključujući uklanjanje svih tekućina i selektivnu obradu u skladu s Prilogom VII. Direktivi 2012/19/EU.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

([654]) Najnovija verzija Europskog kodeksa ponašanja za energetsku učinkovitost podatkovnih centara je verzija objavljena na internetskim stranicama Europske platforme za energetsku učinkovitost (E3P) Zajedničkog istraživačkog centra, https://e3p.jrc.ec.europa.eu/communities/data-centres-code-conduct, uz prijelazno razdoblje od šest mjeseci od datuma njezine objave (verzija iz 2021. dostupna je na https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-cen tre-energy-efficiency).

([655]) Objavili Europski odbor za normizaciju (CEN) i Europski odbor za elektrotehničku normizaciju (CENELEC) 1. srpnja 2019., (verzija od 4.6.2021.: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:110:508227404055501:::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:1258297,65095,25).

▼B

8.2. **Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima**

Opis djelatnosti

Stručna znanja u području informacijskih tehnologija: pisanje, izmjene i testiranje programa i programska podrška; planiranje i dizajniranje računalnih sustava s integriranim računalnim hardverom, softverom i komunikacijskim tehnologijama; upravljanje na lokaciji i rad klijentovih računalnih sustava i objekata i opreme za obradu podataka; i ostale stručne i tehničke računalne djelatnosti.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE J62 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([656]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([657]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([658]) ili uz naknadu.

([656]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([657]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([658]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([659]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([660]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

8.3. **Emitiranje programa**

Opis djelatnosti

Djelatnosti emitiranja programa obuhvaćaju proizvodnju sadržaja ili stjecanje prava na distribuciju sadržaja, a zatim i na prikazivanje tog sadržaja, kao što su zabavni radijski, televizijski i podatkovni programi, vijesti, razgovori i slično, uključujući emitiranje podataka, koji su obično integrirani u radijsko ili televizijsko emitiranje programa. Programi se mogu emitirati raznim tehnologijama, bežično, putem satelita, kabelske mreže ili interneta. To uključuje i proizvodnju programa za određene profile publike (ograničenog formata, kao što su vijesti, sportski događaji, obrazovni programi i programi za mlade) uz pretplatnički odnos ili naknadu, namijenjeni trećoj strani za daljnje javno emitiranje.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE J60 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([659]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([660]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. podtočke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([661]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([662]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([663]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([664]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([665]);

([661]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([662]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([663]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([664]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([665]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećati razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike

(b) pridonijeti prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

▼M2

8.4. **Softver za upravljanje i prilagodbu fizičkim klimatskim rizicima**

Opis djelatnosti

Djelatnosti razvoja ili programiranja softvera za:

(a) predviđanje, projekcije i praćenje klimatskih rizika;

(b) sustave ranog upozorenja na klimatske rizike;

(c) upravljanje klimatskim rizicima.

Ekonomska djelatnost ne uključuje izradu i programiranje softvera u okviru inženjerskih djelatnosti i s njima povezanog tehničkog savjetovanja namijenjenog prilagodbi klimatskim promjenama (vidjeti odjeljak 9.1. ovog Priloga), istraživanja, razvoja i inovacija s tržišnim potencijalom (vidjeti odjeljak 9.2. ovog Priloga) i u okviru savjetovanja za upravljanje i prilagodbu fizičkim klimatskim rizicima (vidjeti odjeljak 9.3. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE J62.01 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

▼M2

Ekonomska djelatnost u ovoj kategoriji omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Obavljanjem djelatnosti uklanjaju se informacijske, tehnološke ili s kapacitetom povezane prepreke prilagodbi.

2. U djelatnosti se upotrebljavaju metodologija i podaci koji:

(a) se temelje na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([678]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([679]) ili uz naknadu;

(b) su u skladu s normama i smjernicama za prilagodbu klimatskim promjenama, upravljanje rizicima i smanjenje rizika od katastrofa, među ostalim normom EN ISO 14090 ([680]) za razumijevanje klimatskih učinaka i nesigurnosti te njihovo uzimanje u obzir pri donošenju odluka, normom EN ISO 14091 ([681]) o klimatskoj ranjivosti, učincima i procjeni rizika, Tehničkim smjernicama za sveobuhvatnu procjenu rizika i planiranje u kontekstu klimatskih promjena ([682]) te Okvirom iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa ([683]).

3. Softver koji se razvija:

(a) namijenjen je omogućavanju upravljanja fizičkim klimatskim rizicima povezanima s opasnostima koje su navedene u Dodatku A ovom Prilogu;

(b) nema nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(c) koliko god je moguće oslanja se na prirodna rješenja ([684]);

(d) u skladu je s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim strategijama i planovima za prilagodbu;

(e) prati se i mjeri na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupa od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere.

([678]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([679]) Kao što su usluge programa Copernicus i usluge ranog upozorenja sustava Galileo kojima upravlja Europska komisija.

([680]) Norma ISO 14090:2019, Prilagodba klimatskim promjenama – Načela, zahtjevi i smjernice (verzija od 27.6.2023.: https://www.iso.org/standard/68507.html).

([681]) ISO 14091:2021, Prilagodba klimatskim promjenama – Smjernice o ranjivosti, učincima i procjeni rizika (verzija od 27.6.2023.: https://www.iso.org/standard/68508.html).

([682]) Tehničke smjernice za sveobuhvatnu procjenu rizika i planiranje u kontekstu klimatskih promjena, https://www.undrr.org/publication/technical-guidance-comprehensive-risk-assessment-and-planning-context-climate-change.

([683]) Okvir iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015.–2030., https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030.

([684]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 27.6.2023.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

▼M2

Nenanošenje bitne štete

(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

▼B

9. STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI

9.1. **Inženjerstvo i s njime povezano tehničko savjetovanje o prilagodbi klimatskim promjenama**

Opis djelatnosti

Inženjerstvo i s njime povezano tehničko savjetovanje o prilagodbi klimatskim promjenama.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE M71.12 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/20061.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 11. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

Glavnina djelatnosti odnosi se na savjetodavne usluge kojima se ekonomskoj djelatnosti ili djelatnostima za koje su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere pomaže da ispune te kriterije znatnog doprinosa prilagodbi klimatskim promjenama, poštujući pritom relevantne kriterije nenanošenja bitne štete drugim okolišnim ciljevima.

Djelatnost se obavlja u skladu s jednim od sljedećih kriterija:

(a) primjenjuju se najsuvremenije tehnike modeliranja koje:

i. primjereno odražavaju rizike klimatskih promjena;

ii. ne oslanjaju se samo na povijesne trendove;

iii. sadržavaju scenarije budućih događaja;

▼B

(b) razvijaju se klimatski modeli i projekcije, usluge i procjene utjecaja, primjenom najboljih dostupnih znanstvenih dostignuća za analizu osjetljivosti i rizika i s time povezanih metodologija u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama i stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama.

Obavljanjem ekonomske djelatnosti uklanjaju se informacijske, financijske, tehnološke i s kapacitetom povezane prepreke prilagodbi.

Potencijal za smanjenje značajnih učinaka klimatskih rizika mapira se provedbom sveobuhvatne procjene klimatskih rizika u ciljnoj ekonomskoj djelatnosti.

Pri obavljanju arhitektonskih djelatnosti primjenjuju se smjernice za provjeru otpornosti, modeliranje opasnosti koje donose klimatske promjene i omogućuje prilagodba građenja i infrastrukture, uključujući propise o građenju i integrirane sustave upravljanja.

Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([666]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([667]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost se ne obavlja u svrhu eksploatacije ili prijevoza fosilnih goriva.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka B ovom Prilogu.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo

([666]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([667]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

9.2. **Istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom**

Opis djelatnosti

Istraživanje, primijenjeno istraživanje i eksperimentalni razvoj rješenja, procesa, tehnologija, poslovnih modela i drugih proizvoda namijenjenih za prilagodbu klimatskim promjenama.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE M72 ili oznake NACE iz drugih odjeljaka ovog Priloga za istraživanje koje je sastavni dio ekonomskih djelatnosti za koje su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere, u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 11. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Obavljanje ekonomske djelatnosti podrazumijeva istraživanja, inovacije ili razvoj rješenja, tehnologija, proizvoda, procesa ili poslovnih modela, uključujući prirodna i prirodom nadahnuta rješenja, ([668]) kojima se djelatnosti ili djelatnostima za koje su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere omogućuje da ispune te kriterije znatnog doprinosa prilagodbi klimatskim promjenama i povećaju svoju klimatsku otpornost, poštujući pritom relevantne kriterije nenanošenja bitne štete drugim okolišnim ciljevima.

2. Ako tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje je rezultat istraživanja, razvoja ili inovacija već omogućuje da djelatnost ili nekoliko djelatnosti iz ovog Priloga ispuni kriterije tehničke provjere koji se odnose na znatan doprinos, ta je djelatnost istraživanja, razvoja i inovacija usmjerena na tehnologije, proizvode ili druga rješenja s novim znatnim prednostima, kao što su bolje performanse ili niži troškovi.

3. Obavljanjem ekonomske djelatnosti uklanjaju se informacijske, financijske, tehnološke i s kapacitetom povezane prepreke prilagodbi primjenom novih ili naprednijih rješenja, tehnologija, proizvoda, procesa ili poslovnih modela, uključujući prirodna rješenja.

4. Ekonomska djelatnost ima potencijala za smanjenje značajnih učinaka klimatskih rizika utvrđenih sveobuhvatnom procjenom klimatskih rizika u drugoj ekonomskoj djelatnosti razvojem, istraživanjem ili inovativnim rješenjima, tehnologijama, proizvodima, procesima ili poslovnim modelima čiji je potencijal za smanjenje rizika dokazan barem u operativnom okruženju ([669]) i opsegu prije komercijalizacije, što dodatno potvrđuje barem jedan od sljedećih elemenata:

(a) patent za rješenje, tehnologiju, proizvod, proces ili poslovni model prvi put je primijenjen prije najviše 10 godina;

([668]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en).

([669]) Što odgovara barem razini tehnološke spremnosti 7 u skladu s Prilogom G Općih priloga PROGRAMU RADA U OKVIRU PROGRAMA OBZOR 2020. za razdoblje od 2016. do 2017., str. 29., pri čemu je ispunjen najmanje kriterij znatnog doprinosa prilagodbi klimatskim promjenama za ciljane djelatnosti.

▼B

(b) druga prava intelektualnog vlasništva kojima se štiti rješenje, tehnologija, proizvod, proces ili poslovni model, kao što su poslovne tajne, žigovi ili autorska prava;

(c) dozvola nadležnog tijela za rad na demonstracijskoj lokaciji za rješenje, tehnologiju, proizvod, proces ili poslovni model za vrijeme demonstracijskog projekta.

4. Pri obavljanju ekonomske djelatnosti primjenjuju se najsuvremenije klimatske projekcije i procjene utjecaja, najbolja dostupna znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama i stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama, kao referentne vrijednosti za rješenja, tehnologije, proizvode, procese ili poslovne modele koji se razvijaju.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost se ne obavlja u svrhu eksploatacije, prijevoza ili korištenja fosilnih goriva.Vrijednosti emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu dobivene na temelju projekcija za tehnologiju, proizvod ili drugo rješenje koje je rezultat istraživanja ne narušavaju ciljeve smanjenja emisija stakleničkih plinova utvrđene Pariškim sporazumom niti otežavaju primjenu rješenja za ublažavanje klimatskih promjena.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koji se istražuju za dobro stanje ili dobar ekološki potencijal vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode, ili dobro stanje okoliša morskih voda.
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koji se istražuju za ciljeve kružnog gospodarstva, vodeći računa o potencijalnoj bitnoj šteti iz članka 17. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2020/852.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koji se istražuju za znatno povećanje emisija onečišćivača u zrak, vodu ili tlo.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Ocjenjuju se i ublažavaju potencijalni rizici od tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koji se istražuju za dobro stanje ili otpornost ekosustava ili stanje očuvanosti staništa i vrsta, uključujući one koji su od interesa za Uniju.

▼M2

9.3. **Savjetovanje za upravljanje i prilagodbu fizičkim klimatskim rizicima**

Opis djelatnosti

Djelatnost pružanja ili ugovaranja savjetovanja kojim se poduzećima ili organizacijama omogućuje upravljanje fizičkim klimatskim rizicima.

Ekonomska djelatnost provodi se s barem jednim od sljedećih ciljeva:

▼M2

(a) pružanje ili potpora pri provedbi procjena klimatskih učinaka, ranjivosti ili rizika;

(b) razvoj, provedba, praćenje ili evaluacija strategija, planova ili mjera za upravljanje fizičkim klimatskim rizicima.

Ekonomska djelatnost ne uključuje tehničko savjetovanje povezano s inženjerskim djelatnostima za prilagodbu klimatskim promjenama (vidjeti odjeljak 9.1. ovog Priloga), istraživanje, razvoj i inovacije s tržišnim potencijalom (vidjeti odjeljak 9.2. ovog Priloga) i savjetovanje u okviru razvoja i programiranja softvera za upravljanje i prilagodbu fizičkim klimatskim rizicima (vidjeti odjeljak 8.4. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE M74.90 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost u ovoj kategoriji omogućujuća je djelatnost u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Obavljanjem djelatnosti uklanjaju se informacijske, tehnološke ili s kapacitetom povezane prepreke prilagodbi.

2. U djelatnosti se upotrebljavaju metodologija i podaci koji:

(a) se temelje na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([689]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([690]) ili uz naknadu;

(b) su u skladu s normama i smjernicama za prilagodbu klimatskim promjenama, upravljanje rizicima i smanjenje rizika od katastrofa, među ostalim normom EN ISO 14090 2019 ([691]) za razumijevanje klimatskih učinaka i nesigurnosti te njihovo uzimanje u obzir pri donošenju odluka, normom ISO 14091:2021 ([692]) o klimatskoj ranjivosti, učincima i procjeni rizika, Tehničkim smjernicama za sveobuhvatnu procjenu rizika i planiranje u kontekstu klimatskih promjena ([693]) te Okvirom iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa ([694]).

3. Strategije, planovi i mjere za upravljanje klimatskim rizicima koji se razvijaju:

([689]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([690]) Kao što su usluge programa Copernicus i usluge ranog upozorenja sustava Galileo kojima upravlja Europska komisija.

([691]) Norma ISO 14090:2019, Prilagodba klimatskim promjenama – Načela, zahtjevi i smjernice (verzija od 27.6.2023.: https://www.iso.org/standard/68507.html).

([692]) ISO 14091:2021, Prilagodba klimatskim promjenama – Smjernice o ranjivosti, učincima i procjeni rizika (verzija od 27.6.2023.: https://www.iso.org/standard/68508.html).ISO 14091:2021, Adaptation to climate change – Guidelines on vulnerability, impacts and risk assessment (version of 27.6.2023: https://www.iso.org/standard/68508.html).

([693]) Tehničke smjernice za sveobuhvatnu procjenu rizika i planiranje u kontekstu klimatskih promjena, https://www.undrr.org/publication/technical-guidance-comprehensive-risk-assessment-and-planning-context-climate-change.

([694]) Okvir iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015.–2030., https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030.

▼M2

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([695]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([696]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim strategijama i planovima za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere.

Nenanošenje bitne štete

(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost se ne obavlja radi eksploatacije, skladištenja, prijevoza ili proizvodnje fosilnih goriva.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

▼B

10. FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA

10.1. **Ostalo osiguranje: preuzimanje rizika klimatskih promjena**

Opis djelatnosti

Pružanje sljedećih usluga osiguranja (osim životnog osiguranja) kako su definirane u Prilogu I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014. ([697]) koje se odnose na preuzimanje rizika klimatskih promjena iz Dodatka A ovom Prilogu:

(a) osiguranje medicinskih troškova;

(b) osiguranje zaštite prihoda;

(c) osiguranje naknada radnicima;

(d) osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila;

(e) ostale vrste osiguranja za motorna vozila;

([695]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa". Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 27.6.2023.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([696]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM(2013) 249 final).

([697]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014. o dopuni Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II), SL L 12, 17.1.2015., str. 1.

▼B

(f) pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje;

(g) osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine;

(h) osiguranje pomoći (asistencija).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE K65.12 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 11. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. *Vodeća uloga u modeliranju i određivanju cijene klimatskih rizika*1.1. Pri obavljanju djelatnosti osiguranja primjenjuju se najsuvremenije tehnike modeliranja koje:

(a) primjereno odražavaju rizike klimatskih promjena;

(b) ne oslanjaju se samo na povijesni trend;

(c) sadržavaju scenarije budućih događaja.

1.2. Osiguravatelj javno objavljuje kako se u djelatnosti osiguranja razmatraju rizici klimatskih promjena.

1.3. Uz iznimku pravnih ograničenja ugovornih uvjeta i premija osiguranja, pri obavljanju djelatnosti osiguranja potiče se smanjenje rizika time što se utvrđuju (pred)uvjeti za pokriće rizika osiguranjem i signalizira cijena rizika. Za potrebe ove točke, niže premije ili odbitne franšize, koje se mogu temeljiti na dopunskim informacijama o postojećim ili mogućim mjerama, ugovarateljima osiguranja za zaštitu imovine ili djelatnosti od šteta zbog prirodnih katastrofa mogu se smatrati poticajem za smanjenje rizika.

1.4. Osiguravatelj nakon događaja klimatskog rizika objavljuje informacije o uvjetima pod kojima se osiguranje pokriće može obnoviti ili zadržati, a osobito o prednostima kvalitetnijeg građenja u tom kontekstu.

2. *Oblikovanje proizvoda*

2.1. Osiguravatelj u proizvodima osiguranja koje prodaje nudi nagrade na temelju rizika za preventivne mjere koje poduzimaju ugovaratelji osiguranja.

Za potrebe ove točke, ako ugovaratelj osiguranja uloži sredstva u mjere prilagodbe, niže premije se mogu smatrati nagradom na temelju rizika za preventivne mjere koje poduzimaju ugovaratelji osiguranja.

Odstupajući od ove točke, ako društvo za osiguranje ili reosiguranje zbog pravnih ograničenja ugovornih uvjeta i premija osiguranja ne može ponuditi nagrade na temelju rizika, umjesto toga može u proizvodima osiguranja potrošačima ponuditi mjere za sprečavanje prirodnih katastrofa ili mjere za zaštitu imovine, djelatnosti ili ljudi od prirodnih katastrofa. Takve se mjere mogu ponuditi kao informacije ili savjet potrošačima o klimatskim rizicima i preventivnim mjerama koje bi potrošači mogli poduzeti.

▼B

2.2. Strategija distribucije takvih proizvoda obuhvaća mjere kojima se jamči informiranost potrošača o važnosti preventivnih mjera koje bi mogli poduzeti, pod uvjetima osigurateljnog pokrića, uključujući sve učinke takvih mjera na osigurateljno pokriće ili premije.

3. *Inovativna rješenja osigurateljnog pokrića*

3.1. Osiguravatelj u proizvodima osiguranja koje prodaje nudi pokriće za klimatske rizike ([698]) ovisno o potražnji i potrebama ugovaratelja osiguranja.

3.2. Ovisno o potražnji i potrebama potrošača, proizvodi mogu uključivati specifična rješenja za prijenos rizika, kao što je zaštita od prekida poslovanja, nepredvidivog prekida poslovanja, drugih faktora gubitka zbog nefizičke štete, kaskadnih učinaka i međuovisnosti opasnosti (sekundarni rizici), kaskadnih učinaka interakcije prirodnih i tehnoloških opasnosti, kvara ključne infrastrukture.

4. *Razmjena podataka*

4.1. Vodeći računa o Uredbi EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([699]), znatan dio podataka o gubicima koji se odnose na osiguravateljevu djelatnost stavlja se na raspolaganje, bez naknade, javnom tijelu ili tijelima za potrebe analitičkog istraživanja. Javna tijela izjavom potvrđuju da se ti podaci koriste u svrhu bolje prilagodbe klimatskim promjenama u društvu u regiji, zemlji ili međunarodnoj zajednici, a osiguravatelj dostavlja dovoljno detaljne podatke za navedene potrebe tih javnih tijela.

4.2. Ako osiguravatelj još ne razmjenjuje takve podatke s javnim tijelom u navedene svrhe, izjavom potvrđuje da ih namjerava staviti na raspolaganje, bez naknade, zainteresiranim trećim stranama, uz navođenje uvjeta pod kojima se takvi podaci mogu razmjenjivati. Ta izjava o namjeravanoj razmjeni dostupnih podataka lako je dostupna relevantnim javnim tijelima, među ostalim na internetskim stranicama osiguravatelja.

5. *Kvalitetna usluga nakon katastrofe*

Odštetni zahtjevi, tekući i oni koji se odnose na događaje koji su rezultat klimatskih rizika i uzrokuju velike gubitke, obrađuju se pravedno u odnosu na potrošača, u skladu s visokim standardima obrade odštetnih zahtjeva te pravovremeno u skladu s primjenjivim propisima, u svim slučajevima u kontekstu događaja koji uzrokuju velike gubitke. Javno su dostupne informacije o proceduri za dodatne mjere u slučaju događaja koji uzrokuju velike gubitke.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost ne uključuje osiguranje eksploatacije, skladištenja, prijevoza ili proizvodnje fosilnih goriva ni osiguranje vozila, nekretnina i druge imovine namijenjene za te svrhe.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

([698]) Vidjeti Dodatak A.

([699]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

▼B

10.2. **Reosiguranje**

Opis djelatnosti

Pokriće rizika koji proizlaze iz klimatskih rizika iz Dodatka A ovom Prilogu koje je osiguravatelj prenio na reosiguravatelja. Pokriće se utvrđuje ugovorom između osiguravatelja i reosiguravatelja u kojem se navode osiguravateljevi proizvodi („odnosni proizvod”) iz kojih potječu preneseni rizici. Posrednik u reosiguranju ([700]) može sudjelovati u pripremi ili zaključenju ugovora između osiguravatelja i reosiguravatelja.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE K65.20 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije omogućujuća je djelatnost iz članka 11. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. *Vodeća uloga u modeliranju i određivanju cijene klimatskih rizika*

1.1. Pri obavljanju djelatnosti reosiguranja primjenjuju se najsuvremenije tehnike modeliranja koje:

(a) omogućuju da se na razini premije primjereno odražava izloženost, opasnost i osjetljivost na rizike klimatskih promjena, kao i mjere koje ugovaratelj osiguranja kod osiguravatelja poduzima da zaštiti osiguranu imovinu ili djelatnost od tih rizika, pri čemu osiguravatelj reosiguravatelju dostavlja te informacije;

(b) ne oslanjaju se samo na povijesne trendove;

(c) sadržavaju scenarije budućih događaja.

1.2. Reosiguravatelj javno objavljuje kako se u djelatnosti reosiguranja razmatraju rizici klimatskih promjena.

2. *Potpora razvoju i ponudi omogućujućih proizvoda neživotnog osiguranja*

2.1. Odnosni proizvodi djelatnosti reosiguranja pokrivaju rizike koji proizlaze iz klimatskih rizika i nude nagradu, na temelju rizika i ne dovodeći u pitanje pravna ograničenja ugovornih uvjeta i premija osiguranja, za preventivne mjere koje poduzimaju ugovaratelji osiguranja kod osiguravatelja.

2.2. Djelatnost reosiguranja ispunjava jedan ili više sljedećih kriterija:

(a) ako to osiguravatelj želi, reosiguravatelj surađuje s osiguravateljem, izravno ili preko posrednika u reosiguranju, na razvoju odnosnog proizvoda:

i. razgovara o mogućim rješenjima reosiguranja koje je reosiguravatelj voljan ponuditi za taj proizvod. Konačni proizvod stavlja se na tržište primjenom jednog od rješenja reosiguranja o kojima se s reosiguravateljem razgovaralo u fazi razvoja proizvoda;

ii. dostavlja podatke ili tehničke savjete koji osiguravatelju omogućuju da odredi cijenu pokrića za rizike koji proizlaze iz klimatskih rizika, kao i nagradu na temelju rizika za preventivne mjere koje poduzimaju ugovaratelji osiguranja kod osiguravatelja;

([700]) Kako je definiran u članku 2. točki 5. Direktive (EU) br. 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. siječnja 2016. o distribuciji osiguranja (SL L 26, 2.2.2016., str. 19.).

▼B

(a) osiguravatelj bi bez ugovora o reosiguranju ili sličnog usporedivog sporazuma o reosiguranju vjerojatno smanjio ili obustavio svoje pokriće za odnosni proizvod;

(b) reosiguravatelj u okviru poslovnog odnosa s osiguravateljem ili posrednikom u reosiguranju dostavlja podatke ili tehničke savjete, ili oboje, koji osiguravatelju omogućuju da ponudi pokriće za rizike koji proizlaze iz klimatskih rizika, pri čemu to pokriće omogućuje nagrade na temelju rizika za preventivne mjere koje poduzimaju ugovaratelji osiguranja kod osiguravatelja.

2.3. Ako se proizvod reosiguranja primjenjuje na razini portfelja odnosnih proizvoda, samo se dio odnosnih proizvoda iz djelatnosti reosiguranja može iskoristiti za pokriće rizika koji proizlaze izu klimatskih rizika i nagrade na temelju rizika za preventivne mjere koje poduzimaju ugovaratelji osiguranja kod osiguravatelja za potrebe točke 2.1. Reosiguravatelj u tom slučaju može identificirati udio premija reosiguranja koje se odnose na te odnosne proizvode.

3. *Inovativna rješenja reosigurateljnog pokrića*

3.1. Reosiguravatelj u proizvodima reosiguranja koje prodaje nudi pokriće za rizike koji proizlaze iz klimatskih rizika ovisno o potražnji i potrebama osiguravateljevih klijenata, na temelju odnosnih proizvoda. Tavi proizvodi reosiguranja primjereno odražavaju nagrade za preventivne mjere koje poduzimaju ugovaratelji osiguranja kod osiguravatelja.

3.2. Ovisno o potražnji i potrebama osiguravateljevih klijenata, proizvodi reosiguranja mogu uključivati specifična rješenja za prijenos rizika, kao što je zaštita od prekida poslovanja, nepredvidivog prekida poslovanja, drugih faktora gubitka zbog nefizičke štete, kaskadnih učinaka i međuovisnosti opasnosti (sekundarni rizici), kaskadnih učinaka interakcije prirodnih i tehnoloških opasnosti ili kvara ključne infrastrukture.

4. *Razmjena podataka*

4.1. Vodeći računa o Uredbi EU) 2016/679, znatan dio podataka o gubicima koji se odnose na reosiguravateljevu djelatnost stavlja se na raspolaganje, bez naknade, javnom tijelu ili tijelima za potrebe analitičkog istraživanja. Javna tijela izjavom potvrđuju da se ti podaci koriste u svrhu bolje prilagodbe klimatskim promjenama u društvu u regiji, zemlji ili međunarodnoj zajednici, a reosiguravatelj dostavlja dovoljno detaljne podatke za navedene potrebe tih javnih tijela.

4.2. Ako reosiguravatelj još ne razmjenjuje takve podatke s javnim tijelom u navedene svrhe, izjavom potvrđuje da ih namjerava staviti na raspolaganje, bez naknade, zainteresiranim trećim stranama, uz navođenje uvjeta pod kojima se takvi podaci mogu razmjenjivati. Ta izjava o namjeravanoj razmjeni dostupnih podataka lako je dostupna relevantnim javnim tijelima, među ostalim na internetskim stranicama reosiguravatelja.

5. *Kvalitetna usluga nakon katastrofe*

Odštetni zahtjevi, tekući i oni koji se odnose na događaje koji su rezultat rizika koji proizlaze iz klimatskih rizika i uzrokuju velike gubitke, obrađuju se pravedno u odnosu na potrošače, u skladu s visokim standardima obrade odštetnih zahtjeva te pravovremeno u skladu s primjenjivim propisima, u svim slučajevima u kontekstu događaja koji uzrokuju velike gubitke. Reosiguravatelj prema potrebi pruža podršku osiguravatelju ili posredniku u reosiguranju pri procjeni zahtjeva za odštetu koji se odnose na odnosni proizvod. Javno su dostupne informacije o proceduri za dodatne mjere reosiguravatelja u slučaju događaja koji uzrokuju velike gubitke.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Djelatnost reosiguranja ne uključuje prijenos osiguranja eksploatacije, skladištenja, prijevoza ili proizvodnje fosilnih goriva ni prijenos osiguranja vozila, nekretnina i druge imovine namijenjene za te svrhe.
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo

▼B

(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

11. OBRAZOVANJE

Opis djelatnosti

Javno ili privatno obrazovanje bilo koje razine ili za bilo koje zanimanje. Upute mogu biti u usmenom ili pisanom obliku, putem radija, televizije, interneta ili korespondencijom. Uključuje obrazovne djelatnosti raznih ustanova u sustavu redovitog školskog obrazovanja različitih razina, kao i obrazovanje odraslih i programe opismenjavanja, vojne škole, akademije i zatvorske škole određenih razina.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE P85 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([701]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

([701]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

▼B

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([702]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([703]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([704]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([705]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećati razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike

(b) pridonijeti prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

([702]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([703]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([704]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([705]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

12. DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI

12.1. **Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem**

Opis djelatnosti

Pružanje socijalne skrbi sa smještajem u kombinaciji s njegom, nadzorom ili drugim vrstama skrbi, ovisno o potrebama osoba koje su smještene u takvim ustanovama. Te su ustanove važan dio proizvodnog procesa, a pružena skrb kombinacija je zdravstvenih i socijalnih usluga, pri čemu se zdravstvene usluge uglavnom odnose na usluge njege.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE Q87 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([706]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([707]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([708]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

([706]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([707]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([708]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

▼B

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([709]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([610]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Postoji plan gospodarenja otpadom kojim se osigurava (1) sigurno i ekološki prihvatljivo odlaganje opasnog otpada (osobito toksičnog ili infektivnog otpada) i lijekova i (2) maksimalna ponovna upotreba ili recikliranje neopasnog otpada, među ostalim na temelju ugovora s partnerima za zbrinjavanje otpada.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

13. UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA

13.1. **Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti**

Opis djelatnosti

Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti uključuju pružanje usluga u svrhu zadovoljavanja kulturnih i zabavnih interesa njihovih korisnika. To uključuje pripremu, promociju i sudjelovanje u izvedbama uživo, priredbama ili izložbama namijenjenima javnosti te pružanje umjetničkih, kreativnih ili tehničkih vještina za stvaranje umjetničkih djela i izvedaba uživo. Te djelatnosti isključuju rad muzeja svih vrsta, botaničkih i zooloških vrtova, očuvanje povijesnih znamenitosti, djelatnosti prirodnih rezervata, djelatnosti priređivanja igara na sreću i klađenja te sportske, zabavne i rekreacijske djelatnosti.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE R90 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

([709]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa". Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([610]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. podtočke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([711]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([712]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([713]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([714]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([715]);

([711]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([712]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([713]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([714]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([715]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećati razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike

(b) pridonijeti prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

13.2. **Knjižnice, arhivi, muzeji i kulturne djelatnosti**

Opis djelatnosti

Knjižnice, arhivi, muzeji i kulturne djelatnosti uključuju djelatnosti knjižnica i arhiva, rad muzeja svih vrsta, botaničkih i zooloških vrtova, rad povijesnih mjesta i djelatnosti prirodnih rezervata. Te djelatnosti uključuju i očuvanje i izlaganje predmeta, znamenitosti i prirodnih čuda povijesne, kulturne i obrazovne važnosti, uključujući znamenitosti svjetske baštine. Te djelatnosti ne uključuju sportske, zabavne i rekreacijske djelatnosti kao što je rad kupališta i rekreacijskih parkova.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE R91 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. podtočke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([716]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([717]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([718]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([719]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([720]);

([716]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([717]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([718]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([719]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([720]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećati razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike

(b) pridonijeti prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete	
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

13.3. **Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa**

Opis djelatnosti

Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa uključuju proizvodnju igranih i dokumentarnih filmova na filmskoj vrpci, videovrpci ili disku za izravno prikazivanje u kinima ili na televiziji, pomoćne djelatnosti kao što su montaža filmova, izrezivanje ili sinkronizacija, distribuciju filmova i drugih filmskih proizvoda drugim djelatnostima te prikazivanje filmova ili drugih filmskih proizvoda. Uključuju i kupnju i prodaju prava na distribuciju filmova ili drugih filmskih proizvoda. Te djelatnosti uključuju i djelatnosti snimanja zvuka, tj. proizvodnju originalnih zvučnih zapisa (master-kopija), izdavanje, promociju i njihovu distribuciju, izdavanje glazbenih zapisa, kao i djelatnosti snimanja zvučnih zapisa u studiju ili na kojem drugom mjestu.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE J59 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. podtočke (a) ovog odjeljka smatra se prijelaznom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

▼B

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjena rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([721]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([722]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([723]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike,

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([724]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([725]);

([721]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([722]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([723]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([724]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([725]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM/2013/0249 final).

▼B

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852 gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećati razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike ili

(b) pridonijeti prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete

(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Nije primjenjivo
(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Nije primjenjivo
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Nije primjenjivo
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Nije primjenjivo

▼M2

14. UPRAVLJANJE RIZICIMA OD KATASTROFA

14.1. **Hitne službe**

Opis djelatnosti

1. Djelatnosti hitnih službi, koje uključuju:

(a) koordinacija odgovora na katastrofe u smislu uspostave i provedbe objekata i timova za procjenu, koordinaciju ili pripravnost kao što su trajni koordinacijski centri za odgovor na hitne situacije ili koordinacijski centri za operacije na mjestu hitne situacije. Pružanje odgovora na hitne situacije uključuje vođenje, procjenu ili analizu, planiranje, razmjenu informacija ili koordinaciju, komunikaciju i izvješćivanje medija;

▼M2

(b) hitne zdravstvene usluge, odnosno hitnu prvu pomoć i medicinsku skrb za pacijente na licu mjesta, u privremenim poljskim bolnicama, među ostalim u vojnim bolnicama ili medicinskim objektima za liječenje bolničkih i ambulantnih pacijenata koje je zadesila opasna hitna situacija, uzimajući u obzir priznate međunarodne smjernice za upotrebu poljskih bolnica ([726]). To uključuje:

i. prihvat, pregled i profiliranje pacijenata (trijaža) na mjestu katastrofe ili u zdravstvenoj ustanovi;

ii. pružanje prve pomoći;

iii. stabilizaciju i upućivanje teških traumatoloških i netraumatoloških hitnih slučajeva te, ako je primjenjivo, pripremu pacijenta za prijevoz do zdravstvene ustanove na završno liječenje;

iv. proširenu reanimaciju;

v. usluge davanja anestezije, snimanja, sterilizacije, laboratorijske analize i transfuzije krvi u hitnim zdravstvenim situacijama;

vi. hitno kirurško zbrinjavanje i opći hitni kirurški zahvati;

vii. konačnu skrb za manje traumatološke i netraumatološke hitne slučajeve;

viii. medicinsku evakuaciju žrtava katastrofa, uključujući evakuaciju kopnenim, vodenim i zračnim prijevozom;

(c) pomoć u slučaju katastrofe, odnosno djelatnosti *ad hoc* pomoći u slučaju katastrofe na licu mjesta kao što je uspostava i vođenje centara za evakuaciju uz koordinaciju s postojećim strukturama, lokalnim tijelima i međunarodnim organizacijama do predaje lokalnim tijelima ili humanitarnim organizacijama te pružanje osnovnih potrepština (kao što su lijekovi, hrana, voda, topla odjeća i pokrivači za osobe pogođene katastrofom) tijekom i neposredno nakon katastrofe. To uključuje:

i. priprema i osiguravanje pripravnosti improviziranih centara za pomoć u slučaju katastrofe, kao što su evakuacijski društveni domovi, mjesta za pružanje vode, hrane i pomoći te slično;

ii. osposobljavanje osoblja za pomoć pri predaji slučaja katastrofe;

([726]) Na primjer, Smjernice Svjetske zdravstvene organizacije o klimatski otpornim i okolišno održivim zdravstvenim objektima, 2020., dostupne na: https://www.who.int/publications/i/item/9789240012226 i Svjetska zdravstvena organizacija; 2020. Licencija: CC BY-NC-SA 3.0 IGO) Svjetska zdravstvena organizacija, *Smart Hospitals Toolkit* (Priručnik za pametne bolnice), Panamerička zdravstvena organizacija iz 2017., dostupno na: https://cdn.who.int/media/docs/default-source/climate-change/smart-hospital-toolkit-paho.pdf.

▼M2

(d) potragu i spašavanje, odnosno potragu, lociranje i spašavanje žrtava koje su u poteškoćama ili neposrednoj opasnosti, zarobljene u poplavi, ispod ruševina, izgubljene, zapele ili izolirane i ne mogu se same evakuirati ili su nestale na kopnu ili u vodi. Te se djelatnosti obavljaju u skladu s međunarodnim smjernicama ([727]). To uključuje:

i. potragu na kopnu, vodi i u zraku, među ostalim sa psima tragačima ili tehničkom opremom za traganje;

ii. spašavanje, uključujući podizanje i pomicanje;

iii. pomoć u spašavanju života i dostavljanju osnovnih potrepština;

iv. rušenje, probijanje i rezanje;

v. spašavanje užetom;

vi. sprečavanje urušavanja;

(e) odgovor u slučaju opasnih materijala, odnosno otkrivanje i izoliranje opasnih materijala, samo kad se pruža tijekom ili neposredno nakon incidenta s opasnim materijalima radi trenutačnog smanjenja rizika, uključujući: dekontaminaciju tla i podzemnih voda na mjestu onečišćenja, *in situ* ili *ex situ*, na temelju mehaničkih, kemijskih ili bioloških metoda; dekontaminaciju industrijskih postrojenja ili lokacija, uključujući nuklearne elektrane i lokacije; dekontaminaciju i čišćenje površinske vode nakon slučajnog onečišćenja, npr. skupljanjem onečišćivača ili korištenjem kemikalija; uklanjanje prolivene nafte i drugog onečišćenja na kopnu, u površinskim vodama, oceanima i morima, među ostalim na obalnim područjima; kontrolu onečišćenja od azbesta, olovne boje i drugih toksičnih materijala. To uključuje:

i. otkrivanje kemijske i radiološke opasnosti kombinacijom ručne, pokretne i laboratorijske opreme;

ii. prikupljanje i pripremu bioloških, kemijskih i radioloških uzoraka te rukovanje tim uzorcima za potrebe budućih analiza na drugoj lokaciji;

iii. primjenu odgovarajućeg znanstvenog modela u predviđanju opasnosti;

iv. trenutačno smanjenje rizika, uključujući zaustavljanje opasnosti, neutraliziranje opasnosti i liječenje ili dekontaminaciju ljudi, životinja i opreme na licu mjesta, što može uključivati trenutačne mjere otklanjanja u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([728])

([727]) Na primjer, Smjernice Međunarodne savjetodavne skupine za potrage i spašavanje (INSARAG) iz 2020., ‚Volume II: Preparedness and response' (Svezak II.: Pripravnost i odgovor) i ‚Volume III: Operational Field Guidance' (Svezak III.: Operativne terenske smjernice), Ured Ujedinjenih naroda za koordinaciju humanitarnih poslova (OCHA), dostupno na: www.insarag.org.

([728]) Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56.).

▼M2

(f) gašenje i sprečavanje požara, odnosno upravljanje stalnim i pomoćnim vatrogasnim brigadama te njihov rad u sprečavanju i gašenju požara na tlu te u vodi i zraku;

(g) tehničku zaštitu i pomoć u slučaju klimatskih nepogoda kad se pružaju tijekom i neposredno nakon hitne situacije. To uključuje:

i. crpljenje crpkama visokog kapaciteta kako bi se osiguralo crpljenje na poplavljenim područjima i doprinijelo gašenju požara crpljenjem vode;

ii. pročišćavanje, skladištenje i isporuku vode s pomoću mobilnih jedinica za pročišćavanje i skladištenje vode;

iii. prijevoz osoblja i potrepština za odgovor u hitnim slučajevima;

iv. postavljanje, održavanje i rad hitnih komunikacijskih sustava kako bi se osigurala komunikacija tijekom i nakon hitnih slučajeva;

v. postavljanje, održavanje i rad hitnih sustava za proizvodnju energije tijekom i nakon hitnih slučajeva;

vi. zaustavljanje poplava radi jačanja postojećih struktura i izgradnje novih barijera kako bi se spriječilo daljnje izlijevanje rijeka, vodenih slivova i vodnih putova čija razina raste.

2. Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji uključuju i djelatnosti pripravnosti ([729]) koje su izravno povezane s hitnim službama, kao što su:

(a) izrada i ažuriranje relevantnih planova za osiguranje pripravnosti djelatnosti odgovora na hitne slučajeve;

(b) osposobljavanje i povećanje kapaciteta osoblja i stručnjaka te, ako je primjenjivo, volontera i životinja za pomoć;

(c) uspostavljanje lokacija za osposobljavanje radi odgovora na klimatske nepogode;

([729]) ‚Pripravnost' znači stanje spremnosti i kapaciteta ljudskih i materijalnih sredstava, struktura, zajednica i organizacija za učinkovit i brz odgovor na katastrofu, zbog unaprijed poduzetih mjera.

▼M2

(d) nabava, skladištenje, dopuna i održavanje materijalnih sredstava, među ostalim dijelova modula ([730]), u okviru pomoći u području civilne zaštite ([731]) potrebne za ublažavanje neposrednih posljedica katastrofe;

(e) nabava, postavljanje, popravak, rad, održavanje i daljinsko praćenje protupožarnih alarma i sustava ranog upozorenja;

(f) djelatnosti edukacije i informiranja o rizicima od katastrofa koje provode hitne službe u zajednici ili koje namijenjene za odabrane dionike ili ciljne skupine.

3. Ekonomske djelatnosti iz točaka 1. i 2. uključene su ako se odnose na katastrofe ili njihove učinke povezane s klimatskim nepogodama.

4. Djelatnosti i imovina čija glavna svrha nije pružanje civilnih usluga hitne pomoći mogu biti uključene samo kada se njima pomaže u pružanju hitnog civilnog odgovora na katastrofe povezane s klimom.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji ne uključuju djelatnosti koje se provode u okviru djelatnosti „Sprečavanje rizika od poplave i zaštitna infrastruktura” (vidjeti odjeljak 14.2. ovog Priloga).

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji ne uključuju djelatnosti koje provodi subjekt odgovoran za štetu u okolišu u skladu s Direktivom 2004/35/EZ.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u nekoliko oznaka NACE, osobito A2.40, B9.10, E39.00, H52.23, N80.20, Q84, O84.25, Q86.10, Q86.90 i Q88.99 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. smatra se omogućujućom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

([730]) Modul za potrebe ovog Priloga izveden iz definicije na temelju članka 4. točke 6. Odluke br. 1313/2013/EU kojom se uspostavlja Mehanizam Unije za civilnu zaštitu i znači ‚samodostatna i autonomna, prethodno definirana organizacija […] potaknuta zadaćom i potrebama, ili mobilna operativna skupina […] koja predstavlja kombinaciju ljudskih i materijalnih sredstava koja je moguće opisati u smislu kapaciteta za intervenciju ili prema zadaći/zadaćama koje može izvršiti;’. Materijalna sredstva uključuju prijevoz potreban za eventualno pružanje potpore hitnoj intervenciji. Primjeri potrebnih materijalnih sredstava za različite vrste modula odgovora hitnih službi utvrđeni su u provedbenim odlukama 2014/762/EU i (EU) 2019/570 (Mehanizam Unije za civilnu zaštitu) i obuhvaćaju, na primjer, materijalna sredstva povezana s gašenjem požara iz zraka ili na zemlji kao što su helikopteri, zrakoplovi i vozila, brodovi za spašavanje i zračna sredstva za medicinsku evakuaciju.

([731]) ‚Pomoć u području civilne zaštite’ znači timovi, stručnjaci ili moduli namijenjeni civilnoj zaštiti, uključujući opremu za pružanje pomoći i potrepštine za ublažavanje neposrednih posljedica katastrofa. Članak 2. stavak 2. Provedbene odluke Komisije od 16. listopada 2014. o utvrđivanju pravila za provedbu Odluke br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu i o stavljanju izvan snage odluka Komisije 2004/277/EZ, Euratom i 2007/606/EZ, Euratom (priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 7489) (2014/762/EU).

▼M2

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju ekonomske djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu i utvrđeni su na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjenjuju se rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i

njezinu očekivanom trajanju:(a)
za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([732]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([733]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([734]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([735]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([736]);

([732]) Vidjeti *Medical Waste Management* (Gospodarenje medicinskim otpadom), Međunarodni odbor Crvenog križa, 2011., dostupno na: https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/publications/icrc-002-4032.pdf.

([733]) Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

([734]) Protokol i smjernice EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, Unutarnje tržište, industrija, poduzetništvo te mali i srednji poduzetnici, dostupno na: https://single-market-economy.ec.europa.eu/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en.

([735]) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (preinačeno) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

([736]) Uredba (EZ) br. 1005/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (preinaka) (SL L 286, 31.10.2009., str. 1.).

▼M2

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852, gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećanja razine otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) doprinosa prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

	Nenanošenje bitne štete
(1) Ublažavanje klimatskih promjena	1. Subjekt koji obavlja ovu djelatnost izradio je i proveo plan ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša u kojem se: (a) utvrđuju najvažniji štetni klimatski učinci njegove imovine i operacija relevantni za ublažavanje klimatskih promjena, uključujući učinke iz: i. opsega 1 emisija stakleničkih plinova ([737]); ii. opsega 2 emisija stakleničkih plinova ([738]); iii. opsega 3 emisija stakleničkih plinova ([739]); (b) definiraju potrebne mjere za smanjenje utvrđenih štetnih učinaka djelatnosti na klimu prema glavnoj svrsi hitne službe; (c) obrazlaže razina poboljšanja koju je moguće postići provedbom predloženih mjera i koji uključuje vremenski plan provedbe tih mjera; (d) prati i dokumentira provedba utvrđenih mjera u skladu s vremenskim planom i postignutom razinom poboljšanja. 2. Plan ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša:

([737]) ‚Opseg 1 emisija stakleničkih plinova' znači izravne emisije stakleničkih plinova iz izvora koje su u vlasništvu ili pod kontrolom subjekta, uključujući emisije stakleničkih plinova koje su posljedica hitnog kopnenog, vodnog i zračnog prijevoza.

([738]) ‚Opseg 2 emisija stakleničkih plinova' znači neizravne emisije stakleničkih plinova od proizvodnje električne energije koju subjekt troši.

([739]) ‚Opseg 3 emisija stakleničkih plinova' znači sve neizravne emisije stakleničkih plinova koje nisu obuhvaćene opsegom 2. Za smjernice o izračunu ugljičnog otiska humanitarnih organizacija vidjeti Povelju o klimi, Kalkulator ugljika humanitarnih djelatnosti, 2023., https://www.climate-charter.org/humanitarian-carbon-calculator/.

▼M2

		(a) temelji se na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama, koje su javno objavljene; (b) izrađen je uz savjetovanje s relevantnim dionicima, među ostalim tijelima za zaštitu okoliša; (c) ažurira se kad se obilježja i obavljanje djelatnosti znatno promijene na način kojim se mijenjaju priroda ili opseg učinaka na klimu i okoliš; (d) kad je riječ o sprečavanju požara, u skladu je s člankom 11. Uredbe (EU) br. 517/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([740]).
(3)	Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	1. Subjekt koji obavlja ovu djelatnost izradio je i proveo plan ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša u kojem se: (a) utvrđuju najvažniji štetni okolišni učinci njegove imovine i operacija relevantni za zaštitu vodnih i morskih resursa, među ostalim učinci na vodne i morske resurse na područjima uključenima u registre zaštićenih područja iz članka 6. Direktive 2000/60/EZ ili druge usporedive nacionalne ili međunarodne klasifikacije ili definicije, među ostalim negativni učinci štetnih tvari na vodne resurse (kao što su perfluoroalkilne i polifluoroalkilne tvari – PFAS) u vatrogasnim pjenama, sredstvima za gašenje vatre i usporivačima gorenja; (b) definiraju potrebne mjere za smanjenje utvrđenih štetnih učinaka djelatnosti na okoliš prema glavnoj svrsi hitne službe uključivanjem načela ciljane primjene (na vrijeme i na predmetnom području) i isporuke na odgovarajućim razinama (uz davanje prednosti fizičkim ili drugim nekemijskim metodama gdje je to moguće) u planiranje odgovora na hitne slučajeve; (c) obrazlaže razina poboljšanja koju je moguće postići provedbom predloženih mjera i koji uključuje vremenski plan provedbe tih mjera; (d) prati i dokumentira provedba utvrđenih mjera u skladu s vremenskim planom i postignutom razinom poboljšanja. 2. Plan ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša: (a) temelji se na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama, koje su javno objavljene; (b) izrađen je uz savjetovanje s relevantnim dionicima, među ostalim tijelima za zaštitu okoliša; (c) ažurira se kad se obilježja i obavljanje djelatnosti znatno promijene na način kojim se mijenjaju priroda ili opseg učinaka na klimu i okoliš.

([740]) Uredba (EU) br. 517/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o fluoriranim stakleničkim plinovima i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 842/2006 (SL L 150, 20.5.2014., str. 195.).

▼M2

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	1. Subjekt koji obavlja ovu djelatnost izradio je i proveo plan ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša u kojem se: (a) utvrđuju najvažniji štetni okolišni učinci njegove imovine i operacija relevantni za prelazak na kružno gospodarstvo, među ostalim učinci na proizvodnju, gospodarenje i obradu otpada ([741]), među ostalim negativni učinci široke ili učestale upotrebe jednokratnih proizvoda koji se ne mogu reciklirati i nepropisnog gospodarenja otpadom (opasnim i neopasnim) te skladištenja i odlaganja kemijskih sredstava ([742]) i medicinskog otpada ([743]); (b) definiraju potrebne mjere za smanjenje utvrđenih štetnih učinaka djelatnosti na okoliš prema glavnoj svrsi hitne službe u skladu s Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([744]), među ostalim mjere za smanjenje uništenja neiskorištenih zaliha robe, i primjerima dobre prakse u sektoru za uklanjanje privremene infrastrukture, kako je definirano u Protokolu EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([745]); (c) obrazlaže razina poboljšanja koju je moguće postići provedbom predloženih mjera i koji uključuje vremenski plan provedbe tih mjera; (d) prati i dokumentira provedba utvrđenih mjera u skladu s vremenskim planom i postignutom razinom poboljšanja. 2. Plan ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša: (a) temelji se na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama, koje su javno objavljene; (b) izrađen je uz savjetovanje s relevantnim dionicima, među ostalim tijelima za zaštitu okoliša; (c) ažurira se kad se obilježja i obavljanje djelatnosti znatno promijene na način kojim se mijenjaju priroda ili opseg učinaka na klimu i okoliš.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	1. Subjekt koji obavlja ovu djelatnost izradio je i proveo plan ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša u kojem se:

([741]) Kako je definirano na popisu otpada u Odluci Komisije 2000/532/EZ.

([742]) Kao što su ona u vatrogasnim pjenama, sredstvima za gašenje vatre i usporivačima gorenja.

([743]) Vidjeti *Medical Waste Management* (Gospodarenje medicinskim otpadom), Međunarodni odbor Crvenog križa, 2011., dostupno na: https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/publications/icrc-002-4032.pdf.

([744]) Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

([745]) Protokol i smjernice EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, Unutarnje tržište, industrija, poduzetništvo te mali i srednji poduzetnici, dostupno na: https://single-market-economy.ec.europa.eu/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en.

▼M2

	(a) utvrđuju najvažniji štetni okolišni učinci njegove imovine i operacija relevantni za sprečavanje i kontrolu onečišćenja, među ostalim učinci ispuštanja onečišćujućih emisija u zrak, vodu ili tlo kako je definirano u članku 3. točki 2. Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([746]), među ostalim negativni učinci štetnih tvari u vatrogasnim pjenama, sredstvima za gašenje vatre i usporivačima gorenja na razine onečišćenja okoliša i negativni učinci upotrebe halona na oštećenje ozonskog sloja; (b) definiraju potrebne mjere za smanjenje utvrđenih štetnih učinaka djelatnosti na okoliš prema glavnoj svrsi hitne službe; (c) obrazlaže razina poboljšanja koju je moguće postići provedbom predloženih mjera i koji uključuje vremenski plan provedbe tih mjera; (d) prati i dokumentira provedba utvrđenih mjera u skladu s vremenskim planom i postignutom razinom poboljšanja. 2. Plan ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša: (a) temelji se na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama, koje su transparentno objavljene; (b) izrađen je uz savjetovanje s relevantnim dionicima, među ostalim tijelima za zaštitu okoliša; (c) ažurira se kad se obilježja i obavljanje djelatnosti znatno promijene na način kojim se potencijalno mijenjaju priroda ili opseg učinaka na klimu i okoliš; (d) kad je riječ o sprečavanju požara, u skladu je s člankom 13. Uredbe (EU) br. 1005/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([747]).
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	1. Subjekt koji obavlja ovu djelatnost izradio je i proveo plan ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša u kojem se: (a) utvrđuju najvažniji štetni okolišni učinci njegove imovine i operacija relevantni za zaštitu i obnovu bioraznolikosti i ekosustava, među ostalim učinci na: i. osjetljiva područja sa stajališta bioraznolikosti, kao što su područja mreže Natura2000 ([748]) u skladu s člankom 3. Direktive Vijeća 92/43/EEZ, člankom 4. Direktive 2009/147/EZ i člankom 13. stavkom 4. Direktive 2008/56/EZ ili drugim usporedivim nacionalnim ili međunarodnim klasifikacijama ili definicijama ([749]);

([746]) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (preinačeno) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

([747]) Uredba (EZ) br. 1005/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (preinaka) (SL L 286, 31.10.2009., str. 1.).

([748]) Navedena u pregledniku mreže Natura 2000, vidjeti: Europska agencija za okoliš, preglednik mreže Natura 2000, https://natura2000.eea.europa.eu/.

([749]) Uključujući učinke koji proizlaze iz uspostave i rada kampova za pomoć u slučaju katastrofe i učinke na područja koja su veoma važna za očuvanje bioraznolikosti zbog nenamjernog uvođenja/prolijevanja opasnih materijala ili zbog neuspješne zaštite tijekom odgovora u slučaju opasnih materijala.

▼M2

	ii. preuzimanje zemljišta i primjenu „hijerarhije preuzimanja zemljišta” kako je opisano u Strategiji EU-a za tlo do 2030., među ostalim zbog uspostave srednjoročnog do dugoročnog rada kampova za pomoć u slučaju katastrofe;
	(b) definiraju potrebne mjere za smanjenje utvrđenih štetnih učinaka djelatnosti na okoliš prema glavnoj svrsi hitne službe, uključujući planirane mjere za smanjenje rizika za osjetljiva područja sa stajališta bioraznolikosti, na primjer uključivanjem prostornih podataka o osjetljivim područjima sa stajališta biološke raznolikosti i načela brižnog postupanja u planiranje odgovora na hitne slučajeve;
	(c) obrazlaže razina poboljšanja koju je moguće postići provedbom predloženih mjera i koji uključuje vremenski plan provedbe tih mjera;
	(d) prati i dokumentira provedba utvrđenih mjera u skladu s vremenskim planom i postignutom razinom poboljšanja.
	2. Plan ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša:
	(a) temelji se na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama, koje su javno objavljene;
	(b) izrađen je uz savjetovanje s relevantnim dionicima, među ostalim tijelima za zaštitu okoliša;
	(c) ažurira se kad se obilježja i obavljanje djelatnosti znatno promijene na način kojim se potencijalno mijenjaju priroda ili opseg učinaka na klimu i okoliš.

14.2. **Sprečavanje rizika od poplave i zaštitna infrastruktura**

Opis djelatnosti

Djelatnost se odnosi na strukturne ([750]) i nestrukturne ([751]) mjere za sprečavanje poplava i zaštitu ljudi, ekosustava, kulturne baštine i infrastrukture od poplava u skladu s Direktivom 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([752]).

1. Strukturne mjere koje se poduzimaju uključuju:

(a) nasipe i riječne nasipe;

(b) nasipe za zaštitu od mora, barijere za olujne udare, protupoplavne brane, napere i lukobrane;

(c) povezane i nepovezane zaštitne bazene za zadržavanje i kontrolu poplava u prirodnim i umjetnim odvodnim mrežama;

([750]) Uključujući objekte niskogradnje.
([751]) Ne uključujući objekte niskogradnje.
([752]) Direktiva 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju rizicima od poplava (SL L 288, 6.11.2007., str. 27.).

▼M2

(d) mjere za kontrolu poplava povećanjem kapaciteta zadržavanja u slivnim područjima, na primjer uvođenjem raspoređenih zaštitnih bazena ili struktura za sprečavanje prelijevanja kanalizacije;

(e) hidrauličke strukture za regulaciju protoka vode kao što su crpne stanice, ustave i vrata;

(f) strukture za kontrolu sedimenta.

2. Nestrukturne mjere koje se poduzimaju uključuju:

(a) informativne kampanje o poplavama;

(b) modeliranje i predviđanje poplava, mapiranje opasnosti i rizika od poplava;

(c) prostorno planiranje na područjima koja su sklona poplavama radi smanjenja rizika od poplava, na primjer ograničavanjem korištenja zemljišta i uvođenjem kriterija zaštite u građevinske propise;

(d) sustave ranog upozorenja na poplave.

Djelatnost uključuje izradu, izgradnju, proširenje, sanaciju, nadogradnju i primjenu strukturnih ili nestrukturnih mjera.

Djelatnosti u ovoj kategoriji ne uključuju planiranje, izgradnju, proširenje i provedbu opsežnih prirodnih mjera za upravljanje poplavama ili sušama i mjerama za obnovu močvarnih zemljišta koje su obuhvaćene djelatnošću „Prirodna rješenja za sprečavanje i zaštitu od rizika od poplava i suša” (vidjeti odjeljak 3.1. u Prilogu I: Delegiranoj uredbi XXXX/XXX). Djelatnost ne uključuje ni infrastrukturu za vodni prijevoz, kao što su vodni putovi, luke i marine (vidjeti odjeljak 6.16. ovog Priloga), odgovor na hitne situacije u slučaju poplava (vidjeti odjeljak 14.1. ovog Priloga), savjetovanje o upravljanju i prilagodbi fizičkom klimatskom riziku (vidjeti odjeljak 9.3.) i softver za upravljanje i prilagodbu fizičkim klimatskim rizicima (vidjeti odjeljak 8.4.).

Djelatnosti u ovoj kategoriji ne uključuju izgradnju, izmjenu ni uklanjanje povezanih struktura za zadržavanje vode u kojima se voda zadržava primarno za hidroenergiju ili navodnjavanje.

Ekonomske djelatnosti u ovoj kategoriji mogu biti razvrstane u oznaku NACE F42.91 u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006.

Ekonomska djelatnost iz ove kategorije koja ispunjava kriterij znatnog doprinosa iz točke 5. smatra se omogućujućom djelatnosti iz članka 11. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2020/852 ako ispunjava ostale kriterije tehničke provjere iz ovog odjeljka.

Kriteriji tehničke provjere

Znatan doprinos prilagodbi klimatskim promjenama

1. Pri obavljanju ekonomske djelatnosti primjenjuju se fizička i nefizička rješenja („rješenja za prilagodbu”) kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici značajni za tu djelatnost.

▼M2

2. Fizički klimatski rizici značajni za djelatnost utvrđeni su u tablici u Dodatku A ovom Prilogu i utvrđeni su na temelju sveobuhvatne procjene klimatskih rizika i osjetljivosti koja se provodi u sljedećim fazama:

(a) provodi se analiza djelatnosti kako bi se utvrdilo koji bi fizički klimatski rizici s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu mogli utjecati na obavljanje ekonomske djelatnosti za vrijeme njezina očekivanog trajanja;

(b) procijeni li se da bi djelatnost mogla biti izložena jednom ili više fizičkih klimatskih rizika s popisa iz Dodatka A ovom Prilogu, provodi se procjena klimatskih rizika i osjetljivosti da bi se utvrdila značajnost fizičkih klimatskih rizika za ekonomsku djelatnost;

(c) procjenjuju se rješenja za prilagodbu kojima se mogu smanjiti utvrđeni fizički klimatski rizici.

Procjena klimatskih rizika i osjetljivosti razmjerna je opsegu djelatnosti i

njezinu očekivanom trajanju:

(a) za djelatnosti s očekivanim trajanjem kraćim od 10 godina, procjena se provodi barem na temelju klimatskih projekcija najmanjeg primjerenog opsega;

(b) za sve druge djelatnosti procjena se provodi na temelju najsuvremenijih klimatskih projekcija visoke razlučivosti u nekoliko budućih scenarija ([753]) u skladu s očekivanim trajanjem djelatnosti, uključujući barem scenarije klimatskih projekcija za razdoblje od 10 do 30 godina u slučaju velikih ulaganja.

3. Klimatske projekcije i procjena učinaka temelje se na najboljim primjerima iz prakse i dostupnim smjernicama, uzimajući u obzir najsuvremenija znanstvena dostignuća u području analize osjetljivosti i rizika i s time povezane metodologije u skladu s najnovijim izvješćima Međuvladina panela o klimatskim promjenama ([754]), stručno ocijenjenim znanstvenim publikacijama i modelima iz otvorenih izvora ([755]) ili uz naknadu.

4. Uvedena rješenja za prilagodbu:

(a) nemaju nepovoljan učinak na prilagodbu ili razinu otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) koliko god je moguće oslanjaju se na prirodna rješenja ([756]) ili plavu i zelenu infrastrukturu ([757]);

(c) u skladu su s lokalnim, sektorskim, regionalnim ili nacionalnim planovima i strategijama za prilagodbu;

(d) prate se i mjere na temelju unaprijed utvrđenih pokazatelja, a kada odstupaju od tih pokazatelja poduzimaju se sanacijske mjere;

(e) uvedeno fizičko rješenje koje podrazumijeva obavljanje djelatnosti za koju su u ovom Prilogu utvrđeni kriteriji tehničke provjere u skladu je s kriterijem nenanošenja bitne štete utvrđenim za tu djelatnost.

([753]) Budući scenariji uključuju reprezentativne putanje koncentracije RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5 Međuvladina panela o klimatskim promjenama.

([754]) Izvješća o procjeni klimatskih promjena: učinci, prilagodba i osjetljivost, koje povremeno objavljuje Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC), tijelo Ujedinjenih naroda za procjenu znanstvenih podataka o klimatskim promjenama, https://www.ipcc.ch/reports/.

([755]) Kao što su usluge programa Copernicus kojim upravlja Europska komisija.

([756]) Prirodna rješenja definirana su kao „rješenja koja su nadahnuta i podržana prirodom, troškovno učinkovita, korisna za okoliš, društvo i gospodarstvo, i pridonose otpornosti. Takva rješenja lokalno prilagođenim, resursno učinkovitim i sustavnim intervencijama u gradove, krajolike i morske krajolike donose više i raznolikije prirode, prirodnih obilježja i procesa”. Zato su prirodna rješenja korisna za bioraznolikost i omogućuju brojne usluge ekosustava (verzija od 27.6.2023.: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/environment/nature-based-solutions_en).

([757]) Vidjeti Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Zelena infrastruktura – Povećanje europskog prirodnog kapitala (COM(2013) 249 final).

▼M2

5. Da bi se djelatnost smatrala omogućujućom u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2020/852, gospodarski subjekt na temelju procjene aktualnih i budućih klimatskih rizika, neizvjesnosti i robusnih podataka treba dokazati da djelatnost omogućuje tehnologiju, proizvod, uslugu, informacije ili postupke, ili promiče njihovu primjenu, s jednim od sljedećih primarnih ciljeva:

(a) povećanja razine otpornosti drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti na fizičke klimatske rizike;

(b) doprinosa prilagodbi drugih ljudi, prirode, kulturne baštine, imovine i drugih ekonomskih djelatnosti.

Nenanošenje bitne štete

(1) Ublažavanje klimatskih promjena	Nije primjenjivo
(3) Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa	Djelatnost ne ometa postizanje dobrog stanja okoliša morskih voda ili ne pogoršava morske vode koje su već u dobrom stanju okoliša kako je definirano u članku 2. točki 21. Uredbe (EU) 2020/852 i u skladu s Direktivom 2008/56/EZ, kojom se posebice zahtijeva da se poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje ili ublažavanje učinaka u pogledu deskriptora utvrđenih u Prilogu I. toj direktivi, uzimajući u obzir Odluku Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore. Djelatnost se obavlja u skladu s odredbama Direktive 2000/60/EZ ([758]), osobito sa svim zahtjevima iz članka 4. te direktive. U skladu s člankom 4. Direktive 2000/60/EZ, a osobito njegovim stavkom 7., provodi se procjena utjecaja projekta da bi se utvrdili svi njegovi potencijalni učinci na stanje vodnih tijela u istom riječnom slivu i zaštićenih staništa i vrsta koje izravno ovise o vodi, pazeći da migracijski koridori, rijeke slobodnog toka ili ekosustavi ostanu gotovo nenarušeni. Ta se procjena temelji na najnovijim, detaljnim i točnim podacima, uključujući podatke o praćenju bioloških elemenata kvalitete koji su posebno osjetljivi na hidrološke promjene, te na očekivanom stanju vodnog tijela nakon novih aktivnosti u usporedbi s njegovim postojećim stanjem. U procjeni se osobito uzima u obzir kumulativni učinci projekta i drugih postojećih ili planiranih infrastruktura u riječnom slivu. Na temelju takve procjene utjecaja utvrđeno je da planirano postrojenje zbog načina na koji je projektirano, svoje lokacije i mjera ublažavanja ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

([758]) Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima se nastoje ostvariti isti ciljevi dobrog stanja vode i dobrog ekološkog potencijala primjenom ekvivalentnih postupovnih ili materijalnih pravila, u suradnji s relevantnim dionicima izrađuje se plan korištenja i zaštite voda na temelju kojeg se: 1. provodi procjena utjecaja djelatnosti na utvrđeno stanje ili ekološki potencijal potencijalno izloženih vodnih tijela i 2. izbjegava pogoršanje ili onemogućavanje dobrog stanja ili ekološkog potencijala ili, ako to nije moguće, 3. obrazlaže se nepostojanjem boljih alternativnih rješenja za okoliš, koja nisu nerazmjerno skupa ili tehnički neizvediva, i poduzimaju se svi praktični koraci za ublažavanje nepovoljnih učinaka na stanje vodnih tijela.

▼M2

(a) projekt ne uzrokuje pogoršanje stanja niti dovodi u pitanje postizanje dobrog stanja ili ostvarenje potencijala određenog vodnog tijela s kojim je povezan;

(b) ako bi projekt mogao uzrokovati pogoršanje ili dovesti u pitanje postizanje dobrog stanja/ostvarenje potencijala određenog vodnog tijela s kojim je povezan, takvo pogoršanje nije znatno i obrazloženo je u detaljnoj analizi troškova i koristi koja pokazuje sljedeće:

i. prevladavajući javni interes ili koristi, u smislu ublažavanja klimatskih promjena/prilagodbe klimatskim promjenama, koje se očekuju od planiranog projekta navigacijske infrastrukture veće su od troškova koji bi za okoliš i društvo nastali zbog pogoršanja stanja vode;

ii. prevladavajući javni interes ili očekivane koristi od djelatnosti ne mogu se zbog tehničke izvedivosti ili nerazmjernih troškova ostvariti na drugi način kojim bi se postigli bolji rezultati za okoliš (npr. prirodna rješenja, alternativna lokacija, sanacija/obnova postojećih infrastruktura ili primjena tehnologija koje ne narušavaju kontinuitet rijeke).

Provode se sve tehnički izvedive i ekološki relevantne mjere ublažavanja štetnih učinaka na vodu i na zaštićena staništa i vrste koje izravno ovise o vodi.

Ako je relevantno i ovisno o prirodnim ekosustavima u izloženim vodnim tijelima mjere ublažavanja uključuju:

(a) mjere kojima se osiguravaju uvjeti što sličniji nenarušenom kontinuitetu, uključujući mjere kojima se omogućuje uzdužni i poprečni kontinuitet, minimalan ekološki protok i protok sedimenta;

(b) mjere za zaštitu ili poboljšanje morfoloških uvjeta i staništa za vodene vrste;

(c) mjere za smanjenje nepovoljnih učinaka eutrofikacije.

Djelotvornost tih mjera prati se u kontekstu odobrenja ili dozvole u kojima se utvrđuje pod kojim se uvjetima postiže dobro stanje ili ostvaruje potencijal predmetnog vodnog tijela.

Projekt ne dovodi trajno u pitanje postizanje dobrog stanja ili ostvarenje potencijala vodnih tijela u istom riječnom slivu.

Uz navedene mjere ublažavanja prema potrebi se provode kompenzacijske mjere da projekt ne bi doveo do općeg pogoršanja stanja vodnih tijela u istom riječnom slivu. To se postiže obnovom (uzdužnog ili poprečnog) kontinuiteta u istom riječnom slivu tako da se nadoknadi prekid kontinuiteta koji bi planirani projekt navigacijske infrastrukture mogao prouzročiti. Kompenzacijske mjere uvode se prije provedbe projekta.

▼M2

(4) Prelazak na kružno gospodarstvo	Subjekti koji obavljaju djelatnost ograničavaju stvaranje otpada pri izgradnji i rušenju te uzimaju u obzir najbolje raspoložive tehnike. Najmanje 70 % (mase) neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala iz kategorije 17 05 04 Europskog popisa otpada utvrđenog Odlukom 2000/532/EZ) proizvedenog na gradilištu priprema se za ponovnu uporabu, recikliranje i oporabu drugih materijala, uključujući postupke nasipavanja upotrebom otpada za zamjenu drugih materijala u skladu s hijerarhijom otpada i Protokolom EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja ([759]). Subjekti koji obavljaju djelatnost primjenjuju selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje i sigurno rukovanje opasnim tvarima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje.
(5) Sprečavanje i kontrola onečišćenja	Provode se odgovarajuće mjere za sprečavanje i ublažavanje štetnih prelijevanja oborinskih voda iz kombiniranog sustava za skupljanje otpadnih voda, što može uključivati sustave održive gradske odvodnje, odvojene sustave za prikupljanje oborinskih voda, spremnike za zadržavanje i pročišćavanje prvog ispiranja.
(6) Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava	Djelatnost ispunjava kriterije iz Dodatka D ovom Prilogu. Osim toga, osigurava se sljedeće: (a) u vezi s područjima mreže Natura 2000 u Uniji: djelatnost nema znatan utjecaj na područja mreže Natura 2000 u smislu njihovih ciljeva očuvanja na temelju odgovarajuće procjene provedene u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive Vijeća 92/43/EEZ; (b) na svim područjima u Uniji: djelatnost ne šteti obnavljanju niti održavanju populacija vrsta zaštićenih Direktivom 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EZ u povoljnom stanju očuvanosti. Djelatnost ne šteti ni obnavljanju niti održavanju vrsta staništa obuhvaćenih i zaštićenih Direktivom 92/43/EEZ u povoljnom stanju očuvanosti; (c) sprečava se unošenje invazivnih stranih vrsta ili se njihovo širenje kontrolira u Uniji u skladu s Uredbom (EU) br. 1143/2014; (d) izvan Unije djelatnosti se obavljaju u skladu s primjenjivim pravom povezanim s očuvanjem staništa, vrsta i kontrolom invazivnih stranih vrsta.

([759]) Protokol i smjernice EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, Unutarnje tržište, industrija, poduzetništvo te mali i srednji poduzetnici (europa.eu), https://single-market-economy.ec.europa.eu/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en.

▼B

Dodatak A

KLASIFIKACIJA OPASNOSTI KOJE DONOSE KLIMATSKE PROMJENE [1]

	Temperatura	Vjetar	Voda	Čvrsta masa
Kronični	Promjene temperature (zrak, slatka voda, morska voda)	Promjene tokova vjetra	Promjene u obrascima i vrsti oborina (kiša, tuča, snijeg/led)	Erozija obale
	Temperaturni stres		Varijabilnost oborina ili hidrološka varijabilnost	Degradacija tla
	Varijabilnost temperature		Zakiseljavanje oceana	Erozija tla
	Otapanje vječnog leda		Prodor slane vode	Soliflukcija
			Podizanje razine mora	
			Nestašica vode	
Akutni	Toplinski val	Ciklon, uragan, tajfun	Suša	Lavina
	Hladni val/mraz	Oluja (uključujući mećave, olujne vjetrove s prašinom i pješčane oluje)	Jake oborine (kiša, tuča, snijeg/led)	Odron tla
	Šumski požar	Tornado	Poplave (obalne, riječne, oborinske, podzemnih voda)	Slijeganje tla
			Izljev ledenjačkih jezera	

[1] Popis opasnosti koje donose klimatske promjene u ovoj tablici nije iscrpan i tek je indikativni popis najraširenijih opasnosti koje bi minimalno trebalo uzeti u obzir pri procjeni klimatskih rizika i osjetljivosti.

▼B

Dodatak B

GENERIČKI KRITERIJI NENANOŠENJA BITNE ŠTETE ODRŽIVOM KORIŠTENJU I ZAŠTITI VODNIH I MORSKIH RESURSA

Utvrđuju se i ublažavaju rizici degradacije okoliša koji se odnose na očuvanje kvalitete vode i izbjegavanje nestašice vode kako bi se postiglo dobro stanje vode i dobar ekološki potencijal, kako je definirano u članku 2. točkama 22. i 23. Uredba (EU) 2020/852, u skladu s Direktivom 2000/60/EZ ([1]), i na temelju toga je za potencijalno izložena vodna tijela u suradnji s relevantnim dionicima izrađen plan korištenja i zaštite voda.

Ako se provodi procjena utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU koja uključuje procjenu utjecaja na vodu u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, nije potrebna dodatna procjena utjecaja na vodu pod uvjetom da su utvrđeni rizici uzeti u obzir.

►M2 Djelatnost ne ometa postizanje dobrog stanja okoliša morskih voda i ne pogoršava morske vode koje su već u dobrom stanju okoliša kako je definirano u članku 3. stavku 5. Direktive 2008/56/EZ ([2]), uzimajući u obzir Odluku Komisije (EU) 2017/848 u pogledu relevantnih kriterija i metodoloških standarda za te deskriptore. ◄

([1]) Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima se nastoje ostvariti isti ciljevi dobrog stanja vode i dobrog ekološkog potencijala primjenom ekvivalentnih postupovnih ili materijalnih pravila, u suradnji s relevantnim dionicima izrađuje se plan korištenja i zaštite voda na temelju kojeg se (1) provodi procjena utjecaja djelatnosti na utvrđeno stanje ili ekološki potencijal potencijalno izloženih vodnih tijela i (2) izbjegava pogoršanje dobrog stanja ili ekološkog potencijala ili, ako to nije moguće, (3) obrazlaže se nepostojanjem boljih alternativnih rješenja za okoliš, koja nisu nerazmjerno skupa ili tehnički neizvediva, i poduzimaju se svi praktični koraci za ublažavanje nepovoljnih učinaka na stanje vodnih tijela.

([2]) Definicijom iz članka 3. točke 5. Direktive 2008/56/EZ konkretno je predviđeno da se dobro stanje okoliša utvrđuje na temelju kvalitativnih deskriptora iz Priloga I. toj direktivi.

▼B

Dodatak C

GENERIČKI KRITERIJI NENANOŠENJA BITNE ŠTETE SPREČAVANJU I KONTROLI UPORABE I PRISUTNOSTI KEMIKALIJA

Pri obavljanju djelatnosti ne proizvode se, ne stavljaju na tržište niti se koriste:

(a) tvari, zasebno, u smjesama ili u proizvodima, iz Priloga I. ili Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1021, osim u slučaju nenamjerno prisutnih onečišćujućih tvari u tragovima;

(b) živa i živini spojevi, njihove smjese i proizvodi kojima je dodana živa, kako su definirani u članku 2. Uredbe (EU) 2017/852;

(c) tvari, zasebno, u smjesama ili u proizvodima, iz Priloga I. ili Priloga II. Uredbi (EU) 1005/2009;

(d) tvari, zasebno, u smjesama ili u proizvodima, iz Priloga II. Direktivi 2011/65/EU, osim u slučaju pune usklađenosti s člankom 4. stavkom 1. te direktive;

(e) tvari, zasebno, u smjesama ili u proizvodima, iz Priloga XVII. Uredbi (EZ) 1907/2006, osim u slučaju pune usklađenosti s uvjetima iz tog priloga;

►M2 (f) tvari, zasebno, ili u smjesama ili proizvodima, u koncentraciji većoj od 0,1 % masenog udjela (m/m), koje ispunjavaju kriterije iz članka 57. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 i utvrđene su u skladu s člankom 59. stavkom 1. te uredbe na razdoblje od najmanje 18 mjeseci, osim ako subjekti procijene i dokažu da na tržištu nisu dostupne druge primjerene alternativne tvari ni tehnologije i da se tvari upotrebljavaju u kontroliranim uvjetima ([1]). ◄

►M2 ———————— ◄

►M2 Usto, pri obavljanju djelatnosti ne proizvode se, nisu prisutne u konačnom proizvodu niti se stavljaju se na tržište ostale tvari, zasebno, ili u smjesama ili u proizvodima, u koncentraciji većoj od 0,1 % masenog udjela (m/m), koje ispunjavaju kriterije iz Uredbe (EZ) br. 1272/2008 za jedan od razreda opasnosti ili jednu od kategorija opasnosti iz članka 57. Uredbe (EZ) 1907/2006, osim ako subjekti procijene i dokažu da na tržištu nisu dostupne druge primjerene alternativne tvari ni tehnologije i da se tvari upotrebljavaju u kontroliranim uvjetima ([2]) ◄

([1]) Komisija će preispitati izuzeća od zabrane proizvodnje, stavljanja na tržište ili upotrebe tvari iz točke (f) nakon što objavi horizontalna načela za bitnu upotrebu kemikalija.

([2]) Komisija će preispitati izuzeća od zabrane proizvodnje, prisutnosti u konačnom proizvodu ili stavljanja na tržište tvari iz ovog stavka nakon što objavi horizontalna načela za bitnu upotrebu kemikalija.

▼B

Dodatak D

GENERIČKI KRITERIJI NENANOŠENJA BITNE ŠTETE ZAŠTITI I OBNOVI BIORAZNOLIKOSTI I EKOSUSTAVA

Procjena utjecaja na okoliš ili provjera ([1]) provedena je u skladu s Direktivom 2011/92/EU ([2]).
Ako je provedena procjena utjecaja na okoliš, provode se potrebne mjere ublažavanja i kompenzacijske mjere za zaštitu okoliša.
Za lokacije/aktivnosti na osjetljivim područjima sa stajališta biološke raznolikosti ili u blizini tih područja (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, spomenike svjetske baštine UNESCO-a i ključna područja bioraznolikosti te druga zaštićena područja) provedena je odgovarajuća procjena ([3]), ovisno o slučaju, te se na temelju njezinih zaključaka provode potrebne mjere ublažavanja ([4]).

([1]) Postupak kojim nadležno tijelo utvrđuje treba li za projekte iz Priloga II. Direktivi 2011/92/EU provesti procjena utjecaja na okoliš (kako je navedeno u članku 4. stavku 2. te direktive).

([2]) Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima je propisana provedba procjene utjecaja na okoliš, npr. Referentna norma br. 1 Međunarodne financijske korporacije: Procjena ekoloških i društvenih rizika i upravljanje tim rizicima.

([3]) U skladu s direktivama 2009/147/EZ i 92/43/EEZ. Ako se djelatnosti obavljaju u trećim zemljama, u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima ili međunarodnim standardima kojima je cilj očuvanje prirodnih staništa i divlje faune i flore i kojima je propisana provedba (1) postupka provjere kojim se utvrđuje je li za neku djelatnost potrebno provesti odgovarajuću procjenu mogućih utjecaja na zaštićena staništa i vrste; (2) takve odgovarajuće procjene ako je provjerom utvrđeno da je potrebna, npr. Referentna norma br. 6 Međunarodne financijske korporacije: očuvanje bioraznolikosti i održivo gospodarenje živim prirodnim resursima.

([4]) Te su mjere utvrđene kako bi se onemogućio znatan utjecaj projekta, plana ili djelatnosti na ciljeve očuvanja zaštićenog područja.